Eurobank Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Τετάρτη 5 Φεβρουαρίου 2020 • Έτος 6ο • Αρ. φύλλου 269* | Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα | www.kathimerini.com.cy/financial | Τιμή: €1,50

Eurobank Cyprus

VISA ΚΑΙ MASTERCARD

Στην πόρτα του κλαμπ του 1 τρισ.

Την επόμενη φορά οι όμιλοι που θα φθάσουν το 1 τρισ. δολ. σε χρηματιστηριακή αξία θα είναι εκείνοι που εκδίδουν πιστωτικές κάρτες. Visa και Mastercard βρίσκονται στην 7η και στην 11η θέση στον δείκτη S&P500 με χρηματιστηριακή αξία... μόλις 449 δισ. δολαρίων και 324 δισ. δολαρίων αντίστοιχα, αλλά οι μετοχές τους εκτινάσσονται. **Σελ. 12**

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Θωρακίζεται περισσότερο το Χ.Α

Οι ελληνικές εισηγμένες εταιρείες θα βρεθούν αντιμέτωπες το 2020 με σημαντικές προκλήσεις, σημειώνει ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου του Χρηματιστηρίου Αθηνών, Σωκράτης Λαζαρίδης. Τονίζει πως με τις σημαντικές θεσμικές αλλαγές που τίθενται σε εφαρμογή φέτος το Χρηματιστήριο της χώρας θα θωρακιστεί ακόμα περισσότερο. **Σελ. 16**

ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Στοιβάζουν ρευστό στα θησαυροφυλάκια

Οι γερμανικές τράπεζες, που έχουν συγκεντρώσει μεγάλο όγκο καταθέσεων, επέλεξαν να διατηρούν όσο περισσότερα κεφάλαια μπορούν στα ταμεία τους, μειώνοντας τον όγκο των καταθέσεών τους που έπρεπε να βρίσκονται σταθμευμένα στα ταμεία της ΕΚΤ και να υπόκεινται σε χρεώσεις. Τον Δεκέμβριο υπήρχαν στα ταμεία των γερμανικών τραπεζών 43,4 δισ. ευρώ. **Σελ. 12**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Μετοχικό μπρα ντε φερ στις τράπεζες

Αλλαγές ουσίας και ισορροπιών, με αύξηση ποσοστών – Αναμένονται και διαφοροποιήσεις στα Δ.Σ.

Αλλαγές παρατηρούνται στα μετοχικά κεφάλαια των κυπριακών τραπεζών. Στην Τράπεζα Κύπρου βλέπουμε να κτίζουν θέση ξένα επενδυτικά ταμεία και εταιρείες, ενώ στην Ελληνική βλέπουμε να μπαίνει ακόμα περισσότερο κυπριακό στοιχείο. Πιο πρόσφατη αλλαγή είναι αυτή της αγοράς μετοχών από την Logicom στην Ελληνική Τράπεζα. Η Logicom προχώρησε στην αγορά 1,2 εκατομμυρίων μετοχών της Ελληνικής Τράπεζας, αυξάνοντας το ποσοστό της. Η Logicom όμως έχει και το 29,6% της Δήμητρα Επενδυτική και η οποία έχει το 21% της Ελληνικής Τράπεζας. Τον Ιούλιο που θα γίνει η ετήσια γενική συνέλευση της Ελληνικής πιθανόν να αλλάξει το σχήμα του ΔΣ. Στην Τράπεζα Κύπρου, υπήρξαν δύο μεγάλες αλλαγές. Η Caius Capital, το επενδυτικό ταμείο από το Λονδίνο, συνέχισε να κτίζει θέση στην τράπεζα, με τις μετοχές της να φτάνουν στο 1,44% και με τα χρηματοοικονομικά της μέσα, τα λεγόμενα προϊόντα CFD, να φτάνουν στο 5,65%. Ταυτόχρονα, η Morgan Stanley & Co. International plc προχώρησε στην αγορά μετοχών του 5,31% της Τράπεζας Κύπρου. Οι δύο αυτές εξελίξεις έφεραν την τράπεζα να έχει δύο νέους μεγάλους μετόχους. **Σελ. 4**

Το φτάρνισμα της Κίνας απειλεί την παγκόσμια οικονομία

Η εικόνα μιας χώρας με κλειστές βιομηχανίες, πόλεις σε καραντίνα και πολίτες με μάσκα αρκεί για να αισθανθεί κανείς πως ένας αγνώστου μεγέθους κίνδυνος για την παγκόσμια υγεία ικανός να διακόπτει τη βιομηχανική παραγωγή και τις μετακινήσεις είναι εξίσου υπονομευτικός για την οικονομία όσο και για τη ζωή: Ο κορωνοϊός αποτελεί μείζονα αποσταθεροποιητικό παράγοντα για την κινεζική και την παγκόσμια οικονομία, και έρχεται σε μια στιγμή που η οικονομία της Κίνας επιβραδύνεται από ενδογενείς παράγοντες, αλλά παράλληλα πλήττεται από τους δασμούς που έχει επιβάλει στα κινεζικά προϊόντα ο Ντόναλντ Τραμπ. **Σελ. 8**

Στα χέρια της Elements Capital πέρασε το Londa Hotel

Ολοκληρώθηκε το project

Μετά από μήνες διαπραγματεύσεων, το παραλιακό ξενοδοχείο της Λεμεσού, Londa Beach Hotel πήγε στο χέρια της Elements Capital Management. Το τίμημα της συναλλαγής δεν ανακοινώθηκε και για το τι θα κάνει το Ταμείο το χώρο του ξενοδοχείου, κρατά κλειστά τα χαρτιά του. Το ξενοδοχείο θα συνεχίσει να λειτουργεί. **Σελ. 7**

Ενεργειακές συνεργασίες προωθούν οι Αμερικανοί

Στην Κύπρο ο Φράνσις Φάνον

Η επίσκεψη στην Κύπρο του Αμερικανού υφυπουργού Εξωτερικών Φράνσις Φάνον, αρμόδιου για θέματα ενέργειας, αποσκοπεί στην ενίσχυση των περιφερειακών συνεργασιών στη Αν. Μεσόγειο σε επίπεδο 3+1. Εκτός από τα ενεργειακά, μια εξίσου σημαντική παράμετρος της παρουσίας των ΗΠΑ, έχει να κάνει με την ασφάλεια. **Σελ. 5**

Καμπανάκι ΕΚΤ για τα κόκκινα δάνεια στην Ελλάδα

Λουίς ντε Γκίντος: Να επιστρατεύσετε όλα τα μέσα για να μειωθούν - Τα χαρακτηρίζει το «μαλακό υπογάστριο» της οικονομίας

Την ανησυχία της ΕΚΤ για τα κόκκινα δάνεια διεμήνυσε ο αντιπρόεδρος Λουίς ντε Γκίντος, σε ομιλία του σε εκδήλωση του ΟΒΕ και του ιδρύματος Konrad Adenauer Ελλάδας, χαρακτηρίζοντάς τα το «μαλακό υπογάστριο» της ελληνικής οικονομίας και τονίζοντας ότι πρέπει να επιστρατευθούν όλα τα εργαλεία για να μειωθούν. Ωστόσο, η ενεργοποίηση του σχεδίου «Ηρακλής» εξακολουθεί να εξαρτάται από την επίλυση της εκκρεμότητας σχετικά με την παροχή ή μη πρόσθετων εγγυήσεων από το ελληνικό Δημόσιο για να χαρακτηρισθούν μηδενικού ρίσκου οι τίτλοι που θα εκδοθούν. Εξάλλου, ο κ. Ντε Γκίντος, σε συνέντευξή του στην ΕΡΤ, αναγνώρισε ότι επί του παρόντος υπάρχουν κάποια «νομικά εμπόδια» και τόνισε ότι είναι κρίσιμο να αρθούν. **Σελ. 18**

Δάνεια ύψους 3,19 δισ. ευρώ σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά

Από τις τράπεζες το 2019

Στα 3,19 δισεκατομμύρια έφτασαν τα νέα δάνεια που έδωσαν το 2019 σε εταιρείες και νοικοκυριά, οι τράπεζες του νησιού. Σε ετήσια βάση, παρουσίασαν άνοδο σε ποσοστό 1,61%, ενώ από την ανάλυση προκύπτει πως οφείλεται στα εταιρικά δάνεια άνω του 1 εκατομμυρίου ευρώ. **Σελ. 4**

Δεν βρίσκουν κατάλληλους εργαζομένους

Οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Τεχνικοί και πτυχιούχοι μηχανικοί είναι οι ειδικότητες που εμφανίζουν μεγάλο έλλειμμα προσφοράς στην ελληνική αγορά εργασίας. Οκτώ στις δέκα επιχειρήσεις δυσκολεύονται να καλύψουν τις ανάγκες τους. Σύμφωνα με έρευνα της Manpower, η αντιστοίχιση μεταξύ προσφοράς και ζήτησης σε επαγγέλματα προτεραιότητας αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της ελληνικής οικονομίας. **Σελ. 17**

Η Νέα Υόρκη εκθρόνισε το Λονδίνο

Από την κορυφαία θέση ως παγκόσμιο οικονομικό κέντρο εκθρονίστηκε το Λονδίνο το 2019 εξαιτίας της αβεβαιότητας σχετικά με την έξοδο της Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ενωση. Οπως αποδεικνύει πρόσφατη σχετική έρευνα της αμερικανικής εταιρείας συμβούλων Duff & Phelps, το 56% των ανωτάτων στελεχών σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θεωρεί ότι το νέο οικονομικό κέντρο του κόσμου είναι η Νέα Υόρκη. **Σελ. 11**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ **Σελ. 6**

- **Προεδρικό σε χαμηλές πτήσεις:** Το ΑΚΕΛ άνοιξε θέμα δωροληψίας, ενώ ο Νικόλας θέλει να εγγράψει τα ταξίδια του Προέδρου στην Βουλή.

λύση ONE

Μία λύση δανεισμού, για όλα!

www.hellenicbank.com/one

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Έχεις τη δύναμη.

Πρέπει να συναφθεί ασφάλιση της κύριας κατοικίας και ασφάλεια ζωής. Προειδοποίηση: Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Προειδοποίηση: Υπάρχουν χρεώσεις αν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Προειδοποίηση: Το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος της χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Στον πάγο για 5 χρόνια τα ενοίκια στο Βερολίνο

Την τελική έγκριση έλαβε από το Κοινοβούλιο το κρατίδιο του Βερολίνου για πενταετές «πάγωμα» των ενοικίων. Στόχος της ρύθμισης είναι η προστασία των ενοίκων της γερμανικής πρωτεύουσας, όπου τα ενοίκια έχουν υπερδιπλασιαστεί τα τελευταία 10 χρόνια. Σύμφωνα με την απόφαση του γερμανικού Κοινοβουλίου, τα ενοίκια στο Βερολίνο θα παραμείνουν σταθερά για πέντε χρόνια με αναδρομική ισχύ από τον Ιούνιο του 2019. **Σελ. 10**

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

Πρωταθλητές και στα κέρδη οι μεγάλοι

Παρά τις προσπάθειες για άνοιγμα του Τσάμπιονς Λιγκ σε περισσότερες χώρες, και τη θεσμοθέτηση του αμφιλεγόμενου «Οικονομικού Ευ Αγωνίζεσθαι» (Financial Fair Play), το μεγαλύτερο μέρος των κερδών στο ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο καταλήγει στις πέντε μεγάλες λίγκες της Ευρώπης (Αγγλία, Ισπανία, Ιταλία, Γερμανία και Γαλλία). Κι αυτά τα κέρδη αυξήθηκαν κατά 20% το 2018 σύμφωνα με την ετήσια έρευνα της UEFA για τα οικονομικά του ποδοσφαίρου. **Σελ. 19**

5 291296 000378

ΑΡΘΡΟ / *Του* **HOLGER SCHMIEDING, KALLUM PICKERING / BERENBERG**

Το Brexit είναι ένα βήμα πίσω για την Ευρώπη

Η αποχώρηση της Βρετανίας από την Ε.Ε. έχει καθοριστική σημασία για την Ευρώπη. Για πρώτη φορά στην ιστορία της, η 70ετής διαδικασία της ευρωπαϊκής ενσωμάτωσης, η οποία δημιούργησε μία περίοδο ειρήνης και ευημερίας στην Ευρώπη, κάνει ένα βήμα προς τα πίσω. Σε έναν ταχέως αναπτυσσόμενο κόσμο, στον οποίο οι δυνάμεις που ανέδειξαν τον Τραμπ και το Brexit παραμένουν ισχυρές, το επόμενο κεφάλαιο μπορεί να κρύβει αναταραχές. Με το Brexit το μερίδιο της Ε.Ε. στο παγκόσμιο ΑΕΠ υποχωρεί από 22,1% στο 18,8%.

Οσο η Βρετανία ήταν μέλος της Ε.Ε. είχε ευδοκιμήσει. Ενώ αποτελούσε ένα «άρρωστο» μέλος της Ευρώπης τη δεκαετία του 1970, στη συνέχεια μετατράπηκε σε μία από τις πιο ζωντανές και καλύτερα ρυθμισμένες οικονομίες του ανεπτυγμένου κόσμου. Επομένως, η Βρετανία θα διατηρήσει μετά το Brexit πολλά από τα στοιχεία που την καθιστούν ένα καλό επενδυτικό καταφύγιο και ένα μέρος εύρεσης εργασίας. Εκτιμούμε ότι η μικρότερη εισροή ταλαντούχων μεταναστών από τις 27 χώρες της Ε.Ε. και η περιορισμένη πρόσβαση στη μεγαλύτερη εξαγωγική της αγορά θα μπορούσε να μειώσει την ανάπτυξη της Βρετανίας από 2-2,1% σε ένα αξιοπρεπές επίπεδο της τάξεως του 1,6-1,7%.

Το εύρος της ζημίας θα εξαρτηθεί από τις μελλοντικές διασυνοριακές σχέσεις Βρετανίας και Ε.Ε. Εχοντας την ισχυρή υποστήριξη της πλειοψηφίας των Συντηρητικών στο Κοινοβούλιο, ο Βρετανός πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον πιθανότατα δεν θα παρατείνει την προθεσμία της μεταβατικής περιόδου πέραν του 2020. Αναμένουμε ότι μέχρι το τέλος του 2020 η Βρετανία και η Ε.Ε. θα καταλήξουν απλώς σε μία απολύτως βασική συμφωνία για εμπόριο χωρίς τριβές και για στενή συνεργασία σε ορισμένους τομείς. Στον κλάδο των υπηρεσιών ενδέχεται να έχουμε μόνο προσωρινούς περιορισμούς, όμοιους με αυτούς που προετοιμάστηκαν το 2019, ώστε να αποτρέψουν τη ρήξη των σχέσεων σε περίπτωση άτακτου Brexit. Οι μελλοντικές διαπραγματεύσεις πρόκειται πιθανότατα να οδηγήσουν στη διαμόρφωση μιας πιο ήπιας οικονομικής σχέσης. Κρίνοντας από την επιμονή της Βρετανίας να παρεκκλίνει από τους ευρωπαϊκούς κανόνες, ενδέχεται η σχέση της με την Ε.Ε. να μοιάζει με τη σχέση που έχει με τον πολύ πιο απομακρυσμένο Καναδά. Ενα Brexit με συμφωνία μόνο στα βασικά ζητήματα θα μπορούσε να θέσει σοβαρά και επιζήμια εμπόδια στην εμπορική σχέση. Ωστόσο, η ζημία θα φανεί στο μέλλον, καθώς οι προσωρινές πρόχειρες λύσεις θα αποτρέψουν μία απότομη ρήξη.

Βέβαια, η Βρετανία θα μπορούσε να αντισταθμίσει τη ζημία μέσω εγχώριων αναπτυξιακών μεταρρυθμίσεων. Ωστόσο, το σενάριο αυτό φαίνεται περιορισμένο. Η Βρετανία θα μπορούσε εύκολα να εφαρμόσει τέτοιου είδους μεταρρυθμίσεις, όπως για παράδειγμα να διορθώσει την αγορά ακινήτων. Ο πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον πιθανότατα κερδίσει πολιτικούς πόντους, καταργώντας ορισμένες εξόφθαλμες ευρωπαϊκές ρυθμίσεις. Παρ' όλα αυτά, δεν περιμένουμε ότι η Βρετανία θα μετατραπεί σε Σιγκαπούρη. Το δημοσιονομικό έλλειμμα και οι μακροχρόνιες δεσμεύσεις δαπανών στην υγεία και στον γηράσκοντα πληθυσμό βρίσκονται σε αρκετά υψηλά επίπεδα.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ**

Το παρελθόν ως φάρος για το μέλλον

Η παγκόσμια οικονομία το 2020 αναμένεται να έχει τρία κύρια χαρακτηριστικά. Πρώτο χαρακτηριστικό είναι πως το συνολικό παγκόσμιο χρέος θα έχει ανοδική πορεία και την ίδια ώρα η παραγωγικότητα πτωτική πορεία. Δεύτερο χαρακτηριστικό είναι πως οι αναδυόμενες αγορές θα έχουν αναπτυσσόμενη μεγέθυνση λόγω ανάκαμψης μετά από περιόδους οικονομικού άγχους που έχουν βιώσει. Τρίτο χαρακτηριστικό είναι το πως η παγκόσμια οικονομία θα έχει ελαφριά αλλά εύθραυστη ανάκαμψη.

Το μόνο σίγουρο λάθος στην πιο πάνω παράγραφο είναι η χρήση του μορίου «θα» που σχηματίζει ρηματικούς τύπους που δηλώνουν βεβαιότητα. Δεν υπάρχει τίποτα βέβαιο και δη σε μια παγκόσμια οικονομία η οποία λειτουργεί με ένα κλικ πριν το άπειρο αλγόριθμους που επηρεάζονται μεταξύ άλλων από διασυνοριακές συρράξεις, γεωπολιτικές ανακατατάξεις, μεταλλάξεις οικονομικών και εμπορικών συμμαχιών, κορωνοϊούς και τα συναφή, ακραία φυσικά φαινόμενα και θεομηνίες, με τη λίστα να είναι πραγματικά ατελείωτη και μεταβαλλόμενη σε ημερήσια βάση.

Μπορεί η Κυπριακή οικονομία να είναι απλά μια σιλικόνη κάποιου «τζιουβά» (δακτυλίου στεγανοποίησης) της μηχανής που ονομάζεται παγκόσμια οικονομία.

Γι' αυτό και στον κόσμο της οικονομετρίας λέμε πως το τι ουσιαστικά κάνουμε είναι να προβλέπουμε το παρελθόν, όχι το μέλλον! Και σκεφτείτε το για λίγο. Έχουμε στοιχεία για διάφορες μεταβλητές που έχουν ήδη συμβεί και καταγραφεί. Στην καλύτερη περίπτωση θα καταφέρουμε να κτίσουμε ένα οικονομετρικό μοντέλο το οποίο θα εξηγεί όσο καλύτερα γίνεται αυτές τις ιστορικές καταγραφές. Θεωρητικά, αν τα μοντέλα μας είναι οικονομικά και στατιστικά σωστά, τότε μπορούμε να τα χρησιμοποιήσουμε να δώσουμε κάποιες προβλέψεις για το «μέλλον».

Ναι αλλά αυτό μπορεί να αναμένεται να ισχύει μόνο αν η ραχοκοκαλιά του μοντέλου όντως συνεχίζει και στο μέλλον. Εάν η ίδια η ραχοκοκαλιά μεταβάλλεται και αυτή, τότε το αρχικό μας μοντέλο δεν είναι χρήσιμο στο να μας δίνει ασφαλείς προβλέψεις για το μέλλον. Έτσι λοιπόν σε ένα μεταβαλλόμενο και ρευστό περιβάλλον όπως είναι η παγκόσμια οικονομία, ή μια εθνική οικονομία ή ακόμα και τομείς μιας εθνικής οικονομίας, δεν μπορούμε με ασφάλεια να δίνουμε με σιγουριά προβλέψεις. Γι' αυτό και η κάθε πρόβλεψη δίδεται με ένα σωρό υποθέσεις και επιφυλάξεις. Παρόλα αυτά, η οικονομετρία είναι ίσως η πιο σημαντική πτυχή των οικονομικών επειδή βοηθά τα μέγιστα στο να κατανοηθούν οι τρόποι λειτουργίας της οικονομίας σε μακροοικονομικό και μικροοικονομικό επίπεδο και είναι ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο στο να εφαρμόζονται και να αναπροσαρμόζονται πολιτικές που έχουν αντίκτυπο στην οικονομία και άρα κατ' επέκταση στον κόσμο.

Έχοντας αυτά υπόψη, πάντα ανταποκρίνομαι με σκεπτικισμό σε ερωτήματα του στυλ «...Εε; ...Πώς βλέπεις τα πράγματα φέτος...;». Ένα ερώτημα, μυρίων απαντήσεων, πλην όμως μιας η οποία είναι αυτονόητη στο άτομο που έχει τα αφτιά και τα μάτια του ανοιχτά στο τι συμβαίνει γύρω του.

Μπορεί η Κυπριακή οικονομία να είναι απλά μια σιλικόνη κάποιου «τζιουβά» (δακτυλίου στεγανοποίησης) της μηχανής που ονομάζεται παγκόσμια οικονομία. Πλην όμως έχει και αυτή τη σημασία της, τόσο αυτή ως προς τη μηχανή, αλλά και η μηχανή ως προς αυτήν. Στον κόσμο της μηχανικής, αλήθεια πόσες και πόσες μηχανές κάπκαν λόγω ενός χαλασμένου «τζιουβά» αλλά και πόσοι «τζιουβάδες» καταστράφηκαν από τη ζέστη της μηχανής; Αμέτρητες οι περιπτώσεις.

Γι' αυτό όταν ακούμε πως η παγκόσμια οικονομία αναμένεται να έχει εύθραυστη μεγέθυνση, εμείς εδώ κάτω θα πρέπει ήδη να λαμβάναμε μέτρα θωράκισης της έτσι ώστε να είναι έτοιμη να αντιμετωπίσει τυχόν προκλήσεις. Και η θωράκιση δεν μπορεί να είναι μόνο λεκτική. Είναι αυτό που λέμε για πραγματική εισαγωγή και ανάπτυξη σύγχρονων δομών σε όλη τη ραχοκοκαλιά του κράτους και επένδυσης στην παιδεία, στην εκπαίδευση, στην υγεία, στη τεχνολογία για να αναφέρω μόνο μερικά.

Ο Ανδρέας Α. Ανδρέου, είναι MRICS CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Οι κυρώσεις κατά Τουρκίας, η διάσκεψη του Άντρου και η λίστα του Ηροδότου

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Αργά αλλά σταθερά, προχωρούν οι κυρώσεις της ΕΕ κατά της Τουρκίας. Η λίστα των προσώπων και οι κυρώσεις που θα τους επιβληθούν αναμένεται να δοθούν σύντομα στη δημοσιότητα από την ίδια την ΕΕ. Όπως μου έλεγε χθες πηγή μου που γνωρίζει: «Το μουλάρωμα της Τουρκίας και η μη συμμόρφωσή της ούτε στα ελάχιστα στο διεθνές δίκαιο ευκολύνει τη διαδικασία». Συμπλήρωνε μάλιστα πως «δεν αποκλείεται να ακολουθήσει και δεύτερο κύμα ευρωπαϊκών αντιδράσεων αναλόγως των εξελίξεων».
Προς τούτο ο Νίκος Χριστοδουλίδης και αξιωματούχοι του ΥΠΕΞ εργάζονται πυρετωδώς και χωρίς τυμπανοκρουσίες.
Όπως σημείωνε η πηγή μου «οι δυσκολίες είναι πολλές και δεν βρίσκονται μόνο εκτός Κύπρου».

Ούτε το θέμα με τον Σαουδάραβα φίλο του Αναστασιάδη ούτε τους στάβλους του κυπριακού ποδοσφαίρου πρόκειται να αφήσουν να ξεχαστούν ο Άντρος Κυπριανού και ο Νικόλας Παπαδόπουλος.
Σήμερα ο Άντρος θα μιλήσει στους δημοσιογράφους για την κατάσταση στο κυπριακό ποδόσφαιρο σε συνέντευξη τύπου που οργανώνει ειδικά για το θέμα αυτό. Όπως μου έλεγε η κυρία Γιαννούλλα, η οποία ως γνωστόν ακούει όλα όσα ψιθυρίζονται στους διαδρόμους του ΑΚΕΛ και ακόμη περισσότερα, μετά τη διάσκεψη του κυρίου Άντρου «η κόντρα θα πάει όχι ένα αλλά πολλά βήματα πάρα κάτω».
Από την άλλη ο Νικόλας κάνει λόγο για ενδεχόμενο ποινικών ευθυνών στην υπόθεση πολιτογράφησης του Σαουδάραβα «φίλου» και της οικογένειάς του έκανε λόγο ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος ενώ θέλει να οδηγήσει στη Βουλή το θέμα των προεδρικών ταξιδιών.
Άκουσα πως οι δηλώσεις του μετά τη συνάντηση με τον Αναστασιάδη στο Προεδρικό έγιναν δεχτές με χαμόγελα στο ΑΚΕΛ. Μη σας πω με χειροκροτήματα...

Με αγωνία αναμένουν την αυριανή συνεδρία της κοινοβουλευτικής επιτροπής Ελέγχου βουλευτές αλλά και δημοσιογράφοι. Πρόκειται για την πολυθρύλητη συνεδρία που θα ασχοληθεί με τα ΜΕΔ (Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια) των ΠΕΠ (Πολιτικά Εκτεθειμένων Προσώπων). Μια συνεδρία που... άργησε γύρω στα πέντε χρόνια!

Η αγωνία κάποιων, όπως σχολιάστηκε σε πηγαδάκι πολιτικών και δημοσιογράφων, χτυπάει κόκκινο αφού θα ζητηθεί να κατατεθεί ξανά «η νέα αναθεωρημένη και επαυξημένη έκδοση της λίστας». Όπως μάλιστα λέχθηκε κάποιοι από τους βουλευτές - μέλη της επιτροπής Ελέγχου θα αναφέρονται στην εν λόγω λίστα.

«Να ξέρεις πως η λίστα της Χρυστάλλας έγινε μύθος επειδή δεν την είδε ποτέ κανένας».

Όπως μαθαίνω από πηγή μου στη Βουλή, της συνεδρίας θα προεδρεύσει ο Δημήτρης Συλλούρης ο οποίος, λόγω και του Κορωνοϊού έχει περιορίσει τις εξορμήσεις του ανά την υφήλιο.

Άκρως ενδιαφέρουσα θα είναι και η συμμετοχή του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Κωνσταντίνου Ηροδότου, ο οποίος δούλεψε πολύ τη λίστα και είναι έτοιμος να δώσει και ονόματα και αριθμούς και... συμπεράσματα. Ωστόσο, φαίνεται πως κάποιοι δεν θέλουν με τίποτα να δοθεί η λίστα και διατυπώνουν τη σιγουριά πως αυτή θα διαρρεύσει αμέσως και στα ΜΜΕ.

Τρεις τουλάχιστον βουλευτές από τρία διαφορετικά κόμματα βρίσκονται σε θέσεις μάχης με έτοιμα και τα ερωτηματολόγια αλλά και τις... δηλώσεις τους μετά τη συνεδρία. Κάποιοι άλλοι φοβούνται ότι ενδέχεται να θυματοποιηθούν εάν διαρρεύσουν τα περιουσιακά τους και οι μη εξυπηρετούμενες υποχρεώσεις τους προς τις τράπεζες.

Στο κάδρο μπαίνουν και οι δημοσιογράφοι και τα ΜΜΕ, αφού ακούστηκαν φήμες για το ενδεχόμενο η συνεδρία της επιτροπής Ελέγχου να γίνει κεκλεισμένων των θυρών για να αφεθούν εκτός οι λειτουργοί των ΜΜΕ. Φήμες που προκαλούν και συζητήσεις και ερωτήματα...

Εκτός από τα ΜΕΔ των ΠΕΠ άγνωστα παραμένουν και τα ΜΕΔ των ίδιων των κομμάτων και των οργανώσεών τους. Το θέμα προωθεί προς συζήτηση ο ΔΗΣΥ και αναμένεται να προκύψουν πολλά και ενδιαφέροντα στοιχεία...

Σας έγραφα για τον διχασμό που προκαλεί στην ΕΔΕΚ «η δίκη» Παπαδάκη και ο τρόπος με τον οποίο εξελίσσεται. Η επιβεβαίωση δεν άργησε να έρθει. Τα πρώτα ρήγματα εντοπίζονται στην Πάφο. Σε μια θεαματική δημόσια παρέμβασή του ο βουλευτής της ΕΔΕΚ Ηλίας Μυριάνθους έκανε λόγο για «πρωτόγνωρη κατάσταση στην ΕΔΕΚ που δημιουργεί εσωστρέφεια» και υποστήριξε ότι ενδεχόμενη διαγραφή του Παπαδάκη θα προκαλέσει ανεπανόρθωτη ζημιά στο κόμμα.
Πάντως η χθεσινή δημοσιοποίηση του κατηγορητηρίου κατά του Παπαδάκη από το πειθαρχικό συμβούλιο της ΕΔΕΚ φανερώνει πως η ανοιχτή σύγκρουση έχει ήδη επιλεχθεί. Η πλευρά Παπαδάκη ζητεί αντεξέταση του Σιζόπουλου ενώ το πιο θεαματικό στάδιο της ιστορίας αναμένεται να παιχτεί στο δικαστήριο.

ΚΟΥΙΖ: Αληθεύει πως ετοιμάζονται και άλλα στελέχη της ΕΔΕΚ για έντονες δημόσιες δηλώσεις επί του θέματος «Παπαδάκης»;

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ**

«Η Γυναίκα με τα Μαύρα» από το Θέατρο «Διόνυσος»

Δόθηκε με επιτυχία στις 31 Ιανουαρίου 2020, στην κεντρική σκηνή του Θεάτρου «Διόνυσος», η επίσημη πρώτη παράσταση του έργου «Η Γυναίκα με τα Μαύρα», της Susan Hill & Stephen Mallatratt, σε σκηνοθεσία Ανδρέα Κυριάκου. «Η Γυναίκα με τα Μαύρα» αποτελεί το δεύτερο μακροβιότερο σε παραστάσεις έργο στο θρυλικό Γουέστ Εντ του Λονδίνου. Όλοι οι συντελεστές που ανέβασαν το έργο μέχρι σήμερα συμφωνούν πως πρόκειται για μια παράσταση που σε κατατρέχει ακόμη και μετά που πέφτει η αυλαία. Το Θέατρο «Διόνυσος» σας προσκαλεί να ζήσετε και εσείς αυτή την σκοτεινή ιστορία τρόμου που έζησε ο Άρθουρ Κιπς. Το ανεξήγητο σμίγει με το απρόσιτο σε ένα μοιραίο χορό συναισθημάτων επί σκηνής, με το ακροατήριο να ζει τον φόβο και τον τρόμο μαζί με τους ηθοποιούς του έργου. Καθίστε αναπαυτικά, πρεμήστε και αφεθείτε στα μυστήρια που κρύβει η πυκνή ομίχλη και το σκοτάδι του Ίλ Μαρς.

Το έργο

Παραμονή Χριστουγέννων. Τα παιδιά του Άρθουρ Κιπς, μαζεμένα γύρω από το τζάκι, μοιράζονται ιστορίες φαντασμάτων και τον καλούν να διηγηθεί και αυτός μια δική του ιστορία. Ο ίδιος αρνείται επειδή, εν αντιθέσει με τα παιδιά του, έχει ζήσει μια πραγματική ιστορία φαντασμάτων... Μη μπορώντας πλέον να κρατήσει μέσα του τα όσα έζησε στο Ίλ Μαρς, ο Άρθουρ Κιπς αποφασίζει πως ο καλύτερος τρόπος, να μοιραστεί την εμπειρία του σε εκείνους τους καταραμένους βάλτους, είναι να ανεβάσει μια μικρή θεατρική παράσταση με την βοήθεια ενός νεαρού ηθοποιού. Ο ηθοποιός αναλαμβάνει να υποδυθεί τον ρόλο του Άρθουρ Κιπς και ο ταλαιπωρημένος Κιπς υποδύεται όλους τους άλλους ανθρώπους που αποτέλεσαν μέρος αυτής της ανατριχιαστικής εμπειρίας. Μαζί θα ζήσουν μια ανεπανάληπτη και μοναδικά τρομακτική ιστορία που αγγίζει την ψυχή. Πολλές φορές, ως θεατές, νιώθουμε την ανάγκη να ζήσουμε μια ιστορία τρόμου για να μας θυμίσει την αγάπη που πρέπει να έχουμε για την ζωή. Στο κάτω-κάτω, λίγης ώρας λαχτάρα μπορεί να μας φέρει μια τεράστια ανακούφιση στο τέλος, αφού θα μπορούμε να επιστρέψουμε πίσω στην αγκαλιά της οικογένειάς μας και στα αγαπημένα μας πρόσωπα, σώοι και αβλαβείς.

Τακτικές παραστάσεις στη Λευκωσία: Παρασκευή & Σάββατο στις 8.30 μ.μ., Κυριακή στις 6.30 μ.μ. μέχρι τις 29 Φεβρουαρίου 2020. Λεμεσός: Θέατρο «ΕΝΑ», 24/25/26/27/28/29 Απριλίου 2020.

Διεθνές Συνέδριο «Η Κύπρος την Περίοδο της Αγγλοκρατίας (1878-1960)»

Το συνέδριο «Η Κύπρος την Περίοδο της Αγγλοκρατίας (1878-1960)», το μεγαλύτερο στα επιστημονικά χρονικά διεθνές συνέδριο για την αποικιακή ιστορία της Κύπρου, διοργανώνουν τέσσερις σημαντικοί επιστημονικοί φορείς, η Κυπριακή Εταιρεία Ιστορικών Σπουδών, η Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου και το Τμήμα Ιστορίας, Πολιτικών και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου, την Παρασκευή 7 και Σάββατο 8 Φεβρουαρίου 2020, στους χώρους του Πανεπιστημίου Λευκωσίας. Στο συνέδριο θα παρευρεθούν και θα μιλήσουν 75 μελετητές και ερευνητές από την Κύπρο και το εξωτερικό. Το διήμερο Παρασκευή και Σάββατο έχουν προγραμματιστεί 16 παράλληλες συνεδρίες με τις ομιλίες να διεξάγονται στις 2 επίσημες γλώσσες του συνεδρίου, τα ελληνικά και τα αγγλικά. Κατά την πρώτη ημέρα, θα λάβει χώρα η σύνοδος της Ολομέλειας του συνεδρίου, κατά την οποία θα πραγματοποιηθούν εισαγωγική εισήγηση από τον υπουργό Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας δρ Νίκο Χριστοδουλίδη και θα γίνει η κεντρική εισήγηση από τον ομότιμο Καθηγητή του King's College London, Robert Holland. Επίσης, θα παρουσιαστεί σύντομο αφιέρωμα στη μνήμη του Αριστείδη Κουδουνάρη.

Στο συνέδριο θα παρευρεθούν και θα μιλήσουν 75 μελετητές και ερευνητές από την Κύπρο και το εξωτερικό.

Εις μνήμην Κουδουνάρη

Ο Αριστείδης Κουδουνάρης γεννήθηκε το 1936 στη Λεμεσό, σχεδόν στο κέντρο της πόλης και γονείς του ήταν ο Λούης Κουδουνάρης και η Λέλλα Μακρίδου-Τορναρίτη. Σπούδασε στο Πανεπιστήμιο Bradford Yorkshire για δύο χρόνια εμποριολογία και στο περιώνυμο Trinity College του Δουβλίνου Πολιτικές Επιστήμες, παρακολουθώντας και μαθήματα ιστορίας. Συνεργάστηκε με τον δρα Γεώργιο Γεωργαλλίδη στο «Political and Administrative History of Cyprus 1918-1926», καλύπτοντας το βιογραφικό μέρος του έργου. Αυτή του η ενασχόληση ήταν το έναυσμα για να ασχοληθεί με τη λεξικογραφία και τη βιογραφία των κυπριακών οικογενειών πιο επισταμένα. Αποτέλεσμα αυτής της ενασχόλησης είναι η έκδοση του «Βιογραφικού Λεξικού Κυπρίων 1800-1920», το οποίο έφτασε στις επτά εκδόσεις – μάλιστα η Ζ΄ έκδοση παρουσιάστηκε στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας τον Νοέμβριο του 2018. Για πολλά χρόνια, επίσης, εργάστηκε ως διευθυντικό στέλεχος στις οικογενειακές επιχειρήσεις με έδρα του τη Λευκωσία.

Το συνέδριο «Η Κύπρος την Περίοδο της Αγγλοκρατίας (1878-1960)» πραγματοποιείται εις Μνήμην του Αριστείδη Κουδουνάρη (1936-2018).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Υπεύθυνος Ύλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

Ποιο είναι το κορυφαίο χαλλούμι της Κύπρου για το 2019;

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΒΡΑΒΕΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

γαστρονόμος

ΚΥΠΡΟΣ 2019

ΠΕΡΗΦΑΝΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

Τράπεζα Κύπρου

ΚΟΙΝΟ ΚΥΠΡΙΩΝ

gastronomos.com.cy

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
γαστρονόμος

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ
ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ

Αλλαγές ουσίας στα μετοχικά των τραπεζών

Εντονη κινητικότητα με αγορά μεγαλύτερων ποσοστών και στο βάθος η ενδυνάμωση εκπροσώπησης στα Διοικητικά Συμβούλια

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Έντονη κινητικότητα παρατηρείται στα μετοχικά κεφάλαια των κυπριακών τραπεζών, με το νέο χρόνο να έχει φέρει αρκετές αλλαγές. Στην Τράπεζα Κύπρου και στην Ελληνική Τράπεζα ειδικά από την αρχή του 2020 έχουν γίνει αλλαγές ουσίας, με αποτέλεσμα να «ανακατεύεται ξανά η τράπουλα». Για κάθε μία για διαφορετικούς λόγους. Από τη μία βλέπουμε στην Τράπεζα Κύπρου να κτίζουν θέση ξένα επενδυτικά ταμεία και εταιρείες, ενώ στην Ελληνική να μπαίνει ακόμα περισσότερο κυπριακό στοιχείο. Πιο πρόσφατη αλλαγή και ειδικής σημασίας που χρήζει περαιτέρω ερμηνείας είναι αυτή της αγοράς μετοχών από την Logicom στην Ελληνική Τράπεζα. Όπως ανακοινώθηκε στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, η Logicom προχώρησε στην αγορά 1,2 εκατομμυρίων μετοχών της Ελληνικής Τράπεζας και την κατέστησε κάτοχο πέραν του 5% της τράπεζας. Δεν είναι όμως ακριβώς έτσι. Η Logicom πράγματι αγόρασε 1,2 εκατ. μετοχές της Ελληνικής, ωστόσο αυτό την κάνει να έχει μόλις το 1,42% της τράπεζας. Είχε 1,12% και με την αγορά αυτή πήγε το ποσοστό της στο 1,42%. Αγόρασε μόνο το 0,3% της Ελληνικής Τράπεζας την προηγούμενη εβδομάδα. Άρα η ανακοίνωση στο ΧΑΚ μπορεί μεν να ήταν και ολίγον τι «παραπλανητική», αλλά βρίσκει βάση στο ότι η Logicom έχει άμεση και έμμεση συμμετοχή στην Ελληνική Τράπεζα. Η Δήμητρα έχει το 21% της Ελληνικής Τράπεζας και είναι ο μεγαλύτερος μέτοχός της. Η Logicom από την άλλη, έχει το 29,6% της Δήμητρα. Άρα η έμμεση συμμετοχή της Logicom μέσω της Δήμητρα Επενδυτική στην Ελληνική Τράπεζα είναι το 29,6% του 21%, άρα 6,22%. Αν προσθέσουμε λοιπόν το 6,22% που έχει έμμεσα η Logicom στην Ελληνική Τράπεζα και το 1,42% που έχει άμεσα, τότε προκύπτει το 7,64% της Logicom στην δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα του νησιού. Αυτά όμως είναι μόνο μαθηματικά και η ουσία είναι αλλού. Εντός Ιουλίου που θα γίνει η ετήσια γενική συνέλευση της Ελληνικής αναμένεται να αλλάξει ξανά το σχήμα του Διοικητικού της Συμβουλίου, να αλλάξουν ξανά οι συμμαχίες και οι ισορροπίες. Ήδη από το καλοκαίρι οι ισορροπίες άλλαξαν άρδην με την Δήμητρα που ανέλαβε καρέκλες στο ΔΣ της Τράπεζας, αλλά και με την νέα καρέκλα που έλαβε η Pimco. Αρκετή κριτική είχε ασκηθεί στην Wargaming, το δεύτερο μεγαλύτερο μέτοχο της Ελληνικής Τράπεζας, πως στο ΔΣ υπήρχαν φωνές που εξέφραζαν μόνο τα «θέλω» της. Πλέον, όπως είναι εις θέση να γνωρίζει η «Κ», προκύπτει ότι στο ΔΣ της Ελληνικής Τράπεζας έχει αλλάξει το σκηνικό και υπάρχει μετά από αρκετά χρόνια, πολυφωνία. Τον Ιούλιο δε, «ακούγεται» πως θα αλλάξει ξανά το σκηνικό και ενδεχομένως να μειωθούν οι καρέκλες που εκπροσωπούν την Wargaming στο ΔΣ. Πάντως, τη δεδομένη στιγμή, όπως διαρρέει, υπάρχει μια καλή συνεννόηση μέσα στο ΔΣ της Τράπεζας και δεν λειτουργεί η Wargaming με τρόπο που να ακυρώνει τα «θέλω» των υπολοίπων μετόχων και προσώπων στο ΔΣ. Σημειώνεται πως η Wargaming κατέχει το 20,2% της Ελληνικής, η Pimco το 17,3%, η Third Point το 12,6%, το ταμείο της ΕΤΥΚ το 6,3% και η Senvest το 5,1%. «Άλλοι», έχουν το 17,3% της Τράπεζας.

Η έμμεση συμμετοχή της Logicom μέσω της Δήμητρα Επενδυτική στην Ελληνική Τράπεζα είναι το 29,6% του 21%, άρα 6,22%.

Οι κυπριακές τράπεζες και ειδικότερα οι δύο μεγάλες είναι σε πολύ χαμηλές αποτιμήσεις, άρα και οι επενδυτές αγοράζουν φθηνά τις μετοχές τους.

Αγοράζουν BOC

Στην Τράπεζα Κύπρου από την άλλη, υπήρξαν δύο μεγάλες αλλαγές από την αρχή του χρόνου. Η Caius Capital, το επενδυτικό ταμείο από το Λονδίνο, συνέχισε να χτίζει θέση στην τράπεζα, με τις μετοχές της να φτάνουν αισίως στο 1,44% και με τα χρηματοοικονομικά της μέσα, τα λεγόμενα προϊόντα CFD, να φτάνουν στο 5,65%.

Ταυτόχρονα, η Morgan Stanley & Co. International plc προχώρησε στην αγορά μετοχών του 5,31% της Τράπεζας Κύπρου. Οι δύο αυτές εξελίξεις έφεραν την τράπεζα να έχει δύο νέους μεγάλους μετόχους, παρά το ότι η Caius μπορεί να μην χαρακτηρίζεται «νέα» και χτίζει θέση αρκετούς μήνες προηγουμένως.

Σημειώνεται πως η Lamesa Investments Limited που είναι εταιρεία συνδεδεμένη με την Renova Group του Βίκτωρ Βέξελμπεργκ, έχει το 9,27% της τράπεζας, η EBRD το 5,02%, η Cyprus Popula rBank το 4,81%, η TD Asset Management το 3,99%, η Senvest το 3,67%, η Eaton Vance το 3,49% και η Osome Investments το 3,03%. Οι «άλλοι» έχουν το 59,97% της Τράπεζας της Αγίας Παρασκευής.

Οι κυπριακές τράπεζες και ειδικότερα οι δύο μεγάλες είναι σε πολύ χαμηλές αποτιμήσεις. Αργά ή γρήγορα που θα διώξουν από τους ισολογισμούς τους τα προβληματικά δάνεια, ενώ την ίδια ώρα η οικονομία παραμένει σε πολύ καλή κατάσταση, επενδυτικοί κύκλοι επισημαίνουν πως οι κυπριακές τράπεζες θα αποκτήσουν το επενδυτικό ενδιαφέρον που πρέπει να έχουν.

Με αυτές τις αποτιμήσεις, οι επενδυτές βλέπουν, αξιολογούν και δρουν αναλόγως. Στην Τράπεζα Κύπρου δε, που το 60% είναι διεσπαρμένο και εκτός μεγαλομετόχων, μπορεί κάποιος εύκολα να μαζέψει ένα πακέτο, παρά στην Ελληνική που διεσπαρμένο μετοχικό κεφάλαιο είναι μόνο το 17,3% της.Την ίδια ώρα, μεγάλος λόγος είχε γίνει για δύο μεγαλομετόχους των δύο τραπεζών, ότι θα έβλεπαν την πόρτα της εξόδου.

Ο λόγος για τον Βίκτωρ Βέξελμπεργκ της Renova για την Τράπεζα Κύπρου και για τον Ντέιβιντ Μπονάνο της Third Point για την Ελληνική. Μέχρι στιγμής κανένας από τους δύο μετόχους δεν έχει προχωρήσει σε καμία έξοδο και ενδεχομένως να βλέπουν επενδυτικές ευκαιρίες στην μελλοντική πορεία τους δίχως τα ΜΕΔ ως βαρίδια.

Και οι μικρότερες

Για να μην γίνεται λόγος μόνο για τους δύο μεγάλους, μετοχικές αλλαγές υπήρξαν και σε δύο μικρότερες τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, την Astrobank και την CDB Bank. Στην πρώτη, η ΕΤΥΚ ανακοίνωσε πως συμμετείχε κατά κάποιο ποσοστό στην αύξηση κεφαλαίου ύψους 40 εκατ. ευρώ που έγινε ενόψει της απορρόφησης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Κύπρου). Στην περίπτωση της CDB Bank, η 7QFinancial Services συμμετείχε στην αύξηση κεφαλαίου της τράπεζας κατά 4,3 εκατ. ευρώ. Η 7Q σημειώνεται πως έχει το 7,73% της CDB Bank.

Στις 1.200 οι αιτήσεις για αποσύρσεις και αγορά ηλεκτρικών

Ξεπέρασε κάθε προσδοκία το ενδιαφέρον των πολιτών σχετικά με το Σχέδιο Απόσυρσης Παλαιού Οχήματος και Προώθησης Ηλεκτρικού Οχήματος. Το έναυσμα για τη υποβολή αιτήσεων δόθηκε τη Τρίτη (4/2) στις 10 το πρωί. Σύμφωνα με ρεπορτάζ της διαδικτυακής «Κ», οι αιτήσεις για το πρώτο μέρος του σχεδίου που αφορά στην απόσυρση και αντικατάσταση παλαιού οχήματος έχουν ξεπεράσει τις 900. Σε ό,τι αφορά το δεύτερο μέρος του σχεδίου, δηλαδή την αγορά ηλεκτρικού οχήματος, οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν είναι πέραν των 300.

Σημειώνεται πως η προθεσμία υποβολής αιτήσεων λήγει στις 5 Μαρτίου 2020, στις 12 το μεσημέρι. Τι προνοεί όμως το Σχέδιο Απόσυρσης και Αντικατάστασης Παλαιών Οχημάτων και Προώθησης Ηλεκτρικού Οχήματος; Το Σχέδιο απόσυρσης και αντικατάστασης παλαιών οχημάτων και προώθησης ηλεκτρικού οχήματος, το οποίο εγκρίθηκε το Νοέμβριο του 2019 από το Υπουργικό Συμβούλιο, στοχεύει στην απόσυρση ρυπογόνων οχημάτων και αντικατάστασή τους με νέα, σύγχρονα, πιο ασφαλισμένα οχήματα, καθώς και στην προώθηση της αγοράς ηλεκτρικών οχημάτων. Σύμφωνα με ανακοίνωση του Υπουργείου Μεταφορών, το σχέδιο, το οποίο θα συμβάλει στην αντιμετώπιση των υποχρεώσεων της Δημοκρατίας για τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα από τις μεταφορές, την επίτευξη του στόχου για εξοικονόμηση στον τομέα των μεταφορών και την επίτευξη του στόχου για την ποιότητα του αέρα, έχει δυο σκέλη ως ακολούθως :

– Την απόσυρση και αντικατάσταση παλαιών οχημάτων, το ύψος της χορηγίας θα ανέρχεται στα 2.000 ευρώ (1250 χορηγίες). Το προς απόσυρση «παλαιό όχημα» πρέπει, μεταξύ άλλων, να είναι ηλικίας μεγαλύτερης ή ίσης των δεκαπέντε ετών, κατηγορίας Μ1 (τύπου σαλούν) ή Ν1 (μεταφοράς εμπορευμάτων).

Το καινούργιο όχημα που θα εγγραφεί θα πρέπει να έχει κυβισμό μικρότερο ή ίσο των 1800 κυβικών εκατοστών, Πιστοποιητικό Συμμόρφωσης με ένδειξη "Euro 6AD" ή μεταγενέστερη και μάζα εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα μικρότερη ή ίση των 150 γραμμαρίων ανά χιλιόμετρο, μετρούμενη με τη νέα μέθοδο μέτρησης, γνωστή ως «WLTP».

– Την αγορά και εγγραφή καινούριου αυθεντικά ηλεκτρικού οχήματος Μ1 (τύπου σαλούν) το ύψος της χορηγίας θα ανέρχεται στα 5.000 ευρώ (100 χορηγίες) με τιμή αγοράς του οχήματος μη περιλαμβανομένου του ΦΠΑ να μην υπερβαίνει τα 40.000 ευρώ. Επισημαίνεται ότι για να εγκριθεί η χορηγία δεν απαιτείται απόσυρση παλαιού οχήματος.

Για το σχέδιο θα διατεθεί ποσό ύψους 3 εκατ. ευρώ, 2,5 εκατ. ευρώ για την απόσυρση και αντικατάσταση παλαιών οχημάτων και 0,5 εκατ. ευρώ για την αγορά και εγγραφή καινούριου αυθεντικά ηλεκτρικού οχήματος.

Στόχος να φύγουν τα ρυπογόνα οχήματα από τους κυπριακούς δρόμους και αντικατάστασή τους με νέα.

Εφτασε τα 3,19 δισ. ευρώ ο νέος δανεισμός το 2019

Στα 3,19 δισεκατομμύρια έφτασαν τα νέα δάνεια που έδωσαν το 2019 σε εταιρείες και νοικοκυριά, οι τράπεζες του νησιού. Σε ετήσια βάση, παρουσίασαν άνοδο σε ποσοστό 1,61%, ενώ από την ανάλυση προκύπτει πως οφείλεται στα εταιρικά δάνεια άνω του 1 εκατομμυρίου ευρώ. Τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, δείχνουν πως ο συνολικός καθαρός νέος δανεισμός το 2019 εξαιρουμένων των δανείων που έτυχαν επαναδιαπραγμάτευσης ανήλθε στα 3,19 δισ. ευρώ σε σύγκριση με 3,14 δισ. το 2018. Σε απόλυτους αριθμούς, αυξήθηκαν μόλις κατά 51 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής και αναφορικά με τα δάνεια που έτυχαν επαναδιαπραγμάτευσης, ανεβαίνει το σύνολο των παραχωρηθέντων δανείων στα 3,77 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα με στοχεία που επεξεργάστηκε το ΚΥΠΕ, από το 2015, που η ΚΤΚ διατηρεί στοιχεία για τα «φρέσκα» δάνεια, τα καθαρά νέα δάνεια διαμορφώθηκαν στα 1,7 δισ., για να αυξηθούν στα 2,35 δισ. το επόμενο έτος και να κορυφωθούν στα 3,23 δισ. το 2017. Το 2018 παρατηρήθηκε μία διόρθωση με τον καθαρό νέο δανεισμό να διαμορφώνεται στα 3,14 δισ. (-2,7%) και να σταθεροποιείται στα 3,19 δισ. το 2019.

Σημειώνεται επίσης πως τα νέα δάνεια προς επιχειρήσεις διαμορφώθηκαν στα 1,98 δισ., που αντιστοιχεί στο 62% των συνολικών νέων δανείων που παραχωρήθηκαν το 2019, παρουσιάζοντας άνοδο 2,5%. Τα νέα δάνεια μέχρι 1 εκατ. ανήλθαν σε 436 εκατ. παρουσιάζοντας πτώση 68 εκατ. ή 13,4%, ενώ τα νέα εταιρικά δάνεια άνω του 1 εκατ. παρουσίασαν αύξηση 116 εκατ. ή 8% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Τέλος, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΚΤΚ, σχεδόν αμετάβλητα διατηρήθηκαν το 2019 τα νέα δάνεια προς νοικοκυριά, τα οποία ανήλθαν σε 1,22 δισ. σε σύγκριση με 1,21 δισ. τον προηγούμενο χρόνο. Τα δάνεια για αγορά κατοικίας αντιστοιχούσαν στο 72% των συνολικών νέων δανείων που παραχώρησαν οι τράπεζες στα νοικοκυριά, παρουσιάζοντας οριακή άνοδο (0,64%) σε σύγκριση με το 2018.

Τα νέα δάνεια προς επιχειρήσεις διαμορφώθηκαν στα 1,98 δισ., που αντιστοιχεί στο 62% των συνολικών νέων δανείων.

ΑΡΘΡΟ / *Της* **ΣΤΕΛΛΑΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ**

Καρκίνος - Ενα κοινό ευρωπαϊκό εγχείρημα

Καθημερινά στην Ευρώπη διαγιγνώσκονται νέα κρούσματα καρκίνου. Καθημερινά στην Ευρώπη οι ασθενείς, οι οικογένειές τους και οι φίλοι τους βιώνουν το παλιρροϊκό κύμα των συναισθημάτων που επιφέρει η διάγνωση του καρκίνου. Αβεβαιότητα για το μέλλον, σοκ, θλίψη, οργή, ή ακόμη και απελπισία.

Ο καρκίνος είναι ένα σοβαρό πρόβλημα υγείας που θα επηρεάσει άμεσα το 40 % των πολιτών της ΕΕ κάποια στιγμή της ζωής τους. Στην Κύπρο, περισσότερες από 1200 ζωές χάνονται κάθε χρόνο λόγω του καρκίνου. Αν δεν αναληφθεί δράση, ο συνολικός αριθμός των κρουσμάτων του καρκίνου στην ΕΕ αναμένεται να διπλασιαστεί έως το 2035. Αν δεν αναστρέψουμε την ανησυχητική αυτή τάση, η επιβάρυνση εξαιτίας του καρκίνου για τις οικογένειές μας, τα συστήματα υγείας και τα κοινωνικά μας συστήματα, καθώς και την οικονομία μας, θα εξακολουθήσει να αυξάνεται.

Η προσπάθεια μείωσης των δεινών του καρκίνου στην Ευρώπη αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα για εμένα ως Επίτροπο Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων. Αποτελεί προτεραιότητα για την υγεία των πολιτών μας, καθώς και για την Επιτροπή φον ντερ Λάιεν. Πρόκειται για έναν τομέα στον οποίο είμαστε υποχρεωμένοι και αποφασισμένοι να καταβάλουμε μεγαλύτερη προσπάθεια και να επιτύχουμε αποτελέσματα.

Για εμένα, υπάρχει μόνο ένας τρόπος πραγματικά αποτελεσματικής καταπολέμησης του καρκίνου: να την αναγάγουμε σε κοινή ευρωπαϊκή προτεραιότητα. Πιστεύω ότι έχουμε τεράστια ικανότητα αλλαγής, αλλά μόνο αν ενώσουμε τις δυνάμεις μας, από τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής έως τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας και από τους εκπροσώπους των ασθενών έως τη βιομηχανία και, κυρίως, μαζί με τους πολίτες μας. Γνωρίζουμε σήμερα ότι έως και το 40 % των περιπτώσεων καρκίνου μπορεί να προληφθεί· αυτό σημαίνει ότι το πεδίο δράσης και οι δυνατότητες διάσωσης ζωών είναι τεράστια.

Αυτή τη συλλογική ικανότητα και τις δυνατότητες δράσης θα ήθελα να κινητοποιήσω μέσω του μελλοντικού Ευρωπαϊκού Σχεδίου για την Καταπολέμηση του Καρκίνου. Ο καρκίνος είναι μια σύνθετη νόσος και πρέπει να εξετάσουμε όλες τις διαστάσεις της, από τα τρόφιμα που καταναλώνουμε, την πρόσβαση σε φάρμακα και τη σωστή περίθαλψη έως τις κατάλληλες τεχνολογίες και τη συμμετοχή τομέων και κλάδων πέραν του τομέα της υγείας, συμπεριλαμβανομένων της εκπαίδευσης, της περιβαλλοντολογίας, της γεωργίας και της έρευνας. Όλοι οι ενδιαφερόμενοι απ' όλους τους τομείς πρέπει να συμβάλουν σ' αυτή την προσπάθεια.

Μέσω του Ευρωπαϊκού Σχεδίου για την Καταπολέμηση του Καρκίνου –το οποίο θα παρουσιάσω πριν το τέλος του έτους– θα αναλάβουμε δράση σε όλα τα στάδια της νόσου, από την πρόληψη έως τη διάγνωση, την περίθαλψη, τη θεραπεία και την παρηγορητική αγωγή.

Πρέπει να βελτιώσουμε την πρόληψη και τη διάγνωση του καρκίνου. Η πρόληψη του καρκίνου θα είναι πάντα καλύτερη από τη θεραπεία και η κύρια προτεραιότητά μας πρέπει να είναι να μην νοσούν καν οι πολίτες μας από τον καρκίνο. Αν τους στηρίξουμε ώστε να μπορούν να ζουν μια πιο υγιεινή ζωή, να τρέφονται καλύτερα, να αθλούνται περισσότερο, να καταναλώνουν λιγότερο αλκοόλ και να μην καπνίζουν, θα μπορέσουμε να μειώσουμε τον αριθμό των κρουσμάτων καρκίνου. Μεγάλα οφέλη θα έχουμε επίσης αν καταβάλουμε προσπάθεια για να επιτύχουμε ευρύτερη κάλυψη εμβολιασμού και αναλάβουμε δράσεις, π.χ. για τη βελτίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα στις πόλεις μας.

Αν βοηθήσουμε τους πολίτες μας να κατανοήσουν καλύτερα τη σημασία του προσυμπτωματικού ελέγχου και της έγκαιρης διάγνωσης του καρκίνου, μπορούν να σωθούν ακόμη περισσότερες ζωές. Για να λειτουργήσει αυτό, όλα τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέτουν πιστοποιημένα εθνικά προγράμματα προσυμπτωματικού ελέγχου.

Αν και προτεραιότητά μας θα πρέπει να είναι να καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για την πρόληψη του καρκίνου εξαρχής, πρέπει να διασφαλίσουμε ότι όσοι πάσχουν από καρκίνο -και οι οικογένειές τους- λαμβάνουν τη στήριξη και τη φροντίδα που χρειάζονται. Αυτό περιλαμβάνει το θεμελιώδες δικαίωμα της ίσης πρόσβασης σε φάρμακα και καινοτόμες μορφές περίθαλψης.

Ωστόσο, το ταξίδι του ασθενούς με καρκίνο δεν τελειώνει μετά την περίθαλψη. Όσοι επιβιώνουν ή ζουν με τη νόσο θα πρέπει να νιώσουν και πάλι σιγουριά και ασφάλεια στη ζωή τους. Δεν θα πρέπει να βιώνουν διακρίσεις, στιγματισμό ή φραγμούς στην επιστροφή τους στην εργασία.

Πρέπει να ενώσουμε τα διάφορα μέρη αυτού του τεράστιου παζλ, ώστε να μπορέσουμε να δούμε τη συνολική εικόνα καθαρά. Το πρώτο βήμα του κοινού αυτού εγχειρήματος ξεκίνησε χθες –Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καρκίνου– με τη δρομολόγηση μιας πανευρωπαϊκής δημόσιας διαβούλευσης πάνω στο Ευρωπαϊκό Σχέδιο Καταπολέμησης του Καρκίνου. Πριν λάβω οποιεσδήποτε αποφάσεις, το πρώτο μου βήμα είναι να ακούσω προσεκτικά. Ανυπομονώ να ακούσω τις ιδέες και τις ανησυχίες των κύπριων πολιτών και να συνεργαστώ με τις αρχές της Κύπρου, ώστε να επιφέρουμε θετικές γι' αυτούς αλλαγές. Μαζί, μπορούμε να αγωνιστούμε για καλύτερα αποτελέσματα στη μάχη κατά του καρκίνου. Μαζί, θα κάνουμε τη διαφορά.

*Η κα Στέλλα Κυριακίδου είναι επίτροπος, αρμόδια για την Υγεία και την Ασφάλεια των Τροφίμων.

Διά χειρός ΗΠΑ οι ενεργειακές συνεργασίες σε Αν. Μεσόγειο

Με έμφαση στις τριμερείς η παρουσία του Αμερικανού υφυπ. Εξωτερικών, Φράνσις Φάνον στη Λευκωσία

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Η κάθοδος του Υφυπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ, αρμόδιου για θέματα ενέργειας, Φράνσις Φάνον, στη Λευκωσία δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι αποκομμένη από τη γενικότερη στρατηγική των ΗΠΑ για την περιοχή, έτσι όπως καθορίσθηκε πρόσφατα και από το νόμο East Med. Ο Αμερικανός ΥΦΕΞ, ο οποίος συνοδεύεται από ομάδα υψηλόβαθμων κυβερνητικών αξιωματούχων, σε θέματα ακτοφυλακής και ασφάλειας γεωτρήσεων, στις εδώ επαφές του ουσιαστικά θα προωθήσει το μοντέλο περιφερειακής συνεργασίας που προωθεί η Ουάσιγκτον για την Ανατολική Μεσόγειο. Μοντέλο συνεργασίας το οποίο εγκαινιάσθηκε από πλευράς ΗΠΑ στην τριμερή σύνοδο, σε επίπεδο ηγετών, στο Ισραήλ με την παρουσία του Υπουργού Εξωτερικών Μάικ Πομπέο και συνεχίσθηκε τον περασμένο Αύγουστο, με την πρώτη Ενεργειακή Διάσκεψη, σε επίπεδο Υπουργών Ενέργειας, Κύπρου,

Από κυπριακής πλευράς στις επαφές θα λάβει μέρος το ΚΣΕΔ και τα τμήματα Εργασίας και Περιβάλλοντος. Από Αμερικάνικης αξιωματούχοι του Υπ. Εσωτερικών και της Ακτοφυλακής, καθώς και αξιωματούχοι από Ελλάδα και Ισραήλ.

Ελλάδας, ΗΠΑ και Ισραήλ στην Αθήνα. Εκτός από τα ενεργειακά θέματα μια εξίσου σημαντική παράμετρος της παρουσίας των ΗΠΑ στην περιοχή, έχει να κάνει με την ασφάλεια, στη μετά East Med Act εποχή όπου πληθαίνουν οι επαφές Κύπρου-ΗΠΑ στον στρατιωτικό τομέα.

Το μοντέλο των 3+1

Όπως έχει διαφανεί το τελευταίο διάστημα, οι Ηνωμένες Πολιτείες προκρίνουν και ενθαρρύνουν την εμβάθυνση των συνεργασιών στην περιοχή, χρησιμοποιώντας τα υφιστάμενα σχήματα σε τριμερές επίπεδο, ως βάση. Όπως προέκυψε στην περίπτωση της Κύπρου, της Ελλάδας και του Ισραήλ, η προσθήκη των ΗΠΑ ανέδειξε το μοντέλο συνεργασίας των 3+1 με άξονα, σε πρώτη φάση, τα ενεργειακά της περιοχής αλλά και την ενίσχυση της ασφάλειας, σε μια περιοχή ιδιαίτερα ευαίσθητη ένεκα των τουρκικών προκλήσεων. Ένα από τα ζητούμενα της εδώ παρουσίας του Αμερικανού ΥΦΕΞ, είναι η αποστολή ηχηρών μηνυμάτων σε άλλα κράτη της περιοχής, ανάμεσά τους και η Τουρκία, ότι το νέο περιβάλλον της Ανατολικής Μεσογείου, θα οικοδομηθεί στη βάση των συμμαχιών που έχουν συναφθεί σε τριμερές επίπεδο. Η Λευκωσία αξιολογεί ως πολύ σημαντική την εδώ παρουσία του Αμερικανού κυβερνητικού αξιωματούχου, με τον εκπρόσωπο της κυβέρνησης να εστιάζει στην αναβάθμιση των σχέσεων Κύπρου – ΗΠΑ. «Είναι μια απόδειξη του ενδιαφέροντος των ΗΠΑ για τα ενεργειακά της περιοχής και η παρουσία του εδώ θεωρώ ότι πρέπει να ερμηνευτεί ότι δίνει και κάποια πολιτικά μηνύματα».

Ο ΥΦΕΞ των ΗΠΑ και οι αξιωματούχοι που τον συνοδεύουν, θα παρακαθήσουν σε δυο συσκέψεις με αντικείμενο την ασφάλεια των γεωτρήσεων και περιβαλλοντικά ζητήματα που σχετίζονται με τις ενεργειακές εργασίες. Τον περασμένο Αύγουστο, στην πρώτη Ενεργειακή Υπουργική Διάσκεψη είχε αποφασισθεί η σύσταση τεσσάρων επιτροπών εργασίας που αφορούν:

-Την ενεργειακή ασφάλεια.

-Τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και αποθήκευση.

- Προετοιμασία για έκτακτη ασφάλεια για περιβαλλοντικά ζητήματα.

Η επίσκεψη του Αμερικανού ΥΦΕΞ Φράνσις Φάνον, αρμόδιου για θέματα ενέργειας, αποσκοπεί στην ενίσχυση των περιφερειακών συνεργασιών στη Ανατολική Μεσόγειο σε επίπεδο 3+1.

Κατά τις επαφές που θα πραγματοποιηθούν, οι συμμετέχοντες θα επικεντρωθούν σε προβλήματα και κινδύνους που ενδεχομένως να προκληθούν κατά την εκτέλεση εργασιών, σε πλατφόρμες εντός της θαλάσσης. Από κυπριακής πλευράς, στις εργασίες θα λάβουν μέρος το ΚΣΕΔ,, το Τμήμα Περιβάλλοντος και το Τμήμα Εργασίας. Από Αμερικάνικης πλευράς, στη Κύπρο βρίσκονται αξιωματούχοι από το Υπουργείο Εσωτερικών αλλά και το αντίστοιχο τμήμα του ΚΣΕΔ, όπως επίσης αξιωματούχοι από Ελλάδα και Κύπρο.

Εκτός από τον Αμερικανό Υφυπουργό Εξωτερικών αρμόδιο για θέματα ενέργειας στη Λευκωσία βρίσκεται και ο διοικητής των Αμερικανικών δυνάμεων στην Ευρώπη, ο οποίος συναντήθηκε με τον υπουργό Άμυνας Σάββα Αγγελίδη.

Αμυντική συνεργασία

Παράλληλα με την ενεργειακή συνεργασία, Κύπρος και ΗΠΑ ενισχύουν τις επαφές τους, σε στρατιωτικό επίπεδο. Η επίσκεψη που πραγματοποιεί στη Λευκωσία ο Διοικητής των Αμερικανικών στρατιωτικών δυνάμεων στην Ευρώπη, στρατηγός Κρίστοφερ Γκαβόλι, αντικατοπτρίζει τη νέα εποχή στην οποία έχουν εισέλθει οι σχέσεις των δυο χωρών, μετά και την άρση του στρατιωτικού εμπάργκο. Ο Αμερικανός στρατηγός συναντήθηκε με τον Υπουργού Άμυνας Σάββα Αγγελίδη και τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς Αντιστράτηγο Ηλία Λεοντάρη, στη παρουσία της πρέσβειρας των ΗΠΑ στη Λευκωσία, Τζούντιθ Γκέιλ Γκάρμπερ. Κατά τη συνάντηση, το θέμα που απασχόλησε ήταν η Ανατολική Μεσόγειος καθώς και στρατηγική θέση Κύπρου, Ελλάδας, Ισραήλ, ΗΠΑ μετά και την ψήφιση του νόμου East Med Act. Για το Υπουργείο Άμυνας οι επαφές σε στρατιωτικό επίπεδο έχουν ξεχωριστή σημασία, αν ληφθεί υπόψη το ενδιαφέρον που υπάρχει για στροφή των εξοπλιστικών προγραμμάτων της Εθνικής Φρουράς στην Αμερικάνικη αγορά.

Τον Απρίλιο

Στα ενεργειακά της Δημοκρατίας, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Κυριάκος Κούσιος, επιβεβαίωσε παλαιότερο δημοσίευμα της «Κ» ότι η έναρξη των εργασιών, εντός της ΑΟΖ, έχει μετατεθεί χρονικά. Συγκεκριμένα ο κ. Κούσιος ερωτηθείς σχετικά απάντησε πως «οι γεωτρήσεις προχωρούν, το γεωτρύπανο ήταν στην Αίγυπτο, έχει τελειώσει εκεί τις εργασίες του, μεταβαίνει στον Λίβανο και με την ολοκλήρωση της γεώτρησης στον Λίβανο θα έρθει στην Κύπρο». Σύμφωνα με τον κυβερνητικό εκπρόσωπο το γεωτρύπανο υπολογίζεται πως θα αφιχθεί στην ΑΟΖ «τέλος Μαρτίου με αρχές Απριλίου». Οι εργασίες θα ξεκινήσουν από το τεμάχιο 6 με ερευνητική γεώτρηση σε νέο στόχο με την ονομασία «Κρόνος».

φεύρεση
υρεσιτεχνία
πινόηση

Αν το μόνο που λείπει από την ιδέα σου είναι το €

Έλα στην Τράπεζα Κύπρου.

ΔΑΝΕΙΑ InnovFin
Δάνεια InnovFin SME Guarantee Facility για νεοφυείς (startup) και καινοτόμες επιχειρήσεις, με την εγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.
• Από €25.000 μέχρι και €500.000
• Μειωμένες ή καθόλου απαιτήσεις για παροχή εξασφαλίσεων
• Διάρκεια 12-120 μήνες

www.bankofcyprus.com.cy | 800 00 800
Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε μας στα Καταστήματά μας ή στα Κέντρα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Τράπεζα Κύπρου

Η χρηματοδότηση υποστηρίζεται από το InnovFin SME Guarantee Facility, τον μηχανισμό εγγύησης των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων με την οικονομική στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τα χρηματοδοτικά μέσα που προβλέπονται στο 'Ορίζοντας 2020' και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ), που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη. Ο σκοπός του ΕΤΣΕ είναι να συμβάλλει στη χρηματοδότηση και την υλοποίηση παραγωγικών επενδύσεων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διασφαλίσει τη δυνατότητα αυξημένης πρόσβασης στη χρηματοδότηση.

EUROPEAN INVESTMENT FUND
InnovFin SME Guarantee
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΑΡΘΡΟ / Του **Δρα ΧΡΗΣΤΟΥ Ε. ΓΕΩΡΓΙΟΥ***

Δημιουργώντας έναν «ΚΛΜ»…

Ακόμη και στις εξαιρετικές περιπτώσεις που μια επιχείρηση απασχολεί εργαζόμενους, οι οποίοι έχουν όλες τις απαιτούμενες δεξιότητες και το ξέρουν, δηλαδή έχει τους ικανούς ή κατάλληλους ανθρώπους στις σωστές θέσεις, ο «ηγέτης συνύφανσης» δεν θα μπορέσει να επιτύχει τους σκοπούς του, αν δεν συγχρονίσει τις ατομικές προσπάθειες των εργαζομένων. Ο συγχρονισμός επεκτείνει τις ικανότητες του ατόμου και κατά συνέπεια της επιχείρησης.

Σε μια επιχείρηση όπου οι διάφορες δραστηριότητες έχουν διαμοιραστεί σε διάφορα άτομα, ο συντονισμός τους δεν είναι κάτι που γίνεται αυτόματα, αλλά είναι κάτι που θα πρέπει να δημιουργηθεί ενσυνείδητα. Όσο μεγαλώνει η επιχείρηση, τόσο πιο δύσκολη γίνεται η διάχυση και το μοίρασμα πληροφοριών, και κατά συνέπεια τόσο πιο αναποτελεσματική είναι η επικοινωνία μεταξύ των συνεργατών. Συνεπώς τόσο η επίτευξη των σκοπών της επιχείρησης, όσο και οι σχετικές διορθώσεις των ατομικών ενεργειών είναι δύσκολες, λόγω έλλειψης των απαραίτητων πληροφοριών.

Η κατάσταση αυτή απαιτεί τη δημιουργία μηχανισμών που φέρνουν τους ανθρώπους σε αποδοτικές επαφές μεταξύ τους, όπου επεκτείνουν τις ατομικές τους ικανότητες και ως αποτέλεσμα διευρύνουν και αναπτύσσουν την επιχειρησιακή τους δυναμικότητα. Αυτοί λέγονται: «Κοινωνικοί Λειτουργικοί Μηχανισμοί» (ΚΛΜ).

Στην Αμερική, κάθε Δευτέρα με Τετάρτη, τριάντα περιφερειακά υψηλά στελέχη του Αμερικανικού εμπορικού κολοσσού Wal-Mart επισκέπτονταν έξι καταστήματα ανταγωνιστών, συλλέγοντας προϊόντα και τιμές. Κάθε Πέμπτη πρωί, ο ιδρυτής Sam Walton καλούσε πενήντα περίπου managers από τα κεντρικά και τα καταστήματα και έκανε μια τετράωρη συζήτηση, στην οποία συμμετείχαν τα στελέχη που έκαναν τις επισκέψεις στους αγοραστές, τα στελέχη του marketing, των οικονομικών υπηρεσιών, των προμηθειών και της διαχείρισης και οργάνωσης εμπορευμάτων. Στη συνάντηση αυτή ανταλλάσσονταν πληροφορίες, γνώμες και προτάσεις. Η βασική ιδέα ήταν ότι οι συμμετέχοντες έπαιρναν μια σφαιρική ιδέα της επιχείρησης και του εξωτερικού περιβάλλοντός της με έμφαση στον ανταγωνισμό.

Σήμερα η Τεχνολογία της Πληροφορικής και των Τηλεπικοινωνιών (ΤΠΤ) προσφέρει ένα πρόσθετο εναλλακτικό μέσο δημιουργίας «ΚΛΜ». Η ταχύτητα που προσφέρουν οι διάφορες εφαρμογές του διαδικτύου σήμερα, κάνει δυνατή τη στιγμιαία διάχυση πληροφοριών από το επιτελείο της επιχείρησης, για παράδειγμα, σε εκατοντάδες γραφεία ή χιλιάδες θέσεις εργασίας ανά την υφήλιο.

Γι' αυτό η συμβουλή μας προς τις οικογενειακές επιχειρήσεις είναι να δημιουργήσουν η καθεμία τον δικό τους «ΚΛΜ», μέσω του οποίου οι συνεργάτες της θα έχουν τη δυνατότητα να δρασκελίζουν τα επιχειρησιακά σύνορα της οικογενειακής επιχείρησης, έχοντας ως στρατηγική να ξεφύγουν από την απομόνωση που δημιουργούν τα τμηματικά «σιλό» που έχει δημιουργήσει η τυπική οργανωτική δομή.

* Ο Δρ. Χρήστος Ε. Γεωργίου, συν-συγγραφέας του βιβλίου: «Η διαδικασία διαδοχής στις οικογενειακές επιχειρήσεις», Εκδόσεις ΚΕΡΚΥΡΑ, 2015, georgiou@gfbc.online

ΑΡΘΡΟ / Του **Δρα ΑΝΔΡΕΑ ΠΟΥΛΛΙΚΚΑ**

Ποιοι οι κύριοι πυλώνες για την κατάρτιση αειφόρου ενεργειακής στρατηγικής της Κύπρου;

Κύριος στόχος της ενεργειακής στρατηγικής της Κύπρου είναι η αειφόρος ικανοποίηση των μελλοντικών της ενεργειακών αναγκών με ασφάλεια και αξιοπιστία. Για αυτό χρειάζεται ο ριζικός μετασχηματισμός της ενεργειακής υποδομής της χώρας μας, με την κατάρτιση ολοκληρωμένης μακροπρόθεσμης αειφόρου ενεργειακής στρατηγικής σε όλους τους πυλώνες της ενέργειας όπως είναι (α) ο ενεργειακός τομέας θέρμανσης και ψύξης, (β) ο ενεργειακός τομέας μεταφορών, (γ) ο ενεργειακός τομέας ηλεκτρισμού, (δ) ο ενεργειακός τομέας εξοικονόμησης ενέργειας, (ε) ο ενεργειακός τομέας αξιοποίησης γηγενών υδρογονανθράκων και (στ) η προστασία και η διαχείριση κρίσιμων ενεργειακών υποδομών.

Ο όρος κρίσιμες ενεργειακές υποδομές χρησιμοποιείται για την περιγραφή των περιουσιακών στοιχείων που είναι απαραίτητα για τη κανονική λειτουργία της κοινωνίας και της οικονομίας. Επίσης, η προστασία και η διαχείριση κρίσιμων ενεργειακών υποδομών αφορά άμεσα θέματα εθνικής ασφάλειας. Για παράδειγμα, όσον αφορά τα συστήματα ηλεκτρισμού κρίσιμες υποδομές ορίζονται οι μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, το σύστημα μεταφοράς και το σύστημα διανομής. Γενικά τα θέματα εθνικής ασφάλειας στις κρίσιμες ενεργειακές υποδομές περιλαμβάνουν τη σωματική ασφάλεια του εμπλεκόμενου προσωπικού, την ασφάλεια από τον κυβερνοχώρο, την ετοιμότητα και αντίδραση σε έκτακτες καταστάσεις, τον σχεδιασμό και ανάκαμψη μετά από ένα καταστροφικό συμβάν με έμφαση στην αποτροπή, την πρόληψη, τον περιορισμό και την αποκατάσταση μετά από τρομοκρατική επίθεση.

Η αειφόρος ενεργειακή στρατηγική της Κύπρου θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την χρήση αειφόρων τεχνολογιών όπως την αύξηση του μεριδίου αειφόρων τεχνολογιών, των συστημάτων αποθήκευσης ενέργειας και άλλων εναλλακτικών πηγών ενέργειας, για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την ενεργειακή ασφάλεια και την προστασία των ενεργειακών υποδομών της χώρας μας. Ο ενεργειακός τομέας αναμένεται στα επόμενα χρόνια να είναι η ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας στηρίζοντας πληθώρα θέσεων εργασίας, την ανάπτυξη και την αειφορία. Συνάμα το αειφόρο μέλλον της Κύπρου σχετίζεται άμεσα με την αποδοτική διαχείριση των αποθεμάτων υδρογονανθράκων της Κύπρου και με την μελλοντική περαιτέρω διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Και οι δύο τομείς εάν αναπτυχθούν ορθολογιστικά θα επιτρέψουν την αύξηση των θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη.

Για τη κατάρτιση ολοκληρωμένης στοχοθετημένης μακροχρόνιας αειφόρου ενεργειακής στρατηγικής για την Κύπρο με χρονικό ορίζοντα πέραν του 2050 χρειάζονται απαντήσεις σε μια σειρά ερωτημάτων. Για παράδειγμα: (α) πόσα ηλεκτρικά αυτοκίνητα αναμένονται στους δρόμους της Κύπρου το 2030 ή το 2050; (β) πού αναμένεται να εγκατασταθούν τα σημεία επαναφόρτισης των ηλεκτρικών αυτοκινήτων μέχρι το 2025 και με ποια κίνητρα; (γ) πώς θα αξιοποιήσουμε τα κοιτάσματα υδρογονανθράκων της χώρας μας με γνώμονα την αειφόρο ανάπτυξη; (δ) πώς μπορούμε να θεσμοθετήσουμε την χρήση των ηλιακών θερμάνσεων; (ε) ποιος ο στόχος της Κύπρου για την εισδοχή όλων των ειδών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μέχρι το 2030 ή μέχρι το 2050; (στ) ποιος ο μακροπρόθεσμος στόχος της Κύπρου για την απεξάρτησή της από τα συμβατικά καύσιμα και την στροφή της προς την οικονομία του υδρογόνου; (ζ) πόσες πράσινες νέες θέσεις εργασίας αναμένονται στα επόμενα χρόνια; Ο κατάλογος των ερωτημάτων είναι ατέλειωτος. Όλα αυτά τα ερωτήματα και πολλά άλλα που αφορούν τον μακροπρόθεσμο αειφόρο ενεργειακό σχεδιασμό της Κύπρου χρειάζεται να μελετηθούν επιστημονικά και να δοθούν τεκμηριωμένες απαντήσεις. Με αυτόν τον τρόπο η χώρα μας θα μπορέσει (α) να κατατάξει κατά προτεραιότητα (κόστους ή/και οφέλους) τις διάφορες δράσεις, (β) να προχωρήσει με στοχοθέτηση και (γ) να καταρτήσει μακροπρόθεσμη αειφόρο ενεργειακή στρατηγική μέχρι και το έτος 2050 προς όφελος των πολιτών.

* Ο Δρ. Ανδρέας Πουλλικκάς είναι Πρόεδρος Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου.

Προεδρικό σε χαμηλές πτήσεις

ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ στην αντεπίθεση, ενώ τα ταξίδια του Προέδρου πάνε στη Βουλή

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Την ίδια ώρα που ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Κυριάκος Κούσιος εξέδιδε γραπτή δήλωση υποστηρίζοντας πως ο Νίκος Αναστασιάδης είχε γνωρίσει τον Σαουδάραβα το 2015, ένα χρόνο αφότου πολιτογραφήθηκε, ένα βίντεο που χρονολογείτο το 2014 και που παρουσίαζε τον Σαουδάραβα κροίσο να ανακοινώνει επενδύσεις στην Κύπρο και να εκφράζει την ευγνωμοσύνη του προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για το ότι ήταν δίπλα του, γινόταν viral καθώς έκαιγε το Προεδρικό και αποδομούσε αμέσως την απάντηση της Προεδρίας. Αυτό ήταν αρκετό για να ενισχυθούν οι βολές περί διαπλοκής και διαφθοράς εναντίον της κυβέρνησης αλλά και για να καταγγείλουν συντονισμένα ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ την κυβέρνηση για ψεύδη. Η κυβέρνηση θέλησε να κλείσει συνοπτικά το ζήτημα, όμως η αντιπολίτευση δεν είναι διατεθειμένη, καθώς το ΑΚΕΛ φέρνει μεταξύ άλλων στο προσκήνιο τις συνεργασίες κυβέρνησης με Σαουδάραβα, αλλά και το ότι του δόθηκε άδεια οπλοκατοχής. Και ο Νικόλας Παπαδόπουλος πάντως μπαίνει στο παιχνίδι της αντιπαράθεσης μετά από μακροχρόνια αποχή στους υψηλούς τόνους θέτοντας ζήτημα ποινικών ευθυνών.

Οι μετρήσεις για την διαφθορά

Τα περί ψευδών και το viral βίντεο απέφυγε να σχολιάσει την Τρίτη το πρωί ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Κυριάκος Κούσιος περιοριζόμενος στο να χαρακτηρίσει το θέμα λήξαν. Βεβαίως ούτε συναγερμικά στελέχη θέλησαν να αντιπαρατεθούν, με τον ΔΗΣΥ να αποφεύγει να εκδώσει την όποια ανακοίνωση. Η πραγματικότητα είναι πάντως πως τόσο στο Προεδρικό όσο και στην Πινδάρου προκάλεσε αμηχανία το ταξίδι του Προέδρου με το τζετ και οι προεκτάσεις που λαμβάνει. Και αυτό γίνεται σε μία περίοδο που μέτρηση που διενεργεί αυτό το διάστημα ο Δημοκρατικός Συναγερμός καταδεικνύει πως ενώ στο παρελθόν η οικονομία και το κυπριακό αποτελούσαν το κύριο ζήτημα που απασχολούσε τους πολίτες, σήμερα προτεραιότητα έχει η διαπλοκή και η διαφθορά. Καθόλου τυχαία η επιμονή του ΔΗΣΥ στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και τις αναδιαρθρώσεις δανείων με το debate που ζήτησε ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ Αβέρωφ Νεοφύτου με τον Άντρο Κυπριανού, οι δηλώσεις του εκπροσώπου τύπου Δημήτρη Δημητρίου αλλά και η εισήγηση του αναπληρωτή προέδρου Χάρη Γεωργιάδη για διορισμό οίκου από το εξωτερικό που είναι εξειδικευμένος σε θέματα δικανικών ερευνών για την πλήρη διερεύνηση των στοιχείων και των πληροφοριών για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια με έμφαση στις διαγραφές δανείων. Η έμφαση στις διαγραφές δανείων δεν είναι τυχαία από τον ΔΗΣΥ καθώς συναγερμικά στελέχη υποστηρίζουν πως μέσω αυτής της δημοσιοποίησης θα εκτεθεί το ΑΚΕΛ. Η έκθεση του γενικού ελεγκτή αλλά και οι δηλώσεις του προεδρικού φέρεται να δυσκολεύουν επί του παρόντος την όποια προσπάθεια του κυβερνώντος κόμματος να βγει μπροστά στο θέμα της διαπλοκής και της διαφθοράς.

Η Πινδάρου διενήργησε δημοσκόπηση που δείχνει την διαπλοκή και την διαφθορά να αποτελεί το κύριο ζήτημα που απασχολεί τους πολίτες.

Εν αρχή... πολιτική ηθική

Το θέμα φέρεται να θέλει να πάρει πάνω του το ΑΚΕΛ το οποίο ζητά εδώ και καιρό απαντήσεις για τα ταξίδια του Προέδρου. Μετά τη δημοσιοποίηση της έκθεσης του γενικού ελεγκτή γύρω από τα ταξίδια με το τζετ και τις εξηγήσεις της Προεδρίας για το ταξίδι στις Σεϋχέλλες, το ΑΚΕΛ ήγειρε θέμα πολιτικής ηθικής. Υπογράμμισε και την ανακολουθία μεταξύ Προέδρου και των υπουργών του, δεδομένου ότι ενώ ο Πρόεδρος σύμφωνα με την έκθεση του γενικού ελεγκτή χρησιμοποιούσε οικογενειακώς και εν πολλοίς δωρεάν το τζετ για ταξίδι στις Σεϋχέλλες λόγω των φιλικών του σχέσεων με τον κυπριακής υπηκοότητας Σαουδάραβα, έβαζε τους υπουργούς του να υπογράφουν χάρτα δεοντολογίας που περιλαμβάνει, τη ρύθμιση των δώρων που λαμβάνουν και που πρέπει να δηλώνονται.

Η μπανανόφλουδα

Η κίνηση βεβαίως του Προεδρικού να απαντήσει πως ο Πρόεδρος γνώρισε τον Σαουδάραβα κροίσο μετά την πολιτογράφησή του σε συνδυασμό με το viral βίντεο του Σαουδάραβα ήταν αρκετό για να προκαλέσει πολιτικές αντιδράσεις. Ο εκπρόσωπος τύπου του ΑΚΕΛ Στέφανος Στεφάνου σημείωσε πως ο Πρόεδρος έθεσε τον πήχη της πολιτικής ηθικής αλλά «ο πρώτος που περνά από κάτω όμως είναι ο ίδιος και η κυβέρνησή του». Δεν παρέλειψε μάλιστα να αποκαλύψει πως η εταιρεία του Σαουδάραβα που αφορά τερματικό πολυτελών αεροσκαφών αναμένεται να λάβει την έγκριση της κυβέρνησης για το «entry point». «Το δήλωσε ο Υπουργός Μεταφορών κ. Καρούσος προ ολίγων ημερών. Δεν φταίει το ΑΚΕΛ αν 'η Δεξιά δεν ξέρει τι ποιεί η... Δεξιά'» ανέφερε ο κ. Στεφάνου αποκαλύπτοντας πως ο Σαουδάραβας έχει λάβει και άδεια οπλοφορίας. Κάτι που διέψευσε η αστυνομία σε ανακοίνωσή της. «Σε άλλες χώρες του κόσμου, δημόσια πρόσωπα που εμπλέκονται σε δωροληψία ακόμα και μικρότερης αξίας οδηγούνται στην παραίτηση. Στην Κύπρο όμως, ο κ. Αναστασιάδης δεν έχει καν την ευθιξία να απολογηθεί, αλλά νομίζει, με μια προκλητική αλαζονεία, ότι κανείς δεν έχει το δικαίωμα να ρωτά και να επικρίνει», σημείωσε χαρακτηριστικά.

Το viral βίντεο που αποδομούσε την εξήγηση Κούσιου ότι ο Πρόεδρος γνώρισε τον Σαουδάραβα κροίσο αφότου πολιτογραφήθηκε, έφερε σε αμηχανία την Πινδάρου, με τα συναγερμικά στελέχη να εξηγούν ότι ουδέν μπεμπτόν από την έκθεση του γενικού ελεγκτή.

Ο Νικόλας Παπαδόπουλος, μετά από μακροχρόνια αποχή από την έντονη αντιπαράθεση, ανέφερε πως ποτέ στην Κυπριακή Δημοκρατία δεν είχαν γιγαντωθεί τόσο πολύ η διαφθορά και η διαπλοκή.

«Αποδομείται μόνος του»

Τα ταξίδια του Προέδρου ενεργοποίησαν και το ΔΗΚΟ το οποίο το τελευταίο διάστημα έχει χαμηλώσει πολύ τους αντιπολιτευτικούς τόνους. Ο Πρόεδρος του ΔΗΚΟ, ο οποίος δεν είδε ιδιαίτερα θετικά τον σάλο που προκάλεσε το debate μεταξύ Αβέρωφ-Άντρου και ο αποκλεισμός του, ανηφόρισε για τον Λόφο πυροβολώντας. Μετά τη συζήτηση που είχε με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, μίλησε για το ενδεχόμενο ποινικών ευθυνών στην υπόθεση πολιτογράφησης του Σαουδάραβα επενδυτή και μελών της οικογένειας του, ζητώντας να συζητηθεί το θέμα ενώπιον της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής. Εξέφρασε την εκτίμηση ότι η παραχώρηση κυπριακών διαβατηρίων στον Σαουδάραβα επενδυτή έγινε παράτυπα ενώ δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο απώλειας εκατομμυρίων ευρώ από τα κρατικά ταμεία, σύμφωνα και με τις διαπιστώσεις του Τμήματος Κτηματολογίου για τις αξίες των επενδύσεων. Εξέφρασε ετοιμότητα για θεσμοθέτηση των ταξιδιών της Προεδρίας της Δημοκρατίας ώστε να απομακρυνθούν οι «σκιές της διαφθοράς και της διαπλοκής». Αιχμηρές ήταν και οι τοποθετήσεις του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Όπως ανέφερε «ποτέ στην Κυπριακή Δημοκρατία δεν είχαν γιγαντωθεί τόσο πολύ η διαφθορά και η διαπλοκή. Και αυτό το αντιλαμβάνεται ο κάθε Κύπριος πολίτης. Ας μη ψάχνει λοιπόν ο κυβερνητικός εκπρόσωπος υπεύθυνους αποδόμησης του Προέδρου, μια χαρά αποδομείται και από μόνος του».

Κρίση συμφερόντων στην ρωσοτουρκική συμμαχία

Η τροπή των εξελίξεων στο βόρειο κομμάτι της Συρίας ενδέχεται να καθορίσει το μέλλον των σχέσεων των δύο χωρών

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Τουρκία και Ρωσία είναι δύο χώρες οι οποίες τα τελευταία χρόνια έχουν αναπτύξει συνεργασία σε σειρά πεδίων και κρίσεων. Και οι δύο, με συντονισμένα βήματα, κάνουν όλο και πιο αισθητή την παρουσία τους στην Ανατολική Μεσόγειο. Ωστόσο, τα τελευταία εικοσιτετράωρα, η συνεργασία τους βιώνει μια σημαντική δοκιμασία στο βορειοδυτικό κομμάτι της Συρίας, στο τελευταίο προπύργιο της συριακής αντιπολίτευσης.

Ως γνωστόν, τους τελευταίους μήνες, η Δαμασκός και οι συμμαχικές δυνάμεις επιχειρούν να καταλάβουν το Ιντλίμπ, στο οποίο έχουν βρει καταφύγιο οι ένοπλες, συντηρητικές σουνιτικές ομάδες, οι οποίες από το 2011 μέχρι σήμερα πολεμούν την επίσημη κυβέρνηση της Συρίας. Με την υποστήριξη της ρωσικής Πολεμικής Αεροπορίας και των συμμαχικών δυνάμεων, ο συριακός στρατός προωθείται στο εσωτερικό της επαρχίας Ιντλίμπ. Πριν από λίγες ώρες, ο συριακός στρατός κατάφερε να διασχίσει και να διακόψει την κυκλοφορία σε ένα στρατηγικής σημασίας αυτοκινητόδρομο, ο οποίος ενώνει το Χαλέπι με τις βόρειες περιοχές της Συρίας.

Ανεβαίνει το «θερμόμετρο»

Οι επιτυχίες του συριακού στρατού έφεραν αντιμέτωπη την Τουρκία με την Ρωσία. Τα ξημερώματα της Δευτέρας, θέσεις του τουρκικού στρατού στο Ιντλίμπ δέχθηκαν επίθεση από τον συριακό στρατό. Από την επίθεση έχασαν την ζωή τους 8 Τούρκοι στρατιωτικοί. Ο τουρκικός στρατός εξαπέλυσε αντεπίθεση από την οποία όπως ισχυρίζεται σκοτώθηκαν δεκάδες σύροι στρατιώτες.

Εκτός από το πολεμικό πεδίο του Ιντλίμπ, η Τουρκία, στον απόηχο της μεγάλης επίθεσης που δέχθηκε, εξαπέλυσε αντεπίθεση και στο διπλωματικό πεδίο. Ο Πρόεδρος της Τουρκίας έστειλε προειδοποιήσεις και μηνύματα, από την Ουκρανία. Το Κρεμλίνο απάντησε με τα δικά του μηνύματα και με διαρροές στον ρωσικό τύπο, σχετικά με τον σκοτεινό ρόλο που διαδραματίζει η Τουρκία στις κρίσεις της Λιβύης και της Συρίας.

Αναλυτές που παρακολουθούν τις τελευταίες εξελίξεις στον άξονα Μόσχας-Άγκυρας, εστιάζουν σε δυο σημεία. Πρώτον, πιστεύουν ότι την παρούσα στιγμή τόσο η Ρωσία όσο και η Τουρκία δεν στοχεύουν σε τελική ρήξη. Και οι δυο πλευρές, το τελευταίο διάστημα ένωσαν τις δυνάμεις τους για την υλοποίηση σημαντικών έργων. Η Ρωσία αυτήν την στιγμή οικοδομεί το πρώτο πυρηνικό εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Τουρκίας. Παράλληλα, προμηθεύει την Τουρκία με εναέριο αμυντικό σύστημα, προηγμένης τεχνολογίας. Όπως η Ρωσία έτσι και η Τουρκία δεν έχει την πολυτέλεια να στείλει στον κάλαθο τέτοιου είδους μεγαλόπνοα σχέδια.

Η Μόσχα επιχειρεί να ασκήσει πιέσεις στην τουρκική πλευρά για να προχωρήσει σε τετελεσμένα για την Συρία, προτού η Δύση προλάβει να παράσχει πολύτιμη διπλωματική υποστήριξη στην Αγκυρα.

Μπορεί αυτήν τη στιγμή να μην τίθεται ζήτημα τελικής ρήξης, ωστόσο η νέα κρίση στις διμερείς σχέσεις είναι γεγονός και όλες οι τελευταίες εξελίξεις δείχνουν ότι αυτή ήρθε για να μείνει στο προσκήνιο των σχέσεων Μόσχας-Άγκυρας. Λαμβάνοντας υπόψη τους αυτήν την πραγματικότητα λοιπόν, οι αναλυτές στρέφουν την προσοχή τους στο ζήτημα του Ιντλίμπ και στις εξελίξεις στο βόρειο κομμάτι της Συρίας. Η τροπή των εξελίξεων σε αυτό το κομμάτι της Συρίας ενδέχεται να καθορίσει το μέλλον των ρωσοτουρκικών σχέσεων.

Από τα χαράματα της Δευτέρας, Ρωσία και Τουρκία καλούνται να διαχειριστούν ένα πολυδιάστατο πρόβλημα στο Ιντλίμπ, το οποίο αφορά το προσφυγικό, τα μελλοντικά σχέδια της Τουρκίας και το μέλλον της ίδιας της συριακής αντιπολίτευσης.

Η σημασία του Ιντλίμπ

Για ποιο λόγο αυτήν την στιγμή το Ιντλίμπ διαδραματίζει κομβικό ρόλο στις ρωσοτουρκικές σχέσεις; Η απάντηση του συγκεκριμένου ερωτήματος έχει τρία σκέλη. Το πρώτο σκέλος αφορά το προσφυγικό ζήτημα.

Από το 2011 μέχρι σήμερα, στο Ιντλίμπ έχουν βρει καταφύγιο εκατομμύρια ανθρώπων που επιχειρούν να αποφύγουν τις εχθροπραξίες σε άλλες περιοχές της Συρίας. Η Τουρκία προειδοποιεί ότι σε περίπτωση που ξεφύγουν από τον έλεγχο οι εξελίξεις σε αυτήν την περιοχή της γειτονικής χώρας, ολόκληρη η περιοχή, η Τουρκία, η Ανατολική Μεσόγειος και η Δύση θα βρεθούν αντιμέτωπες με μια πρωτόγνωρη ανθρωπιστική καταστροφή. Η Ρωσία έχει άλλη άποψη για την συγκεκριμένη κατάσταση. Από την σκοπιά της Μόσχας, οι διαδικασίες Αστάνα και Σότσι παρέδωσαν στην Τουρκία το δύσκολο έργο του ελέγχου των επικίνδυνων στοιχείων και των μετακινήσεων πληθυσμών στο Ιντλίμπ. Η Τουρκία είναι αυτή που δεν τήρησε τις υποσχέσεις της και σήμερα αφήνει τις εξελίξεις στην περιοχή να ξεφύγουν από τον έλεγχο.

Το Ιντλίμπ, εκτός από το προσφυγικό ζήτημα, έχει ιδιαίτερη σημασία και για το μέλλον των σουνιτικών, εξτρεμιστικών οργανώσεων, με τις οποίες συνεργάζεται η Άγκυρα. Τι θα απογίνουν αυτές οι οργανώσεις μετά την κατάληψη της πόλης από τον συριακό στρατό; Το συγκεκριμένο ερώτημα φαίνεται να προκαλεί μεγάλο άγχος στην τουρκική πλευρά.

Τέλος, οι εξελίξεις στο Ιντλίμπ θα έχουν μεγάλο αντίκτυπο για την παρουσία των τουρκικών δυνάμεων σε άλλους βόρειους θύλακες της Συρίας, όπως το Αφρίν, το Αλ Μπαπ, το Τζάραμπλους, το Ρασουλάϊν και το Ταλ Άμπιαντ. Μετά την κατάληψη του Ιντλίμπ, η Δαμασκός δεν θα επιθυμήσει να απελευθερώσει τις περιοχές της Συρίας που βρίσκονται υπό τουρκική κατοχή; Αυτό είναι ένα άλλο αναπάντητο μέχρι στιγμής, ερώτημα που προβληματίζει την Άγκυρα.

Εν συντομία, λοιπόν, από τα χαράματα της Δευτέρας, Ρωσία και Τουρκία καλούνται να διαχειριστούν ένα πολυδιάστατο πρόβλημα στο Ιντλίμπ, το οποίο αφορά το προσφυγικό, τα μελλοντικά σχέδια της Τουρκίας και το μέλλον της ίδιας της συριακής αντιπολίτευσης. Το αποτέλεσμα της διαχείρισης αυτών των προβλημάτων θα δείξει αν Μόσχα και Άγκυρα είναι σε θέση να συνεχίσουν την πορεία τους με στενή συνεργασία σε πολλά πεδία ή να επιστρέψουν στην προ 2015 περίοδο, όπου η συνεργασία ήταν περιορισμένη και οι διπλωματικές σχέσεις ψυχρές.

Οι επιλογές της Τουρκίας

Την στιγμή που οι συριακές δυνάμεις προωθούνται στο εσωτερικό του Ιντλίμπ, στο τουρκικό Προεδρικό, Υπουργείο Εξωτερικών, Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και στο νέο επιτελείο των τουρκικών Μυστικών Υπηρεσιών, λάμβαναν χώρα έκτακτες συσκέψεις, στις οποίες οι Τούρκοι αξιωματούχοι και στρατιωτικοί μελετούν και «ζυγίζουν» τις επιλογές της Τουρκίας στην τελευταία φάση του πολέμου της Συρίας.

Οι μέχρι στιγμής πληροφορίες που διαρρέουν από την Άγκυρα δείχνουν ότι η τουρκική πλευρά θεωρεί ότι την παρούσα στιγμή η εκ νέου προσέγγιση των ΗΠΑ και της Ε.Ε. αποτελεί μονόδρομο για την μακροπρόθεσμη κατοχύρωση των τουρκικών συμφερόντων στην Συρία. ΟΙ ΗΠΑ και κυρίως η Γερμανία είναι δυνάμεις που μπορούν να πιέσουν την Μόσχα και να διευκολύνουν τις κινήσεις της Άγκυρας στην Συρία. Την ίδια στιγμή, από την σκοπιά της Τουρκίας, ιδιαίτερη σημασία έχει το τελικό bargaining, δηλαδή διπλωματικό πάρε-δώσε για τους τουρκικούς θύλακες στο βόρειο κομμάτι της Συρίας. Με διπλωματικούς και στρατιωτικούς ελιγμούς η Τουρκία επιθυμεί να διαπραγματευτεί με την Ρωσία, την Συρία και τον διεθνή παράγοντα από θέση ισχύος το συγκεκριμένο ζήτημα.

Σε γενικές γραμμές, το Κρεμλίνο γνωρίζει πολύ καλά ότι οι επιλογές της Τουρκίας στην τελική φάση του πολέμου της Συρίας είναι περιορισμένες. Για αυτόν άλλωστε τον λόγο, την στιγμή που γραφόταν το συγκεκριμένο κείμενο, η Μόσχα διέρρεε στον ρωσικό τύπο ευαίσθητες πληροφορίες για τον ρόλο της Άγκυρας στους εμφύλιους της Συρίας και της Λιβύης. Όπως αφήνει να εννοηθεί ένας από τους λιγοστούς Τούρκους αναλυτές που παρακολουθούν την σύγχρονη Ρωσία, η Μόσχα επιχειρεί να ασκήσει πιέσεις στην τουρκική πλευρά για να προχωρήσει σε τετελεσμένα για την Συρία, προτού η Δύση προλάβει να παράσχει πολύτιμη διπλωματική υποστήριξη στην Άγκυρα.

Στην Elements Capital το ξενοδοχείο Londa

Κανονικά συνεχίζει τη λειτουργία του το ξενοδοχείο - Το ταμείο το αγόρασε από την Gordian

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Σε δύο «πρότζεκτς» αποδεικνύεται πως είχε επικεντρωθεί το τελευταίο διάστημα η Elements Capital Management. Όπως ανακοινώθηκε την Πέμπτη, απέκτησε από κοινού μαζί με τη York Capital την ελληνική φαρμακευτική εταιρεία Famar, ωστόσο σε άλλη παράλληλη πράξη απέκτησε και το ξενοδοχείο στο παραλιακό μέτωπο της Λεμεσού, Londa. Το Londa Beach Hotel, που χτίστηκε το 1982 πάνω στο παραλιακό μέτωπο της Λεμεσού και που η ιδιοκτήτρια εταιρεία είναι η Serendipity Ltd, μέλος του ομίλου εταιρειών Γ. Παρασκευαΐδης, είχε δοθεί στην Τράπεζα Κύπρου με τη μέθοδο ανταλλαγής χρέους προς ακίνητη περιουσία για δανεισμό του Ομίλου. Ωστόσο, το εν λόγω δάνειο ήταν ένα από τα δάνεια που πέρασαν στην ιδιοκτησία της Gordian, ένα από τα δάνεια των 2,7 δισεκατομμυρίων ευρώ του Helix 1. Η Elements Capital επί της ουσίας, αποπλήρωσε το υπόλοιπο του δανείου προς την Gordian και απέκτησε το κτίσμα που βρίσκεται το Londa. Ο Όμιλος Παρασκευαΐδη βγήκε εντελώς εκτός από το ιδιοκτησιακό καθεστώς. Σημειώνεται πως θα συνεχίσει τη λειτουργία του το ξενοδοχείο κανονικά, ενώ αξίζει να σημειωθεί πως τη διαχείριση του έχει η Columbia Hotels & Resorts. Όπως πληροφορείται η «Κ», η Elements Capital έχει μεγάλους σχεδιασμούς για τον εκεί χώρο τους οποίους όμως δεν μπορεί να αποκαλύψει στο παρόν στάδιο. Όσον αφορά το τίμημα της συναλλαγής, και τα δύο μέρη το κρατούν επτασφράγιστο μυστικό. Σύμφωνα με στοιχεία του Εμπορικού Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λεμεσού, το Londa ανήκει στην παγκόσμια ομάδα Small Luxury Hotels of the World™, μια λίστα που περιλαμβάνει 520 ξενοδοχεία από 80 χώρες. Στη συνέχεια τονίζει πως το ξενοδοχείο υπέστη τρεις φορές σημαντικές ανακαινίσεις, βελτιώσεις και προσθήκες. Η πιο πρόσφατη ολοκληρώθηκε το 2005, όταν το ξενοδοχείο επανασχεδιάστηκε και ανακαινίστηκε πλήρως από τους Ιταλούς αρχιτέκτονες και σχεδιαστές Caruzzo Rancatti από το Μιλάνο. Το 1997, το Londa ήταν το πρώτο ξενοδοχείο στην Κύπρο το οποίο τιμήθηκε με το διεθνώς αναγνωρισμένο πιστοποιητικό για Πρότυπα Ποιότητας, ISO 9002. Το 2001, απονεμήθηκε στο ξενοδοχείο πιστοποιητικό με το πρότυπο 14001 για το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισής του. Ακόμη, έλαβε το πιστοποιητικό υγείας και ασφάλειας για τρόφιμα, HACCAP. Επίσης, το Londa Beach Hotel έλαβε τη διεθνή τιμητική διάκριση ως το «Κορυφαίο Boutique Hotel στην Κύπρο για το 2015», στα World Travel Awards (WTA).

Οπως πληροφορείται η «Κ», η Elements Capital έχει μεγάλους σχεδιασμούς για τον εκεί χώρο τους οποίους όμως δεν μπορεί να αποκαλύψει στο παρόν στάδιο.

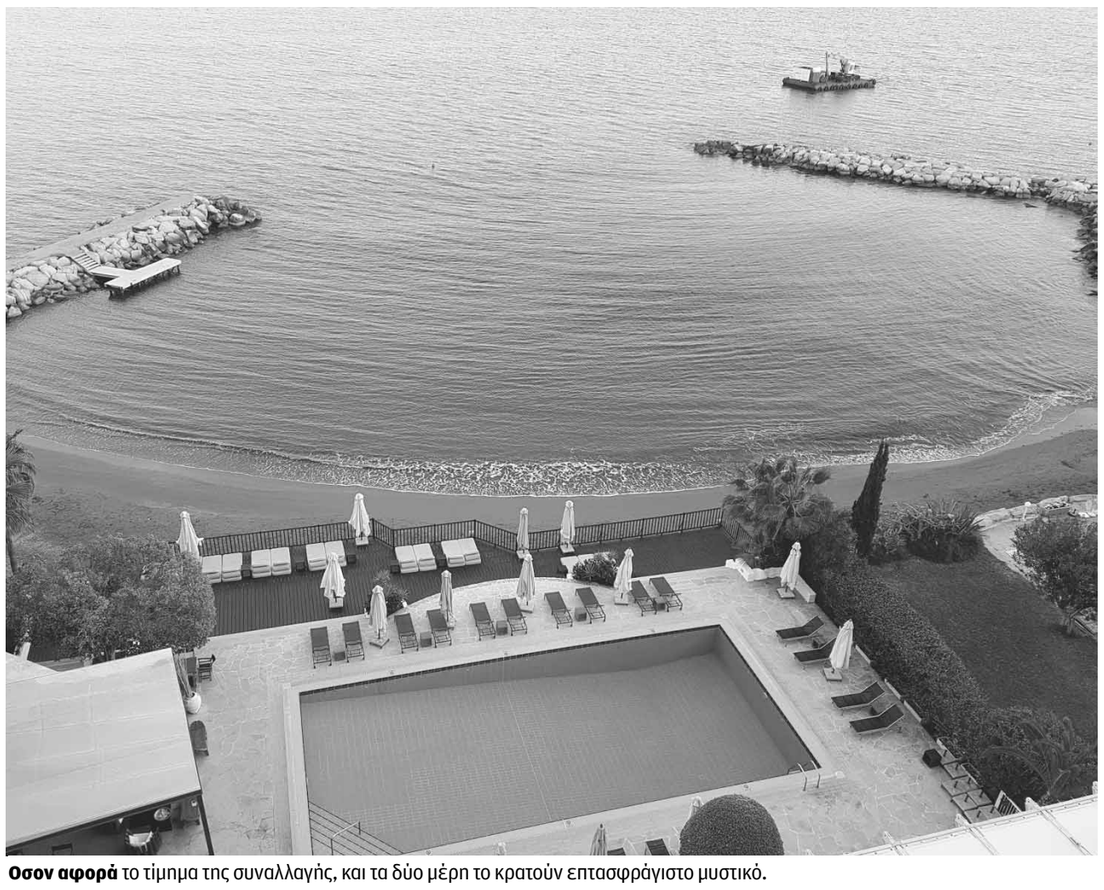

Οσον αφορά το τίμημα της συναλλαγής, και τα δύο μέρη το κρατούν επτασφράγιστο μυστικό.

Debt to asset

Είναι πλέον γεγονός πως τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια στην Κύπρο μειώθηκαν με αρκετά μεγάλο βαθμό μέσω της μεθόδου ανταλλαγής χρέους προς ακίνητη περιουσία, το γνωστό «debt to assets wap», ενώ τα τελευταία δύο χρόνια έχουν γίνει και μεγάλες πωλήσεις δανείων.

Η μέθοδος της ανταλλαγής ακινήτου λειτουργεί από το 2014 έως και σήμερα και λειτούργησε καταλυτικά ώστε να μειωθούν τα ΜΕΔ από τα 28 δισεκατομμύρια ευρώ στα 20 δισεκατομμύρια. Κυρίως αυτά τα 8 δισ. ευρώ ήταν αποτέλεσμα αναδιαρθρώσεων που πέτυχαν οι τράπεζες με τους μεγάλους δανειολήπτες που ήταν και μεγάλα ονόματα του κυπριακού επιχειρείν όπως ο όμιλος Παρασκευαΐδης.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια στα τέλη του 2015 ανέρχονταν στα 27,3 δισεκατομμύρια ευρώ και αφορούσαν όλα τα πιστωτικά ιδρύματα. Στα τέλη του 2015 μειώθηκαν στα 26,6 δισ. ευρώ, στα τέλη του 2016 έφτασαν τα 23,8 δισ. ευρώ, ενώ στα τέλη του 2017 στα 20,5 δισ. ευρώ. Από τα 27,3 δισ. ευρώ μέχρι τα 20,5 δισ. ευρώ μειώθηκαν κυρίως τα ΜΕΔ μέσω της μεθόδου ανταλλαγής χρέους προς ακίνητη περιουσία (debt to asset). Ενώ υπήρχε μομέντουμ μείωσης από τα τέλη του 2014 μέχρι και τα τέλη του 2017, έπειτα σταμάτησε η σταδιακή μείωση των ΜΕΔ. Ο λόγος ήταν ότι ολοκληρώθηκαν σχεδόν όλες οι μεγάλες αναδιαρθρώσεις, από δανειολήπτες που είχαν μεγάλο δανεισμό. Παράλληλα, μέχρι τον Ιούλιο του 2018 οι τράπεζες δεν είχαν αποτελεσματικά εργαλεία για μείωση των ΜΕΔ, άρα ήταν και ανίκανες για να προχωρήσουν σε κάτι παραπάνω εκτός από τη μέθοδο του debt to asset.

Ωστόσο, στα τέλη του Ιουνίου του 2018, τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια μειώθηκαν περαιτέρω, στα 16,6 δισ. ευρώ, ενώ τρεις μήνες μετά έφτασαν στο χαμηλό των 11,02 δισ. ευρώ. Πλέον αριθμούν τα 9,66 δισ. ευρώ στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα. Βάσει των ίδιων στοιχείων, οι συνολικές χορηγήσεις που αναδιαθρώθηκαν μέχρι τα τέλη Αυγούστου 2019 έφταναν τα 6 δισ. ευρώ. Από εκείνες, παραμένουν στην κατηγορία των ΜΕΔ 4,31 δισ. ευρώ. Ωστόσο, ένα δάνειο για να αποχαρακτηριστεί από ΜΕΔ χρειάζονται κατά μέσο όρο 12 μήνες, άρα μερίδα αυτών των δανείων μπορεί αν και χαρακτηρίζονται ως ΜΕΔ, να εξυπηρετούνται. Για να γίνει ΜΕΔ ένα δάνειο αρκούν 90 ημέρες καθυστέρησης.

Η Κεντρική πάντως, Ευρωπαϊκή Κεντρική και Οίκοι Αξιολόγησης έχουν πολλάκις αναφέρει πως αναμένουν από τα πιστωτικά ιδρύματα να εντατικοποιήσουν τις προσπάθειές τους για πλήρη εξυγίανση των ισολογισμών τους, εκμεταλλευόμενα τη συνεχιζόμενη οικονομική ανάπτυξη και τη συνεπακόλουθη άνοδο της αγοράς ακινήτων που υπάρχει τη δεδομένη στιγμή στην Κύπρο.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ**

Je suis européen

Ελπίζω ότι η έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου θα σημάνει συναγερμό – αν δεν έχει ήδη γίνει – στις πρωτεύουσες των Ευρωπαϊκών χωρών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ό,τι καλύτερο έχει συμβεί στην ανθρωπότητα μετά το τέλος του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, με την συνθήκη της Ρώμης το 1958. Είναι μια πολιτικοοικονομική ένωση που κατάφερε να κρατήσει τη διχόνια εκτός συνόρων, οπότε επέφερε ειρήνη και θεωρείται η σημαντικότερη ένωση κρατών μέχρι και σήμερα. Λέω μέχρι και σήμερα, γιατί δυστυχώς οι Βρετανοί βρίσκονται εκτός, 4 χρόνια σχεδόν μετά την απόφασή τους να αποχωρήσουν από την Ένωση. Το όραμα των Ζαν Μονέ, Ρομπέν Σουμάν, Πωλ Ανρί Σπάακ και Αλτσίντε ντε Γκάσπερι καταρρέει, αφού φαίνεται ότι η «Γερμανική» Ευρώπη με τη Μέρκελ οδηγό έχει μόνο οικονομικά συμφέροντα και μ' αυτά πορεύεται.

Οι υπάλληλοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι Γερμανοί ως επί το πλείστον και κατέχουν καίρια πόστα σε θέσεις αποφάσεων. Οι Ευρωπαϊκοί θεσμοί όπως είναι ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Στήριξης Τραπεζών, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Eurogroup επηρεάζονται άμεσα από το Βερολίνο. Δυστυχώς, η Γερμανία, ως ηγέτιδα δύναμη, έχει «επαφές τρίτου τύπου» με την Ρωσία και την Τουρκία που κάνουν όλους εμάς να ανυσυχούμε. Λέτε τελικά αυτοί οι απίθανοι τύποι, Νάιτζελ Φάρατζ και Μπόρις Τζόνσον να έχουν δίκιο και να κατάλαβαν πρώτοι τι έρχεται, ή απλά τους βοήθησε η μετάλλαξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια Γερμανικών συμφερώντων Ευρώπη να βρουν την ευκαιρία να φύγουν κηρύσσοντας τους εαυτούς τους σωτήρες αφού σε καμία άλλη περίπτωση δεν θα μπορούσαν να αναλάβουν τα ηνία της χώρας τους; Θα αφήσουμε πάλι τους Γερμανούς να ρίξουν μια κλωτσιά και να χύσουν την καρδάρα με το γάλα; Πρέπει να ξαναγίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση μια Ένωση Κρατών και Αξιών και όχι να μείνει μια Ένωση οικονομική με γνώμωνα το όφελος των βορείων χωρών. Η άνοδος του λαϊκισμού στην Ευρώπη και ειδικά στην Ελλάδα, τη Μεγάλη Βρετανία, την Ιταλία και την Ισπανία έγινε εξαιτίας της Γερμανίας που είναι η μόνη κερδισμένη και το μεγαλύτερο λάθος θα είναι να αφήσουμε τη Μέρκελ να γίνει ο διαπραγματευτής εκ μέρους της Τουρκίας και της Ρωσίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο Γιάννης Γεωργούλας είναι Σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

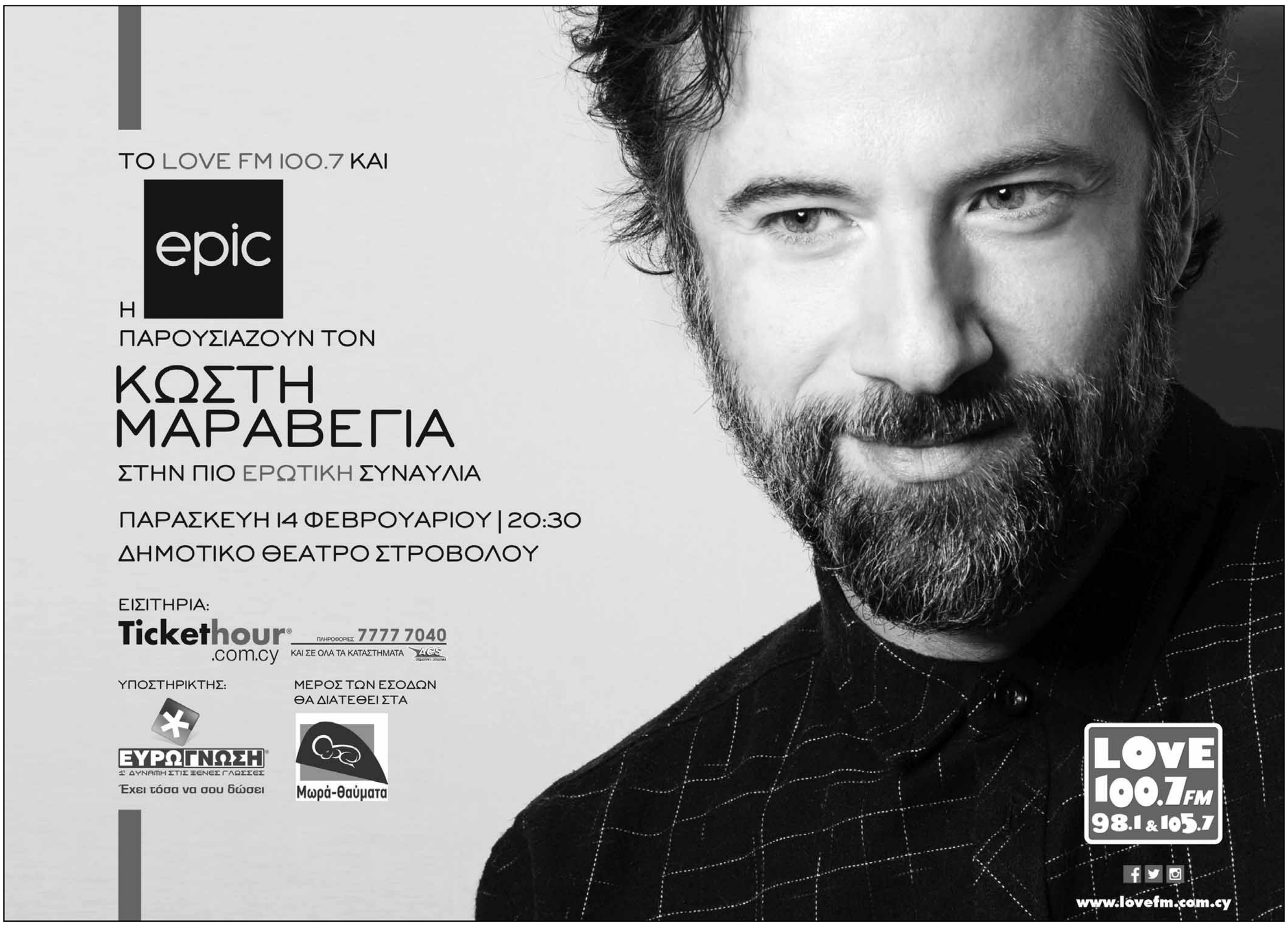

Ο αισιόδοξος

Απροσδόκητα αισιόδοξος για τις παρενέργειες της επιδημίας, ο Αμερικανός υπουργός Εμπορίου, Ουίλμπουρ Ρος, προέβλεψε πως μπορεί να αποβεί ευεργετικός ο αντίκτυπός της στην αμερικανική οικονομία. Σε τηλεοπτική συνέντευξή του ανέφερε πως η διάδοση του ιού «μπορεί να επισπεύσει τη διαδικασία του επαναπατρισμού θέσεων εργασίας στη Βόρεια Αμερική».

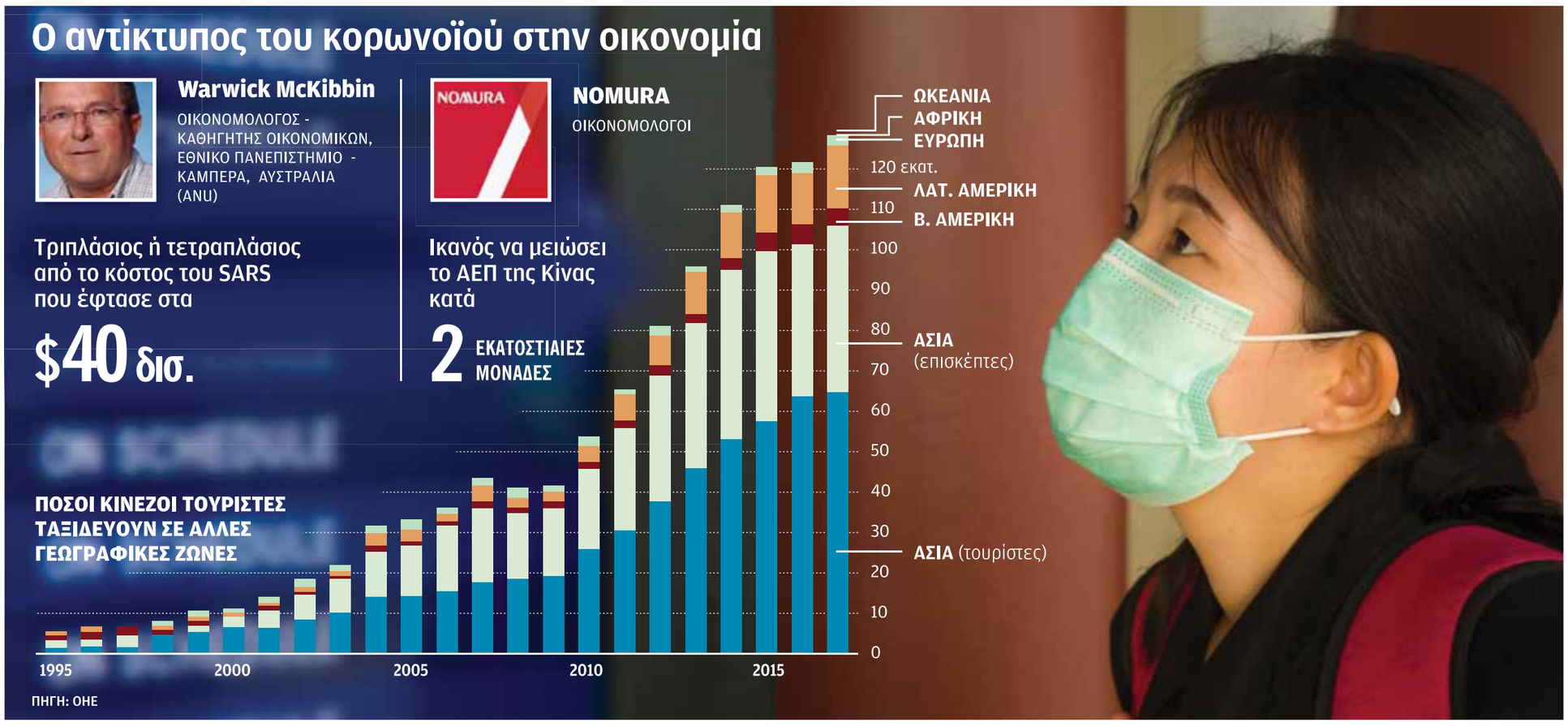

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

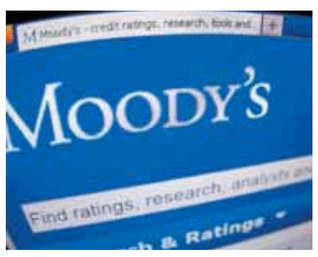

Ο οίκος Moody's

Μια πανδημία του κορωνοϊού θα αποτελούσε τον χειρότερο «μαύρο κύκνο» που έχουν βιώσει αγορές και οικονομία. Αυτή είναι η προειδοποίηση του οίκου πιστοληπτικής αξιολόγησης Moody's, που προεξοφλεί όπως και πολλοί αναλυτές ότι οι επιπτώσεις στην οικονομία αυτή τη φορά θα είναι πολύ σοβαρότερες από εκείνες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης κατά τη διετία 2008-2009.

Ο κορωνοϊός απειλεί την παγκόσμια οικονομία

Η διεθνής οικονομία όχι απλώς είναι αλληλένδετη με την κινεζική, αλλά σε μεγάλο βαθμό εξαρτημένη από αυτήν

Η εικόνα μιας χώρας με κλειστές βιομηχανίες, πόλεις σε καραντίνα και πολίτες με μάσκα αρκεί για να αισθανθεί κανείς πως ένας αγνώστου μεγέθους κίνδυνος για την παγκόσμια υγεία ικανός να διακόπτει τη βιομηχανική παραγωγή και τις μετακινήσεις είναι εξίσου υπονομευτικός για την οικονομία όσο και για τη ζωή: Ο κορωνοϊός αποτελεί μείζονα αποσταθεροποιητικό παράγοντα για την κινεζική και την παγκόσμια οικονομία, και έρχεται σε μια στιγμή που η οικονομία της Κίνας επιβραδύνεται από ενδογενείς παράγοντες αλλά παράλληλα πλήττεται από τους δασμούς που έχει επιβάλει στα κινεζικά προϊόντα ο Ντόναλντ Τραμπ. Και ταυτόχρονα η παγκόσμια οικονομία, όχι απλώς αλληλένδετη με την κινεζική αλλά σε μεγάλο βαθμό εξαρτημένη από αυτήν, αγκομαχεί στην προσπάθειά της να επιταχύνει τους ρυθμούς ανάπτυξής της.

Η νέα επιδημία που εξαπλώνεται από την Κίνα ταχύτατα στον υπόλοιπο κόσμο εμπνέοντας ανησυχία στους πληθυσμούς και στις Αρχές όλων των χωρών έχει ήδη παραλύσει ώς ένα βαθμό τη δεύτερη οικονομία του κόσμου. Διεθνείς βιομηχανικοί κολοσσοί με μεγάλα ανοίγματα στην Κίνα κλείνουν μονάδες παραγωγής τους και καταστήματά τους, ενώ οι κινεζικές αρχές θέτουν αυστηρούς περιορισμούς σε ταξίδια και μετακινήσεις.

Εμποδίζουν, έτσι, εκατομμύρια εργαζομένων να επιστρέψουν στις θέσεις τους όταν λήξουν οι αργίες του κινεζικού νέου έτους, που έχουν παραταθεί από το Πεκίνο ακριβώς για να περιοριστούν οι μετακινήσεις. Αεροπορικές εταιρείες με δρομολόγια σε όλον τον κόσμο, όπως η British Airways και η Air Canada, ακυρώνουν τις πτήσεις τους προς την Κίνα ενώ επιχειρηματικοί κολοσσοί όπως η επενδυτική

Η εξάπλωση της επιδημίας μπορεί να προκαλέσει πτώση ανάλογη της Lehman Brothers.

τράπεζα JPMorgan Chase, η αυτοκινητοβιομηχανία Ford Motor Co. και ο γίγαντας των καταναλωτικών ειδών Kraft Heinz απαγορεύουν στο προσωπικό τους να ταξιδέψει στην Κίνα ή να επιστρέψει από αυτήν.

Η Google ανακοίνωσε στους υπαλλήλους της ότι θα κλείσει τα γραφεία της στην κινεζική ενδοχώρα, στο Χονγκ Κονγκ και στην Ταϊβάν συντασσόμενη, έτσι, με τις οδηγίες του Πεκίνου για την αναχαίτιση του ιού. Η δημοφιλέστερη μηχανή πλοήγησης στο Ιντερνετ δεν λειτουργεί μεν στην Κίνα εξαιτίας των περιορισμών που επιβάλλει το καθεστώς, αλλά η εταιρεία διατηρεί διαφημιστικό τμήμα και τμήμα πωλήσεων σε τέσσερα υποκαταστήματά της στην Κίνα. Οπως εύστοχα σχολιάζει σχετικό άρθρο των New York Times, ο κόσμος αντιλαμβάνεται ξαφνικά και μέσα σε ελάχιστες ημέρες πόσο πολύ εξαρτάται από την Κίνα.

Ο κορωνοϊός έχει ουσιαστικά ακινητοποιήσει έναν από τους ισχυρότερους και σημαντικότερες μοχλούς ανάπτυξης: την οικονομία της Κίνας. Μια οικονομία που, όπως σπεύδουν να τονίσουν συλλήβδην οι οικονομολόγοι, αντιπροσωπεύει πλέον το 17% του παγκόσμιου ΑΕΠ. Γι' αυτό και οι κραδασμοί που θα προκαλέσει στον υπόλοιπο κόσμο όταν θα παραπαίει εξαιτίας της επιδημίας του κορωνοϊού θα γίνουν σε όλον τον κόσμο πολύ πιο αισθητοί από εκείνους της επιδημίας άτυπης πνευμονίας, που έγινε γνωστή ως SARS το 2003. Το 2003 η κινεζική οικονομία αντιπροσώπευε μόλις το 4% του παγκόσμιου ΑΕΠ και κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί πως σε λιγότερο από δύο δεκαετίες θα απειλούσε την πρωτοκαθεδρία των ΗΠΑ ή ότι θα αποτελούσε τον δεύτερο μονομάχο σε μια αναμέτρηση δυνάμεων για την παγκόσμια κυριαρχία. Οπως τονίζει χαριτολογώντας το Bloomberg, τα 17 χρόνια που έχουν μεσολαβήσει εάν μετρηθούν με όρους ανάπτυξης της Κίνας μοιάζουν με τα 17 χρόνια της ηλικίας ενός σκύλου, αντιστοιχούν δηλαδή σε 80 χρόνια ενός ανθρώπου. Μόλις 13 μήνες μετά την επιδημία του SARS, που αφαίρεσε τότε δύο εκατοστιαίες μονάδες από την ανάπτυξή της, η Κίνα εντάχθηκε στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου και άρχισε να ενσωματώνεται ολοταχώς στην παγκόσμια οικονομία.

Οι απολύσεις

«Πάγο μετά τη χιονόπτωση» χαρακτήρισε την επιδημία του κορωνοϊού και τα όσα έχει ήδη προκαλέσει στην οικονομία η ιδιοκτήτρια εργοστασίου στην επαρχία της Γκουανγκντόνγκ της Κίνας. Εχει αναγκαστεί να απολύσει σχεδόν τους μισούς υπαλλήλους της εξαιτίας της επιβράδυνσης της κινεζικής οικονομίας. Τώρα φοβάται πως θα αναγκαστεί να απολύσει και άλλους τους επόμενους μήνες.

Μεγαλύτερος ο αντίκτυπος από την επιδημία SARS του 2003

Οι αναλογίες με άλλες επιδημίες έχουν μικρή χρησιμότητα, καθώς κανείς δεν μπορεί να γνωρίζει τι διαστάσεις θα πάρει η μετάδοση του κορωνοϊού. Είναι, όμως, αναπόφευκτες, δεδομένου ότι στην παρούσα φάση οι οικονομολόγοι δεν μπορούν να υπολογίσουν τις οικονομικές συνέπειες, μη γνωρίζοντας τις διαστάσεις που θα προσλάβει τελικά η επιδημία.

Προσεγγίζουν, έτσι, το θέμα παραπέμποντας διαρκώς στην επιδημία της άτυπης πνευμονίας, SARS, αν και δεν παραλείπουν να τονίσουν πως ήδη διαφαίνεται η προοπτική χειρότερων εξελίξεων. Σύμφωνα με τον Γουόρβικ Μακίμπιν, οικονομολόγο και καθηγητή Οικονομικών στο Εθνικό Πανεπιστήμιο της Καμπέρα στην Αυστραλία, το παγκόσμιο κόστος της επιδημίας του κορωνοϊού μπορεί να είναι τριπλάσιο ή και τετραπλάσιο από εκείνο της επιδημίας SARS που υπολογίζεται που είχε φτάσει τότε στα 40 δισ. δολάρια.

«Είναι απλά μαθηματικά» δηλώνει ο ίδιος, τονίζοντας πως ο αντίκτυπος τότε ήταν η επιβράδυνση της Κίνας, που σήμερα είναι πολύ μεγαλύτερη οικονομία και επομένως θα χαθούν περισσότερα δισεκατομμύρια. Και την ίδια στιγμή φαίνεται να αντιφάσκει, καθώς ο ίδιος προειδοποιεί πως ο αντίκτυπος της επιδημίας θα προκύψει κυρίως από «μεταβολές στην ψυχολογία των ανθρώπων εφόσον ο πανικός πλήττει την οικονομία περισσότερο από τους θανάτους».

Το 2003, η επιδημία SARS είχε ως αποτέλεσμα να επιβραδυνθεί η ανάπτυξη της κινεζικής οικονομίας από το 11,1% στο 9,1%.

Σύμφωνα με στοιχεία της Global Economics, το αποτέλεσμα ήταν να μειωθεί κατά μία εκατοστιαία μονάδα η ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας. Αιτία ήταν κυρίως η πτώση των λιανικών πωλήσεων και των ταξιδιών, επειδή οι καταναλωτές σε όλον τον κόσμο απέφευγαν τους χώρους με πολυκοσμία.

Το 2003 τα μέτρα που είχε λάβει τότε το Πεκίνο για να αποτρέψει τη διάδοση του SARS είχαν πλήξει το λιανικό εμπόριο, τα εστιατόρια, τον τομέα της ψυχαγωγίας και του τουρισμού και όλα αυτά μαζί αντιπροσώπευαν το 42% του κινεζικού ΑΕΠ. Εκτοτε, όμως, έχει αυξηθεί το μερίδιο του τομέα των υπηρεσιών στην κινεζική οικονομία και σήμερα αντιπροσωπεύει το 54% του κινεζικού ΑΕΠ. Εξάλλου, αυτή τη φορά το Πεκίνο έλαβε περιοριστικά μέτρα που δεν είχαν ληφθεί το 2003 όπως, για παράδειγμα, τον αποκλεισμό ολόκληρων πόλεων που τέθηκαν σε καραντίνα. Το 2003, δεν υπήρξε κάτι αντίστοιχο.

Στην προκείμενη περίπτωση, όμως, ο πολλαπλασιαστής των συνεπειών είναι η χρονική συγκυρία στην οποία εκδηλώθηκε η επιδημία του κορωνοϊού, καθώς συνέπεσε με τις γιορτές του κινεζικού Νέου Ετους, στη διάρκεια των οποίων ταξιδεύουν από και προς την Κίνα πάνω από 400 εκατ. Κινέζοι.

Ανυπολόγιστο είναι το κόστος για την τουριστική βιομηχανία της Κίνας

Το πλήγμα στην τουριστική βιομηχανία της Κίνας είναι ήδη ανυπολόγιστο. Πτήσεις και κρατήσεις θέσεων σε ξενοδοχεία ακυρώνονται μαζικά και οι αεροπορικές εταιρείες της Κίνας China Southern Airlines, China Eastern Airlines και China Air βλέπουν τις μετοχές τους σε ελεύθερη πτώση. Ο τουρισμός αποτελεί ζωτικό τομέα της κινεζικής οικονομίας, καθώς αντιπροσωπεύει περίπου το 11% της ανάπτυξής της, ενώ απασχολεί περίπου 28 εκατ. άτομα.

Είναι ενδεικτικό ότι το 2018 επισκέφθηκαν σχεδόν 63 εκατ. τουρίστες την Κίνα, που κατατάσσεται πλέον στην τέταρτη θέση ανάμεσα στους πλέον δημοφιλείς προορισμούς. Η Κίνα αντιπροσωπεύει το 6% των δωματίων που διαθέτει παγκοσμίως η αλυσίδα των ξενοδοχείων Hilton και το 8,5% της αλυσίδας ξενοδοχείων Marriott International.

Ο αντίκτυπος που θα έχει η επιδημία σε οικονομίες εκτός της Κίνας είναι μια συνάρτηση με πολλές μεταβλητές. Πολλές επιχειρήσεις αρχίζουν ήδη να προβλέπουν πως θα πληγούν τα κέρδη τους. Εύκολα μπορεί να φανταστεί κανείς τι μπορεί να σημαίνει αυτό όταν το 2018 οι αμερικανικές επιχειρήσεις πούλησαν στους Κινέζους καταναλωτές και στις κινεζικές επιχειρήσεις προϊόντα αξίας 386 δισ. δολαρίων.

Το 2018 επισκέφθηκαν 63 εκατ. τουρίστες την Κίνα, που κατατάσσεται πλέον στην τέταρτη θέση ανάμεσα στους δημοφιλείς προορισμούς.

Σύμφωνα με τον Ζακ Κίρχορν, γενικό οικονομικό διευθυντή της καινοτόμας αυτοκινητοβιομηχανίας Tesla, η επέκταση του κορωνοϊού μπορεί να υπονομεύσει το σχέδιό της να επεκτείνει τη μονάδα παραγωγής που έχει στη Σαγκάη και βέβαια να μειώσει τα κέρδη της το πρώτο τρίμηνο. Η Royal Caribbean Cruises, που διοργανώνει κρουαζιέρες, προειδοποίησε μέσα στην εβδομάδα ότι η επιδημία μπορεί να επηρεάσει ιδιαιτέρως αρνητικά τα αποτελέσματά της για το 2020, καθώς έχει ήδη αναγκαστεί να ακυρώσει τρεις κρουαζιέρες που είχε προγραμματίσει για τον Φεβρουάριο.

Η αλυσίδα καφέ Starbucks έχει ήδη κλείσει πάνω από το 50% των περίπου 4.300 καταστημάτων της στην Κίνα, που είναι η δεύτερη σε μέγεθος αγορά της, και προβλέπει μείωση των κερδών της. Εκτιμά πως τα έσοδά της θα μειώνονται κατά 25 εκατ. δολάρια για κάθε εβδομάδα που παραμένουν κλειστά τα καταστήματά της. Η Yum China Holdings, η κινεζική που ελέγχει τις KFC, Pizza Hut Taco Bell και McDonald's στην Κίνα έχει επίσης κλείσει πολλά καταστήματά της όπως και η μητρική της αλυσίδας λιανικού εμπορίου H&M και του ομίλου Ingka Group, που ελέγχει τα καταστήματα IKEA στην Κίνα. Ολα αυτά αλλά και πολλά άλλα πείθουν τον οίκο πιστοληπτικής αξιολόγησης Moody's ότι τίθενται υπό αμφισβήτηση οι προσδοκίες πως φέτος η ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας θα είναι της τάξεως του 3,3%.

Οπως επισημαίνει ο εν λόγω οίκος, ακόμη και προτού εκδηλωθεί η επιδημία του κορωνοϊού, οι ρυθμοί ανάπτυξης της παγκόσμιας βιομηχανικής παραγωγής ήταν πολύ αργοί. Ο κίνδυνος ενός νέου σοκ σε επιχειρήσεις και κατανάλωση εξώθησε αξιωματούχο του Πεκίνου να παραδεχθεί δημοσίως πως η ανάπτυξη της δεύτερης σε μέγεθος οικονομίας του κόσμου ενδέχεται να ήταν τελικά μόνον 5% το προηγούμενο έτος, ενώ οι επίσημες εκτιμήσεις είναι πως έφτασε στο 6,1% το 2019. «Το χειρότερο πράγμα είναι η αβεβαιότητα» προειδοποιεί ο αντιπρόεδρος της εταιρείας ερευνών Canalys, που τονίζει πως «ορισμένα τμήματα της αλυσίδας προσφοράς θα μπορούσαν να σταματήσουν να υπάρχουν».

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ΝΕΑ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ

Ελευθέριος Βενιζέλος

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ, Ο ΗΓΕΤΗΣ

Ένα βιβλίο του **Νικολάου Εμμ. Παπαδάκη (Παπαδή)**,
Γενικού Διευθυντή του Ιδρύματος «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»

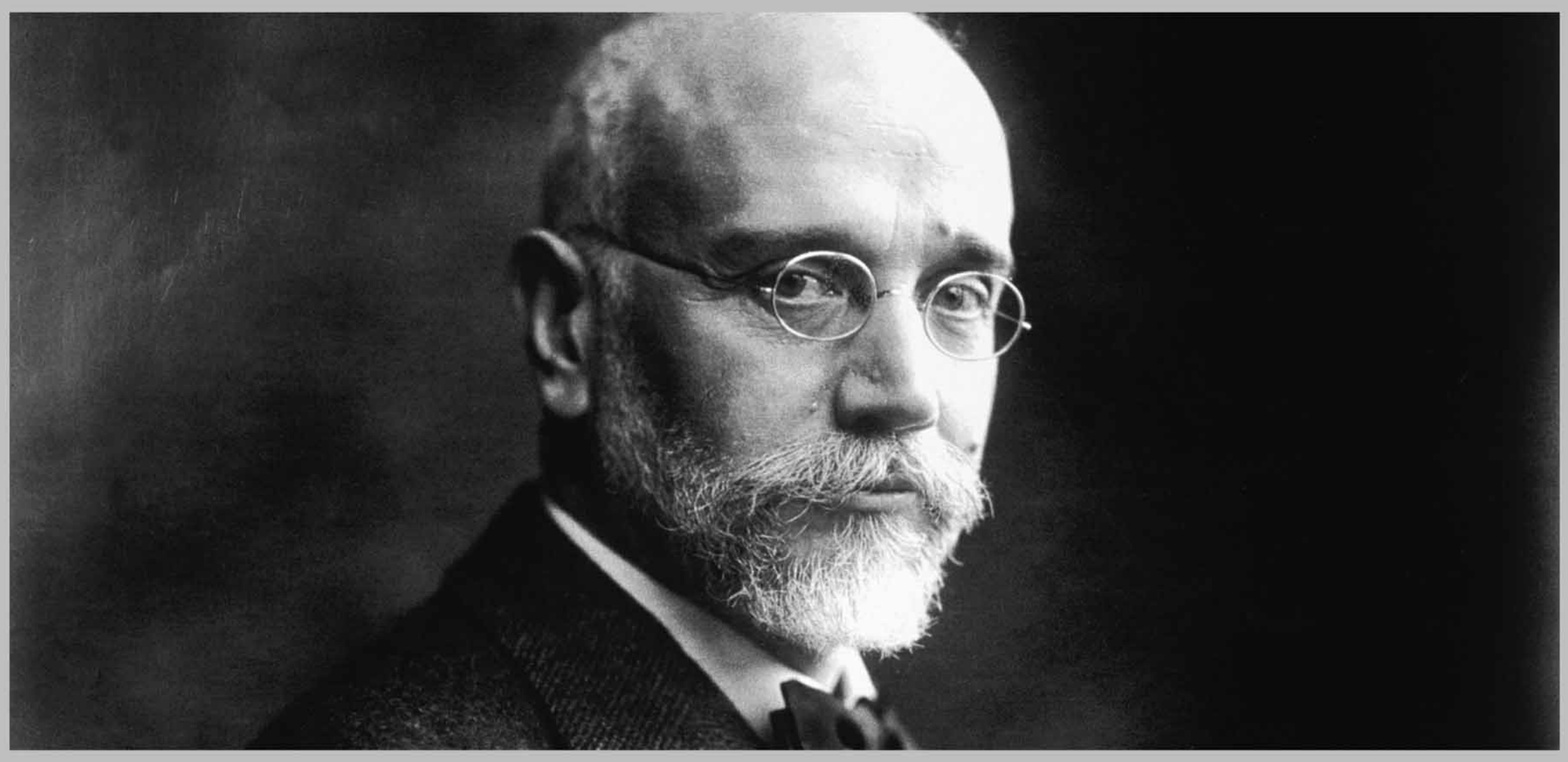

ΜΙΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΑΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Η Καθημερινή, σε συνεργασία με το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος», σας προσφέρει την πρώτη ολοκληρωμένη βιογραφία του μεγάλου Έλληνα ηγέτη. Ένα εξαιρετικό έργο που ακολουθεί τη ζωή του από τη γέννησή του στην Κρήτη (1864) έως και τον θάνατό του στο Παρίσι (1936), με έναν τρόπο γραφής μυθιστορηματικό, ευανάγνωστο και με πλούσια εικονογράφηση.

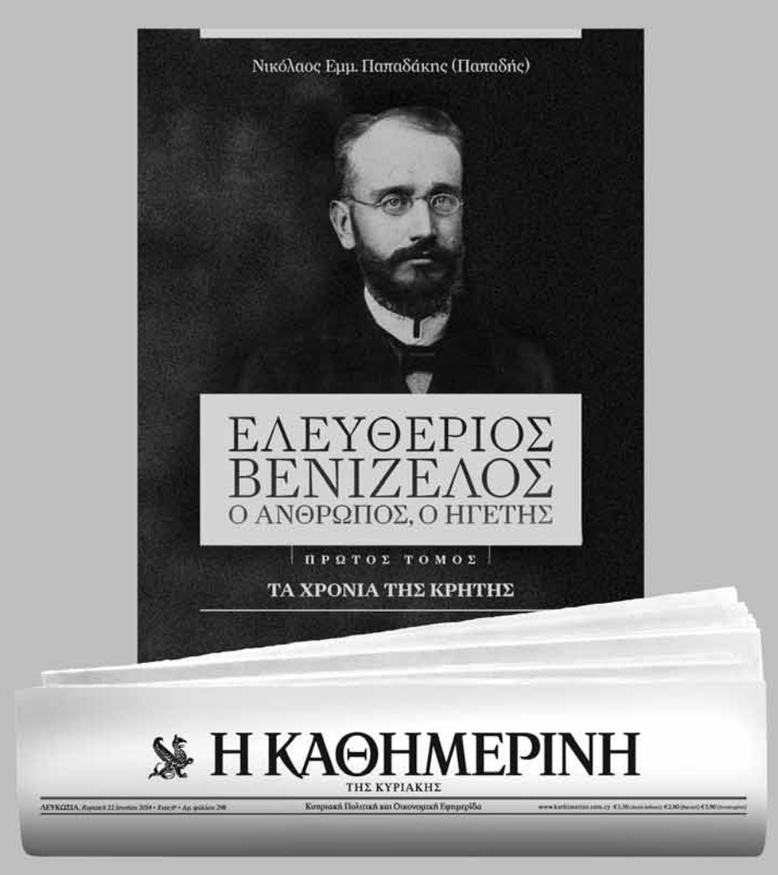

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΤΟΜΟΣ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Παγώνουν» για πέντε χρόνια τα ενοίκια κατοικιών στο Βερολίνο

Το γερμανικό Κοινοβούλιο επικύρωσε την απόφαση των τοπικών αρχών

Την τελική έγκριση έλαβε από το Κοινοβούλιο το κρατίδιο του Βερολίνου για πενταετές «πάγωμα» των ενοικίων. Στόχος της ρύθμισης είναι η προστασία των ενοίκων της γερμανικής πρωτεύουσας, όπου τα ενοίκια έχουν υπερδιπλασιαστεί τα τελευταία 10 χρόνια.

Σύμφωνα με την απόφαση του γερμανικού Κοινοβουλίου, τα ενοίκια στο Βερολίνο θα παραμείνουν σταθερά για πέντε χρόνια με αναδρομική ισχύ από τον Ιούνιο του 2019. Το «πάγωμα» αναφέρεται αποκλειστικά στα κτίσματα που ανεγέρθηκαν μέχρι το 2013, ενώ το ύψος του ενοικίου θα εξαρτάται από τη χρονολογία ανέγερσης και από την περιοχή. Το όριο τίθεται στα 9,80 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, ενώ επιτρέπεται η αύξηση κατά ένα ευρώ, εφόσον η κατοικία είναι ανακαινισμένη ή πληροί άλλα κριτήρια, όπως αναφέρει το γερμανικό περιοδικό Spiegel.

Οι ιδιοκτήτες θα έχουν το δικαίωμα να αυξήσουν τα ενοίκια μόνο μετά το 2022 έως 1,3%, ανάλογα με το ύψος του πληθωρισμού. Η ρύθμιση θα εφαρμόζεται και στις μελλοντικές συμβάσεις μίσθωσης, ενώ στις ήδη υφιστάμενες συμβάσεις οι ιδιοκτήτες θα δικαιούνται να επιβάλουν αύξηση έως 20% και μέχρι το ανώτατο όριο των 9,80 ευρώ. Διαφορετικά, οι ενοικιαστές θα μπορούν να απαιτήσουν μείωση.

Η απόφαση έχει αναδρομική ισχύ από τον Ιούνιο του 2019.

Το «πάγωμα» αναφέρεται αποκλειστικά στα κτίσματα που ανεγέρθηκαν μέχρι το 2013 και το ύψος του ενοικίου θα εξαρτάται από τη χρονολογία ανέγερσης και από την περιοχή. Το όριο τίθεται στα 9,80 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, ενώ επιτρέπεται η αύξηση κατά ένα ευρώ, εφόσον η κατοικία είναι ανακαινισμένη ή πληροί άλλα κριτήρια.

Τα ενοίκια στο Βερολίνο παρέμεναν επί πολλά χρόνια σε χαμηλά επίπεδα σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Ωστόσο, από το 2008 το μέσο ενοίκιο έχει υπερδιπλασιαστεί, καθώς η γερμανική πρωτεύουσα υποδέχεται περίπου 40.000 νέους κατοίκους ετησίως. Σημειώνεται επιπλέον ότι σχεδόν το 85% των κατοίκων προτιμά να ενοικιάζει, παρά να αγοράζει διαμερίσματα, σύμφωνα με πληροφορίες του Reuters.

Η απόφαση περί «παγώματος» των ενοικίων, υπό συζήτηση από το καλοκαίρι του 2019, έχει προκαλέσει έντονες αντιδράσεις από τα γερμανικά μεσιτικά γραφεία και από οργανώσεις του σχετικού κλάδου. Πολλοί υποστηρίζουν ότι το ύψος των ενοικίων διαμορφώνεται ανάλογα με τις ανάγκες συντήρησης. Κατ' αυτόν τον τρόπο οι ιδιοκτήτες διατηρούσαν πάντοτε αποθεματικά για ανακαίνιση και για επισκευές. Επομένως, αναμένεται πως λίγους μήνες μετά την επιβολή της ρύθμισης στο τέλος του Φεβρουαρίου τα αποθεματικά αυτά θα στερέψουν.

Ήδη, έχει παρατηρηθεί μείωση των δραστηριοτήτων από εταιρείες επισκευών και συντήρησης. Ιδίως προβλέπεται πως θα πληγούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις συντήρησης, οι οποίες έχουν πελάτες τις μεσιτικές εταιρείες, όπως αναφέρει το βιοτεχνικό επιμελητήριο του Βερολίνου. «Το "πάγωμα" των ενοικίων αποδυναμώνει την οικονομία του Βερολίνου, απειλεί θέσεις εργασίας και πρόκειται απλώς να επιδεινώσει τα αίτια της αύξησης των ενοικίων και της έλλειψης των σπιτιών», όπως σχολίασε ο Ρομπερτ Μόμπεργκ, επικεφαλής της Ενωσης Βιομηχανίας Κατασκευών στη Γερμανία, σύμφωνα με το Reuters. Επιπλέον, οι μεσιτικές εταιρείες προειδοποιούν ότι λόγω της ρύθμισης θα σημειωθεί μείωση στις επενδύσεις των ιδιοκτητών, όπως για παράδειγμα για μόνωση ή για συστήματα θέρμανσης. Λόγω της αβέβαιης κατάστασης που επικρατεί τους τελευταίους μήνες στον κτηματομεσιτικό κλάδο, οι μεσιτικές εταιρείες έχουν ήδη σταματήσει ορισμένα προγράμματα ή στρέφονται στις πωλήσεις διαμερισμάτων. Το μεγαλύτερο μεσιτικό γραφείο του Βερολίνου, η Deutsche Wohnen, έχει πουλήσει ήδη 2.000 διαμερίσματα στη γερμανική πρωτεύουσα, όπως αναφέρει το Spiegel. Παράλληλα, οι ενώσεις κτηματομεσιτών έχουν μειώσει τα επενδυτικά τους σχέδια κατά 60%. Συγκεκριμένα, ενώ είχε δρομολογηθεί η ανέγερση 6.000 διαμερισμάτων, μόλις 2.000 θα χτιστούν στη γερμανική πρωτεύουσα. Ορισμένοι προβλέπουν ότι η μείωση νέων κατασκευών θα μονιμοποιήσει το πρόβλημα έλλειψης κατοικιών στο Βερολίνο και ότι θα επιβαρύνει και άλλους τομείς της γερμανικής οικονομίας.

Η τράπεζα πρόκειται να προχωρήσει σε εκποίηση περιττών περιουσιακών στοιχείων αξίας περίπου 280 δισ. ευρώ.

Ζημίες €5,7 δισ. εμφάνισε η Deutsche Bank το 2019

Επιθετική θα είναι η στάση της Deutsche Bank το 2020, όπως σχολίασε ο Κρίστιαν Ζέβινγκ, διευθύνων σύμβουλος της τράπεζας, μετά τη δημοσίευση των απογοητευτικών αποτελεσμάτων του 2019. Η τράπεζα αντιμετώπισε σκάνδαλα διαφθοράς, απέτυχε να ανταγωνιστεί τις μεγάλες τράπεζες της Wall Street και κατάργησε τα σχέδια συγχώνευσης με την ανταγωνιστική Commerzbank. Παράλληλα, βρέθηκε αντιμέτωπη με την υποχώρηση της παγκόσμιας οικονομίας και τα αρνητικά επιτόκια στην Ευρώπη. Ως αποτέλεσμα, η γερμανική τράπεζα ανακοίνωσε χθες ζημίες ύψους 5,7 δισ. ευρώ το 2019, περισσότερο από τις προσδοκίες των αναλυτών της αγοράς. Το τέταρτο τρίμηνο του περασμένου έτους, η Deutsche Bank κατέγραψε ζημίες ύψους 1,6 δισ. ευρώ. Από την κατάρρευση των σχεδίων περί συγχώνευσης με την Commerzbank, η Deutsche Bank έχει ξεκινήσει μία θεμελιώδη αναδιάρθρωση. Υποσχέθηκε την εξυγίανση των ζημιογόνων τμημάτων της, την εκποίηση περιττών περιουσιακών στοιχείων αξίας περίπου 280 δισ. ευρώ και την περικοπή 18.000 θέσεων εργασίας μέχρι το 2022. «Η στρατηγική μας δουλεύει», όπως δήλωσε χθες ο Ζέβινγκ ενώπιον δημοσιογράφων, υπογραμμίζοντας παράλληλα ότι τα έσοδα της τράπεζας σταθεροποιήθηκαν το δεύτερο εξάμηνο του 2019. Σύμφωνα με τον ίδιο, οι περικοπές των εξόδων βρίσκονται σε καλό στάδιο, η κεφαλαιακή επάρκεια της τράπεζας βελτιώνεται, ενώ σημείωσε επίσης ότι οι ζημίες οφείλονται αποκλειστικά στο κόστος της αναδιάρθρωσης. «Η αναδιάρθρωση βρίσκεται ξεκάθαρα σε καλό δρόμο», σημείωσε χθες ο διευθύνων σύμβουλος της γερμανικής τράπεζας. Τα οικονομικά αποτελέσματα του 2019 ολοκληρώνουν μία ταραχώδη δεκαετία για την Deutsche Bank, με συνολικές απώλειες ύψους 15 δισ. ευρώ και υποχώρηση της μετοχής της κατά 82%.

Αναδύονται νέα μοντέλα χρηματοδότησης, τα οποία μπορούν να υποστηρίξουν εταιρείες σε όλες τις φάσεις ανάπτυξής τους.

Επενδύσεις 3,4 τρισ. δολ. από ιδιωτικά κεφάλαια

Σημαντικές αλλαγές στον τομέα των χρηματοδοτήσεων έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια, με τα ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια να αποκτούν όλο και μεγαλύτερη δυναμική. Πλέον έχουν αρχίσει να αναδύονται νέα μοντέλα χρηματοδότησης, τα οποία μπορούν να υποστηρίξουν εταιρείες σε όλες τις φάσεις ανάπτυξής τους, ακόμη και εάν αυτές βρίσκονται στα πρώτα επιχειρηματικά τους βήματα. Συγκεκριμένα, όπως αναφέρει η νέα έκθεση της ΕΥ, οι εταιρείες ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων διαχειρίζονται πλέον επενδύσεις σε περιουσιακά στοιχεία που φθάνουν τα 3,4 τρισ. δολ. παγκοσμίως έναντι 500 δισ. δολ. το 2000. Επιπλέον, τα νέα κεφάλαια από ιδιωτικές αγορές ξεπέρασαν –για πρώτη φορά– τα κεφάλαια που αντλήθηκαν μέσω των δημοσίων αγορών. Αυτές τις αλλαγές στο χρηματοδοτικό περιβάλλον αποτυπώνει η έκθεση της ΕΥ «A new equilibrium: PE's growing role in capital formation and the critical implication for investors», η οποία συντάχθηκε σε συνεργασία με το Institute for Private Capital. Η έκθεση τονίζει τη μετεξέλιξη των ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες. Από μεικτά κεφάλαια εξαγορών και κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών μετεξελίχθηκαν σε επενδυτικά οχήματα, τα οποία χρηματοδοτούν τις επιχειρήσεις σε όλα τα στάδια ανάπτυξής τους (seed-early stage growth).

Η έκθεση θέτει ορισμένα ερωτήματα και αναλύει σειρά από παράγοντες που προκαλούν αυτές τις αλλαγές. Μερικές από αυτές είναι οι υπάρχουσες αλλά και οι νέες πηγές κεφαλαίων, καθώς και η διεύρυνση των τομέων δραστηριότητας των επιχειρήσεων, στις οποίες μπορούν να επενδύσουν τα ιδιωτικά κεφάλαια.

Η έκθεση διαπιστώνει επίσης ότι υπάρχουν περιθώρια ανάπτυξης στις παραδοσιακές αγορές των ΗΠΑ αλλά και της Ευρώπης. Επιπλέον, οι αναδυόμενες αγορές αντιπροσωπεύουν σημαντική ευκαιρία δυνητικής ανάπτυξης, καθώς εκεί τα επίπεδα διείσδυσης των ιδιωτικών κεφαλαίων παραμένουν χαμηλά. Αναφερόμενος στα ευρήματα της έρευνας, ο κ. Τάσος Ιωσηφίδης, εταίρος και επικεφαλής του τμήματος χρηματοοικονομικών συμβούλων της ΕΥ Ελλάδος, σχολιάζει ότι «ο ρόλος των ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων αυξάνεται διαρκώς, καθώς παρατηρούμε μια στασιμότητα στις δημόσιες εγγραφές, όπου πρωταγωνιστούν κυρίως μεγάλες και ώριμες επιχειρήσεις. Νέα οχήματα ιδιωτικών κεφαλαίων, καθώς και νέα μοντέλα χρηματοδότησης, φαίνονται ικανά να εξασφαλίσουν χρηματοδότηση σε μεγάλο εύρος επιχειρήσεων, σε όλες τις φάσεις της ανάπτυξής τους. Οι επιπτώσεις των αλλαγών αυτών για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα στη χώρα μας στην κρίσιμη αυτή φάση, είναι σοβαρές».

Μια γυναίκα στο τιμόνι της σουηδικής H&M

Για πρώτη φορά στην ιστορία της H&M ένα άτομο εκτός της οικογενείας του ιδρυτή αναλαμβάνει τα ηνία της εταιρείας. Η σουηδική εταιρεία ρούχων αποφάσισε ύστερα από περίπου δέκα χρόνια άκαρπων προσπαθειών ανάκαμψης να αποπέμψει τον Καρλ-Γιόχαν Πέρσον, εγγονό του ιδρυτή της εταιρείας, και να δώσει τη θέση του διευθύνοντος συμβούλου στη Χελένα Χέλμερσον, η οποία εργάζεται 23 χρόνια στην H&M. Ο Πέρσον θα αναλάβει τη θέση του προέδρου, αντικαθιστώντας τον πατέρα του.

Η οικογένεια Πέρσον κατέχει τη συντριπτική πλειοψηφία των μετοχών της H&M, αλλά οι υπόλοιποι μέτοχοι αμφισβητούσαν εδώ και πολύ καιρό τις ικανότητες του Καρλ-Γιόχαν Πέρσον ως διευθύνοντος συμβούλου. Συγκεκριμένα, υπέθεταν ότι εάν οποιοσδήποτε άλλος κατείχε τη θέση, πιθανότατα να είχε αποπεμφθεί προ πολλού, όπως αναφέρεται σε σχετικό άρθρο των Financial Times. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την ενδεκαετή θητεία του Πέρσον, η μετοχή της εταιρείας παρέμεινε σχεδόν σταθερή, ενώ την ίδια περίοδο η μετοχή της ανταγωνιστικής Inditex, μητρικής της Zara, έχει τετραπλασιαστεί.

Ο Καρλ-Γιόχαν Πέρσον ανέλαβε τα καθήκοντά του το 2009, παίρνοντας τη σκυτάλη από τον πατέρα του, ο οποίος αυτή τη στιγμή είναι ο πλουσιότερος Σουηδός με περιουσία ύψους 19,7 δισ. δολάρια, σύμφωνα με το Bloomberg Billionaires Index. Αμέσως προηγουμένως τη θέση κατείχε ο παππούς του και ιδρυτής της H&M, Ερλιγκ Πέρσον.

Η νέα διευθύνουσα σύμβουλος εργάζεται στην εταιρεία από το 1997, έχοντας διατελέσει οικονομολόγος, επικεφαλής βιωσιμότητας και γενική διευθύντρια λειτουργιών. «Νιώθω σιγουριά αναθέτοντας τον ρόλο του διευθύνοντος συμβούλου στη Χελένα, η οποία έχει εμπειρία και είναι σπουδαία ηγέτις», όπως σχολίασε ο Πέρσον, σύμφωνα με το Bloomberg. Προκειμένου να κατοχυρωθεί η αλλαγή του προσώπου στην ανώτατη θέση της εταιρείας πρέπει να συμφωνήσει ειδική επιτροπή μετόχων. Ωστόσο, η οικογένεια Πέρσον κατέχει τα τρία τέταρτα των ψήφων στην εταιρεία.

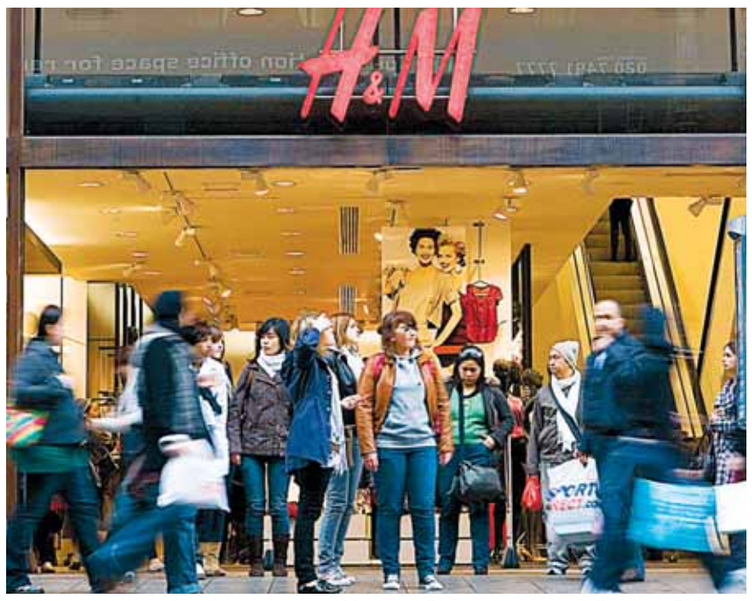

Η H&M ανακοίνωσε ταυτόχρονα με την αλλαγή της διοίκησης, ότι τα κέρδη της αυξήθηκαν το τέταρτο τρίμηνο του 2019 κατά 24%, στα 560 εκατ. δολάρια, λόγω του περιορισμού των εκπτωτικών κομματιών.

Για πρώτη φορά επικεφαλής του ομίλου δεν προέρχεται από την οικογένεια Πέρσον, που ίδρυσε την εταιρεία.

Ο απερχόμενος διευθύνων σύμβουλος ανέλαβε τα ηνία της εταιρείας σε μια περίοδο όπου η μόδα πρόσταζε τη συνεργασία με μεγάλα ονόματα. Τότε, τα ρούχα της H&M έφεραν κατά καιρούς την υπογραφή μεγάλων σχεδιαστών, όπως για παράδειγμα του Karl Lagerfeld και του Roberto Cavalli.

Στη συνέχεια, όμως, η αγορά φθηνών ρούχων πέρασε από κρίση, καθώς τα φυσικά μαγαζιά θεωρήθηκαν παλιομοδίτικα και πολλοί καταναλωτές μετανάστευσαν στο Διαδίκτυο. Ο σκληρός ανταγωνισμός στον χώρο οδήγησε σε μια σειρά αποτυχημένων στόχων και προειδοποιήσεων για πτώση κερδών στην H&M.

Βέβαια, το τελευταίο έτος η σουηδική εταιρεία παρουσίασε πιο ικανοποιητικά αποτελέσματα, καταγράφοντας την πρώτη αύξηση κερδών από το 2015. «Εχουμε θέσει ένα σχέδιο, στο οποίο έχουμε εμπιστοσύνη. Είναι ένα σχέδιο, το οποίο οφείλουμε να προσαρμόζουμε και να βελτιώνουμε συνεχώς ανάλογα με τις καταστάσεις», δήλωσε ο Πέρσον, σύμφωνα με τους Financial Times.

Η H&M ανακοίνωσε ταυτόχρονα με την αλλαγή της διοίκησης, ότι τα κέρδη της αυξήθηκαν το τέταρτο τρίμηνο του 2019 κατά 24% στα 560 εκατ. δολάρια, λόγω του περιορισμού των εκπτωτικών κομματιών. Οι αναλυτές ανέμεναν πως τα κέρδη θα ανέρχονταν περίπου στα 498 εκατ. δολάρια. «Η Χελένα θα συνεχίσει να αναπτύσσει το σχέδιο που έχουμε υιοθετήσει για το 2020 και εξής», σχολίασε ο Πέρσον, σύμφωνα με το Bloomberg.

pwc
Expertise Solutions Value
www.pwc.com.cy

Νέα Υόρκη αντί του Λονδίνου «ψηφίζουν» στελέχη επιχειρήσεων

Στην πλειονότητά τους θεωρούν ότι είναι το νέο παγκόσμιο οικονομικό κέντρο

Από την κορυφαία θέση ως παγκόσμιο οικονομικό κέντρο εκθρονίστηκε το Λονδίνο το 2019 εξαιτίας της αβεβαιότητας σχετικά με την έξοδο της Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ενωση. Οπως αποδεικνύει πρόσφατη σχετική έρευνα της αμερικανικής εταιρείας συμβούλων Duff & Phelps, το 56% των ανωτάτων στελεχών σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θεωρεί ότι το νέο οικονομικό κέντρο του κόσμου είναι η Νέα Υόρκη.

Από τα 245 υψηλόβαθμα στελέχη εταιρειών διαχείρισης κεφαλαίου, τραπεζών και άλλων οικονομικών ιδρυμάτων που συμμετείχαν στην έρευνα, μόλις το 33% πιστεύει ότι το Λονδίνο αποτελεί οικονομικό επίκεντρο. Αντιθέτως, στην αντίστοιχη έρευνα της Duff & Phelps του 2018,

Μόλις το 33% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι το Λονδίνο αποτελεί οικονομικό επίκεντρο σύμφωνα με έρευνα.

το ποσοστό αυτό ανερχόταν στο 53%. Αντίστοιχα, το 42% αυτών θεωρούσε το 2018 ότι η Νέα Υόρκη κατείχε την κορυφαία θέση.

Η διαφορετική στάση που υιοθέτησαν τα ανώτατα στελέχη τον τελευταίο χρόνο αποτυπώνει την παγκόσμια ανησυχία σχετικά με το Brexit, η οποία φαίνεται πως έχει εξελιχθεί σε πραγματική απειλή για την οικονομία της Βρετανίας. «Είναι δύσκολο να αποκλείσει κανείς την υποψία ότι τα τρία χρόνια από το δημοψήφισμα για το Brexit έχουν συμβάλει στην πτώση του Λονδίνου», σχολίασε η Μονίκ Μέλις, υψηλόβαθμο στέλεχος στην Duff & Phelps. «Μολονότι το Λονδίνο ακόμη θεωρείτο το κορυφαίο οικονομικό κέντρο το 2018, ενδέχεται να έχει αρχίσει να αναδεικνύεται η αναταραχή από τις διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Ενωση», συμπλήρωσε η Μέλις, σύμφωνα με τους Financial Times.

Στο πλαίσιο της ίδιας έρευνας, τα 245 ανώτατα στελέχη χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων προβλέπουν ότι και η Νέα Υόρκη και το Λονδίνο θα υποχωρήσουν μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια, ενδεχομένως παραχωρώντας τη θέση τους σε ασιατικές αγορές. Το 12% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι το κορυφαίο οικονομικό κέντρο σε πέντε χρόνια θα είναι το Χονγκ Κονγκ. Αντιθέτως, στην αμέσως προηγούμενη δημοσκόπηση μόλις το 3% των ανωτάτων στελεχών είχε την ίδια πεποίθηση. Τεράστια ανάπτυξη αναμένουν μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια και στη Σιγκαπούρη και στη Σαγκάη, ενώ σχεδόν το ένα πέμπτο αυτών πιστεύει ότι το Λονδίνο θα κρατά ακόμη την κορυφαία θέση ως παγκόσμιο οικονομικό κέντρο.

Το Λονδίνο εκθρονίστηκε το 2019 εξαιτίας της αβεβαιότητας σχετικά με την έξοδο της Βρετανίας από την Ε.Ε.

«Εάν η κυβέρνηση μπορέσει να επιτύχει ένα πιο ευνοϊκό ρυθμιστικό περιβάλλον στη Βρετανία και να απομακρύνει τη χώρα από τη γραφειοκρατία του ευρωπαϊκού ρυθμιστικού πλαισίου, τότε ενδέχεται να δούμε τη Βρετανία να αποκτά ξανά το στέμμα της και να προσελκύει νέα ταλέντα στον κλάδο», σχολίασε η Μέλις.

Την προηγούμενη εβδομάδα, ο βουλευτής του βρετανικού Συντηρητικού Κόμματος Σαβίντ Τζαγίντ δήλωσε στους Financial Times ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να προετοιμαστούν για απόκλιση από τους ευρωπαϊκούς κανόνες. Παρ' όλα αυτά, σε ομιλία του στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ λίγες ημέρες αργότερα χρησιμοποίησε ηπιότερη γλώσσα όσον αφορά τη στάση της Βρετανίας απέναντι στην Ε.Ε. μετά το Brexit.

Το 4% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι έπειτα από πέντε χρόνια επίκεντρο της οικονομίας θα είναι το Δουβλίνο, το 4% επιλέγει τη Φρανκφούρτη και το 3% το Λουξεμβούργο. Τα ποσοστά αυτά δεν είναι ιδιαίτερα υψηλά, αλλά δείχνουν τα αποτελέσματα της παγκοσμιοποίησης και του Brexit, καθώς, όπως σημειώνεται στην έρευνα της Duff & Phelps, φαίνεται πως ο χρηματοπιστωτικός κλάδος αναζητεί ένα νέο οικονομικό κέντρο εντός της Ευρωπαϊκής Ενωσης.

Βέβαια, αξίζει να σημειωθεί ότι οι απαντήσεις της έρευνας ήταν βαθύτατα επηρεασμένες από την έδρα του κάθε ερωτηθέντος. Το 96% των ερωτηθέντων που βρίσκονται στις ΗΠΑ θεωρεί ότι η Νέα Υόρκη είναι πλέον το εξέχον οικονομικό κέντρο. Αντίστοιχα, το 76% των ανωτάτων στελεχών που βρίσκονται στη Βρετανία απάντησε ότι το Λονδίνο κατέχει αυτή τη θέση. Ωστόσο, οι βλέψεις τους άλλαξαν όταν κλήθηκαν να προβλέψουν πώς θα έχει διαμορφωθεί η κατάταξη έπειτα από πέντε χρόνια. Το 76% των στελεχών με έδρα τις ΗΠΑ θεωρεί ότι η Νέα Υόρκη θα εξακολουθεί να αποτελεί παγκόσμιο οικονομικό επίκεντρο έπειτα από πέντε χρόνια. Επιπλέον, το ποσοστό των ερωτηθέντων από Βρετανία που πιστεύουν ότι το Λονδίνο θα κατέχει την κορυφαία θέση σε πέντε χρόνια υποχωρεί από το 76% στο 44%.

Oxfam: Εκτός ελέγχου η παγκόσμια οικονομική ανισότητα

Το 1% των πλουσιότερων ανθρώπων του κόσμου διέθετε το 2019 περισσότερο πλούτο από όσο 4,6 δισ. πληθυσμού, σύμφωνα με ετήσια έκθεση της φιλανθρωπικής οργάνωσης Oxfam, η οποία παρουσιάστηκε ενόψει της έναρξης του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ (WEF), στο Νταβός της Ελβετίας. Οι συντάκτες της έκθεσης κατηγόρησαν τις κυβερνήσεις ότι φορολογούν ελάχιστα τους πλούσιους και τις μεγάλες εταιρείες, ενώ ταυτόχρονα υποχρηματοδοτούν σε μεγάλο βαθμό τις δημόσιες υπηρεσίες. «Η οικονομική ανισότητα βρίσκεται εκτός ελέγχου», εκτιμάται στην έκθεση με τίτλο «Καιρός να νοιαστούμε», όπου υπολογίζεται ότι 2.153 δισεκατομμυριούχοι διέθεταν το 2019 περισσότερο πλούτο από όσο 4,6 δισεκατομμύρια άνθρωποι συνδυαστικά. Ωστόσο, η ανισότητα δεν περιορίζεται μόνον εκεί. Είναι πολύ πιο έντονη για τις γυναίκες, οι οποίες επιβαρύνονται δυσανάλογα σε σύγκριση με τους άντρες, με δουλειές για το σπίτι και τη φροντίδα παιδιών και ηλικιωμένων, ενώ τους προσφέρονται γενικότερα λιγότερες οικονομικές ευκαιρίες.

«Οι δυσλειτουργικές οικονομίες μας γεμίζουν τις τσέπες των δισεκατομμυριούχων και των μεγάλων εταιρειών εις βάρος των απλών ανδρών και γυναικών», τόνισε η Αμιτάμπ Μπεχάρ, διευθύνουσα σύμβουλος της Oxfam Ινδίας, παρουσιάζοντας την έκθεση. «Δεν είναι να απορεί κανείς που ο κόσμος αρχίζει να διερωτάται αν θα έπρεπε να υπάρχουν καν δισεκατομμυριούχοι», πρόσθεσε.

Οι τρεις πλουσιότεροι άνθρωποι του κόσμου συγκέντρωσαν στη διάρκεια της περασμένης δεκαετίας περιουσία συνολικού ύψους 231 δισ. δολαρίων, σύμφωνα με στοιχεία του Bloomberg. Ο Μαρκ Ζούκερμπεργκ, πέμπτος πλουσιότερος άνθρωπος στον κόσμο, ενίσχυσε πέρυσι την περιουσία του περισσότερο από κάθε άλλον, κατά 6 δισ. δολάρια (καθαρά). Πλουσιότερος άνθρωπος επί Γης παραμένει ο Τζεφ Μπέζος, διευθύνων σύμβουλος της Amazon, με καθαρή περιουσία 116 δισ. δολαρίων.

2.153 δισεκατομμυριούχοι διέθεταν το 2019 μεγαλύτερη περιουσία από όση 4,6 δισ. άνθρωποι αθροιστικά.

Ο συνολικός πλούτος που κατέχουν οι 20 δισεκατομμυριούχοι με την υψηλότερη περιουσία αυξήθηκε από τα 672 δισ. δολάρια το 2012 σε 1 τρισ. 397 δισ. δολάρια πέρυσι, σύμφωνα πάντα με στοιχεία του Bloomberg. Προκειμένου να αναδείξει το μέγεθος της οικονομικής ανισότητας, η Oxfam υπολόγισε πως, αν ένα άτομο αποταμίευε 10.000 δολάρια την ημέρα από τότε που κατασκευάστηκαν οι πυραμίδες στην αρχαία Αίγυπτο, θα είχε συγκεντρώσει μόλις το 20% του μέσου όρου της περιουσίας που διαθέτουν σήμερα οι πέντε πλουσιότεροι άνθρωποι στη Γη.

Μείωση φτώχειας

Επικαλούμενη στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, η Oxfam υποστηρίζει πως ο περιορισμός της οικονομικής ανισότητας έχει σημαντικότερη επίπτωση στη μείωση της ακραίας φτώχειας από ό,τι η οικονομική ανάπτυξη. Αν τα κράτη της Γης κατόρθωναν να περιορίσουν την οικονομική ανισότητα κατά 1% ανά έτος, 100 εκατ. λιγότεροι άνθρωποι θα ζούσαν υπό καθεστώς ακραίας φτώχειας το 2030. Σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, τις δύο τελευταίες δεκαετίες η ακραία φτώχεια έχει περιοριστεί δραστικά. Ο αριθμός όσων επιβιώνουν με λιγότερο από 1,9 δολ. την ημέρα έχει μειωθεί κατά 1,1 δισ. από το 1990. Ωστόσο, το 2015 ζούσαν υπό καθεστώς ακραίας φτώχειας 736 εκατ. άνθρωποι.

PROPERTY GALLERY

Η ανασκόπηση της χρονιάς

Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ κάθε έτους σηματοδοτεί την αφορμή για ανασκόπηση και απολογισμό της χρονιάς. Έτσι, η κορυφαία εταιρεία ανάπτυξης ακινήτων της Λεμεσού, Property Gallery, μοιράζεται μερικές από τις πιο αξιοσημείωτες στιγμές της εταιρείας, οι οποίες έλαβαν χώρα το 2019, που δικαιολογημένα μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα από τα πιο επιτυχημένα έτη για την εταιρεία.

Το 2019, η Property Gallery ανέβασε πολύ ψηλά τον πήχη, εγκαινιάζοντας νέα καινοτόμα έργα και λαμβάνοντας πολυάριθμες διεθνείς διακρίσεις. Παράλληλα προέβη σε μια σειρά συνεργασιών με διάφορες τοπικές αθλητικές ομάδες και φιλανθρωπικές οργανώσεις σε μια προσπάθεια να προσφέρει εμπράκτως στην τοπική κοινότητα. Οδεύοντας πλέον και επισήμως στο 2020 δίνεται η αφορμή για έναν απολογισμό κατά τον οποίο θα δοθεί έμφαση στα ορόσημα της Property Gallery εντός του παρελθόντος έτους.

Η Property Gallery είναι μια εταιρεία η οποία διακρίνεται για τη σαφή της δέσμευση στην επιλογή και υλοποίηση φιλόδοξων και εντυπωσιακών έργων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ποιότητα και στον σχεδιασμό. Ως εταιρεία προσφέρει πολυτελή οικιστικά ακίνητα, σε ορισμένες από τις πιο προνομιακές συνοικίες της Λεμεσού, σύγχρονα εμπορικά κτήρια με άρτια εξοπλισμένες εγκαταστάσεις, που προορίζονται για επιχειρηματικές αναπτύξεις, καθώς και κτήρια μεικτής χρήσης στα οποία συνδυάζονται αρμονικά, σύγχρονα γραφεία με πολυτελή και άνετα καταλύματα.

Επισημαίνεται ότι το 2019 σηματοδότησε για την Property Gallery την αφετηρία για την κατασκευή μιας σειράς εμβληματικών έργων, ανάμεσα στα οποία συμπεριλαμβάνονται το πολυβραβευμένο έργο Dream Tower, το υπερσύγχρονο έργο μεικτής χρήσης Nereus Tower και το εμπορικό κτήριο Avenue 15, που βρίσκεται στην καρδιά της πολυσύχναστης πόλης της Λεμεσού. Παράλληλα εγκαινιάστηκε και μια σειρά αναπτύξεων, η οποία περιλαμβάνει κτήρια κατοικιών, όπως οι Residences Z, Venera Residences, Caelia Residences, καθώς και 3 υπερσύγχρονα αναπτυξιακά έργα (Omega Residences, Alfa Residences και Delta Residence) τα οποία εξελίσσονται, κοντά στην παραλία Δασούδι, τοποθετημένα στις πιο προνομιακές περιοχές της Λεμεσού.

Η καινοτομία των νέων έργων της εταιρείας, καθώς και οι εξαιρετικά υψηλές προδιαγραφές ποιότητας που εφαρμόζει στις αναπτύξεις της η Property Gallery, δημιούργησαν τις προοπτικές, έτσι ώστε να τιμηθεί με την απονομή έξι βραβείων και τρεις υποψηφιότητες στον θεσμό των διεθνών Property Awards, όπου αναμετρήθηκε επάξια με ορισμένους από τους καλύτερους επαγγελματίες ακινήτων ολόκληρης της Ευρώπης. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την απονομή των βραβείων, το βραβευμένο έργο Dream Tower συγκέντρωσε τρία αυτόνομα βραβεία, μεταξύ των οποίων αυτό για τον καλύτερο αρχιτεκτονικό σχεδιασμό πολυκατοικίας και αυτό της καλύτερης ανάπτυξης πολυκατοικίας. Παράλληλα τρία ακόμα έργα της εταιρείας, το Z Residence, το Avenue 15 και το Venera Residences, τιμήθηκαν επίσης με βραβεία.

Πέραν των βραβεύσεων, της εξέλιξης και των διακρίσεων τον περασμένο χρόνο, η Property Gallery είχε την ευκαιρία να συμμετέχει σε μια σειρά διεθνών εκθέσεων του τομέα της, ενώ την ίδια στιγμή είχε ενεργή παρουσία σε ορισμένες καταξιωμένες και διεθνείς επιχειρηματικές εκδηλώσεις του τομέα τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Συγκεκριμένα η Property Gallery έκανε έντονη την παρουσία της σε επιχειρηματικές εκδηλώσεις στο Μονακό, στις Κάννες, στην Κίνα, στο Χονγκ Κονγκ, στη Ρωσία, στην Ουκρανία και στη Βομβάη.

Η παρουσία της Property Gallery στις συγκεκριμένες επιχειρηματικές εκδηλώσεις οι οποίες εστίαζαν στους τομείς των επενδύσεων και των ακινήτων τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, έδωσαν στην εταιρεία την ευκαιρία να παρουσιάσει τα βραβευμένα έργα της, καθώς και τις ιδιαίτερα ελκυστικές επενδυτικές ευκαιρίες που προσφέρει η Κύπρος.

Επιπρόσθετα η Property Gallery το 2019, καταβάλλοντας συνεχιζόμενες προσπάθειές για ενεργή συμβολή στην τοπική κοινότητα, συμμετείχε για όγδοη συνεχή χρονιά στην ετήσια φιλανθρωπική εκδήλωση του Four Seasons Hotel, όπου συγκεντρώθηκαν οικογένειες και παιδιά, προκειμένου να απολαύσουν μια ημέρα εορταστικών δραστηριοτήτων ενόψει της χριστουγεννιάτικης περιόδου.

Στο ίδιο πλαίσιο κοινωνικής προσφοράς η Property Gallery, το περασμένο έτος, συνέδεσε το όνομά της με δύο τοπικές αθλητικές ομάδες, προσφέροντας υποστήριξη ως κύριος χορηγός των ομάδων γυναικών βόλεϊ Apollon και της Εθνικής ομάδας καράτε, παίδων, εφήβων και U21, που συμμετείχαν εκπροσωπώντας την Κύπρο στο XI παγκόσμιο πρωτάθλημα καράτε του 2019, στο Σαντιάγκο της Χιλής.

Τέλος, σημειώνεται, ότι φέτος η Property Gallery ανέλαβε να υποστηρίξει ως Χρυσός Χορηγός την ομάδα Autolife, την κυπριακή ομάδα αγώνων εκτός δρόμου, που πρόκειται να αγωνιστεί στο Ράλι Ντακάρ του 2020 στη Νότιο Αμερική.

Το 2019 ήταν ένα διάστημα παραγωγικό και γεμάτο αξιοσημείωτες επιτυχίες για την εταιρεία Property Gallery. Η κατά κοινή παραδοχή επιτυχημένη χρονιά, ωστόσο, δεν θα ήταν εφικτή χωρίς το άοκνο έργο της ομάδας των εμπειρογνωμόνων της εταιρείας σε συνάρτηση με την υποστήριξη των αξιόλογων πελατών της, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Με αυτά τα στοιχεία, η εταιρεία δηλώνει ότι ατενίζει το μέλλον, προσδοκώντας σε ένα καθόλα καλύτερο και εξίσου μεγαλειώδες 2020.

Λίγα λόγια για την Property Gallery

Με έτος ίδρυσής της το 2002, η Property Gallery κατάφερε να αναπτυχθεί ταχύτατα και να καταστεί μια από τις μεγαλύτερες κατασκευαστικές εταιρείες του νησιού προσφέροντας, σε προνομιακές τοποθεσίες στη Λεμεσό, μια ευρεία γκάμα από βραβευμένες και καινοτόμες κατοικίες, καθώς και εμπορικά ακίνητα. Σήμερα, η Property Gallery ασχολείται με την κατασκευή πέραν των 40 έργων. Η διακεκριμένη φήμη της Property Gallery στην κατασκευαστική βιομηχανία έχει αναγνωριστεί παγκοσμίως, συγκεντρώνοντας 33 διεθνή βραβεία. Η εταιρεία είναι μέλος του Συνδέσμου Αναπτυξιακών Οίκων Κύπρου, FIABCI, και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου.

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΥΠΡΟΥ

Είμαστε εδώ!
Κοπή βασιλόπιτας 2020

Θα μιλήσουν:
Γιώργος Στεργίου
Γραμματέας Πολιτικής Επιτροπής ΝΔ

Γιάννης Μπρατάκος
Γενικός Διευθυντής ΝΔ

Στέλιος Κονταδάκης
Διευθυντής Γραφείου Προέδρου ΝΔ & Γραμματέας Οργανωτικού ΝΔ

Θα χαιρετήσουν:
Γιάννης Γεωργούλας - Πρόεδρος ΝΟ.Δ.Ε Κύπρου
Νίκος Ρωμανός - Διευθυντής Γραφείου Τύπου ΝΔ
Νίκος Θεοδωρόπουλος - Γραμματέας Ελλήνων Διασποράς ΝΔ
Έλενα Βλαχάκου - Πρόεδρος ΟΝΝΕΔ Κύπρου

Τετάρτη 19 Φεβρουαρίου 2020
στο Residence by Occhio (Αλκαίου 23, Έγκωμη)
ΩΡΑ: 19:00

Επικοινωνία: cyprus@nd.gr

@neademocracy

Οι γερμανικές τράπεζες στοιβάζουν μετρητά στα θησαυροφυλάκια

Αποφεύγουν την ΕΚΤ λόγω των χρεώσεων που επιβάλλει στις καταθέσεις

Πολλές είναι οι παρενέργειες της πολιτικής αρνητικών επιτοκίων που εφάρμοσε η ΕΚΤ για να εξωθήσει τις τράπεζες της Ευρωζώνης σε αύξηση του δανεισμού, με κυριότερη τη μείωση της κερδοφορίας των τραπεζών. Εχει γι' αυτό επικριθεί δριμύτατα από τραπεζικούς και πολιτικούς κύκλους ιδιαίτερα της Γερμανίας, που έχουν επανειλημμένως υπογραμμίσει ότι η πολιτική αυτή πλήττει τόσο τις τράπεζες όσο και τους καταθέτες.

Τους τελευταίους μήνες και ιδιαιτέρως μετά την απόφαση που έλαβε το φθινόπωρο η ΕΚΤ να συμπιέσει βαθύτερα σε αρνητικό έδαφος τα επιτόκια του ευρώ, οι τράπεζες άρχισαν να επιβάλουν προσεκτικά τις αντίστοιχες χρεώσεις στις μεγάλες καταθέσεις των πλούσιων πελατών τους. Οι γερμανικές τράπεζες, όμως, έχουν συγκεντρώσει ένα δυσθεώρητο όγκο καταθέσεων και επέλεξαν μια άλλη αμυντική τακτική: να διατηρούν όσο περισσότερα κεφάλαια μπορούν στα ταμεία τους, μειώνοντας, έτσι, τον όγκο

Οι χρεώσεις της ΕΚΤ κοστίζουν στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Γερμανίας περίπου 2 δισ. ευρώ τον χρόνο.

των καταθέσεών τους που θα έπρεπε να βρίσκονται σταθμευμένα στα ταμεία της ΕΚΤ και να υπόκεινται στις ανάλογες χρεώσεις.

Σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η Bundesbank, τον Δεκέμβριο υπήρχαν στα ταμεία των γερμανικών τραπεζών 43,4 δισ. ευρώ. Πρόκειται για ποσό σχεδόν τριπλάσιο από το αντίστοιχο του Μαΐου του 2014, του τελευταίου μήνα προτού επιβληθούν αρνητικά επιτόκια. «Στην εποχή μας είναι καλύτερα να διατηρεί κανείς πολλά κεφάλαια σε μετρητά παρά να τα παρκάρει στα ταμεία της ΕΚΤ», σχολιάζει σχετικά ο Αντρέας Σουλτζ, επικεφαλής ταμιευτηρίου που λειτουργεί

Οι γερμανικές τράπεζες δεν έχουν αρκετό χώρο για να αποθηκεύουν κατάλληλα τα μετρητά τους, γι' αυτό και παραγγέλνουν νέα θησαυροφυλάκια. Μάλιστα, ο Γερμανός βουλευτής των Ελεύθερων Δημοκρατών Φραν Σάφερ προεξοφλεί ότι «θα υπάρξει εκρηκτική αύξηση παραγωγής θησαυροφυλακίων και θα γνωρίσουν μεγάλη ανάπτυξη οι εταιρείες ασφαλείας».

κοντά στο Βερολίνο. Οπως υπογραμμίζει, το γεγονός ότι επιλέγουν αυτή την τακτική παρά τους κινδύνους και παρά το κόστος της ασφάλισης των χρημάτων, καταδεικνύει πόσες σοβαρές είναι οι συνέπειες της πολιτικής αρνητικών επιτοκίων. Ανάλογες είναι οι επισημάνσεις του Γερμανού βουλευτή των Ελεύθερων Δημοκρατών Φραν Σάφερ, ο οποίος προεξοφλεί ότι «θα υπάρξει εκρηκτική αύξηση παραγωγής θησαυροφυλακίων και θα γνωρίσουν μεγάλη ανάπτυξη οι εταιρείες ασφαλείας».

Είναι πράγματι γεγονός ότι οι γερμανικές τράπεζες δεν έχουν αρκετό χώρο για να αποθηκεύουν κατάλληλα τα μετρητά τους γι' αυτό και παραγγέλνουν νέα θησαυροφυλάκια. Σύμφωνα με το Bloomberg, η εταιρεία Pro Aurum του Μονάχου που εμπορεύεται πολύτιμα μέταλλα έχει λάβει μεγάλο αριθμό αιτήσεων από τις γερμανικές τράπεζες για να αποθηκεύσει τα χαρτονομίσματά τους σε θησαυροφυλάκια.

Αναγκάστηκε, όμως, να τις απογοητεύσει, καθώς δεν διαθέτει αρκετό χώρο. Οπως τονίζει το Bloomberg, η συσσώρευση μετρητών και η χρηματοδότηση δανείων αποτελεί τον σκληρό πυρήνα της δουλειάς που κάνουν οι τράπεζες. Οι τράπεζες της Ευρωζώνης, όμως, έχουν συγκεντρώσει τόσο μεγάλη ρευστότητα ώστε υπογραμμίζουν διαρκώς πως δεν γίνεται να τη μετατρέψουν όλη σε πιστώσεις. Δεν θέλουν, βέβαια, και να μεταφέρουν δισεκατομμύρια ευρώ στα ταμεία της ΕΚΤ. Δεν αρκεί, πάντως, να διατηρούν περισσότερα μετρητά στα θησαυροφυλάκιά τους για να αποφύγουν το κόστος των αρνητικών επιτοκίων. Η Ενωση Γερμανικών Τραπεζών υπολογίζει πως οι χρεώσεις της ΕΚΤ κοστίζουν στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Γερμανίας περίπου 2 δισ. ευρώ τον χρόνο. Οι δύο μεγαλύτερες γερμανικές τράπεζες, Deutsche Bank και Commerzbank, έχουν θέσει σε εφαρμογή προγράμματα ριζικής αναδιάρθρωσης και έχουν προχωρήσει σε χιλιάδες απολύσεις, καθώς τα αρνητικά επιτόκια και οι νέες ψηφιακές τεχνολογίες έχουν υπονομεύσει τα επιχειρηματικά τους μοντέλα. Παράλληλα, βέβαια, έχουν αρχίσει να μεταβιβάζουν το κόστος των αρνητικών επιτοκίων στις μεγάλες καταθέσεις των πλούσιων πελατών τους. Δεν είναι, όμως, εξίσου εύκολο, και πιθανώς να μην είναι πάντα νόμιμο, να κάνουν το ίδιο με τους απλούς καταθέτες των λίγων εκατοντάδων ή χιλιάδων ευρώ.

Αποταμιεύουν

Το πρόβλημα των αρνητικών επιτοκίων είναι σοβαρότερο για τη Γερμανία, επειδή οι πολίτες της αποταμιεύουν παραδοσιακά πολύ περισσότερο από τους υπόλοιπους Ευρωπαίους και αποφεύγουν τις επενδύσεις με ρίσκο. Το ποσοστό αποταμίευσης της χώρας ανήλθε στο 10% το 2017 και ήταν σχεδόν διπλάσιο από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης, σύμφωνα με στοιχεία της Deutsche Bank. Το περασμένο έτος, οι Γερμανοί είχαν τοποθετήσει το 21% του πλούτου τους, ύψους 6,6 τρισ. ευρώ, σε τίτλους επενδυτικών ταμείων, μετοχές, πιστοποιητικά και ομόλογα. Ο όγκος των τίτλων στους οποίους έχουν επενδύσει είναι, πάντως, μικρός σε σύγκριση με τις καταθέσεις τους. Είναι, άλλωστε, γνωστοί για την προτίμησή τους στο ρευστό και στην ασφαλή προστασία των προσωπικών τους δεδομένων.

Πλέον η εταιρεία του Ελον Μασκ εμφανίζει υψηλότερη χρηματιστηριακή αξία από τη γερμανική Volkswagen.

Ανω των 100 δισ. δολ. η κεφαλαιοποίηση της Tesla

Ιδιαίτερα ικανοποιημένος πρέπει να είναι ο ιδρυτής και επικεφαλής της αμερικανικής αυτοκινητοβιομηχανίας Tesla Ελον Μασκ, διότι η χρηματιστηριακή αξία της έχει ξεπεράσει για πρώτη φορά στην ιστορία της τα 100 δισ. δολάρια. Κι αυτό σημαίνει ότι είναι υψηλότερη από την αντίστοιχη της γερμανικής ανταγωνίστριας Volkswagen. Επιπλέον, σημαίνει ότι, υπερβαίνοντας το επίπεδο και διατηρώντας το επί μήνες, ο Ελον Μασκ θα έχει παχυλές απολαβές, όπως και συνολικά οι μέτοχοι της εταιρείας.

Ιδιοφυΐες

Σήμερα η Tesla ουσιαστικά έρχεται δεύτερη μετά την ιαπωνική Toyota. Εν τω μεταξύ, στις τελευταίες του δηλώσεις ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ, στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ στο Νταβός, επιφύλαξε θερμά σχόλια για τον Ελον Μασκ, ενώ δεν παρέλειψε να εκφράσει την απογοήτευσή του για την Boeing και τα προβλήματα του 737 MAX. Μιλώντας για τον Μασκ, τον χαρακτήρισε μια από τις μεγαλύτερες ιδιοφυΐες στις Ηνωμένες Πολιτείες, που χρήζουν προστασίας. «Ξέρετε, οφείλουμε να προστατεύσουμε όσους έχουν εφεύρει πράγματα, όπως ο Τόμας Εντισον τον ηλεκτρικό λαμπτήρα επί παραδείγματι», τόνισε ο Ντόναλντ Τραμπ. Βέβαια, δεν παύουν να υπάρχουν και εκείνοι οι οποίοι δείχνουν επιφυλακτικοί ως προς τη χρηματιστηριακή αξία της Tesla και διερωτώνται πώς είναι δυνατόν να αποτιμάται πιο πολύ από τη Volkswagen, η οποία πούλησε 30πλάσια αυτοκίνητα από την πρώτη.

Στην ομάδα αυτή δεν συγκαταλέγεται ο Χέρμπερτ Ντίες, ο διευθύνων σύμβουλος της Volkswagen, ο οποίος, όπως αναφέρει σε σχετικό δημοσίευμά του το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg, είναι ο ομιλητικότερος όλων των επικεφαλής αυτοκινητοβιομηχανιών. Ο Χέρμπερτ Ντίες αναγνωρίζει πως η επέκταση της Tesla προαναγγέλλει εκ βάθρων αλλαγές στον κλάδο. Και ο κλάδος της αυτοκινητοβιομηχανίας έχει ζωή 100 ετών και πλέον. Είναι ενδιαφέρον πως πριν από τρεις μήνες ο κ. Ντίες είχε επισημάνει ότι πέρασε πια ο καιρός που η Tesla ήταν μια αυτοκινητοβιομηχανία δραστήρια σε μια μικρή αγορά. Την προηγούμενη εβδομάδα, σε συνάντηση εντός Volkswagen, δήλωσε στα διοικητικά στελέχη ότι τα συνδεδεμένα στο Διαδίκτυο αυτοκίνητα θα διπλασιάσουν τον χρόνο που ξοδεύουν εκεί οι καταναλωτές και, κατά συνέπεια, αυτά τα αυτοκίνητα θα μεταμορφωθούν στις πιο σημαντικές κινητές συσκευές. «Εάν το συνειδητοποιήσουμε αυτό, τότε θα αντιληφθούμε και γιατί έχει τόσο υψηλή χρηματιστηριακή αξία η Tesla υπό το πρίσμα των αναλυτών», τόνισε ο Χέρμπερτ Ντίες.

Επιπροσθέτως, η υπέρβαση των 100 δισ. δολαρίων για την Tesla σημαίνει το εξής για τον Ελον Μασκ: προβλέπεται ότι, εάν παραμείνει σε αυτά τα επίπεδα για εύλογο διάστημα, θα λάβει το πρώτο μέρος ενός μεγάλου μπόνους, δηλαδή σχεδόν 346 εκατ. δολάρια· εάν δεν παραμείνει, δεν θα λάβει τίποτε. Αφ' ης στιγμής η Tesla ανακοίνωσε κέρδη με τα οποία εξεπλάγησαν αναλυτές και επενδυτές, η τιμή της μετοχής της υπερδιπλασιάστηκε. Ειδικότερα, το τρίτο τρίμηνο του 2019 είχε καθαρά κέρδη 143 εκατ. δολαρίων ή 80 σεντς ανά μετοχή, ενώ οι αναλυτές ανέμεναν ζημίες 46 σεντς ανά μετοχή και έσοδα έως και 6,42 δισ. δολάρια. Η Tesla εμφάνισε έσοδα στα 6,3 δισ. δολάρια. Τέλος, η αυτοκινητοβιομηχανία ανακοίνωσε ότι βρίσκεται σε πολύ καλό σημείο, ώστε να λανσάρει το επόμενο μοντέλο, Model Y, προτού εκπνεύσει η προθεσμία που έχει ορίσει η ίδια.

Στον... προθάλαμο του κλαμπ του 1 τρισ. Visa και Mastercard

Την επόμενη φορά οι όμιλοι που θα φθάσουν το 1 τρισ. δολ. σε χρηματιστηριακή αξία δεν θα είναι οι γνωστοί κολοσσοί της υψηλής τεχνολογίας, αλλά εκείνοι που εκδίδουν πιστωτικές κάρτες, δηλαδή «πλαστικό χρήμα». Μπορεί οι μεγαλύτερες του κλάδου, οι Visa και Mastercard, να βρίσκονται ήδη στην 7η και στην 11η θέση στον δείκτη S&P500 και να απέχουν πολύ από τα επίπεδα αυτά με χρηματιστηριακή αξία... μόλις 449 δισ. δολαρίων και 324 δισ. δολαρίων αντίστοιχα, αλλά οι μετοχές τους εκτινάσσονται. Πέρυσι, ειδικά, οι τιμές των μετοχών τους σημείωσαν άνοδο σχεδόν 50%, αλλά για να αναρριχηθούν συνολικά ως εταιρείες στο 1 τρισ. δολ. θα απαιτηθούν πιθανώς από πέντε ώς δέκα χρόνια. Αρκεί, όμως, να σκεφθούμε ότι ήδη σε όλο τον κόσμο εκτός της Κίνας, το 43% των ειδών και των υπηρεσιών αγοράζονται με «πλαστικό χρήμα», όταν το 2010 το ποσοστό ήταν μόνον 28%.

Visa και Mastercard εκτιμάται πως έως το 2023 θα καταφέρουν να έχουν χρηματιστηριακή αξία 1 τρισ. δολ. εκάστη ακόμα και χωρίς ράλι των μετοχών τους, αλλά με μια συνηθισμένη άνοδο. Κι αυτό θα συμβεί, εάν κατά μέσον όρο τα ετήσια κέρδη τους αυξάνονται, όπως συνέβη και τα τελευταία τρία χρόνια. Η υψηλή τους κερδοφορία οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις άυλες συναλλαγές και στην εκτίναξη των ψηφιακών αγορών. «Ολα κινούνται πάνω στις δικές τους ράγες»,

Οι δύο εταιρείες πιστωτικών καρτών εκτιμάται ότι έως το 2023 θα έχουν κεφαλαιοποίηση ύψους 1 τρισ. δολαρίων.

λέει χαρακτηριστικά ο Σάντι Βίλιερ, διαχειριστής χαρτοφυλακίου στην Villere Balanced Fund, η οποία έχει μετοχές στη Visa. «Με πολύ απλά λόγια, είναι οι εταιρείες οι οποίες βρίσκονται στον ενδιάμεσο χώρο μεταξύ των τραπεζών, των καταναλωτών και των εμπόρων, όπερ σημαίνει ότι η θέση τους είναι ιδιαίτερα επίζηλη».

Αυτή τη στιγμή στο κλειστό κλαμπ του 1 τρισ. δολ. ανήκουν η Apple, η Microsoft και η μητρική εταιρεία της Google, Alphabet. Η δε Amazon φθάνει στα 927 δισ. δολάρια, ενώ μόλις ανακοίνωσε τα τελευταία της αποτελέσματα προχθές Πέμπτη προσέγγισε το όριο του 1 τρισ. δολ. Κάτι αντίστοιχο είχε παρατηρηθεί και τον Σεπτέμβριο του 2018. Αναφορικά τώρα με τις Visa και Mastercard, αυτές είδαν την τελευταία πενταετία τα έσοδά τους σχεδόν να υπερδιπλασιάζονται. Της μεν πρώτης συμποσούντο στα σχεδόν 23 δισεκατομμύρια δολάρια, της δε δεύτερης στα σχεδόν 17 δισεκατομμύρια δολάρια, όπως καταγράφει η εταιρεία δεδομένων Refinitiv. Η Visa διατηρεί υπό τον έλεγχό της το 60% της παγκόσμιας αγοράς πιστωτικών και χρεωστικών καρ-

Η μεγάλη αύξηση στη χρήση «πλαστικού χρήματος» έχει εκτινάξει τη μετοχή των Visa και Mastercard που βρίσκονται ήδη στην 7η και στην 11η θέση στον δείκτη S&P 500, με χρηματιστηριακή αξία μόλις... 449 δισ. δολαρίων και 324 δισ. δολαρίων αντίστοιχα.

τών εν συγκρίσει με το 30% της Mastercard και το 8,5% της American Express. Αξίζει, πάντως, να αναφερθεί πως, ανεξαρτήτως του σημαίνοντος ρόλου που διαδραματίζουν στο πεδίο των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών οι Visa και Mastercard, στον δείκτη S&P 500 καταχωρίζονται ως μέρος του κλάδου της πληροφορικής.

Κι ενώ οι Apple και Microsoft, αλλά και οι εταιρείες κατασκευής επεξεργαστών, όπως η Intel, συνήθως προσελκύουν το ενδιαφέρον χάρις στο ζωηρό αγοραστικό ενδιαφέρον για τις μετοχές τους, οι Visa και Mastercard έχουν συμβάλει και εκείνες σημαντικά. Αναλυτές, τέλος, επισημαίνουν πως οι κίνδυνοι για τις δύο αυτές εταιρείες είναι η όξυνση του ανταγωνισμού από τις μεγάλες τεχνολογικές εταιρείες στο πεδίο των ψηφιακών πληρωμών, καθώς και η επιβολή αυστηρότερων κανονισμών σε όλο τον κόσμο. Πάντως, αυτές δεν κάθονται με σταυρωμένα τα χέρια και η Visa εξαγόρασε την Plaid για να έχει πρόσβαση σε τεχνολογία χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ενώ η Mastercard απέκτησε την πλειοψηφία των μετοχών του βραχίονα εξυπηρέτησης εταιρικών πελατών της σκανδιναβικής εταιρείας ηλεκτρονικών πληρωμών Nets.

Τα McDonald's έκλεισαν 30 χρόνια ζωής στη Μόσχα

Ηταν ακριβώς την τελευταία ημέρα του Γενάρη του 1990, που άνοιξε το πρώτο εστιατόριο McDonlad's στη Μόσχα, επί εποχής δηλαδή ακόμη Σοβιετικής Ενωσης. Η διείσδυση της αμερικανικής αλυσίδας γρήγορου φαγητού στην τότε κοιτίδα του κομμουνισμού έγινε για πολλούς σύμβολο των μεγάλων αλλαγών με τις οποίες βρίσκονταν τότε αντιμέτωπη η χώρα, όπως αναφέρει σε σχετικό δημοσίευμά της η Deutsche Welle. Τα εγκαίνια του πρώτου πολύχρωμου καταστήματος ήταν ένα σχεδόν κοσμοϊστορικό γεγονός στο συνήθως μουντό τοπίο της Μόσχας, θυμάται σήμερα ο Ρώσος Κονσταντίν, ο οποίος ήταν ανάμεσα στις 30.000 που πολιορκούσαν την πλατεία Πούσκιν για να αγοράσουν ύστερα από ώρες αναμονής το πρώτο (της ζωής) τους μπέργκερ. Με την έλευση της αμερικανικής αλυσίδας αρκετοί έβλεπαν να εκπληρώνονται πολλές από τις υποσχέσεις του τότε ηγέτη της Σοβιετικής Ενωσης, Μιχαήλ Γκορμπατσόφ, και να ανοίγει ακόμη περισσότερο το παράθυρο προς την ελευθερία και τον καπιταλισμό. Τα περίπου 700 καταστήματα που υπάρχουν σε όλη τη χώρα υποδέχονται καθημερινά πάνω από 1,7 εκατομμύριο πελάτες. Οι λόγοι της επιτυχίας τους είναι πολλοί και διαφορετικοί, όπως το ότι οι κύριοι ανταγωνιστές τους, δηλαδή τα Burger King ή τα KFC, έκαναν την εμφάνισή τους πολύ αργότερα. Ο βασικότερος λόγος όμως είναι καθαρά οικονομικός, μιας και το μέσο μηνιαίο εισόδημα των Ρώσων δεν ξεπερνά τις 50.000 ρούβλια (700 ευρώ). Κάθε χρόνο ανοίγουν δεκάδες νέα καταστήματα. Μόνο πέρυσι εγκαινιάστηκαν 54 νέα McDonald's. Τα υλικά που χρησιμοποιούνται προέρχονται κατά σχεδόν 100% από τη Ρωσία. Τα τελευταία χρόνια, ωστόσο, τα πράγματα δεν ήταν πάντα τόσο ρόδινα. Μετά την προσάρτηση της Κριμαίας το 2014 και την επιβολή κυρώσεων εις βάρος της Ρωσίας από τη διεθνή κοινότητα η McDonald's έκλεισε τα καταστήματά της εκεί. Αίφνης η εταιρεία κατηγορήθηκε για κακές συνθήκες υγιεινής και δικαστήριο διέταξε το προσωρινό κλείσιμο ορισμένων καταστημάτων στη Μόσχα.

"BDO. What matters to you, matters to us"

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

BDO

Παραδοχή ευθύνης από Σι Τζινπίνγκ

Για την εξάπλωση του κορωνοϊού, καθώς αυξάνονται νεκροί και ασθενείς

Ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ δήλωσε πως η μάχη για τον περιορισμό της επιδημίας του νέου κορωνοϊού αποτελεί «μείζονα δοκιμασία του κινεζικού συστήματος και της ικανότητας διακυβέρνησης» της χώρας, καθώς χθες αυξήθηκε σημαντικά ο αριθμός των ασθενών και των νεκρών στην Κίνα.

Παράλληλα, ο Κινέζος ηγέτης αποδέχθηκε, έμμεσα, μερίδιο της ευθύνης για την εξάπλωση του κορωνοϊού και προειδοποίησε όσους καθυστερούν να εφαρμόσουν τις αποφάσεις της κυβέρνησης πως «θα τιμωρηθούν».

Το Πολιτικό Γραφείο του Κομμουνιστικού Κόμματος αποφάσισε την αναθεώρηση των προτύπων υγιεινής και την απαγόρευση της εμπορίας άγριων ζώων.

Ο Σι προήδρευσε τη Δευτέρα σε έκτακτη συνεδρίαση της διαρκούς επιτροπής του Πολιτικού Γραφείου του Κομμουνιστικού Κόμματος της Κίνας και είπε πως το αποτέλεσμα της προσπάθειας για περιορισμό και έλεγχο της επιδημίας επηρεάζει άμεσα τη ζωή και την υγεία των πολιτών και την οικονομική και κοινωνική σταθερότητα της χώρας, όπως μετέδωσε το επίσημο κινεζικό πρακτορείο ειδήσεων Xinhua. Παράλληλα, το Πολιτικό Γραφείο αποφάσισε την αναθεώρηση των προτύπων υγιεινής και την απαγόρευση της εμπορίας άγριων ζώων, μέτρα που ειδικοί θεωρούν ότι θα έπρεπε να είχαν ληφθεί από την αρχή της κρίσης.

Στην κινεζική πόλη Γουχάν, που είναι το επίκεντρο της επιδημίας, και στις γύρω περιοχές τα νοσοκομεία έχουν κατακλυστεί από κόσμο, σύμφωνα με μαρτυρία κατοίκου στο πρακτορείο ειδήσεων Associated Press. Κατά τους New York Times, οι κάτοικοι της Γουχάν έχουν στιγματιστεί και πέφτουν θύματα πολύ εχθρικής αντιμετώπισης σε άλλες περιοχές της χώρας.

Ο αριθμός των ασθενών αυξήθηκε χθες στις 20.600 από 17.000 προχθές και ο αριθμός των νεκρών επίσης αυξήθηκε στους 425 από 349. Στις υπόλοιπες χώρες ο αριθμός των ασθενών έχει αυξηθεί σε 180 και των νεκρών σε 2, καθώς 39χρονος ασθενής απεβίωσε χθες στο Χονγκ Κονγκ.

Αξιωματούχος του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας δήλωσε από τη Γενεύη ότι η επιδημία δεν έχει ακόμη εξελιχθεί σε πανδημία, ότι δεν παρατηρείται μετάλλαξη του ιού και τόνισε πως είναι εξαιρετικά σημαντικά για τον περιορισμό του κορωνοϊού η χρήση μασκών και το πλύσιμο των χεριών.

Ο καθηγητής Ντέιβιντ Χέιμαν, ο οποίος ήταν επικεφαλής του ΠΟΥ το 2002 κατά την προσπάθεια αντιμετώπισης του ιού του SARS, δήλωσε χθες πως είναι υπερβολικά νωρίς να εκτιμηθεί πότε θα φτάσει στο αποκορύφωμά της η επιδημία και απέδωσε τη μεγάλη αύξηση του αριθμού των κρουσμάτων στην Κίνα εν μέρει στο γεγονός ότι οι Αρχές καταγράφουν και ασθενείς με ηπιότερα συμπτώματα.

Τέλος, η Βρετανία κάλεσε τους υπηκόους της να εγκαταλείψουν την Κίνα, ενώ το Μακάο αποφάσισε το κλείσιμο των καζίνο για δύο εβδομάδες.

Νοσηλευτές μεταφέρουν ασθενή σε ένα από τα νέα νοσοκομεία που δημιουργήθηκαν στην πόλη Γουχάν για την περίθαλψη ειδικά όσων έχουν προσβληθεί από τον νέο κορωνοϊό.

Χαώδης η πρεμιέρα των Δημοκρατικών

Φιάσκο η καταμέτρηση των ψήφων στις προκριματικές εκλογές της Αϊόβας

Απογοήτευση και οργή προκάλεσε στις γραμμές των Δημοκρατικών το πρωτοφανές φιάσκο στην πρεμιέρα των προκριματικών εκλογών για την ανάδειξη του προεδρικού υποψηφίου που θα αντιμετωπίσει τον Ντόναλντ Τραμπ στις εκλογές της 3ης Νοεμβρίου. Τα αποτελέσματα από τις τοπικές συνελεύσεις του κόμματος στην πολιτεία Αϊόβα, οι οποίες διεξήχθησαν τη Δευτέρα, αναμένονταν το βράδυ της Τρίτης, ενώ οι περισσότεροι από τους 11 προεδρικούς υποψηφίους είχαν ήδη αναχωρήσει για το Νιου Χαμσάιρ, όπου θα διεξαχθούν οι επόμενες προκριματικές εκλογές, στις 11 Φεβρουαρίου.

Οπως έγινε γνωστό από την τοπική ηγεσία των Δημοκρατικών, το πρόβλημα προέκυψε από την προβληματική λειτουργία της εφαρμογής, η οποία θα επέτρεπε τη γρήγορη αποστολή των αποτελεσμάτων από τους περίπου 1.700 τόπους των τοπικών συνελεύσεων στην κεντρική εφορευτική επιτροπή μέσω κινητών τηλεφώνων. Αναγκαστικά οι τοπικές εφορευτικές επιτροπές στράφηκαν στην παραδοσιακή μέθοδο της τηλεφωνικής αποστολής των αποτελεσμάτων, αλλά ούτε η τηλεφωνική γραμμή που είχε προβλεφθεί για τον σκοπό αυτό λειτούργησε.

Η Αϊόβα εκλέγει μόλις 41 από τους 1.990 αντιπροσώπους των Δημοκρατικών, οι οποίοι θα αναδείξουν τον προεδρικό υποψήφιο του κόμματος στο συνέδριο του κόμματος, το καλοκαίρι. Ωστόσο, επειδή είναι η πρώτη πολιτεία που ανοίγει τον μαραθώνιο των προκριματικών εκλογών, παίζει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της πολιτικής ατμόσφαιρας, κάτι που επιδρά και στη χρηματοδότηση της προεκλογικής εκστρατείας κάθε υποψηφίου.

Το φιάσκο των Δημοκρατικών έσπευσε να εκμεταλλευθεί ο Ντόναλντ Τραμπ. Με μήνυμά του στο Twitter έκανε λόγο για «απόλυτη καταστροφή» και προσέθεσε: «Τίποτα δεν λειτουργεί, όπως ακριβώς συμβαίνει όταν διοικούν (οι Δημοκρατικοί) τη χώρα». Σε άλλο μήνυμά του άφησε υπονοούμενα για σκόπιμη παρέμβαση της ηγεσίας των Δημοκρατικών με σκοπό την παραχάραξη του αποτελέσματος. Ο Αμερικανός πρόεδρος συγκέντρωσε γύρω στο 90% στις προκριματικές εκλογές των Ρεπουμπλικανών που έλαβαν χώρα στην ίδια πολιτεία και στις οποίες δεν είχε αξιόλογο αντίπαλο.

Η Ελίζαμπεθ Ουόρεν σε συγκέντρωση οπαδών της το βράδυ των προκριματικών εκλογών, στο Ντε Μόιν της Αϊόβας.

Σήμερα το βράδυ αναμένεται η ολοκλήρωση της δίκης Τραμπ από τη Γερουσία, με απαλλαγή του Αμερικανού προέδρου.

Εν αναμονή των τελικών αποτελεσμάτων, το επιτελείο του γερουσιαστή Μπέρνι Σάντερς, του πιο αριστερού εκ των 11 υποψηφίων, έδωσε στοιχεία που βασίζονταν στο 40% των καταμετρημένων ψήφων.

Σύμφωνα με αυτά, ο 78χρονος Σάντερς ερχόταν πρώτος με δεύτερο τον Πιτ Μπούτιτζιτζ, εκπρόσωπο της κεντρώας πτέρυγας, τρίτη τη γερουσιαστή Ελίζαμπεθ Ουόρεν και μόλις τέταρτο τον πρώην αντιπρόεδρο της χώρας, Τζο Μπάιντεν. Αν επιβεβαιωθούν αυτά τα αποτελέσματα, θα πρόκειται για σοβαρή αποτυχία του Μπάιντεν, ενώ πέραν του Σάντερς ικανοποιημένος θα πρέπει να είναι και ο μόλις 38 ετών Μπούτιτζιτζ, η υποψηφιότητα του οποίου αναπτύσσει δυναμική το τελευταίο διάστημα.

Χθες το βράδυ, ο Ντόναλντ Τραμπ επρόκειτο να εκφωνήσει την καθιερωμένη, ετήσια προεδρική ομιλία για την «κατάσταση της ένωσης» σε κοινή συνεδρίαση της Βουλής των Αντιπροσώπων, η οποία τον παρέπεμψε για καθαίρεση, και της Γερουσίας, η οποία αναμένεται να τον απαλλάξει σήμερα. Πηγή από τον Λευκό Οίκο ανέφερε πως η ομιλία Τραμπ θα διαπνέεται από «αμείλικτη αισιοδοξία», με κεντρικό άξονα τη «μεγάλη επιστροφή της Αμερικής» και έμφαση στην ανάπτυξη της οικονομίας. Με ενδιαφέρον αναμένονταν οι θέσεις που θα παρουσιάσει ο Αμερικανός πρόεδρος για τις σχέσεις της χώρας του με την Κίνα και το Ιράν, το Μεσανατολικό και άλλα διεθνή θέματα.

REUTERS, A.P.

Συνέδριο ακροδεξιών με την παρουσία του Βίκτορ Ορμπαν

Σε συνέδριο ακροδεξιών, με τίτλο «Θεός, Τιμή, Πατρίδα - ο πρόεδρος Ρέιγκαν, ο Πάπας Ιωάννης Παύλος Β΄ και η ελευθερία των εθνών», συμμετείχε χθες στη Ρώμη ο Ούγγρος πρωθυπουργός Βίκτορ Ορμπαν. Την εκδήλωση διοργάνωσε το Ιδρυμα Εδμόνδος Μπερκ και η οργάνωση Νατσιόνε Φουτούρα, που πρόσκειται στα εθνικιστικά κόμματα της Ιταλίας.

Στο συνέδριο απέφυγε να παραστεί, όμως, ο ηγέτης της Λέγκας, Ματέο Σαλβίνι, ενδεχομένως εξαιτίας των σκληρών δηλώσεων του Ούγγρου πρωθυπουργού για την Ευρωπαϊκή Ενωση και το ευρώ κατά τη διάρκεια της συνάντησής του τη Δευτέρα με τον Ιταλό ομόλογό του Τζουζέπε Κόντε. Αίσθηση προκάλεσε και η απουσία της Τζόρτζια Μελόνι, επικεφαλής του νεοφασιστικού κόμματος Ιταλοί Αδελφοί, η οποία αρκέστηκε να εγκαινιάσει την εκδήλωση το βράδυ της Δευτέρας, αποχωρώντας αμέσως μετά. Η Μελόνι προφασίσθηκε το σημερινό ταξίδι της στις ΗΠΑ για να απουσιάσει από το αμφιλεγόμενο συνέδριο, καθώς έπρεπε να βρίσκεται σήμερα στην Ουάσιγκτον για να παραβρεθεί σε «πρόγευμα προσευχής» στον Λευκό Οίκο με τον πρόεδρο Ντόναλντ Τραμπ.

Μεταξύ των διασημοτήτων της ευρωπαϊκής ακροδεξιάς, που πραγματοποίησαν εμφάνιση στο συνέδριο, ξεχώρισαν η ανιψιά της Μαρίν Λεπέν, πρώην βουλευτής Μαριόν Μαρεσάλ-Λεπέν, ο Βρετανός συγγραφέας Ντάγκλας Μάρεϊ και ο Ισραηλινός πολιτικός επιστήμονας Γιοράμ Χαζονί, συγγραφέας του βιβλίου «Τα οφέλη του εθνικισμού». Στην ομιλία της, η Μελόνι διέψευσε τα δημοσιογραφικά σενάρια που την εμφανίζουν να βρίσκεται σε αντιπαράθεση με τον Σαλβίνι, υπογραμμίζοντας την ανάγκη ενίσχυσης όλων των «πατριωτικών» κομματικών σχηματισμών στην Ιταλία και στην Ευρώπη.

Χθες το μεσημέρι, ο Ορμπαν γευμάτισε με τον πρώην πρωθυπουργό και ηγέτη του κόμματος Φόρτσα Ιτάλια, Σίλβιο Μπερλουσκόνι, ο οποίος φέρεται να προσπάθησε να πείσει τον Ούγγρο πρωθυπουργό να διατηρήσει το κόμμα του, το Φιντέζ, στο εσωτερικό του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (ΕΛΚ). Η συμμετοχή του Φιντέζ στο ΕΛΚ έχει ανασταλεί από το 2019. Χθες, η εκτελεστική επιτροπή του ΕΛΚ αποφάσισε να μη ζητήσει την αποπομπή του Φιντέζ για τουλάχιστον ένα χρόνο, παρά τις προσπάθειες του Ντόναλντ Τουσκ, ο οποίος θεωρεί ότι το κόμμα του Ορμπαν παραβιάζει κατάφωρα τους κανόνες του ΕΛΚ με τις επιθέσεις του κατά της δικαστικής εξουσίας.

Ο Ούγγρος πρωθυπουργός Βίκτορ Ορμπαν κατά τη διάρκεια της συνάντησής του τη Δευτέρα στη Ρώμη με τον Ιταλό πρωθυπουργό Τζουζέπε Κόντε.

Απέφυγε να παραστεί ο Σαλβίνι – Το «παρών» έδωσαν η Μαριόν Λεπέν, ο συγγραφέας Ντάγκλας Μάρεϊ και ο πολιτικός επιστήμονας Γιοράμ Χαζονί.

Τη διατήρηση του ουγγρικού κυβερνώντος κόμματος στο ΕΛΚ υποστηρίζουν το βαυαρικό CSU, το ισπανικό Λαϊκό Κόμμα και το γαλλικό Οι Ρεπουμπλικανοί. «Η αναστολή της συμμετοχής του Φιντέζ στις εργασίες του ΕΛΚ θα παραμείνει εν ισχύι. Το ουγγρικό κόμμα δεν θα συμμετάσχει στις συνεδριάσεις του ΕΛΚ, δεν θα έχει δικαίωμα ψήφου και δεν θα μπορεί να διεκδικήσει διοικητικούς θώκους», ανέφερε ο ευρωβουλευτής Ζίγκφριντ Μουρεσάν.

Το συνέδριο των Ακροδεξιών στη Ρώμη δεν απασχόλησε τα πρωτοσέλιδα του ιταλικού Τύπου, ούτε και τα δελτία ειδήσεων της ιταλικής τηλεόρασης, καθώς οι διοργανωτές φρόντισαν να αποκλείσουν από την αίθουσα συνεδριάσεων του ξενοδοχείου Πλάζα της Ρώμης μεγάλο αριθμό δημοσιογράφων, προφασιζόμενοι έλλειψη χώρου.

REUTERS

Ο Σαντρ κέρδισε το μπρα ντε φερ στο Ιράκ

Ο Ιρακινός εθνικιστής κληρικός Μοκτάντα αλ Σαντρ, ο οποίος τάσσεται κατά της ανάμειξης των ΗΠΑ και του Ιράν στη χώρα, βγαίνει κερδισμένος από τη διαπάλη εξουσίας μετά τον διορισμό του νέου πρωθυπουργού Μοχάμεντ Αλάουι. Ο Σαντρ προχώρησε σε επίδειξη πυγμής στέλνοντας και αποσύροντας τους υποστηρικτές του από τις διαδηλώσεις κατά το δοκούν, κινήσεις που εξόργισαν τους υπόλοιπους διαδηλωτές.

Οι μαζικές διαμαρτυρίες κατά της διαφθοράς και υπέρ του εκδημοκρατισμού στο Ιράκ ξεκίνησαν τον Οκτώβριο και συνεχίζονται, παρά τη βίαιη επέμβαση των δυνάμεων ασφαλείας και των παραστρατιωτικών ομάδων. Σύμφωνα με την ιρακινή τηλεόραση, στις διαδηλώσεις έχουν χάσει τη ζωή τους 556 άνθρωποι, εκ των οποίων οι 13 ήταν μέλη των δυνάμεων ασφαλείας. Σωρεία καταγγελιών για απαγωγές και βασανισμούς διαδηλωτών έχουν δει το φως της δημοσιότητας, ενώ η πολιτική λύση που δόθηκε με την αντικατάσταση του πρωθυπουργού Αντέλ Αμπντούλ Μαχντί από τον υπουργό Επικοινωνιών Μοχάμεντ Αλάουι χαρακτηρίστηκε από τους διαδηλωτές «κίνηση άνευ ουσίας». Ο Αλάουι, όμως, χαίρει της εκτίμησης του Σαντρ, ο οποίος την Κυριακή απέσυρε τους διαδηλωτές που βρίσκονται υπό τον έλεγχό του από την πλατεία Ταχρίρ της Βαγδάτης. Χθες τους έδωσε εντολή να επανέλθουν για να καταλάβουν το ψηλό κτίριο που δεσπόζει πάνω από την πλατεία και το οποίο είναι γνωστό ως «τουρκικό εστιατόριο».

Σύμφωνα με τον αναλυτή του κέντρου Κάρνεγκι για τη Μέση Ανατολή, Χαρίθ Χασάν, οι αρχές ασφαλείας κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι δεν μπορούσαν να καταπνίξουν τις διαδηλώσεις χωρίς τη βοήθειά του Σαντρ. «Οι στρατιωτικοί και παραστρατιωτικοί μηχανισμοί βεβαιώθηκαν ότι δεν μπορούσαν να καταστείλουν το κίνημα διαμαρτυρίας και να καταλήξουν σε συμφωνία για νέο πρωθυπουργό χωρίς τη βοήθεια του Σαντρ», είπε ο Χασάν. «Αυτό ενίσχυσε τη θέση του».

Με ενισχυμένη θέση ο Ιρακινός κληρικός μετά τον διορισμό του νέου πρωθυπουργού Μοχάμεντ Αλάουι.

REUTERS, A.P.

RCB
Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας
· Επιχειρηματικά Δάνεια
· Χρηματοδότηση Έργων
· Χρηματοδότηση Εμπορίου
· Ψηφιακή Τραπεζική
· Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
· Καταθέσεις
SAFEST BANK AWARD 2018
GLOBAL FINANCE
800 00 722 | www.rcbcy.com
RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376.
Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούντος 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Ερωτήματα για την αναταραχή

Η ελληνική κυβέρνηση προωθεί τον αυστηρότατο έλεγχο όλων των ΜΚΟ στα νησιά

Των **ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ** *και* **ΓΙΩΡΓΟΥ Σ. ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ**

Η νύχτα έντασης τη Δευτέρα το βράδυ στη Μυτιλήνη ήταν η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι. Χθες ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, κατά την καθιερωμένη ενημέρωση των πολιτικών συντακτών, ήταν πιο σαφής από ποτέ για τις επόμενες κινήσεις της κυβέρνησης και κυρίως τη βούληση να λυθεί οι γόρδιος δεσμός του μεταναστευτικού: «Μπορεί κάποιοι να δυσφορούν, αλλά ας το καταλάβουν: η πολιτική άλλαξε. Και η κυβέρνηση αναπτύσσει όλους τους άξονες του σχεδίου της, δηλαδή την αποτελεσματικότερη φύλαξη των συνόρων, την επιτάχυνση των διαδικασιών ασύλου, την αύξηση των επιστροφών, τη δημιουργία κλειστών προαναχωρησιακών κέντρων». Ο κ. Πέτσας πρόσθεσε πως τα δυσάρεστα γεγονότα που έλαβαν χώρα τη Δευτέρα το βράδυ προς ξημερώματα Τρίτης στη Μυτιλήνη «επιβεβαιώνουν την ανάγκη επιτάχυνσης των διαδικασιών ασύλου και επιστροφών», προσθέτοντας πως «είναι αυτονόητο ότι παραβατικές συμπεριφορές δεν συνάδουν με τη διαδικασία παροχής ασύλου».

Στην κυβέρνηση εξετάζουν και κάτι ακόμα, ιδιαίτερα σοβαρό: οι εντάσεις που δημιουργούνται να είναι υποκινούμενες. Για την αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης, το αμέσως επόμενο διάστημα θα υπάρξει αυστηρότατος έλεγχος στις ΜΚΟ. Κατά τη χθεσινή ψήφιση του νομοσχεδίου για την Πολιτική Προστασία, υπήρχε τροπολογία για τη συγκρότηση ειδικού μητρώου καταγραφής μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) ώστε να μπει τέλος στην ανεξέλεγκτη δράση τους. Σύμφωνα μάλιστα με τον κυβερνητικό σχεδιασμό, θα υπάρξει το επόμενο διάστημα και ειδικός γραμματέας για το μητρώο. Το σχέδιο της κυβέρνησης προβλέπει να καταχωρίζονται ονομαστικά τα μέλη, οι υπάλληλοι αλλά και οι συνεργάτες των οργανώσεων, ώστε να υπάρχουν απόλυτη διαφάνεια και λογοδοσία.

Στη Βουλή, μάλιστα, όπου έγινε και η παρουσίαση της σχετικής τροπολογίας για το προσφυγικό - μεταναστευτικό από τον υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου Ν. Μηταράκη, η κυβέρνηση δεχόταν εκ νέου σφοδρά τα πυρά της αντιπολίτευσης, κυρίως από πλευράς του ΣΥΡΙΖΑ και της Ελληνικής Λύσης. «Δουλεύουμε νυχθημερόν με σχέδιο και αποφασιστικότητα. Θα πετύχουμε», σημείωσε ο κ. Μηταράκης κατά την εισαγωγική του τοποθέτηση. «Πάλι δεν πρόκειται να περάσει το σχέδιο που έχετε», αντέδρασε αμέσως εκ μέρους του κόμματος Κυρ. Βελόπουλου ο Αντ. Μυλωνάκης. «Βάλτε τους λαθρομετανάστες σε υποδομές που μπορούν να γίνουν σε τρία ακατοίκητα νησιά. Βλέπετε τι γίνεται στη Χίο. Χθες το βράδυ στη Μόρια κάηκε σπίτι. Θα βγούνε τα όπλα, θα έχουμε αιματοχυσία και ηθικοί αυτουργοί θα είστε εσείς», πρόσθεσε ο βουλευτής της Ελλ. Λύσης. «Σας καθιστούμε, λοιπόν, κύριε υπουργέ, υπεύθυνο για όλα όσα συμβαίνουν αυτή τη στιγμή στο κολαστήριο, για όλα όσα συμβαίνουν στη Λέσβο, για το γεγονός ότι και οι πρόσφυγες και οι μετανάστες, αλλά και οι κάτοικοι της Λέσβου ειδικά, βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε μια κατάσταση η οποία μπορεί να πυροδοτήσει ακραίες συμπεριφορές και να οδηγήσει σε ακραίες καταστάσεις. Είστε ηθικός αυτουργός αυτών των καταστάσεων, εσείς, η κυβέρνησή σας και ο κ. Μητσοτάκης», είπε αμέσως μετά ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ Δημ. Τζανακόπουλος, κάνοντας λόγο για «επιτελικό μπάχαλο». Απαντώντας ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Ν.Δ. Ι. Μπούγας υπογράμμισε ότι το πρόβλημα δημιουργήθηκε επί των ημερών ΣΥΡΙΖΑ, «ο οποίος επί τόσα χρόνια εφάρμοζε εν τοις πράγμασι την πολιτική των ανοικτών συνόρων, των προσκλήσεων και της απραξίας». «Τη δική σας αδυναμία, δυστυχώς, καλούμαστε σήμερα να διαχειριστούμε», πρόσθεσε, ενώ παράλληλα σημείωσε ότι όσα έγιναν το τελευταίο 48ωρο στη Μυτιλήνη συμπίπτουν χρονικά με την κατάθεση της τροπολογίας «και εγείρονται αμφιβολίες και ερωτήματα για το πώς ή ποιοι υποκινούν αυτού του είδους τις διαμαρτυρίες». Ανταπαντώντας, ο τέως πρόεδρος της Βουλής Ν. Βούτσης μεταξύ άλλων σχολίασε: «Προφανέστατα υπήρξε υποκίνηση. Υπήρξε υποκίνηση από αυτή την εξαθλιωμένη κατάσταση που διαβιούν και από την τεράστια επικινδυνότητα που έχει αυτός ο ασύλληπτα μεγάλος πληθυσμός μέσα σε ένα νησί για αυτούς τους ίδιους τους ανθρώπους».

Τα γεγονότα που έλαβαν χώρα τη Δευτέρα το βράδυ προς ξημερώματα Τρίτης στη Μυτιλήνη «επιβεβαιώνουν την ανάγκη επιτάχυνσης των διαδικασιών ασύλου και επιστροφών», σύμφωνα με τον κυβερνητικό εκπρόσωπο.

Αναφερόμενος στο μεταναστευτικό, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος υπογράμμισε πως «μπορεί κάποιοι να δυσφορούν, αλλά η πολιτική άλλαξε».

Ανοίγει δρόμους για επενδύσεις η επίσκεψη

Την αποστολή συστοιχίας αντιαεροπορικών πυραύλων τύπου Patriot της πολεμικής αεροπορίας στη Σαουδική Αραβία επιβεβαίωσε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, Στέλιος Πέτσας, κατά τη χθεσινή ενημέρωση των πολιτικών συντακτών. Ο κ. Πέτσας εξήγησε σχετικά πως η συγκεκριμένη κίνηση «προάγει τη χώρα μας ως πυρήνα ασφάλειας στην περιοχή και συσφίγγει τους δεσμούς με τη Σαουδική Αραβία», που ήταν ούτως ή άλλως μία από τις βασικές στοχεύσεις του πρωθυπουργικού ταξιδιού.

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος ξεκαθάρισε πως οι πύραυλοι τύπου Patriot ως αμυντικό αντιαεροπορικό σύστημα δεν αποτελούν απειλή για κάποια τρίτη χώρα, ενώ σημείωσε πως αντίστοιχες πρωτοβουλίες έχουν λάβει και οι ΗΠΑ και η Γαλλία. Πρόκειται για την επιβεβαίωση του δημοσιεύματος της «Κ» από τις 16 Ιανουαρίου, που μιλούσε για ελληνικούς Patriot στη Σαουδική Αραβία. Σύμφωνα, μάλιστα, με πληροφορίες μαζί με τη συστοιχία Patriot θα βρεθούν στη Σαουδική Αραβία περίπου 80 στελέχη της πολεμικής αεροπορίας για όσο καιρό παραμείνουν ανεπτυγμένοι εκεί. Ο κ. Πέτσας πρόσθεσε πως το κόστος της διάθεσης των Patriot θα καλυφθεί εξ ολοκλήρου από τη Σαουδική Αραβία, ενώ «η αποτρεπτική ισχύς της Ελλάδας παραμένει αναλλοίωτη», καθώς έχει τεθεί σε λειτουργία μία ακόμη συστοιχία Patriot που ήταν μέχρι πρότινος ανενεργή.

Την ίδια ώρα, με απτά αποτελέσματα ολοκληρώθηκε το διήμερο ταξίδι του κ. Μητσοτάκη στη Σαουδική Αραβία και στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Το αμέσως επόμενο διάστημα αναμένεται να μεταβούν στη Σαουδική Αραβία για να υπογράψουν επενδυτική συμφωνία ο υπουργός Ανάπτυξης Αδωνις Γεωργιάδης και ο υπουργός Τουρισμού Χάρης Θεοχάρης. Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Πέτσας ανέφερε χθες σχετικά πως «δεν είμαστε στη φάση της πρόσκλησης και της αναμονής, αλλά στην ώρα συγκεκριμένων αποφάσεων για επενδύσεις», επιβεβαιώνοντας πως το ταξίδι είναι συγκεκριμένα αποτελέσματα. Ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, πάντως, συνέχισε την πρόσκληση για επενδύσεις.

Σε συνέντευξη που παραχώρησε σε ένα από τα μεγαλύτερα δίκτυα της Μέσης Ανατολής, το Al Arabiya, εξέπεμψε νέο μήνυμα πως η Ελλάδα είναι μια χώρα φιλική προς τις επενδύσεις. «Οι επιδόσεις της οικονομίας είναι πολύ καλές το τελευταίο εξάμηνο, αφότου αναλάβαμε τη διακυβέρνηση της χώρας», ανέφερε ο κ.

Επαφές Μητσοτάκη στα Εμιράτα – Επιβεβαιώνει η κυβέρνηση την αποστολή Patriot στη Σαουδική Αραβία.

Μητσοτάκης, προσθέτοντας πως «έχουμε δει μεγάλη μείωση στο κόστος δανεισμού, όσον αφορά το ελληνικό χρέος».

Ο πρωθυπουργός είχε συνάντηση χθες με επενδυτές και τον διάδοχο του θρόνου του Εμιράτου του Αμπου Ντάμπι, σέϊχη Μοχάμεντ μπιν Ζαγέτ αλ Ναχάν. Βασικό αντικείμενο των συναντήσεων ήταν το επενδυτικό ενδιαφέρον που ήδη εκδηλώνεται από τα κρατικά επενδυτικά ταμεία του Αμπου Ντάμπι για την Ελλάδα, ενώ εκφράστηκε και η έντονη πρόθεση από την πλευρά των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων να αναδειχθεί η Ελλάδα ο ισχυρότερος τουριστικός προορισμός στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

ΣΤ. Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Την επανέναρξη των διαπραγματεύσεων ανακοίνωσε το ιταλικό υπουργείο Εξωτερικών μετά τη συνάντηση που είχαν Ν. Δένδιας - Λουίτζι ντι Μάιο.

Στο τραπέζι η οριοθέτηση ΑΟΖ με την Ιταλία

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Ανανέωση των ελληνοϊταλικών διαπραγματεύσεων, «για μια διμερή συμφωνία με στόχο την ταχεία οριοθέτηση» ΑΟΖ και υφαλοκρηπίδας, ανακοίνωσε χθες το ιταλικό υπουργείο Εξωτερικών αμέσως μετά τη συνάντηση που είχε στη Ρώμη ο Νίκος Δένδιας με τον ομόλογό του Λουίτζι ντι Μάιο. Στην ελληνική πλευρά υπάρχει ικανοποίηση για τη χθεσινή συνάντηση των δύο υπουργών Εξωτερικών, καθώς η Ρώμη εμφανίζεται προωθημένα υπέρ της επίλυσης αυτής της χρονίζουσας εκκρεμότητας, δηλαδή της μετατροπής της συμφωνίας του 1977 ώστε αυτή να καλύπτει όχι μόνο την υφαλοκρηπίδα, αλλά και την ΑΟΖ.

Από το ιταλικό υπουργείο Εξωτερικών τονίστηκε, ακόμα, ότι το μνημόνιο «που υπεγράφη μεταξύ της Λιβύης και της Τουρκίας για την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας είναι απαράδεκτο», ότι «παραβιάζει τα κυριαρχικά δικαιώματα τρίτων χωρών, δεν είναι σύμφωνο με το δίκαιο της θάλασσας και δεν μπορεί να παραγάγει καμία νομική συνέπεια για τρίτες χώρες».

Οι κ. Δένδιας και Ντι Μάιο μίλησαν και για το μεταναστευτικό και συμφώνησαν ότι οι προσεχείς μήνες θα είναι καθοριστικοί για τη μεταρρύθμιση του συστήματος ασύλου της Ε.Ε., ενώ επισήμαναν την ανάγκη το τελικό αποτέλεσμά τους να οδηγεί «σε δίκαιες και δομικές λύσεις». Σύμφωνα με το κοινό ανακοινωθέν του ιταλικού υπουργείου Εξωτερικών, οι δύο υπουργοί επιβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους για «πλήρη ανάπτυξη του ενεργειακού δυναμικού της Ανατολικής Μεσογείου», καθώς επίσης και ότι «αναγνωρίζουν τον αγωγό East Med ως έργο κοινού ενδιαφέροντος (PCI) στο ευρύτερο επίπεδο της Ε.Ε.».

Ωστόσο, σημαντική εξέλιξη, όπως την περιγράφουν στην «Κ» διπλωματικές πηγές, είναι η ενεργός στήριξη της Ιταλίας για τη συμμετοχή της Ελλάδας στα επόμενα στάδια της διάσκεψης του Βερολίνου για την επίλυση της κρίσης στη Λιβύη. Οπως ανέφεραν οι ίδιες πηγές, οι Ιταλοί έχουν διάφορες ιδέες, ανάμεσα στις οποίες μια διαδικασία όπως αυτή που εξελίχθηκε στο Παλέρμο τον Νοέμβριο του 2018, όχι ως ξεχωριστή πρωτοβουλία, αλλά ως ενίσχυση της διαδικασίας του Βερολίνου. Η Αθήνα έχει επανειλημμένως εκδηλώσει το ενδιαφέρον της για συμμετοχή στη διάσκεψη στο Βερολίνο. Ο κ. Δένδιας θα μεταβεί στη διάσκεψη ασφαλείας του Μονάχου (14-16 Φεβρουαρίου), όπου αναμένεται να πραγματοποιηθεί μια συνάντηση όλων όσοι συμμετείχαν στην τελευταία διάσκεψη του Βερολίνου. Η Ελλάδα δεν θα συμμετάσχει, ωστόσο αναμένεται να γίνουν επαφές σε παρασκηνιακό επίπεδο. Μετά τη συνάντησή του με τον Ιταλό ομόλογό του, ο κ. Δένδιας επισήμανε, μεταξύ άλλων, αναφερόμενος στα τουρκολιβυκά μνημόνια, ότι «αυτά είναι παράνομα και ανυπόστατα, προκαλούν αποσταθεροποίηση στην περιοχή μας και απειλούν την ειρήνη. Επίσης, ανατροφοδοτούν την εμφύλια σύγκρουση στο εσωτερικό της Λιβύης. Πέρα από αυτό, επιχειρείται, με το ένα από αυτά, ο σφετερισμός ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων».

Οφελος 5,66 δισ. από την ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά

Η συμβολή του ανοίγματος καταστημάτων τις Κυριακές υπολογίζεται σε 2,5 δισ. ευρώ

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Σε 5,66 δισ. ευρώ υπολογίζει ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) το όφελος από την υιοθέτηση 161 μόνο από τις συνολικά 775 συστάσεις τις οποίες έκανε ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) στο πλαίσιο των περίφημων τριών εργαλειοθηκών ανταγωνισμού, οι οποίες –ειδικά η πρώτη– προκάλεσαν θύελλα αντιδράσεων και οδήγησαν ακόμη και σε ενδοκυβερνητικές συγκρούσεις το 2013 και το 2014 κατά τη συγκυβέρνηση Ν.Δ. - ΠΑΣΟΚ. Το όφελος, σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, αλλά και σύμφωνα με τον ΣΕΒ, είναι στην πραγματικότητα πολύ μεγαλύτερο, καθώς μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα η άρση των ρυθμιστικών εμποδίων στον ανταγωνισμό λειτουργεί τις περισσότερες φορές πολλαπλασιαστικά.

Ταυτόχρονα, ο ΣΕΒ προτείνει τη διεύρυνση της πρακτικής των εργαλειοθηκών ανταγωνισμού και σε άλλους κλάδους της οικονομίας, πρακτική που σύμφωνα με πηγές του Συνδέσμου θα μπορούσε να εφαρμοσθεί από την ελληνική δημόσια διοίκηση με την παροχή ενδεχομένως τεχνικής βοήθειας από τον ΟΟΣΑ. Επίσης, ο ΣΕΒ υποστηρίζει ότι με την έξοδο της χώρας από τη μνημονιακή εποπτεία και την ανάκτηση της εμπιστοσύνης της ελληνικής οικονομίας η υλοποίηση των συστάσεων που εκκρεμούν θα προσφέρουν σημαντικά οφέλη στην ανάπτυξη και στην απασχόληση.

Εκθεση του ΣΕΒ αποτιμά τις μεταρρυθμίσεις που εφαρμόστηκαν βάσει των εργαλειοθηκών του ΟΟΣΑ.

Σύμφωνα με τον ΣΕΒ, εμπόδια που εξακολουθούν να παραποιούν τον ανταγωνισμό είναι το κόστος ενέργειας, οι στρεβλώσεις του φορολογικού συστήματος, η μη πρόσβαση σε χρηματοδότηση υπό εύλογους όρους, οι διατάξεις χωροταξίας και αδειοδότησης εγκαταστάσεων, θέματα που άπτονται της πολεοδομικής νομοθεσίας, οι ειδικές συνθήκες για τα κατασκευαστικά έργα που αφορούν την ενέργεια και τις υπηρεσίες δικτύου, το θεσμικό πλαίσιο για την κατασκευή λιμένων και μαρινών, οι όροι πρόσβασης στα τεχνικά επαγγέλματα, το νομικό πλαίσιο των μεταφορών εντός λιμένων και αεροδρομίων, καθώς και διατάξεις περί καθυστερημένων πληρωμών στα δημόσια έργα αλλά και λοιπών επιβαρύνσεων στη διαδικασία δημοπράτησης, ανάθεσης και υλοποίησης των κατασκευαστικών έργων τα οποία επιβαρύνουν το κόστος των κατασκευών

Στις προηγούμενες εργαλειοθήκες μπορεί οι πιο προβεβλημένες συστάσεις, λόγω κυρίως των αντιδράσεων που προκάλεσαν, να ήταν η διάρκεια ζωής του φρέσκου γάλακτος, η πώληση των μη συνταγογραφούμενων φαρμάκων και εκτός φαρμακείων, καθώς και η διευρυμένη λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές (με το όφελος να υπολογίζεται στα 2,5 δισ. ευρώ), ωστόσο στο πλαίσιο των τριών εργαλειοθηκών αξιολογήθηκαν συνολικά 13 τομείς. Αυτοί αντιπροσωπεύουν το 30,7% της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στη χώρα και το 35,2% της απασχόλησης, από τον τουρισμό έως το εμπόριο, τον κλάδο τροφίμων και συγκεκριμένους κλάδους της μεταποίησης. Εγινε έτσι αξιολόγηση 2.312 νόμων και κανονιστικών διατάξεων, εντοπίστηκαν 1.276 εξ αυτών που δυνητικά περιορίζουν τον ανταγωνισμό και διατυπώθηκαν 775 προτάσεις.

Βάσει της ειδικής έκθεσης του ΣΕΒ υπό τον τίτλο «Υγιής ανταγωνισμός, ισχυρότερη οικονομία – Αξιοποιώντας την παρακαταθήκη της εργαλειοθήκης του ΟΟΣΑ» έχουν υλοποιηθεί πλήρως συνολικά 708 από τις 775 συστάσεις του διεθνούς οργανισμού. Αλλες 19 συστάσεις έχουν εφαρμοσθεί μερικώς, 4 βρίσκονται στο αρχικό στάδιο υλοποίησης, ενώ 44 δεν έχουν εφαρμοσθεί καθόλου.

Πέραν του γεγονότος ότι δεν έχει αποτυπωθεί οικονομικά το όφελος από την εφαρμογή όλων των συστάσεων του ΟΟΣΑ, παρά μόνο για 161 από αυτές, μεσολάβησαν στα χρόνια της κρίσης, οπότε και έγιναν οι εργαλειοθήκες, διάφορα γεγονότα τα οποία επηρέασαν σημαντικά τη λειτουργία της αγοράς. Ενδεικτικά, το κλείσιμο δεκάδων χιλιάδων επιχειρήσεων και η αύξηση άμεσων και έμμεσων φόρων (αύξηση ΦΠΑ και ΕΦΚ σε σειρά προϊόντων) που επηρεάσαν αρνητικά την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών.

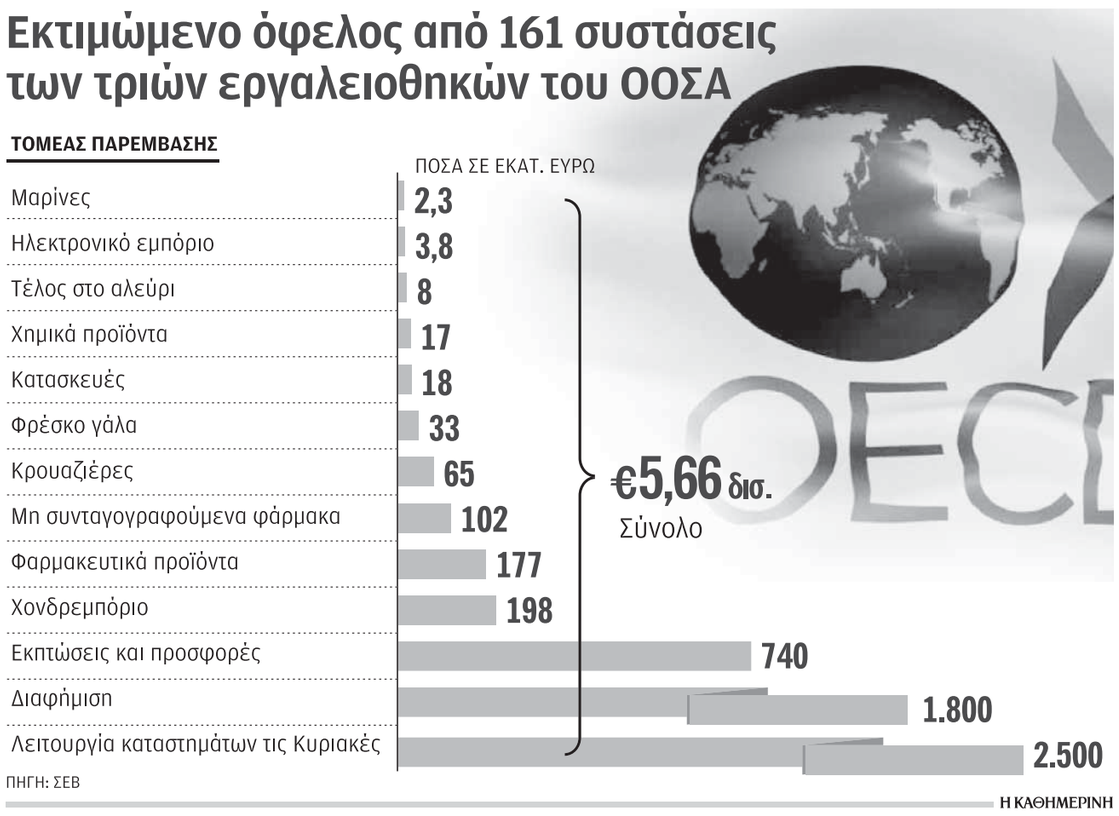

Το Ιντερνετ τίναξε την μπάνκα στον αέρα...

Τα καζίνο αγνόησαν τα νέα δεδομένα και τώρα δεν μπορούν να ρεφάρουν

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Οι άρον άρον ρυθμίσεις των ασφαλιστικών οφειλών τους στις οποίες προχώρησαν την περασμένη εβδομάδα οι ελληνικές επιχειρήσεις καζίνο, αλλά και οι ανακλήσεις αδειών που επέβαλε την περασμένη Πέμπτη η Επιτροπή Ελέγχου και Εποπτείας των Παιγνίων (ΕΕΕΠ), κατέδειξε το μέγεθος του προβλήματος που έχει δημιουργηθεί στην εγχώρια αγορά των καζίνο. Σύμφωνα δε με όλες τις ενδείξεις, τους επόμενους μήνες πρόκειται να δημιουργηθούν στη χώρα μας νέες επιχειρήσεις «κουφάρια», με εκατοντάδες απλήρωτους εργαζόμενους που θα οδηγηθούν στην ανεργία και με οφειλές δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ προς ασφαλιστικά ταμεία και Δημόσιο και πιθανόν προς τρίτους. Για τη δημιουργία αυτού του ζοφερού σκηνικού, σύμφωνα με στελέχη της αγοράς, συνέβαλαν πολλοί παράγοντες. Πρωτίστως, ήταν η υποτίμηση των επιπτώσεων του Διαδικτύου και των online υπηρεσιών του. Η πορεία που έλαβε το Διαδίκτυο από το 2006 και μετά ήταν κατακλυσμιαία, και όπως αναφέρει έμπειρο στέλεχος της αγοράς καζίνο, δύσκολα μπορούσε να προβλεφθεί. «Δεν περιμέναμε αυτή την απότομη στροφή. Μέσα σε πέντε με δέκα χρόνια, οι παίκτες να σηκωθούν από τα τραπέζια και να στραφούν στο κινητό τηλέφωνο», λέει χαρακτηριστικά.

Προς την κατεύθυνση αυτή συνέβαλαν και άλλοι παράγοντες. Για παράδειγμα, την εποχή που γιγαντώνεται η χρήση του Internet, ταυτόχρονα η χώρα εισέρχεται στο τούνελ της ύφεσης. Σχεδόν το 25% του εισοδήματος των Ελλήνων θα χαθεί τα επόμενα 4-5 χρόνια, καθιστώντας τις επισκέψεις των Ελλήνων στα καζίνο πιο ακριβές και πιο αραιές.

Την αρνητική αυτή κατάσταση για τους επιχειρηματίες των καζίνο, επέτεινε η ιδιωτικοποίηση του ΟΠΑΠ. Η τελευταία για να καταστεί πιο ελκυστική σε μια δύσκολη εποχή, προικίστηκε από την κυβέρνηση με νέα παιχνίδια και δικαιώματα. Το γεγονός δε ότι την πρώην κρατική επιχείρηση την ανέλαβε ένας δυναμικός και αποτελεσματικός παίκτης (Sazka Group), αποτέλεσε άλλη μια εξέλιξη που δεν πρόβλεψαν οι επιχειρηματίες των καζίνο. Ετσι ο ιδιωτικός ΟΠΑΠ κατάφερε να προσαρμοστεί καλύτερα απ' ό,τι οι επιχειρήσεις καζίνο. Οι τελευταίες είδαν στο τέλος της κρίσης να χάνουν πάνω από τα 2/3 των ακαθάριστων εσόδων τους και από περίπου 777 εκατ. ευρώ που ήταν το 2007, υποχώρησαν σε 253 εκατ. ευρώ το 2017.

Ευθύνες, όμως, υπάρχουν και στις εκάστοτε κυβερνήσεις. Οι τελευταίες στο όνομα της διατήρησης των θέσεων εργασίας –αν όχι για άλλους λόγους π.χ. ψηφοθηρικούς κ.λπ.– άφηναν «χαλαρές» τις επιχειρήσεις, είτε όφειλαν σε προσωπικό, είτε σε ασφαλιστικά ταμεία ή ακόμη και στο ελληνικό Δημόσιο. Το τελευταίο κάθε φορά που επιχειρούσε να «σφίξει τα λουριά», είχε θεαματικά αποτελέσματα. Αυτό συνέβη το 2013, με τη ρύθμιση που έφερε η Επιτροπή Παιγνίων (ΕΕΕΠ) να καταβάλλεται αυθημερόν ο φόρος των παιγνίων μέσω ηλεκτρονικής τραπεζικής. Η ποινή της μη καταβολής του φόρου στο τέλος της ημέρας, ήταν ανάκληση της άδειας του καζίνο. Εκτοτε, κανένα καζίνο δεν καθυστέρησε την οφειλή του προς το Δημόσιο.

Το ίδιο συνέβη και την περασμένη εβδομάδα. Μόλις τα καζίνο συνειδητοποίησαν ότι επίκειται ανάκληση αδειών, έτρεξαν να ρυθμίσουν τις οφειλές τους. Ετσι περιχαρής η ηγεσία του υπουργείου Εργασίας την περασμένη Παρασκευή έκανε λόγο για ρύθμιση του 60% των οφειλών των καζίνο. «Αν η πίεση αυτή ασκούνταν πιο συχνά, πιθανώς οι (ασφαλιστικές) οφειλές των καζίνο να μην έφταναν τα 100 εκατ. ευρώ και οι διοικήσεις τους να ήταν πιο συνεπείς και προσεκτικές», παραδέχεται στέλεχος της αγοράς.

Οι πιο σημαντικές ευθύνες, ωστόσο, βρίσκονται στις ίδιες τις διοικήσεις των επιχειρήσεων. Αυτές δεν διέγνωσαν εγκαίρως την αλλαγή του περιβάλλοντος και κυρίως, όταν άρχισαν οι δύσκολες ημέρες της κρίσης, δεν στήριξαν επαρκώς τις επιχειρήσεις τους. Οι επενδύσεις μετά το 2010 ήταν σχεδόν μηδαμινές, ενώ παράλληλα οι περικοπές προσωπικού που έγιναν ήταν πολύ μικρές σε σχέση με τη συρρίκνωση των δραστηριοτήτων τους.

Λίγοι και ισχυροί παίκτες

Το νέο τοπίο στην αγορά καζίνο που ξημερώνει θα είναι εντελώς διαφορετικό από το σημερινό. Η αγορά που σχηματίζεται σήμερα, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, θα περιλάβει λιγότερους, αλλά καλύτερους παίκτες. Επιπλέον, οι επισκέπτες των σύγχρονων ναών της «θεάς τύχης» θα αποκτήσουν τα χαρακτηριστικά που είχαν οι παίκτες των πρώιμων ελληνικών καζίνο: «βαθιές τσέπες» και υψηλές απαιτήσεις για την εμπειρία που θα τους παρέχεται κατά την παραμονή τους σε αυτά.

«Το "gambling (στοιχηματισμός)" των καζίνο θα αντικατασταθεί από το "entertainment (διασκέδαση)"», παραδέχεται έμπειρο στέλεχος της αγοράς. Ο ίδιος επικαλείται την εμπειρία της αμερικανικής αγοράς, η οποία ήδη έχει μετασχηματιστεί σε αυτή την κατεύθυνση. Ο νέος πελάτης του καζίνο δεν επιδιώκει μόνον την πρόκληση της τύχης αλλά τη συνολική εμπειρία, μέρος της οποίας μπορεί να είναι το ρίξιμο των ζαριών, το τράβηγμα ενός χαρτιού κ.ο.κ. «Ακόμη και στο Λας Βέγκας, μόνο το 25% των εσόδων των καζίνο προέρχεται από τα τυχερά παίγνια σήμερα», προσθέτουν οι ειδικοί, σημειώνοντας ότι το ίδιο πρέπει να κάνουν και οι ελληνικές επιχειρήσεις, όσες από αυτές επιβιώσουν. Οι πιο πολλές από αυτές σήμερα δεν διαθέτουν καν ιστότοπο σε άλλες γλώσσες πλην της ελληνικής. Και αυτό, παρά το γεγονός ότι έχουν έδρα σε προορισμούς που θεωρούνται κατ' εξοχήν τουριστικοί (π.χ. Κέρκυρα, Ρόδος). Οι περισσότερες επιχειρήσεις συνεχίζουν να απευθύνονται σε ένα περιορισμένο κοινό της χώρας, που πιθανώς και να είναι εθισμένο στα τυχερά παίγνια.

Η σύγχρονη αγορά καζίνο θα πρέπει όμως να αποκτήσει και κάποια ελιτίστικα ή/και κοσμοπολίτικα χαρακτηριστικά, αντίστοιχα με εκείνα της περιόδου προ της δεκαετίας του '90. Αυτό αναμένεται να συμβεί τόσο στην περίπτωση του καζίνο στο Ελληνικό, αλλά και στη μετεγκατάσταση του καζίνο της Πάρνηθας. Οι δύο ενδιαφερόμενοι επενδυτές θα τοποθετήσουν εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ, προκειμένου να προσελκύσουν προσωπικότητες αναγνωρισμένες με μεγάλη οικονομική άνεση, πολλές από τις οποίες δεν θα προέρχονται από την Ελλάδα, κ.λπ. Αυτό όμως, όπως αναφέρουν οι άνθρωποι της αγοράς, δεν σημαίνει ότι δεν θα δοκιμάζουν τις δυνάμεις τους και οι λιγότερο προνομιούχοι Ελληνες. Οι τελευταίοι θα αναμετρούνται με την τύχη τους στο Διαδίκτυο και στα σημεία πώλησης του ΟΠΑΠ.

> **«Μέσα σε πέντε με δέκα χρόνια, οι παίκτες σηκώθηκαν από τα τραπέζια και στράφηκαν στο κινητό τηλέφωνο».**

Αντίθετα, στα νέα καζίνο που πρόκειται να δημιουργηθούν σε Αττική, Μύκονο, Κρήτη, Σαντορίνη κ.α., εκτιμάται ότι θα βρίσκουν καταφύγιο Ελληνες και ξένοι με μεγάλα πορτοφόλια και υψηλές απαιτήσεις.

Η κρίση της περασμένης δεκαετίας δημιούργησε μια μικρή στρατιά επισκεπτών καζίνο, που έχοντας περιορισμένο εισόδημα κατευθύνθηκαν κυρίως στα αποκαλούμενα «φρουτάκια» (slot machines ή VLTs). Ο συνωστισμός αυτός αποδίδεται στο γεγονός ότι τα συγκεκριμένα παίγνια επιτρέπουν υψηλότερη ανακύκλωση κερδών. Αυτό σημαίνει ότι ο παίκτης παίζει περισσότερη ώρα και με λιγότερα χρήματα. Το καζίνο, όμως, κερδίζει λιγότερα.

Αντίθετα στα παραδοσιακά παιχνίδια σε τραπέζια (ρουλέτα, black jack κ.λπ.), όπου το ρίσκο είναι μεγαλύτερο για τους παίκτες, η επισκεψιμότητα είναι χαμηλή. Σύμφωνα με την ΕΕΕΠ, ο τζίρος στις ρουλέτες κατά την περίοδο 2008-2017 περιορίσθηκε κατά 75%, στα τραπέζια black jack κατά 73% και στα τραπέζια πόκερ κατά 48%. Στα «φρουτάκια» ο τζίρος περιορίσθηκε μόλις 20%. Πλέον, το 70% του τζίρου πραγματοποιείται στις συγκεκριμένες μηχανές με το 2017 να ξεπερνά το 1,12 δισ. ευρώ, σε σύνολο 1,58 δισ. ευρώ.

Μεγάλο μέρος της συγκεκριμένης αγοράς τώρα μετακινείται στα Opap Play που (γεωγραφικά) είναι πιο προσιτή. Υπό την έννοια αυτή, η δημιουργία των Opap Play μετασχηματίζει σήμερα την αγορά των καζίνο ριζικά. Στην πράξη, τα καταστήματα του ΟΠΑΠ αποτέλεσαν το εισιτήριο «εισόδου» των καζίνο στον αστικό ιστό των πόλεων, αφού η λειτουργία τους κατέστησε αχρείαστο τον εξοβελισμό τους εκτός των πόλεων, για λόγους προστασίας του κοινού. Προς την ίδια κατεύθυνση συνέβαλε και το καζίνο του Ελληνικού που θα ανεγερθεί κάποια στιγμή στο μέλλον. Το Ελληνικό, από τη στιγμή που ο προτιμητέος επενδυτής (Lamda Development) έθεσε ως βασική προϋπόθεση τη δημιουργία καζίνο στην αξιοποίηση της έκτασης, είναι ο τρίτος κατά σειράν παράγοντας που μετασχηματίζει την αγορά αυτή στη χώρα μας. Το καζίνο αυτό όχι μόνον κατευθύνει τα υπόλοιπα στις πόλεις, αλλά επιπλέον οδηγεί στον εξορθολογισμό της αγοράς.

Η μεταπολεμική ιστορία των καζίνο στη χώρα μας

1961 Ψηφίζεται ο **πρώτος νόμος** για την ίδρυση και λειτουργία καζίνο στην Ελλάδα. Προβλέψεις για τη δημιουργία καζίνο σε **Ρόδο** και **Κέρκυρα.**

1971 Λειτουργεί για πρώτη φορά το καζίνο **Πάρνηθας**. Οι θαμώνες προκειμένου να εισέλθουν πρέπει να επιδείξουν τη **φορολογική τους δήλωση** με ετήσιο εισόδημά πάνω από **150.000 δρχ.**

1994 Η κυβέρνηση του **ΠΑΣΟΚ** ψηφίζει νόμο 2206/1994 που επιτρέπει τη δημιουργία **12 (συν 2) καζίνο σε όλη τη χώρα.**

1995 Ιδρύονται τα καζίνο **Χαλκιδικής, Λουτρακίου και Ξάνθης.**

1996 Ιδρύονται τα καζίνο **Θεσσαλονίκης και Ρίου.**

1997 Ιδρύεται το καζίνο **Σύρου.**

2004 Με τον ν. 3229/2004 συστήνεται η **Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών**, ως διοικητική αρχή, υπό την εποπτεία του υπουργού Οικονομικών. Η Επιτροπή δεν θα λειτουργήσει καθόλου παρά τη στελέχωσή της μέχρι το 2011. Με την ψήφιση του ν. 4001/2011 ιδρύεται η **Επιτροπή Εποπτείας & Ελέγχου Παιγνίων (ΕΕΕΠ).**

2007 Τα εννέα, εν λειτουργία καζίνο της χώρας βρίσκονται στον κολοφώνα της δόξας τους, με ετήσιο τζίρο **3,2** **δισ. ευρώ** και ακαθάριστα έσοδα (Gross Gaming Revenues) **777** **εκατ. ευρώ**

! Τελικά θα λειτουργήσουν στη χώρα μας για πάνω από 20 χρόνια εννέα καζίνο.

2014

2017 Ψηφίζεται ο ν. 4499/2017 που επιτρέπει τη μετεγκατάσταση του **καζίνο Πάρνηθας στον αστικό ιστό της Αττικής (εκτός όμως του Δήμου Αθηναίων).**

Υπογράφεται η σύμβαση πώλησης της εταιρείας **Ελληνικόν Α.Ε.** που προβλέπει την δημιουργία καζίνο. Είναι η **πρώτη φορά** που αποφασίζεται η δημιουργία καζίνο **εντός του αστικού ιστού της Αττικής.**

2018 Με την ψήφιση του ν. 4512/2018 επιτρέπεται η δημιουργία καζίνο σε **Μύκονο** και **Σαντορίνη**. Παράλληλα, ενόψει της αδειοδότησης του καζίνο στο Ελληνικό, αλλά και λόγω της γιγάντωσης των online τυχερών παιγνίων, **μειώνεται η φορολογία παιγνίων σε όλα τα καζίνο της χώρας.**

2019

Λειτουργεί έπειτα από σχεδόν **20 χρόνια** νομικής διένεξης, μεταξύ του κατόχου της άδειας και του ελληνικού Δημοσίου, το καζίνο **Φλώρινας.** Είναι το δέκατο κατά σειράν καζίνο που λειτουργεί στη χώρα.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Θωρακίζεται το Χ.Α. από νέες Folli Follie

Μπαίνουν διεθνή πρότυπα για τα Δ.Σ. και τα στελέχη των εταιρειών, λέει ο επικεφαλής του Χρηματιστηρίου κ. Σωκράτης Λαζαρίδης

Συνέντευξη στην **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Οι ελληνικές εισηγμένες εταιρείες θα βρεθούν αντιμέτωπες το 2020 με σημαντικές προκλήσεις, σημειώνει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου του Χρηματιστηρίου Αθηνών, κ. Σωκράτης Λαζαρίδης, σημειώνοντας παράλληλα πως οι νομοθετικές ρυθμίσεις που έχουν ξεκινήσει σε συνδυασμό με την ενίσχυση των δυνατοτήτων των υφισταμένων ελεγκτικών μηχανισμών, είναι κρίσιμης σημασίας για την πρόληψη φαινομένων όπως αυτό της Folli Follie. Οπως τονίζει, οι σημαντικές θεσμικές αλλαγές που τίθενται σε εφαρμογή φέτος αλλάζουν καταλυτικά τον τρόπο που θα διεξάγονται οι γενικές συνελεύσεις των εισηγμένων εταιρειών, καθώς πλέον διεθνοποιούνται τα πρότυπα για τα Δ.Σ. αλλά και τις δεξιότητες των υψηλόβαθμων στελεχών.

Ο κ. Λαζαρίδης, παράλληλα, προανήγγειλε την έναρξη κλαδικών roadshows του Χ.Α., με στόχο την ανάδειξη ευκαιριών, τα οποία σε συνδυασμό με τη δημιουργία νέων δεικτών θα οδηγήσουν στην ενίσχυση του ενδιαφέροντος και της συμμετοχής των επενδυτών στην ελληνική αγορά. Μιλώντας για την πορεία του Χ.Α., φέτος, έπειτα από ένα έτος-ρεκόρ, εμφανίζεται αισιόδοξος, επισημαίνοντας πως τόσο σε ό,τι αφορά τις ομολογιακές εκδόσεις όσο και τις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, το 2020 θα είναι με διαφορά η καλύτερη χρονιά των τελευταίων πολλών ετών.

– Η ελληνική κυβέρνηση έχει ήδη ξεκινήσει τη λήψη μέτρων που αφορούν τη θεσμική θωράκιση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και αναμένεται η κατάθεση ενός ακόμα σχεδίου νόμου για την εταιρική διακυβέρνηση. Κύριε Λαζαρίδη, το θεσμικό πλαίσιο θεωρείτε πως είναι επαρκές ώστε να δρα προληπτικά και τελικώς να «προλαμβάνει» περιπτώσεις όπως αυτή της Folli Follie;

– Το δίκαιο για την κεφαλαιαγορά καθορίζεται πλήρως από το ευρωπαϊκό, θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο. Υπάρχουν δύο εξαιρετικά σημαντικές θεσμικές αλλαγές-προκλήσεις που θα κληθούν να αντιμετωπίσουν άμεσα οι εισηγμένες οι οποίες θα τεθούν σε εφαρμογή εντός του 2020 και απαιτούν έγκαιρη προετοιμασία και ενημέρωση απ' όλες. Αυτές σχετίζονται με την ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία δύο ευρωπαϊκών θεσμικών κειμένων, α) του Κανονισμού CSDR σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ε.Ε. και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων, και β) της οδηγίας SRD II για την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης συμμετοχής των μετόχων.

> **Επειτα από αρκετές δεκαετίες θα υπάρξει μία σειρά καταλυτικών αλλαγών στον τρόπο διεξαγωγής των γενικών συνελεύσεων.**

Σε ό,τι αφορά τον πρώτο, με την ευθυγράμμιση του ελληνικού δικαίου και την υιοθέτηση των συλλογικών λογαριασμών (omnibus account), ένα από τα θέματα ασυμβατότητας που ήγειραν επί χρόνια οι ξένοι θεματοφύλακες λύνεται οριστικά. Αυτό, σε συνδυασμό με την οδηγία περί δικαιωμάτων μετόχων θα επιφέρει καταλυτικές αλλαγές στον τρόπο διενέργειας των γενικών συνελεύσεων των εισηγμένων εταιρειών. Οι νέες διατάξεις προβλέπουν αυξημένο ρόλο των θεματοφυλάκων λόγω συμμετοχής ξένων επενδυτών, μεγαλύτερη ευελιξία επί συγκεκριμένων διαδικασιών για τους επενδυτές αλλά και αυξημένες απαιτήσεις για προσαρμογές σε διεθνή πρότυπα για τα διοικητικά συμβούλια και τις δεξιότητες των υψηλόβαθμων στελεχών των εταιρειών. Εάν σκεφθείτε ότι πρόκειται για σειρά καταλυτικών αλλαγών στον τρόπο διεξαγωγής των γενικών συνελεύσεων, των πρώτων που σημειώνονται έπειτα από αρκετές δεκαετίες, και εάν σε αυτές τις αλλαγές προσθέσουμε την ιδιαίτερη σημασία που οι επενδυτές δίνουν πλέον στις σχετικές «βαθμολογίες» οίκων αξιολόγησης για τις δομές εταιρικής διακυβέρνησης μιας εταιρείας, είναι προφανές ότι έχουμε μπροστά μας μία ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα περίοδο. Ταυτόχρονα, όμως, τα παραπάνω αποτελούν αναμφισβήτητα μία χρυσή ευκαιρία για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των εταιρειών αλλά και της αναγνωρισιμότητας των στελεχών στη διεθνή αγορά. Οι επερχόμενες αλλαγές που προαναφέρθηκαν λοιπόν, ολοκληρώνουν τις ευρωπαϊκές παρεμβάσεις για το μετασυναλλακτικό στάδιο και τα δικαιώματα των μετόχων.

Οι επερχόμενες αλλαγές αποτελούν μια χρυσή ευκαιρία για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των εταιρειών, αλλά και της αναγνωρισιμότητας των στελεχών στη διεθνή αγορά, λέει ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου του Χρηματιστηρίου Αθηνών, Σωκράτης Λαζαρίδης.

– Οι νομοθετικές ρυθμίσεις, κατά τη γνώμη σας, επαρκούν ώστε να διασφαλιστεί ένα απολύτως θωρακισμένο περιβάλλον;

– Η ενίσχυση των δυνατοτήτων των ελεγκτικών μηχανισμών που έχει ήδη διαμορφωμένους η πολιτεία όπως η εθνική λογιστική αρχή του ελεγκτικολογιστικού επαγγέλματος (ΕΛΤΕ) και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, στο πλαίσιο άλλωστε των μοντέλων (πρακτικών) που εφαρμόζονται στον δυτικό κόσμο, είναι κρίσιμη.

Αυτό δεν αφορά μόνο θεσμικές παρεμβάσεις, όπως η καταλυτικής σημασίας πρόσφατη εξουσιοδότηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να παρεμβαίνει στην διάρθρωση των διοικήσεων των εταιρειών που αρνούνται ή δυσχεραίνουν την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, αλλά και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας αυτών των φορέων με αναθεώρηση των περιορισμών στη στελέχωση αυτών, σε αριθμό, ανταγωνιστικότητα αμοιβών αλλά και της κινητικότητας και της εκπαίδευσης των στελεχών τους. Ταυτόχρονα, η αξιοπιστία της ελληνικής αγοράς προς τους διεθνείς αλλά και εγχώριους επενδυτές και η βελτίωση της προσβασιμότητας των ελληνικών επιχειρήσεων στη διεθνή κεφαλαιαγορά είναι θέμα ευρύτερης υπευθυνότητας στην εφαρμογή των βέλτιστων πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης. Η πρωτοβουλία του ΣΕΒ και του Χρηματιστηρίου για επιτάχυνση της δραστηριότητας του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης, η δυναμική συμμετοχή σε αυτό της Ελληνικής Ενωσης Τραπεζών και της Ενωσης Θεσμικών Επενδυτών ως νέα μέλη και η ανάληψη της προεδρίας από τον διεθνώς καταξιωμένο καθηγητή του Harvard Γιώργο Σεραφείμ αποτελεί μία πρωτοβουλία προς αυτή ακριβώς την κατεύθυνση. Στην ίδια κατεύθυνση κινείται και ο πρωτοποριακός «Οδηγός Δημοσιοποίησης Πληροφοριών ESG» που πρόσφατα εξέδωσε το Χρηματιστήριο για τη μη χρηματοοικονομική πληροφόρηση και την ενίσχυση της διαφάνειας σε θέματα βιωσιμότητας, αφουγκραζόμενο τη διεθνή τάση γύρω από την ενσωμάτωση στοιχείων ESG (περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εταιρικής διακυβέρνησης) στις επενδυτικές αποφάσεις.

> **Το 2019 ήταν πιο ισορροπημένο σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή Ελλήνων και ξένων επενδυτών στο Χ.Α., καθώς είχαμε ουσιαστικά δείγματα ενδιαφέροντος από τους εγχώριους επενδυτές.**

– Περνώντας σε ένα ερώτημα που είναι στο μυαλό πολλών μετά και τα εντυπωσιακά κέρδη του 2019, η οποία και χαρακτηρίστηκε χρονιά-ορόσημο για το Χρηματιστήριο Αθηνών, καθώς ο Γενικός Δείκτης σημείωσε τις υψηλότερες αποδόσεις διεθνώς, μπορεί η πολύ καλή πορεία της αγοράς να συνεχιστεί και το 2020;

– Θα μπορούσα να σας απαντήσω πως η «επανάληψη μήτηρ πάσης μαθήσεως» ή ότι «το παρελθόν δεν προδικάζει το μέλλον». Αυτό όμως που κατά τη γνώμη μου έχει αξία να σημειώσουμε είναι το εξής: Σε παγκόσμιο επίπεδο, το κρίσιμο ερώτημα που κυριαρχεί στις αγορές αφορά στο κατά πόσον τα θεμελιώδη μεγέθη μπορούν να «στηρίξουν» ένα δεύτερο ράλι των χρηματιστηρίων. Ο προβληματισμός αυτός, ωστόσο, λογικά δεν ισχύει για την εγχώρια αγορά και τούτο για τον εξής λόγο: Καθ' όλη τη διάρκεια της κρίσης, οι ελληνικές επιχειρήσεις προσπαθούσαν συστηματικά να πετύχουν μείωση του λειτουργικού τους κόστους και της χρηματοοικονομικής τους επιβάρυνσης. Κατά συνέπεια, μοιάζει να βρίσκονται σήμερα σε σαφώς πλεονεκτικότερη θέση ως προς τα θεμελιώδη μεγέθη τους και δεν έχουν πίσω τους αντίστοιχη μεγέθυνση της χρηματιστηριακής τους αξίας με τον υπόλοιπο κόσμο. Εξίσου σημαντικό είναι το εξής: η χρονιά που πέρασε ήταν πιο ισορροπημένη σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή Ελλήνων και ξένων επενδυτών στο Χρηματιστήριο, καθώς είχαμε ουσιαστικά δείγματα ενδιαφέροντος από τους εγχώριους επενδυτές. Με βάση όλα τα παραπάνω, μπορούμε να πούμε πως η πραγματικότητα του 2019 αφήνει ceteris paribus σημαντική προοπτική και για το 2020.

– Μπορούμε να αναμένουμε σύντομα αναβάθμιση του Χρηματιστηρίου σε «ανεπτυγμένη» από αναδυόμενη αγορά όπου είχε υποβαθμιστεί από MSCI και FTSE στα χρόνια της κρίσης;

– Είναι γεγονός πως το 2019 ο Γενικός Δείκτης κατέγραψε την καλύτερη απόδοση της εικοσαετίας(49,47%) και την υψηλότερη απόδοση μεταξύ των 50 σημαντικότερων διεθνών δεικτών. Αποτελεί, επίσης, πραγματικότητα πως καμία υποβάθμιση του Χ.Α. δεν προέκυψε ως συνέπεια ελλείψεων ή προβλημάτων που σχετίζονταν με τη δομή ή τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του. Οι σχετικές αποφάσεις των ξένων οίκων ήρθαν ως αποτέλεσμα του ευρύτερου μακροοικονομικού περιβάλλοντος της χώρας και του αποτελέσματος που είχε στο ΑΕΠ αυτής. Η σταθερότητα του μακροοικονομικού περιβάλλοντος είναι σαφές πως έχει πλέον αποκατασταθεί, ωστόσο το πότε ακριβώς θα επιστρέψουμε στις ανεπτυγμένες αγορές, θα προσδιοριστεί με τη σταδιακή αποκατάσταση των μεγεθών της οικονομίας και κατ' επέκταση της αγοράς που προσδιορίζουν το ενδιαφέρον της μιας ή της άλλης κατηγορίας επενδυτών.

Ισχυρό ενδιαφέρον για εταιρικά ομόλογα και αυξήσεις κεφαλαίου

– Πρόσφατα ανακοινώσατε τη δημιουργία νέων χρηματιστηριακών δεικτών, κάτι που είχε να συμβεί στο Χρηματιστήριο αρκετά χρόνια, εάν δεν κάνω λάθος. Ποιο ήταν το σκεπτικό αυτής της απόφασης;

– Τα τελευταία χρόνια, η παρουσία ξένων επενδυτών στην εγχώρια αγορά παραμένει σε σταθερά υψηλά επίπεδα, στοιχείο που συνιστά έμπρακτη απόδειξη του ενδιαφέροντος της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας για τις ελληνικές επιχειρήσεις. Παραμένει ωστόσο ιδιαίτερα σημαντική η διεύρυνση των προϊόντων που είναι διαθέσιμα για τους Ελληνες επενδυτές, ιδίως των ιδιωτών, ώστε και εκείνοι να ενισχύσουν την παρουσία τους έχοντας στη διάθεσή τους περισσότερες επιλογές. Με αυτό το σκεπτικό προχωράμε στη δημιουργία δείκτη μερισματικής απόδοσης, ο οποίος ευελπιστούμε να αποτελέσει και τη βάση για τη δημιουργία νέων ETFs (διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων). Επιπλέον, θέτουμε πλαφόν 10% στη στάθμιση των μετοχών του δείκτη FTSE της υψηλής κεφαλαιοποίησης –αλλαγή που αποτελούσε και επιθυμία τόσο της χρηματιστηριακής κοινότητας όσο και των θεσμικών, προκειμένου να υπάρχει «δικαιότερη» αντιπροσώπευση όλων των μετοχών– ενώ έχει δρομολογηθεί και η δημιουργία δύο δεικτών «Select», οι οποίοι θα έχουν κριτήριο την εμπορευσιμότητα και θα περιλαμβάνουν μετοχές που η διεθνής κοινότητα αναγνωρίζει ως μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Θα ήταν ευχής έργο οι τελευταίοι δύο δείκτες να αποτελέσουν κίνητρο και για τις ίδιες τις εταιρείες, ώστε να επικεντρώσουν την προσοχή τους στην ενίσχυση της εμπορευσιμότητας των τίτλων τους κυρίως μέσω της βελτίωσης της διασποράς τους αλλά και με την υιοθέτηση των βέλτιστων πρακτικών σε επικοινωνία και διακυβέρνηση.

> **Εάν οι λοιπές συνιστώσες παραμένουν σταθερές, εκτιμώ πως η φετινή χρονιά θα είναι με διαφορά η καλύτερη των τελευταίων πολλών ετών.**

– Αγορά εταιρικών ομολόγων, ένα από τα «στοιχήματα» του Χρηματιστηρίου. Εχετε ενδείξεις πως θα συνεχιστεί η κινητικότητα που σημειώθηκε το 2019; Επίσης, υπάρχει ενδιαφέρον για αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου ή και εισαγωγή εταιρειών στο Χ.Α.;

– Πέραν του ενδιαφέροντος από πλευράς εταιρειών, που παραμένει αξιοσημείωτο, τρεις πρόσφατες εξελίξεις λύνουν σημαντικά προβλήματα στην προσβασιμότητα των ξένων επενδυτών στην αγορά ομολόγων και κατά συνέπεια θα μπορούσαν να εξυπηρετήσουν μεγαλύτερο αριθμό εκδόσεων μεγάλου μεγέθους. Θυμίζω ότι η συμμετοχή των ξένων επενδυτών στην αγορά αυτή υπολείπεται σημαντικά της συμμετοχής τους στην αγορά μετοχών σε μια εποχή που η ελκυστικότητα των ελληνικών επιτοκίων «επιδοτείται» από τα «μηδενικά» επιτόκια στον υπόλοιπο κόσμο.

Η πρώτη προφανώς αφορά τη ρύθμιση που καθιστά αφορολόγητους τους τόκους των ομολόγων για τους αλλοδαπούς επενδυτές. Η δεύτερη εξέλιξη αφορά πρόσφατη τροποποίηση απόφασης από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία αίρει εμπόδια τα οποία ενδεχομένως συναντούσαν επενδυτές του εξωτερικού που επιθυμούσαν να τοποθετηθούν σε ελληνικές εκδόσεις ομολόγων. Παράλληλα, στο τελευταίο φορολογικό νομοσχέδιο με την κατάργηση της υποχρέωσης της εκδότριας να παρακρατεί τους φόρους του τοκομεριδίου, λύνεται το διαχειριστικό εμπόδιο που υπήρχε για συμμετοχή των ξένων στη δευτερογενή αγορά. Διαφαίνεται πως υπάρχει πολύ μεγαλύτερο ενδιαφέρον απ' ό,τι στο παρελθόν τόσο για την αγορά ομολόγων όσο και για επικείμενες αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου. Εάν οι λοιπές συνιστώσες παραμένουν σταθερές, εκτιμώ πως η φετινή χρονιά θα είναι με διαφορά η καλύτερη των τελευταίων πολλών ετών.

Πέραν των παραπάνω όμως, ειδικό βάρος έχει για το Χρηματιστήριο και το πρόγραμμα Roots, που αφορά μικρομεσαίες αλλά εμβληματικές επιχειρήσεις όσον αφορά το αντικείμενο δραστηριοποίησής τους και κάποιες από αυτές πιθανώς να αποτελέσουν επόμενα IPOs.

– Τον Φεβρουάριο θα πραγματοποιηθεί το 1ο Athex Real Estate Conference. Μετά τα roadshows σε ΗΠΑ και Μ. Βρετανία αλλά και τα εγχώρια Mid και Small Cap Conferences, σκοπεύετε να επεκταθείτε και σε «κλαδικά» συνέδρια;

– Ακριβώς. Το 1ο Athex Real Estate Conference εντάσσεται στο πλαίσιο πολιτικής του ομίλου για την ανάδειξη και κλαδικών ευκαιριών και είναι το πρώτο μιας σειράς ανάλογων συνεδρίων. Στο συνέδριο που θα πραγματοποιηθεί στις 11 Φεβρουαρίου θα δώσουν το «παρών» 10 εταιρείες (Alpha Αστικά Ακίνητα, Briq Properties, Intercontinental International, Lamda Development, Μπλε Κέδρος, Noval Properties, Prodea Investments, Reds, Trade Estate και Trastor). Εχουν ήδη προγραμματιστεί ακόμα δύο κλαδικά συνέδρια, ένα για την ενέργεια και ένα για τις επιχειρήσεις τουρισμού και φιλοξενίας, ενώ θα συνεχίσουμε την προσπάθεια ανάδειξης ευκαιριών σε όλους τους τομείς δραστηριοποίησης των εισηγμένων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΑ ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΣΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ

Η Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ ανακοινώνει ότι, από τις 14 Φεβρουαρίου 2020, τα επιτόκια των πιο κάτω λογαριασμών προειδοποίησης ιδιωτών πελατών σε Ευρώ διαμορφώνονται ως ακολούθως:

Είδος λογαριασμού	Ποσό	Επιτόκιο
Λογαριασμός Προειδοποίησης 1 μηνός	Οποιοδήποτε	0,02%
Λογαριασμός Προειδοποίησης 35 ημερών	Οποιοδήποτε	0,02%
Λογαριασμός Προειδοποίησης 3 μηνών	Οποιοδήποτε	0,02%
Λογαριασμός Προειδοποίησης 6 μηνών	Οποιοδήποτε	0,05%
Λογαριασμός Προειδοποίησης 12 μηνών	Οποιοδήποτε	0,05%

Για περαιτέρω διευκρινίσεις ή/και πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε σε κάποιο από τα καταστήματα της Τράπεζας ή στην επίσημη ιστοσελίδα της Τράπεζας www.hellenicbank.com ή στο Κέντρο Επικοινωνίας Πελατών, στον τηλεφωνικό αριθμό 80009999 ή +35722500500 εάν καλείτε από το εξωτερικό.

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό

kathimerini.com.cy

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

HERMES airports

Notice: Request for Proposals for Executive Terminal at Pafos International Airport

Hermes Airports invites tenders from qualified parties to design, construct, develop, maintain and operate an Executive Terminal at Pafos International Airport. Successful bidders will have the privilege to use dedicated space at the airport.

The Tender will close on 23rd March 2020 at 12:00.

For a copy of the tender documents please contact:
Panayiota Fiakkou, email:
panayiota.fiakkou@hermesairports.com
or visit the Hermes' Website at www.hermesairports.com

Δεν βρίσκουν τους κατάλληλους εργαζομένους 8 στους 10 εργοδότες

Η Ελλάδα βρίσκεται στις τρεις πρώτες χώρες που αντιμετωπίζουν μεγάλη δυσκολία στην εύρεση ταλέντων

Σχεδόν 8 στους 10 εργοδότες στην Ελλάδα δηλώνουν ότι δυσκολεύονται να βρουν εργαζομένους και να καλύψουν θέσεις εργασίας, κατά κύριο λόγο σε ειδικότητες όπως τεχνικοί, πτυχιούχοι μηχανικοί και επαγγελματίες πωλητές, καθιστώντας ίσως μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για την εγχώρια αγορά εργασίας, αλλά και την οικονομία εν γένει, την αντιστοίχιση μεταξύ προσφοράς και ζήτησης σε επαγγέλματα προτεραιότητας. Μάλιστα, η Ελλάδα όχι μόνο βρίσκεται στις τρεις πρώτες χώρες που αντιμετωπίζουν μεγάλη δυσκολία στην εύρεση ταλέντων, στην παγκόσμια κατάταξη της έρευνας που διεξάγει η ManpowerGroup, αλλά το 2019 κατέγραψε και το υψηλότερο ποσοστό –ρεκόρ 11ετίας–

Χάσμα μεταξύ προσφοράς και ζήτησης στην αγορά εργασίας

από την έναρξη της έρευνας. Το φαινόμενο δεν είναι μόνο ελληνικό. Η ετήσια διεθνής έρευνα της ManpowerGroup καταγράφει επίσης το υψηλότερο ποσοστό από το 2007, στη δυσκολία των επιχειρήσεων να βρουν εργαζομένους με τα απαιτούμενα προσόντα στο σύνολο των χωρών που συμμετέχουν σε αυτήν. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι συγκριτικά με το 2018 η αύξηση είναι 9 μονάδες, στο 54%, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι η έλλειψη ταλέντων δεν εμφανίζει σημάδια υποχώρησης. Οι εργοδότες στην Ιαπωνία εξακολουθούν να καταγράφουν τη μεγαλύτερη δυσκολία εύρεσης ταλέντου, με 88%, ακολουθεί η Ρουμανία με 86%, η Ταϊβάν με 77% και η Ελλάδα εξίσου με 77%, η οποία βρίσκεται στην 3η θέση στην παγκόσμια κατάταξη – μετακίνηση κατά 4 θέσεις συγκριτικά με την 8η θέση που κατείχε το 2018. Αντιθέτως, ευρωπαϊκές χώρες που φαίνεται να μην αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα προσέλκυσης ταλέντων, είναι η Ιρλανδία (27%), το Ηνωμένο Βασίλειο (23%) και η Κίνα (16%).

Οι θέσεις των «Τεχνικών» κατέχουν τα πρωτεία στη λίστα, καθώς αποτελούν εκείνες με τη μεγαλύτερη δυσκολία κάλυψης στην Ελλάδα και «εκθρονίζουν» τους «Επαγγελματίες πωλητές», που βρίσκονταν στην 1η θέση από την έναρξη της έρευνας το 2008. Για πρώτη φορά στην κατηγορία των επαγγελματιών πωλητών προστίθενται και θέσεις του Marketing όπου μεταφέρονται στην 3η θέση. Στη 2η θέση βρίσκονται οι «Πτυχιούχοι μηχανικοί» που τοποθετούνταν στην 4η θέση της κατάταξης το 2018. Αξίζει να σημειωθεί πως η ειδικότητα των «Εργατών κατασκευαστικού κλάδου» εισέρχονται για πρώτη φορά στη λίστα των 10 θέσεων εργασίας με τη μεγαλύτερη δυσκολία κάλυψης στην Ελλάδα. Ενώ συγκριτικά με τη λίστα των 10 θέσεων, εκτός κατάταξης βρίσκεται η ειδικότητα των «Οδηγών» και των «Επαγγελματιών υγείας» που είχε καταλάβει την 9η θέση το 2018.

Σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά και ανάμεσα στις χώρες της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής (EMEA), στην κορυφή των θέσεων τις οποίες οι εργοδότες δυσκολεύονται περισσότερο να καλύψουν, βρίσκονται οι «Εξειδικευμένοι τεχνίτες».

Επίσης παρατηρείται πως η θέση των «Επαγγελματιών πωλητών και μάρκετινγκ» βρίσκεται εντός τριάδας για την Ελλάδα, τις EMEA χώρες αλλά και παγκόσμια. Στην 3η θέση της παγκόσμιας κατάταξης βρίσκεται η θέση των «Τεχνικών» όπου στην Ελλάδα βρίσκεται στην 1η θέση. Τέλος, τη 2η θέση με τη μεγαλύτερη δυσκολία κάλυψης για τις EMEA χώρες καταλαμβάνουν οι «Οδηγοί». «Οι ανάγκες σε δεξιότητες αλλάζουν πιο γρήγορα από ποτέ», δηλώνει χαρακτηριστικά ο διευθύνων σύμβουλος της ManpowerGroup Ελλάδος, Χαράλαμπος Καζαντζίδης, υπογραμμίζοντας πως οι τεχνολογικές εξελίξεις, η ψηφιοποίηση και η αυτοματοποίηση επιδρούν καταλυτικά στην ταχεία αλλαγή των απαραίτητων τεχνικών προσόντων. Να σημειωθεί ότι στην έρευνα συμμετείχαν 24.419 εργοδότες από 44 χώρες. Η Ελλάδα συμμετείχε για 11η χρονιά, με αντιπροσωπευτικό δείγμα 1.000 εργοδοτών.

Οι 10 θέσεις εργασίας με τη μεγαλύτερη δυσκολία κάλυψης στην Ελλάδα

2018		2019
Επαγγελματίες πωλητές	1	Τεχνικοί
Τεχνικοί	2	Πτυχιούχοι Μηχανικοί
Εξειδικευμένοι τεχνίτες	3	Επαγγελματίες πωλητές & μάρκετινγκ
Πτυχιούχοι μηχανικοί	4	Προσωπικό υπηρεσιών IT
Προσωπικό για διοικητική & γραμματειακή υποστήριξη	5	Προσωπικό για λογιστήρια & οικονομικά τμήματα
Προσωπικό υπηρεσιών IT	6	Εργάτες κατασκευαστικού κλάδου
Προσωπικό για λογιστήρια & οικονομικά τμήματα	7	Υψηλόβαθμα στελέχη
Εξειδικευμένοι υπάλληλοι γραφείου	8	Προσωπικό για διοικητική & γραμματειακή υποστήριξη
Οδηγοί	9	Εξειδικευμένοι τεχνίτες
Επαγγελματίες υγείας	10	Προσωπικό εξυπηρέτησης & υποστήριξης πελατών

ΠΗΓΗ: ManpowerGroup

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αύξηση πωλήσεων το α΄ εξάμηνο αναμένουν τα σούπερ μάρκετ

Ρεκόρ αισιοδοξίας για την πορεία των σούπερ μάρκετ το τρέχον εξάμηνο κατέγραψε η τελευταία εξαμηνιαία έρευνα τάσεων που διενεργεί το Ινστιτούτο Ερευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (ΙΕΛΚΑ). Σχεδόν επτά στους δέκα ερωτηθέντες, στελέχη όλοι αλυσίδων σούπερ μάρκετ, βλέπουν αύξηση των πωλήσεων στον κλάδο για το πρώτο εξάμηνο του 2020, η οποία εκτιμάται ότι θα είναι της τάξης του 1,95%.

Η μεγαλύτερη αισιοδοξία συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με τον περιορισμό της αβεβαιότητας για τις πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις στη χώρα. Το υπ' αριθμόν ένα πρόβλημα για τον κλάδο είναι πλέον η χαμηλή κερδοφορία, απότοκο της κρίσης σε συνδυασμό με τον ανηλεή «πόλεμο προσφορών» που βρίσκεται σε εξέλιξη τα τελευταία χρόνια. Ειδικότερα, σύμφωνα με την έρευνα, το 68% των ερωτηθέντων εκτιμά ότι θα αυξηθούν οι πωλήσεις των σούπερ μάρκετ κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020, ποσοστό που είναι το μεγαλύτερο το οποίο καταγράφεται την τελευταία πενταετία. Ενα χρόνο πριν, το αντίστοιχο ποσοστό ήταν μόλις 33%, ενώ κατά το β΄ εξάμηνο του 2019 58%. Μεσοσταθμικά τα στελέχη που συμμετείχαν στην έρευνα εκτιμούν ότι θα καταγραφεί αύξηση της τάξης του 1,95% στις πωλήσεις το εξάμηνο Ιανουαρίου 2020 - Ιουνίου 2020 σε σχέση με το ίδιο εξάμηνο του 2019.

Συγκεκριμένα, το 62% θεωρεί ότι οι πωλήσεις θα αυξηθούν από 2% έως 4%, 6% εκτιμά ότι οι πωλήσεις θα ενισχυθούν κατά 5% και πλέον, 29% θεωρεί ότι αυτές θα παραμείνουν σχεδόν αμετάβλητες, ενώ ένα 2% προβλέπει μείωση πωλήσεων από 2% έως 4%. Τα δύο βασικά προβλήματα των προηγούμενων μετρήσεων, η αβεβαιότητα του περιβάλλοντος και η μείωση πωλήσεων, εμφανίζουν πολύ μεγάλη πτώση, με την αβεβαιότητα περιβάλλοντος να πέφτει στην 7η θέση και τις μειωμένες πωλήσεις στην 11η θέση. Οι αλλαγές αυτές αποδίδονται τόσο στις εσωτερικές εξελίξεις στη χώρα όσο και στις γενικότερες αλλαγές που διέρχεται ο συγκεκριμένος κλάδος διεθνώς.

Ιδιαιτέρως αισιόδοξα εμφανίζονται τα στελέχη του κλάδου για το εν λόγω διάστημα, σύμφωνα με την έρευνα του ΙΕΛΚΑ.

Ο υψηλός ΦΠΑ ανεβαίνει από την 6η θέση στην προηγούμενη μέτρηση στη 2η θέση, ενώ το σημαντικότερο πρόβλημα που καταγράφεται είναι η χαμηλή κερδοφορία, η οποία, σύμφωνα με το ΙΕΛΚΑ, σχετίζεται με το υψηλό κόστος. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με κλαδική έρευνα της εταιρείας «Στόχασις Σύμβουλοι Επιχειρήσεων Α.Ε.», που είχε παρουσιάσει πρόσφατα η «Καθημερινή» της Κυριακής, το περιθώριο καθαρού κέρδους στον κλάδο των σούπερ μάρκετ διαμορφώθηκε σε μόλις 0,75% το 2018 και του λειτουργικού κέρδους σε 1,56%.

Το ΙΕΛΚΑ σε πρόσφατη ανακοίνωσή του υποστήριζε ότι το 2018 το καθαρό κέρδος του λιανεμπόρου στη διαμόρφωση της λιανικής τιμής των προϊόντων ήταν μόλις 0,64%.

K. TREPPIDES & CO LTD

Ποδόσφαιρο και Ξέπλυμα Βρώμικου Χρήματος

ΕΔΩ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΑ έχει γίνει αντιληπτό από τους αρμόδιους φορείς τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, ότι ο αθλητισμός και ιδιαίτερα το ποδόσφαιρο χρησιμοποιούνται από εγκληματίες για να ξεπλένουν έσοδα από παράνομες δραστηριότητες αλλά και να αντλούν παράνομα εισοδήματα από αυτό.

Τα νέα όμως από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είναι και τα καλύτερα για άτομα σαν τα πιο πάνω, καθώς η Επιτροπή αφιέρωσε 8 σελίδες στην έκθεση αξιολόγησης της (Βέλγιο 24.07.2019, SWD (2019) 650 final) για την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποδοσφαίρου.

Οι επενδύσεις τεράστιων χρηματικών ποσών από αυτά τα άτομα σε επαγγελματικά αθλήματα δεν οφείλονται πάντοτε στο οικονομικό όφελος αλλά μπορεί και να περιλαμβάνουν κίνητρα όπως το κοινωνικό κύρος, καθώς και η προοπτική σύνδεσης και δημιουργίας δικτύωσης με τις αρχές, γνωστούς επιχειρηματίες και άλλες διασημότητες. Τέτοιες ενέργειες έχουν ως σκοπό να εμπεδώσουν στην κοινή γνώμη το ίδιο κύρος και σεβασμό που πιθανόν να χαίρουν τα άτομα με τα οποία επιδιώκουν να συναναστρέφονται.

Η Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περιλαμβάνει διάφορα παραδείγματα σχετικά με τις μεθόδους που τα εγκληματικά στοιχεία, είτε ξεπλένουν παράνομο χρήμα είτε χρησιμοποιούν το ποδόσφαιρο, για να καρπώνονται διεφθαρμένα κέρδη.

Μέσω Καθορισμού του αποτελέσματος των Αγώνων

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρεται στην έκθεσή της, στο παράδειγμα μιας οργανωμένης εγκληματικής ομάδας που έχει δημιουργήσει διάφορες ιστοσελίδες σε μια ηλεκτρονική πλατφόρμα στοιχημάτων όπου οποιοσδήποτε μπορεί να στοιχηματίσει σε αθλητικά γεγονότα (όπως το ποδόσφαιρο). Η ομάδα συμμετείχε σε προσπάθειες για τον καθορισμό αγώνων σε ευρωπαϊκές χώρες. Ταυτόχρονα, πόνταραν τους στημένους αγώνες στην ασιατική αγορά όπου εξασφάλισαν μεγάλα οικονομικά κέρδη αφού είχαν προηγούμενη γνώση για το αποτέλεσμα. Με αυτό τον τρόπο παρουσίαζαν τα έσοδα ως «νόμιμα κέρδη» από τα τυχερά παιχνίδια όπως και το εισόδημα που προερχόταν από τη διαχείριση της online πλατφόρμας στοιχημάτων.

Στόχευση ποδοσφαιρικών συλλόγων με οικονομική στενότητα

Ένα άλλο εγκληματικό δίκτυο είχε ως στόχο ποδοσφαιρικούς συλλόγους στην ΕΕ που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες. Οι σύλλογοι προσεγγίζονται από άτομα που ενεργούσαν ως «αντιπρόσωποι επενδυτών». Οι «αντιπρόσωποι επενδυτών» ήταν πρόθυμοι να βοηθήσουν τους συλλόγους οικονομικά, αλλά στην ουσία τα χρήματα προέρχονταν από άγνωστα πρόσωπα και άγνωστες πηγές, με ότι αυτό συνεπάγεται.

Δωροδοκίες και διαφθορά

Βρώμικα χρήματα είναι βεβαίως και τα χρήματα που μπορεί να αποδέχονται οι ποδοσφαιριστές, οι διαιτητές, οι προπονητές και άλλοι συμμετέχοντες στο ποδόσφαιρο, με σκοπό να καθορίσουν το αποτέλεσμα ή άλλα γεγονότα ενός αγώνα. Συνήθως οι αποδέκτες τέτοιων χρημάτων αρχίζουν ταυτόχρονα να δραστηριοποιούνται με δικές τους επιχειρήσεις για να δικαιολογήσουν τα μεγάλα εισοδήματα που προήλθαν από δωροδοκίες και διαφθορά. Οι νέες επιχειρήσεις είναι επομένως τα πλυντήρια τέτοιων παράνομων εσόδων.

Η αυξημένη χρήση συμβολαίων εικόνας και χορηγιών

Η αυξημένη χρήση συμβολαίων εικόνας, διαφήμισης και χορηγιών, θα μπορούσε να αποτελέσει μέσο για τη φοροδιαφυγή, καθώς σε πολλές περιπτώσεις τα χρήματα από τις συμβάσεις αυτές μεταφέρονται σε εταιρείες τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου και όχι στον προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του πραγματικού δικαιούχου, στην προσπάθεια βεβαίως για αποφυγή δήλωσης αυτού του εισοδήματος και κατά συνέπεια της αποφυγής καταβολής του φόρου στις τοπικές αρχές.

Με βάση τα παραπάνω παραδείγματα, είναι προφανές ότι τα επαγγελματικά αθλήματα και ιδιαίτερα το ποδόσφαιρο, το οποίο είναι το πιο δημοφιλές άθλημα στον πλανήτη, μπορεί να είναι το τέλειο μέσο για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Για το λόγο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το επίπεδο επικινδυνότητας για παράνομο χρήμα μέσα από το ποδόσφαιρο θεωρείται σημαντικό.

Αλέξης Δαλίτης
Ανώτερο Διευθυντικό Στέλεχος
K. Treppides & Co Ltd

Την ίδια στιγμή, η Επιτροπή παραδέχεται ότι οι έλεγχοι και τα μέτρα καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που εφαρμόζονται επί του παρόντος στον τομέα, είναι ανεπαρκή και αναποτελεσματικά και εξακολουθούν να διατηρούν το ποδόσφαιρο ως ελκυστικό μέσο για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Τα μέτρα που προτείνει η Επιτροπή για περιορισμό των πιο πάνω φαινομένων, συμπεριλαμβανομένης της τήρησης μητρώου αντιπροσώπων (agents) παικτών, η υποχρέωση για αναφορά στις αρχές ύποπτων δραστηριοτήτων, η τήρηση αρχείων για τουλάχιστον 5 έτη, η αναγνώριση των επενδυτών σε ποδοσφαιρικούς συλλόγους και η υποχρέωση διεξαγωγής ανεξάρτητου ελέγχου δεν θεωρούνται επαρκή, και δείχνει ότι ακόμη και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διστάζει επί του παρόντος να επιβάλει αυστηρότερα και αποτελεσματικότερα μέτρα στη ρύθμιση όλων των εμπλεκόμενων μερών του επαγγελματικού ποδοσφαίρου.

Παρ' όλα αυτά, είναι σημαντικό να θυμούνται όλοι ότι το ποδόσφαιρο δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς τους σημαντικότερους παράγοντές του, τους ποδοσφαιρόφιλους που ανέρχονται σε ποσοστό περίπου 50% του παγκόσμιου πληθυσμού και τα 36 εκατομμύρια επαγγελματίες ποδοσφαιριστές. Ως εκ τούτου, υπάρχει μεγάλη ανάγκη να προστατευθούν τα σημαντικά αυτά κομμάτια ποδοσφαίρου, να υπάρχει σεβασμός στο 50% του πληθυσμού του πλανήτη και να βρουν περισσότερους τρόπους για να καταπολεμήσουν τις λίγες εκατοντάδες χιλιάδες που καρπώνονται παράνομα και ανήθικα χρήματα από αυτό.

Οι ευρωπαϊκές αρχές και οι Κύπριοι εκπρόσωποί μας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να προωθήσουν την ένταξη του επαγγελματικού ποδοσφαιρικού τομέα στο πλαίσιο της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε επίπεδο ΕΕ, προκειμένου να υποχρεωθούν όλα τα κράτη μέλη να διενεργούν επαρκείς ελέγχους, την δέουσα επιμέλεια και εκθέσεις, όπως απαιτείται για όλους τους άλλους τομείς όπου διακινούνται τεράστια χρηματικά ποσά. Η απουσία ενιαίου νομικού πλαισίου, ελλείψεων και αυστηρών μέτρων που επί του παρόντος αφήνονται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών και των τοπικών αρχών τους, δυστυχώς παρέχει σήμερα τη δυνατότητα να εκμεταλλεύονται οι διάφοροι τα κενά που υπάρχουν και να κρύβονται πίσω από την έλλειψη ξεκάθαρων νομικών πλαισίων και υποχρεώσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, πιστεύω ότι οι τοπικοί φορείς, σε συνεργασία με την Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου και εξειδικευμένους συμβούλους σε θέματα παράνομου χρήματος, είναι καιρός να συζητήσουν ενεργά, συντονισμένα και στοχευμένα την πηγή του προβλήματος και να προτείνουν μέτρα τόσο στο Κυπριακό Κοινοβούλιο όσο και στο Ευρωπαϊκό ώστε να αποδείξουμε την ετοιμότητά μας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και στο ποδόσφαιρο.

Η K. Treppides & Co Ltd, είναι η μεγαλύτερη ανεξάρτητη συμβουλευτική εταιρεία στην Κύπρο, με εδραιωμένη διεθνή παρουσία και γραφεία στη Μεγάλη Βρετανία και τη Μάλτα. Σήμερα το εργατικό δυναμικό της K.Treppides & Co Ltd, ανέρχεται στους 200 επαγγελματίες. Προσφέρει ένα πλήρες φάσμα συμβουλευτικών, φορολογικών, λογιστικών υπηρεσιών σε ομίλους, εταιρείες και επενδυτές που δραστηριοποιούνται σε διεθνή βάση σε διάφορους οικονομικούς και επιχειρηματικούς τομείς. Η Εταιρεία η οποία ξεκίνησε τις εργασίες της το 1985, διαθέτει 35 χρόνια εμπειρίας και μια επίλεκτη ομάδα έμπειρων στελεχών οι οποίοι μπορούν να καθοδηγούν και να βοηθήσουν επενδυτές και επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εδραίωσης και μετέπειτα επενδυτικής δραστηριότητας στην Κύπρο και διεθνώς.

Στοιχεία επικοινωνίας:

Alexis.D@treppides.com
www.treppides.com
Nicosia: Treppides Tower, Kafkasou 9, Aglantzia, CY 2112, Nicosia, Cyprus
Limassol: Kristelina Tower, 12 Arch. Makarios III Avenue, Mesa Geitonia, CY 4000 Limassol, Cyprus
London: 7 Milner Street, London SW3 2QA
Malta: Level 1, Somnium, Tower Road, Swatar, Birkirkara BKR 4012
Tel.: +357 22678944, +357 25822722

Μεγάλο «αγκάθι» της ελληνικής οικονομίας, τα κόκκινα δάνεια

Τη μείωσή τους ζήτησε ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Λουίς ντε Γκίντος

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Την ανησυχία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για τα κόκκινα δάνεια διεμήνυσε ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Λουίς ντε Γκίντος, σε ομιλία του σε εκδήλωση του ΙΟΒΕ και του ιδρύματος Konrad Adenauer Ελλάδας, χαρακτηρίζοντάς τα το «μαλακό υπογάστριο» της ελληνικής οικονομίας και τονίζοντας ότι πρέπει να επιστρατευθούν όλα τα εργαλεία για να μειωθούν.

Ωστόσο, η ενεργοποίηση του σχεδίου «Ηρακλής» εξακολουθεί να εξαρτάται από την επίλυση της εκκρεμότητας σχετικά με την παροχή ή μη πρόσθετων εγγυήσεων από το ελληνικό Δημόσιο για να χαρακτηρισθούν μηδενικού ρίσκου οι τίτλοι που θα εκδοθούν. Ο ίδιος ο κ. Ντε Γκίντος, σε συνέντευξή του στην ΕΡΤ αναγνώρισε ότι επί του παρόντος υπάρχουν κάποια «νομικά εμπόδια» και τόνισε ότι είναι κρίσιμο να αρθούν. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός (SSM) συνεχίζει να πιέζει για εγγυήσεις, ενώ το ελληνικό Δημόσιο αρνείται τη διάθεση γι' αυτό τον σκοπό μετρητών από το μαξιλάρι ασφαλείας ή ομολόγων. Σύμφωνα με μία πηγή του οικονομικού επιτελείου, το θέμα θα αντιμετωπιστεί σε επίπεδο τράπεζας, όταν θα αποταθεί η κάθε μία στον επόπτη για τη στάθμιση του κινδύνου του χαρτοφυλακίου της.

Αναγνώρισε ότι υπάρχουν κάποια νομικά εμπόδια στο σχέδιο «Ηρακλής», που πρέπει να αρθούν.

Ο αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Λουίς ντε Γκίντος χαρακτήρισε τα κόκκινα δάνεια το «μαλακό υπογάστριο» της ελληνικής οικονομίας, τονίζοντας ότι πρέπει να επιστρατευθούν όλα τα εργαλεία ώστε αυτά να μειωθούν.

Στην εκδήλωση του ΙΟΒΕ, ο κ. Ντε Γκίντος τόνισε ακόμη την ανάγκη να αποκατασταθεί η κουλτούρα πληρωμών και να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του δικαστικού συστήματος, που επιδείνωσαν το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων, όπως είπε, παραπέμποντας εμμέσως στο τέλος του σημερινού καθεστώτος προστασίας της α΄ κατοικίας και του ν. Κατσέλη.

Πρωτογενή πλεονάσματα

Μάλιστα, ο κ. Ντε Γκίντος στην τηλεοπτική του συνέντευξη συνέδεσε τη μείωση των κόκκινων δανείων ακόμη και με τη μείωση του στόχου των πρωτογενών πλεονασμάτων, λέγοντας ότι στην κατεύθυνση αυτή τα επιχειρήματα που έχουν σημασία είναι η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και η σωστή λειτουργία του τραπεζικού συστήματος.

Ο ίδιος αναγνώρισε άλλωστε εμμέσως ότι οι προϋποθέσεις για χαμηλότερα πρωτογενή πλεονάσματα έχουν βελτιωθεί, λέγοντας πως «τα επιτόκια έχουν πέσει σημαντικά, τα σπρεντ μειώνονται και οι οίκοι αξιολόγησης άρχισαν να βελτιώνουν τη βαθμολογία των ελληνικών ομολόγων». Σημειώνεται ότι η πρόεδρος της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ έχει ταχθεί υπέρ των χαμηλότερων πλεονασμάτων.

Εξάλλου, ο κ. Ντε Γκίντος επανέλαβε τη θέση της ΕΚΤ ότι εφόσον φτάσουν σε επενδυτική βαθμίδα τα ομόλογα, θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης, και εξέφρασε την ελπίδα αυτό να γίνει γρήγορα.

Ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας είπε ότι τα κόκκινα δάνεια ανέρχονταν στο 42,1% στο τέλος 9μήνου του 2019 και ότι το σχέδιο «Ηρακλής» είναι σημαντικό βήμα για τη μείωσή τους, αλλά πρέπει να συμπληρωθεί και από άλλα, όπως αυτό που πρότεινε στο παρελθόν η Τράπεζα της Ελλάδος.

Οι κ. Ντε Γκίντος και Γ. Στουρνάρας, όπως και ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας, που μίλησε στην ίδια εκδήλωση, τάχθηκαν υπέρ της μεγαλύτερης ενοποίησης της Ευρώπης στον δημοσιονομικό και στον τραπεζικό τομέα, εκφράζοντας ανησυχία γιατί η σχετική πρόοδος έχει ανακοπεί. Η νομισματική πολιτική πρέπει να υποστηριχθεί από τη δημοσιονομική, σημείωσαν, παίρνοντας ουσιαστικά θέση απέναντι από τη συντηρητική γραμμή χωρών, όπως η Γερμανία, που επιμένουν να βάζουν βέτο στην όποια ιδέα δημοσιονομικής χαλάρωσης. «Στην επόμενη κρίση, αν δεν έχουμε ενοποίηση, θα είμαστε γυμνοί», είπε ο κ. Στουρνάρας, ενώ ο κ. Ντε Γκίντος εξέφρασε την ελπίδα «να ληφθούν αποφάσεις πριν από την έλευση της επόμενης κρίσης». «Θέλουμε δημοσιονομικό χώρο», είπε ξεκάθαρα ο κ. Σταϊκούρας, βάζοντας στη συζήτηση και το θέμα της μείωσης του στόχου των πρωτογενών πλεονασμάτων. Για τον ρυθμό ανάπτυξης, ο κ. Στουρνάρας εκτίμησε ότι ήταν 2,2% το 2019 και θα ανέβει στο 2,5% φέτος και το 2021.

Προς τη λάθος κατεύθυνση το νέο ασφαλιστικό

«Βήμα προς τη λάθος κατεύθυνση» χαρακτηρίζει η Capital Economics το νέο ασφαλιστικό νομοσχέδιο του υπουργείου Εργασίας, που αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή έως τις 12 Φεβρουαρίου και το οποίο προβλέπει αυξήσεις στις συντάξεις. Αν και ο αρμόδιος υπουργός Εργασίας Γιάννης Βρούτσης σε δηλώσεις του επισημαίνει πως η ειδική αναλογιστική μελέτη για τις κύριες και τις επικουρικές συντάξεις που θα συνοδεύει το σχέδιο νόμου θα επιβεβαιώνει τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, μέχρι το 2070, η βρετανική εταιρεία μακροοικονομικής έρευνας εκτιμά ότι οι δαπάνες για τις συντάξεις πρέπει να μειωθούν.

Οι δημόσιες δαπάνες για συντάξεις σε 16 χώρες τη Ευρωζώνης

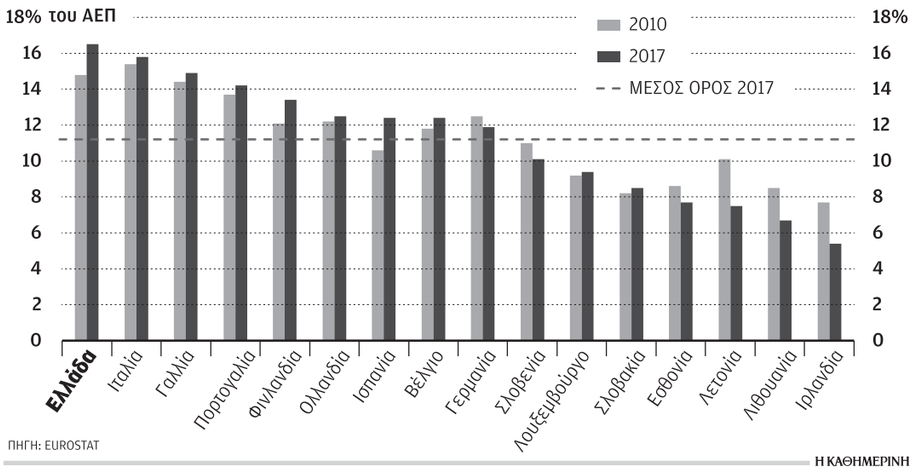

ΠΗΓΗ: EUROSTAT

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Υψηλό κόστος

Μία δεκαετία μετά την είσοδο της Ελλάδας στα προγράμματα διάσωσης, όπως αναφέρει σε σχετική έκθεσή της, η ελληνική κυβέρνηση δεν έχει ακόμη καταφέρει να περιορίσει το κόστος του συνταξιοδοτικού συστήματος. Και η πρόσφατη απόφαση να αυξήσει τις συντάξεις υποδεικνύει ότι το συνταξιοδοτικό κόστος θα αυξηθεί, αντί να μειωθεί, τα επόμενα χρόνια.Το συνταξιοδοτικό σύστημα της χώρας, επισημαίνει, υπήρξε πεδίο αντιπαράθεσης μεταξύ των κυβερνήσεων και των πιστωτών. Η Ελλάδα δαπανά ένα δυσανάλογο ύψος δημόσιων κεφαλαίων για τις συντάξεις και για χρόνια παρέμενε απρόθυμη να προχωρήσει στις περικοπές που απαιτούνται για να βάλει τα δημόσια οικονομικά της σε μια πιο βιώσιμη πορεία.

Η Capital Economics βέβαια αναγνωρίζει ότι οι διαδοχικές κυβερνήσεις έχουν κάνει κάποιες μεταρρυθμίσεις κατά την τελευταία δεκαετία. Από το 2010 η Ελλάδα έχει αυξήσει την ηλικία συνταξιοδότησης, κατήργησε τη 13η και 14η σύνταξη, επέβαλε «πέναλτι» για την πρόωρη συνταξιοδότηση, αύξησε τον αριθμό των ετών εργασίας για πλήρη σύνταξη και υιοθέτησε ένα σύστημα υπολογισμού των συντάξεων με βάση τον μέσο μισθό αντί τον τελευταίο. Επίσης, αύξησε τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και άρχισε να αυξάνει τον φόρο εισοδήματος στους πλουσιότερους συνταξιούχους. Οι συνολικές δαπάνες για συντάξεις μειώθηκαν από 33,5 δισ. ευρώ το 2010 σε 29,8 δισ. ευρώ το 2017.

Ωστόσο, από πολλές απόψεις το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας σήμερα αποτελεί μεγαλύτερο πρόβλημα σε σχέση με το 2010. Οι δαπάνες για τις συντάξεις του Δημοσίου αντιστοιχούσαν στο 16,5% του ΑΕΠ το 2017 (το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα πλήρη στοιχεία). Αυτό είναι περίπου 2% υψηλότερο από το 2010 και πολύ υψηλότερο από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης (11,2%). Τα τελευταία στοιχεία δείχνουν επίσης ότι οι συντάξεις του Δημοσίου αποτελούσαν το 35% των κρατικών δαπανών το 2017, έχοντας καταγράψει δραματική αύξηση από το 28% το 2010 και σχεδόν διπλάσιο του μέσου όρου του ΟΟΣΑ (18%).

Επιπλέον, οι περισσότερες χώρες της Ευρωζώνης έχουν μεγαλύτερο ποσοστό συνταξιούχων στον πληθυσμό τους, αλλά δαπανούν μικρότερο ποσοστό του ΑΕΠ στις συντάξεις. Καθώς ο μέσος συνταξιούχος συνταξιοδοτείται νωρίτερα στην Ελλάδα από ό,τι στην Ευρωζώνη (η πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης για τους άνδρες είναι 62 έναντι 64 στην Ευρωζώνη) και έχει υψηλότερο προσδόκιμο ζωής, λαμβάνει τη σύνταξη για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, όπως σημειώνει η Capital Economics.

Η κατάσταση χειροτερεύει

Ετσι, κατά την άποψή της, το νέο ασφαλιστικό όπου προτείνεται αύξηση των συντάξεων, αποτελεί ένα βήμα προς τη λάθος κατεύθυνση και μειώνει τις ελπίδες ότι η νέα κυβέρνηση θα αντιμετωπίσει το ζήτημα των συνταξιοδοτικών δαπανών. Ακόμη και αν το κόστος των προωθούμενων αλλαγών είναι χαμηλό (εκτιμάται ότι δεν θα ξεπεράσουν το 0,2% του ΑΕΠ τον χρόνο έως το 2030 και 0,5% έως το 2050), οι αναλυτές θεωρούν ότι αυτό καθιστά την κατάσταση χειρότερη όχι καλύτερη.Οπως καταλήγει η Capital Economics, εάν η ελληνική κυβέρνηση θέλει να κάνει διατηρήσιμες βελτιώσεις στα δημοσιονομικά και να μειώσει τον δείκτη χρέους προς ΑΕΠ, θα πρέπει να προχωρήσει σε μείωση των δαπανών για τις συντάξεις.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Μαγνήτης για ξένες επενδύσεις οι αποκρατικοποιήσεις

Ενα στα πέντε ευρώ των άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ) που πραγματοποιούνται στη χώρα μας προέρχεται από το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων. Σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΤΑΙΠΕΔ Αρη Ξενόφο, σχεδόν το 20% των ετήσιων ΑΞΕ προέρχεται από τις αποκρατικοποιήσεις οι οποίες πλέον συμβάλλουν καθοριστικά στη δημιουργία ενός υπόβαθρου που θα καταστήσει τη βιωσιμότητα του χρέους πιο στέρεη και το μείγμα της κυβερνητικής πολιτικής ακόμη πιο αναπτυξιακό.

«Το πρόγραμμα διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας του ελληνικού Δημοσίου που υλοποιεί το Ταμείο», σημειώνει σε άρθρο του στην ετήσια έκδοση του The Economist για την Ελλάδα και την Κύπρο, «Ο κόσμος το 2020», ο πρόεδρος του ΤΑΙΠΕΔ, «προσελκύει σημαντικούς επενδυτές στην Ελλάδα, δημιουργώντας πολλαπλασιαστικά οφέλη για την οικονομία και την κοινωνία, πέρα από το έσοδο της κάθε ιδιωτικοποίησης». Σημειώνεται ότι το ΤΑΙΠΕΔ, από την ίδρυσή του το 2011 μέχρι σήμερα, έχει αξιοποιήσει περιουσιακά στοιχεία του ελληνικού Δημοσίου, ύψους 9 δισ. ευρώ, με συνολικό πολλαπλασιαστικό όφελος για την οικονομία που υπερβαίνει τα 20 δισ. ευρώ. Κατά τον πρόεδρο του ΤΑΙΠΕΔ, το Ταμείο ακολουθεί μια συνειδητή αναπτυξιακή επιλογή, σχεδιάζοντας και εκτελώντας διαγωνισμούς που θέτουν στους υποψήφιους επενδυτές δύο κυρίαρχους όρους: πρώτον, την εκτέλεση ενός προγράμματος υποχρεωτικών επενδύσεων –όπου είναι εφικτό– και, δεύτερον, την επίτευξη ενός θετικού αποτυπώματος στην κοινωνία. Επιπλέον, αξιολογεί και την παράμετρο της αειφορίας από τους νέους διαχειριστές της ιδιωτικής περιουσίας του ελληνικού Δημοσίου. Ο κ. Ξενόφος χαρακτηρίζει δημιουργική τη συμμετοχή του ΤΑΙΠΕΔ στην τελική διαμόρφωση του master plan της Cosco στο λιμάνι του Πειραιά, όπου οι αρχικά προβλεπόμενες υποχρεωτικές επενδύσεις των 350 εκατ. ευρώ σχεδόν διπλασιάστηκαν.

Σχεδόν το 20% των ετήσιων άμεσων ξένων επενδύσεων συνδέεται με το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων του ΤΑΙΠΕΔ.

«Στην περίπτωση των 14 περιφερειακών αεροδρομίων, το συνολικό τίμημα της παραχώρησης από τη Fraport προσεγγίζει τα 10 δισ. ευρώ», αναφέρει ο κ. Ξενόφος, προσθέτοντας ότι οι επενδυτές γνωρίζουν ότι θα βρουν υποστήριξη, ώστε να ξεδιπλώσουν τον αναπτυξιακό σχεδιασμό τους με μεγαλύτερη ευκολία και αποτελεσματικότητα. Τέλος, το ΤΑΙΠΕΔ λειτουργεί ως «γέφυρα» μεταξύ των ενδιαφερόμενων επενδυτών και των παραγόντων του ελληνικού Δημοσίου.

Την ίδια στιγμή, το Ταμείο παρακολουθεί και ελέγχει την εξέλιξη των συμβάσεων, ώστε οι επενδυτές να είναι συνεπείς με τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει, διασφαλίζοντας τα συμφέροντα του ελληνικού Δημοσίου και προς όφελος των πολιτών. Για φέτος τα έσοδα από το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων αναμένονται στα 2,4 δισ. ευρώ. Εκτός από την πώληση του 30% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας που διαχειρίζεται το Διεθνές Αεροδρόμιο της Αθήνας και του 100% της ΔΕΠΑ Υποδομών που είναι σε εξέλιξη και βρίσκονται στην κορυφή του επενδυτικού ενδιαφέροντος, έπονται και άλλα περιουσιακά στοιχεία που βαίνουν προς αξιοποίηση. Ενδεικτικά είναι το 65% της ΔΕΠΑ Εμπορίας, η ιεράρχηση των 10 περιφερειακών λιμένων, ώστε σταδιακά να εκκινήσουν διαγωνιστικές διαδικασίες, αλλά και ο διαγωνισμός για την αξιοποίηση εξαντλημένου κοιτάσματος φυσικού αερίου Ν. Καβάλας με τη μετατροπή του σε υπόγειο χώρο αποθήκευσης φυσικού αερίου. Επίσης, ακίνητα όπως η «πρώην αμερικανική βάση Γουρνών», το Ολυμπιακό Ιππικό Κέντρο Μαρκόπουλου κ.λπ. υπόσχονται, σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΤΑΙΠΕΔ, σημαντική ανάπτυξη.

Φόρος 5% ισχύει και στα προμερίσματα της περασμένης χρονιάς

Για τα εισοδήματα που αποκτώνται από 1/1/2020 και μετά εφαρμόζεται ο μειωμένος συντελεστής φορολογίας και παρακράτησης φόρου μερισμάτων 5% αντί του 10%, που ίσχυε έως το τέλος του προηγούμενου χρόνου, διευκρινίζει εγκύκλιος του διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων Γιώργου Πιτσιλή.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την εγκύκλιο, ο μειωμένος συντελεστής, βάσει του ν. 4646/2019, εφαρμόζεται επί των ακόλουθων διανομών: α) Στα κέρδη που διανέμουν οι Α.Ε., ΕΠΕ και ΙΚΕ, για τα οποία η απόφαση έγκρισης διανομής (του τρέχοντος ή των προηγούμενων φορολογικών ετών) από το αρμόδιο όργανο του νομικού προσώπου έχει ληφθεί από την 1η/1/2020 και μετά. Ως εκ τούτου, για τα κέρδη που διανέμουν τα υπόψη νομικά πρόσωπα και για τα οποία η καταληκτική προθεσμία για τη λήψη απόφασης έγκρισής τους είναι πριν από την 1η/1/2020 εφαρμόζεται ο συντελεστής παρακράτησης 10%.Σε περίπτωση που έχουν διανεμηθεί προμερίσματα από Α.Ε. ή έχουν πραγματοποιηθεί προσωρινές απολήψεις έναντι κερδών ΕΠΕ ή ΙΚΕ μέσα στο φορολογικό έτος 2019, επί των οποίων έχει διενεργηθεί παρακράτηση φόρου με συντελεστή 10%, δεδομένου ότι η απόφαση διανομής των οποίων τελεί υπό την έγκριση της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων ή εταίρων, αντίστοιχα, που θα πραγματοποιηθεί εντός του φορολογικού έτους 2020, εφαρμόζεται ο μειωμένος συντελεστής (5%). Στην περίπτωση αυτή ο τυχόν αποδοθείς επιπλέον φόρος 5% επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθείς.β) Στα κέρδη που διανέμουν οι ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες, κοινωνίες αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, αστικές κερδοσκοπικές εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς εταιρείες, καθώς και κοινοπραξίες, που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, για τα οποία ο χρόνος του δικαιώματος είσπραξής τους από τα μέλη των υπόψη νομικών οντοτήτων είναι μετά την 1η/1/2020.Για τυχόν διανεμόμενα κέρδη παρελθόντων φορολογικών ετών, καθώς και για τις προσωρινές απολήψεις κερδών των πιο πάνω εταιρειών, δεδομένου ότι ως χρόνος κτήσης του υπόψη εισοδήματος θεωρείται ο χρόνος που λαμβάνει χώρα η διανομή ή απόληψη (πίστωση ή καταβολή), όπως προκύπτει από τις σχετικές εγγραφές στα τηρούμενα βιβλία, παρακρατείται φόρος με τον συντελεστή που ισχύει κατά τον χρόνο της διανομής ή απόληψης (ήτοι, για διανομές παρελθουσών χρήσεων ή απολήψεις κερδών εντός του φορολογικού έτους 2019 παρακρατείται φόρος με συντελεστή 10%, ενώ για διανομές παρελθουσών χρήσεων ή απολήψεις κερδών εντός του φορολογικού έτους 2020 παρακρατείται φόρος με συντελεστή 5%).Για εισόδημα από μερίσματα αλλοδαπής προέλευσης, ο μειωμένος συντελεστής 5% εφαρμόζεται όταν η απόκτηση του δικαιώματος είσπραξης αυτού (π.χ. απόφαση του αρμόδιου οργάνου) είναι μετά την 1η/1/2020 και σε περίπτωση που δεν είναι ευχερής η διαπίστωση του χρόνου αυτού, όταν ο χρόνος καταβολής τους στον δικαιούχο, μέσω πίστωσης του τραπεζικού του λογαριασμού ή με άλλο τρόπο, πραγματοποιείται μετά την 1η/1/2020.

Μνημόνιο συνεργασίας της Amazon με το υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Η επένδυση της Amazon Web Services (AWS) στην Ελλάδα, και συγκεκριμένα ο δικτυακός κόμβος που διατηρεί στην Αθήνα, βρέθηκε στο επίκεντρο συνάντησης του υπουργού Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης Κυριάκου Πιερρακάκη με υψηλόβαθμα στελέχη της αμερικανικής εταιρείας. Πρόκειται για τον κόμβο του δικτύου Amazon CloudFront Edge που διατηρεί η αμερικανική εταιρεία στην Αθήνα, και ο οποίος συνιστά έναν από τους 205 αντίστοιχους κόμβους που έχει σε όλο τον πλανήτη παρέχοντας εξελιγμένες τεχνολογικές υπηρεσίες σε μεγάλες και μικρές επιχειρήσεις. Ειδικότερα, το δίκτυο της AWS αφορά το κλασικό CDN (Content Delivery Network) μέσω του οποίου προσφέρει υπηρεσίες γρήγορης και ασφαλούς πρόσβασης στο Διαδίκτυο. Η υπηρεσία επομένως ενδιαφέρει πολύ την ελληνική κυβέρνηση ενόψει της αναθεώρησης της στρατηγικής της ασφάλειας των διαδικτυακών τόπων.

Στόχος, η υποστήριξη του ψηφιακού εκσυγχρονισμού της χώρας.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ο κόμβος της Amazon Web Services θα προσφέρει ένα πακέτο υπηρεσιών της εταιρείας στις ελληνικές επιχειρήσεις ή τις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα ή/και στην ευρύτερη περιοχή.

Παράλληλα, ο υπουργός Επικρατείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την AWS, με έμφαση στη συνεργασία των δύο μερών στους τομείς της ψηφιακής διακυβέρνησης, των ψηφιακών δεξιοτήτων, των ψηφιακών υποδομών και καινοτομίας, με στόχο την υποστήριξη του ψηφιακού εκσυγχρονισμού της χώρας. Προγράμματα όπως το Cloudstart, AWS Educate και AWS Activate, αναφέρει η ανακοίνωση του υπουργείου, θα βοηθήσουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Δημοσίου αλλά και το startup οικοσύστημα της χώρας. Πάντως, το μνημόνιο που υπογράφηκε φυσικά δεν δεσμεύει καμία πλευρά, ούτε την ελληνική κυβέρνηση αλλά ούτε και την Amazon Web Services. «Η επένδυση της Amazon Web Services στην Ελλάδα σηματοδοτεί την αυξανόμενη σημασία της χώρας ως περιφερειακού κόμβου στην παγκόσμια τεχνολογική αγορά», σχολίασε ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης Κυριάκος Πιερρακάκης μετά τις επαφές που είχε με τα στελέχη της AWS. «Η εμπιστοσύνη της εταιρείας», πρόσθεσε ο κ. Πιερρακάκης, «υπογραμμίζει πως η Ελλάδα είναι ανοιχτή για νέες επενδύσεις στους τομείς της τεχνολογίας και των υποδομών, καθώς και τη σημασία του υπολογιστικού νέφους (cloud computing) στον ψηφιακό μετασχηματισμό της χώρας».

Η AWS είναι θυγατρική της Amazon και ειδικεύεται στην παροχή υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους (cloud). Το 2018 η εταιρεία είχε έσοδα περίπου 26 δισ. δολάρια ΗΠΑ.

Οι πλούσιοι... πλουσιότεροι

Το μεγαλύτερο μέρος των κερδών στο ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο καταλήγει στις 5 μεγάλες λίγκες του

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Παρά τις προσπάθειες για άνοιγμα του Τσάμπιονς Λιγκ σε περισσότερες χώρες, και τη θεσμοθέτηση του αμφιλεγόμενου «Οικονομικού Ευ Αγωνίζεσθαι» (Financial Fair Play), το μεγαλύτερο μέρος των κερδών στο ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο καταλήγει στις πέντε μεγάλες λίγκες της Ευρώπης (Αγγλία, Ισπανία, Ιταλία, Γερμανία και Γαλλία). Κι αυτά τα κέρδη αυξήθηκαν κατά 20% το 2018 σύμφωνα με τη 11η επίσημη ετήσια έρευνα της UEFA για τα οικονομικά του ποδοσφαίρου, που δημοσιεύθηκε προ ημερών. Οι 712 σύλλογοι των 55 ευρωπαϊκών λιγκών κατέγραψαν έσοδα ύψους 21 δισ. ευρώ κατά το οικονομικό έτος

Τα έσοδα της Πρέμιερ Λιγκ (5,4 δισ. του 2018) είναι ίσα με αυτά 617 συλλόγων από χώρες της β΄ ταχύτητας. Μόλις 8,6 εκατ. τα κέρδη της ελληνικής Σούπερ Λιγκ.

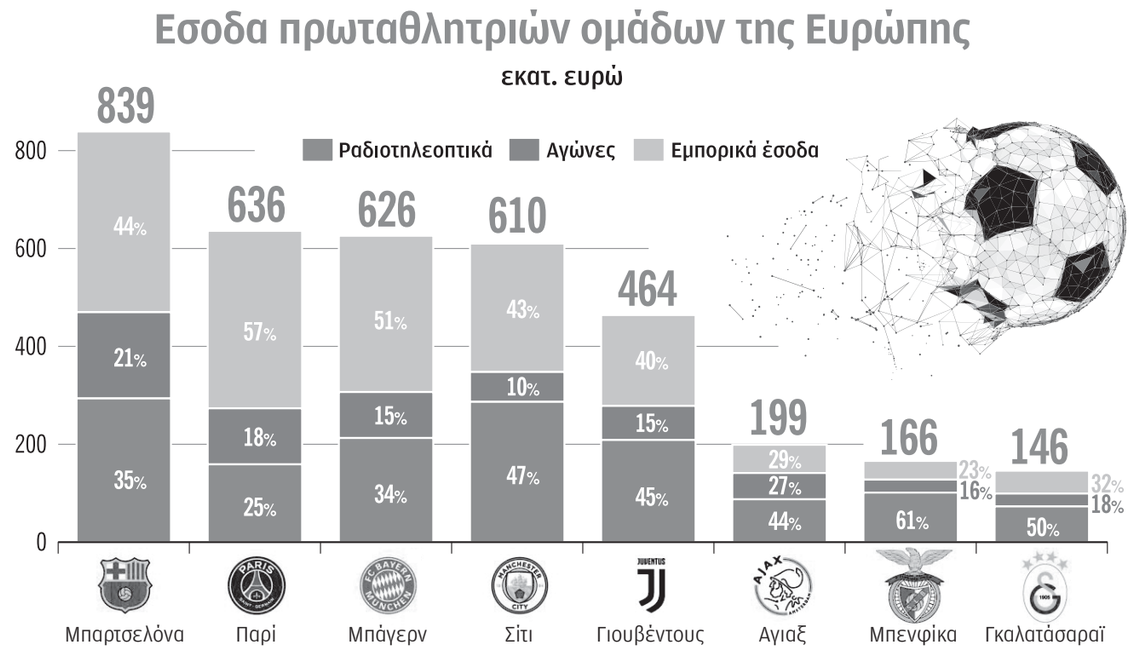

ΠΗΓΗ: KPMG Football Benchmark

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

2018, με ετήσια αύξηση 5% από το 2017, ενώ τα τρία τέταρτα των εσόδων των λιγκών αφορούν τις πέντε μεγάλες χώρες, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή συνομοσπονδία. Είναι χαρακτηριστικό ότι σύμφωνα με την έρευνα, η Πρέμιερ Λιγκ αποκόμισε το 2018 ίσα έσοδα (5,4 δισ. ευρώ) με τους 617 συλλόγους των 50 «μη προνομιούχων» εθνικών λιγκών στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης και της ελληνικής Σούπερ Λίγκας που βρίσκεται στην 20ή θέση της κατάταξης με έσοδα μόλις 8,6 εκατ. ευρώ ανά σύλλογο (τότε με 16 ομάδες).

Πίσω από την Πρέμιερ Λιγκ έρχονται η Μπουντεσλίγκα (3,2 δισ.), η Λα Λίγκα (3,1 δισ.), η Σέριε Α (2,3 δισ.) και η Λιγκ 1 (1,7 δισ.). Στην έκτη θέση είναι η Ρωσία με 752 εκατ. ευρώ και στην έβδομη η Τουρκία με 748 εκατ. Αρα και η διαφορά της Πρέμιερ Λιγκ με τις άλλες τέσσερις μεγάλες λίγκες ανοίγει πλέον, ξεπερνώντας τα 2 δισ. ευρώ...

Το πιο εντυπωσιακό, όμως, είναι ότι οι 30 κορυφαίοι σε έσοδα σύλλογοι συγκέντρωσαν άνω των 10 δισ. ευρώ, που αντιστοιχούν στο 49% όλων των εσόδων των 55 λιγκών. Στην πρώτη 20άδα οι σύλλογοι προέρχονται όλοι από τις πέντε μεγάλες λίγκες, με την πρώτη εκτός των πέντε χωρών να είναι η Ζενίτ Αγίας Πετρούπολης στην 24η θέση... Πρώτη είναι η πρωταθλήτρια Ευρώπης (το 2018) Ρεάλ Μαδρίτης με 11% αύξηση εσόδων από το 2017, φθάνοντας τα 751 εκατ. ευρώ. Η μεγάλη αντίπαλος Μπαρτσελόνα ακολουθεί με 692 εκατ. και άνοδο 6%, ενώ η τρίτη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ μπαίνει και στον οικονομικό τομέα σε ύφεση, με πτώση 2% στα έσοδα (666 εκατ. ευρώ).

Στην έκθεση της συνομοσπονδίας υπάρχει πρόλογος του προέδρου της Αλεξάντερ Σέφεριν, που επιχαίρει για την αύξηση των εσόδων και των περιουσιακών στοιχείων του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου, ενώ σημειώνει τη μεγάλη δαπάνη για μισθούς ποδοσφαιριστών. Ωστόσο, αποφεύγει να σχολιάσει ουσιαστικά την ανισότητα μεταξύ των πρωταθλημάτων, εστιάζοντας την προσοχή του στο ότι μεγάλο ποσοστό των συλλόγων (κάνει λόγο για το 80%) έχουν επενδύσει στις προπονητικές υποδομές τους τα τελευταία πέντε χρόνια. Τα αποτελέσματα της ανεξάρτητης δειγματοληπτικής έρευνας της εταιρείας KPMG για τα έσοδα στο ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο (βλ. γράφημα) είναι χαρακτηριστικά: Η έρευνα ελέγχει μόνο τα έσοδα των πρωταθλητριών ομάδων των οκτώ πλουσιότερων πρωταθλημάτων της Ευρώπης, προσθέτοντας στα πέντε προαναφερθέντα αυτά της Ολλανδίας, της Πορτογαλίας και της Τουρκίας.

Η διαφορά είναι χαώδης: Ενώ και οι οκτώ πρωταθλητές σύλλογοι έδειξαν αύξηση στα έσοδά τους, η απόσταση των Μπαρτσελόνα, Παρί Σεν Ζερμέν, Μάντσεστερ Σίτι, Μπάγερν και Γιουβέντους από Αγιαξ, Μπενφίκα και Γκαλατασαράι είναι τέτοια, παρά τις όποιες αυξομειώσεις, ώστε μπορεί κανείς άνετα να μιλήσει για ένα ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο πατρικίων και πληβείων.

«Η πιο εντυπωσιακή τάση της χρονιάς υπήρξε η ανάδειξη των εσόδων από τηλεοπτικά δικαιώματα σε κύριο παράγοντα της συνολικής αύξησης εσόδων σε επτά από τις οκτώ πρωταθλήτριες, ενώ την προηγούμενη σεζόν το εμπορικό εισόδημα αποτέλεσε τον βασικό παράγοντα αύξησης», είπε ο Αντρέα Σαρτόρι, επικεφαλής του αθλητικού τομέα της KPMG και συντάκτης της έκθεσης. Το πιο αξιοσημείωτο είναι ότι οι πρωταθλητές και των πέντε μεγάλων λιγκών παρέμειναν οι ίδιοι το 2018-19 με εκείνους του 2017-18, ενώ και φέτος οι τέσσερις από τους πέντε (πλην Μάντσεστερ Σίτι) είναι πιθανό να διατηρήσουν τα σκήπτρα, χάρις και στον πακτωλό εσόδων που αποκομίζουν.

Ετσι, το αυτοτροφοδοτούμενο άνοιγμα της απόστασης συνεχίζεται, οι οικονομικοί έλεγχοι αδυνατούν να περιορίσουν τις σπατάλες, οι μεγάλοι γίνονται μεγαλύτεροι και εμείς οι υπόλοιποι (περιλαμβανομένης της Ελλάδας) ελπίζουμε στα μεταγραφικά ψίχουλα που πέφτουν από το πλούσιο τραπέζι των πέντε μεγάλων λιγκών.

Χακάν Σουκούρ: Ο Ερντογάν μού πήρε ό,τι είχα στην Τουρκία

Από είδωλο μιας χώρας, κυνηγημένος στα ξένα, και από ακριβοπληρωμένος ποδοσφαιριστής, ταξιτζής στην άλλη μεριά του Ατλαντικού: Η ζωή του διωκόμενου από το τουρκικό καθεστώς Χακάν Σουκούρ, ακόμη πρώτου σκόρερ στην ιστορία της εθνικής Τουρκίας, μοιάζει βγαλμένη από δραματική ταινία. «Η ζωή σου μπορεί να αλλάξει ριζικά από τη μια στιγμή στην άλλη», είπε σε συνέντευξή του στη γερμανική εφημερίδα Welt amm Sonntag ο Σουκούρ, που έχει οδηγήσει τη χώρα του στη μεγαλύτερη επιτυχία της ποδοσφαιρικής της ιστορίας, την τρίτη θέση στο Μουντιάλ του 2002.

Πλέον ο 48χρονος πρώην επιθετικός διάγει έναν πολύ διαφορετικό βίο από εκείνον που υπολόγιζε το 2008, όταν κρεμούσε τα ποδοσφαιρικά του παπούτσια ως παίκτης της Γαλατασαράι. Ο Σουκούρ ασχολήθηκε με την πολιτική μπαίνοντας στο κυβερνών κόμμα της Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης το 2011 του τότε πρωθυπουργού και νυν προέδρου της Τουρκίας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν. Ωστόσο, ύστερα από κάποια σκάνδαλα διαφθοράς, ορισμένα από τα οποία είχαν σχέση και με το ποδόσφαιρο, ο Σουκούρ ανακοίνωσε την αποχώρησή του το 2013.

«Τότε ξεκίνησε η εχθρότητα», εξήγησε στη συνέντευξή του. Η ζωή του σκόρερ του ταχύτερου τέρματος στην ιστορία των Μουντιάλ, καθώς και της οικογένειάς του, έγινε πραγματική κόλαση, όπως καταθέτει στη γερμανική εφημερίδα. «Η μπουτίκ της συζύγου μου λιθοβολήθηκε, τα παιδιά μου έπεσαν θύματα επίθεσης και ο πατέρας μου φυλακίστηκε», είπε, διευκρινίζοντας ότι η κράτηση του πατέρα του έγινε μόλις ο Σουκούρ μετανάστευσε στις Ηνωμένες Πολιτείες το 2015.

Πλέον, το πάλαι ποτέ είδωλο των τουρκικών γηπέδων, με θητείες και στο Καμπιονάτο με τις Ιντερ, Πάρμα και Τορίνο, έχει γίνει ένας άνθρωπος του μεροκάματου στην Ουάσιγκτον. «Δεν μου έχει μείνει τίποτε πια, πουθενά στον κόσμο. Ο Ερντογάν μού πήρε ό,τι είχα, το δικαίωμα στην ελευθερία, το δικαίωμα στο να μιλώ και

Ο σπουδαίος πρώην ποδοσφαιριστής της Τουρκίας ζει πλέον στις ΗΠΑ και βγάζει τα προς το ζην οδηγώντας ταξί και πουλώντας βιβλία.

να εκφράζομαι, το δικαίωμα στη δουλειά. Το κόμμα του εκμεταλλεύθηκε τη δική μου δημοφιλία. Η οικογένειά μου υπέφερε και συνεχίζει να υποφέρει», δηλώνει με πικρία. Στην αμερικανική πρωτεύουσα άνοιξε μια καφετέρια, αλλά γρήγορα αναγκάστηκε να την κλείσει και αυτή, καθώς φωτογραφήθηκε με κάποιον θαυμαστή που αργότερα φυλακίστηκε κι εκείνος στην Τουρκία. Σήμερα κερδίζει τα προς το ζην ως οδηγός Uber (ταξί) και πουλώντας βιβλία. Διώκεται και ο ίδιος, άλλωστε, αφού το 2016 εκδόθηκε ένταλμα σύλληψής του. Η τουρκική εισαγγελία τον κατηγόρησε για «συμμετοχή σε ένοπλη τρομοκρατική οργάνωση», όπως το τουρκικό δικαστικό σύστημα περιγράφει την οργάνωση του ισλαμιστή ιμάμη Φετουλάχ Γκιουλέν – ο πρώην μέντορας και συνεργάτης του προέδρου Ερντογάν, που διαμένει στις ΗΠΑ, θεωρείται από τον Τούρκο πρόεδρο ο ενορχηστρωτής του αποτυχημένου πραξικοπήματος εις βάρος του τον Ιούλιο του 2016. Κατόπιν όλων αυτών ο Σουκούρ, ζώντας μακριά από τη χώρα όπου μεγάλωσε και λατρεύτηκε, έστειλε μέσω της εφημερίδας το μήνυμά του στον Ερντογάν: «Επίστρεψε στη δημοκρατία, στη δικαιοσύνη και στα ανθρώπινα δικαιώματα. Δείξε ενδιαφέρον για να προβλήματα των πολιτών και γίνε ο πρόεδρος που έχει ανάγκη η Τουρκία».

CYPRUS SCHOOL of molecular medicine

4th Lecture of Academic Excellence

Paul Nurse FRS, Nobel Laureate

Control of the Cell Cycle

Thursday 27 February 2020, 7pm

Cyprus Theatre Organisation, Nicosia

RSVP by Friday 21 February 2020

Tel: 99 122 472

30 Years 1990-2020 THE CYPRUS INSTITUTE OF NEUROLOGY & GENETICS

Eurobank Cyprus — EVENT SPONSOR

KATHIMERINI — MEDIA SPONSOR

Η FACES PRODUCTION ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Σκηνοθεσία: ΠΕΤΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ / **Κείμενα:** ΜΑΡΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ, ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΦΛΟΥΡΗΣ
Σκηνικά: ΣΚΗΝΟΤΕΧΝΙΚΗ / **Κοστούμια/Make up Artist:** ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΟΛΩΜΟΥ / **Χορογραφίες:** ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ SUCCESS
Μουσική: ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΡΙΕΥΣ / **Στίχοι τραγουδιού έναρξης:** ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛ / **Στίχοι τραγουδιών:** ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
Ηχογράφηση/Mixing Mastering: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΣΤΑΝΤΗ/Kstudio / **Φωτογράφιση:** ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΖΡΙΚΑ/LOB PRODUCTIONS
Ήχος/Σχεδιασμός Φωτισμού: ΑΚΗΣ ΙΓΝΑΤΙΟΥ
Παίζουν οι Ηθοποιοί:
ΝΤΟΡΙΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ, ΠΕΤΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ, ΛΟΥΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΠΕΤΡΟΣ ΤΙΓΡΗΣ, ΣΤΑΛΩ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ, ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

ΠΡΕΜΙΕΡΑ 15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2020

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΩΡΑ	ΘΕΑΤΡΟ
15, 22 ΣΑΒΒΑΤΟ	7, 14, 21, 28 ΣΑΒΒΑΤΟ	4, 11 ΣΑΒΒΑΤΟ	8:30μ.μ	Ε.Ν.Α.Φ. ΑΓΙΑ ΦΥΛΑ, ΛΕΜΕΣΟΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ 96499027

ΧΟΡΗΓΟΣ: C. VARNAVA CARS SALES LKM-LTD
ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: SPP MEDIA, capital, printerest, ΣΠΟΡ FM 95.0
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ: IMPOPHAR, ΣΧΟΛΗ ΧΟΡΟΥ SUCCESS ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ 99 53 22 22, ENERGIE, MESAUDA MILANO, LOB PRODUCTIONS, Sao Paolo Clothing Cyprus

Αντέδρασε το Χρηματιστήριο μετά έξι πτωτικές συνεδριάσεις

Ανοδος 1,47% με στήριξη από την ανάκαμψη των ευρωπαϊκών αγορών

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Ισχυρή ανοδική αντίδραση κατέγραψε το Χρηματιστήριο Αθηνών, καλύπτοντας μέρος των απωλειών οι οποίες έφτασαν κοντά στο 5% σωρευτικά στις προηγούμενες έξι συνεδριάσεις, και κρατώντας σημαντική απόσταση από τις 900 μονάδες, οι οποίες και αποτελούν τεχνικά σημαντικό επίπεδο στήριξης για τον Γενικό Δείκτη. Με οδηγό την ανάκαμψη των διεθνών αγορών, την περαιτέρω βελτίωση στην αγορά ομολόγων και την προθυμία των επενδυτών να επιστρέψουν στην αγορά έπειτα από αρκετές ημέρες αποχής ή ρευστοποιήσεων, το Χ.Α. ξέφυγε από τον κλοιό των πιέσεων που είχαν απειλήσει το ανοδικό μομέντουμ το οποίο είχε κτιστεί εδώ και καιρό.

Οπως είναι λογικό, βασικός και καθοριστικός παράγοντας για την πορεία της αγοράς το τρέχον διάστημα είναι το κλίμα στις διεθνείς αγορές και οι ειδήσεις-εξελίξεις στο μέτωπο του κορωνοϊού, αλλά και το κατά πόσον θα έχει επιπτώσεις στην ανάπτυξη του παγκόσμιου ΑΕΠ τόσο στο τρέχον τρίμηνο όσο και στο σύνολο του έτους.

Πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με κέρδη 1,47% στις 916,75 μονάδες και πολύ κοντά στα υψηλά ημέρας (917,65 μονάδες και κέρδη 1,57%), ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 69,61 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με άνοδο 1,18% στις 2.295,40 μονάδες, ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 2,48% στις 1.256,27 μονάδες, ενώ ο τραπεζικός δείκτης σημείωσε άνοδο 0,73% στις 836,57 μονάδες, με τη Eurobank να καταγράφει κέρδη 2,10%, την Τράπεζα Πειραιώς να κλείνει στο +1,50%, την Εθνική Τράπεζα στο +0,41% και την Alpha Bank να υποχωρεί κατά 0,50%.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 916,75 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 69,61 εκατ. ευρώ.

Βασικός και καθοριστικός παράγοντας για την πορεία της αγοράς το τρέχον διάστημα είναι το κλίμα στις διεθνείς αγορές και οι ειδήσεις-εξελίξεις στο μέτωπο του κορωνοϊού, αλλά και το κατά πόσον θα έχει επιπτώσεις στην ανάπτυξη του παγκόσμιου ΑΕΠ τόσο στο τρέχον τρίμηνο όσο και στο σύνολο του έτους.

Στα υπόλοιπα blue chips –με εξαίρεση τη μετοχή του ΟΛΠ– το κλίμα ήταν θετικό, ενώ ξεχώρισαν οι Βιοχάλκο, ΔΕΗ, ΑΔΜΗΕ και Fourlis με κέρδη άνω του 3%, ενώ άνω του 2% άνοδο σημείωσαν οι ΟΤΕ, Τέρνα Ενεργειακή, Motor Oil, Ελλάκτωρ, ΓΕΚ Τέρνα και Lamda Development.

Το χρηματιστηριακό φτάρνισμα της Κίνας προκάλεσε πρόσκαιρα μόνο αναταραχή στις αγορές του πλανήτη που αντέδρασαν, κινούμενες πάλι ανοδικά, σημειώνει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της Κύκλος Χρηματιστηριακή, εκτιμώντας ότι το ενδεχόμενο επανόδου στην κανονικότητα σε εύλογο χρονικό διάστημα, ολίγων μηνών ενδεχομένως, έχει υπολογίσιμη πιθανότητα να συμβεί. Το ελληνικό Χρηματιστήριο, τονίζει, θα συνεχίσει να επηρεάζεται καταλυτικά από την κίνηση των διεθνών αγορών, ενώ η επιβεβαίωση της στήριξης των 900 μονάδων ήταν σημαντική και ελπιδοφόρα, καθώς διαφάνηκε ότι το «έξυπνο χρήμα» συνεχίζει να πιστεύει ότι οι εγχώριοι καταλύτες μπορούν και φέτος να οδηγήσουν σε μια ανοδική χρονιά, στον βαθμό που αμβλυνθούν οι διαταραχές του εξωτερικού περιβάλλοντος.

Ωστόσο, μόνο μια σοβαρή συναλλακτική αναβάθμιση με γρήγορη αναρρίχηση πάνω από τις 930 μονάδες θα απομακρύνει τον κίνδυνο αναζωπύρωσης των διαθέσεων των πωλητών.

Δυναμική άνοδος στις ευρωπαϊκές αγορές

Ανοδικά κινήθηκαν, χθες, τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια αναπληρώνοντας για δεύτερη συναπτή ημέρα τις απώλειες που είχαν σημειώσει την περασμένη εβδομάδα όταν κλιμακωνόταν η ανησυχία για τη διάδοση του κορωνοϊού από την Κίνα.

Οι επενδυτές δείχνουν να έχουν καθησυχαστεί από τα μέτρα που λαμβάνει εσπευσμένως το Πεκίνο για να περιορίσει τις απώλειες από την επιδημία του κορωνοϊού. Σπεύδουν, άλλωστε, και να εκμεταλλευθούν τις ευκαιρίες που δημιούργησε η πτώση της περασμένης εβδομάδες και παρακάμπτουν προς το παρόν τουλάχιστον την ανησυχία για την εξάπλωση της επιδημίας και τα συνεπακόλουθά της.

Ετσι, ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 έκλεισε με άνοδο 1,6% και τα μεγαλύτερα κέρδη σημείωσαν οι μετοχές εταιρειών βασικών πόρων και πρώτων υλών που εκτινάχθηκαν κατά 3,6%. Με +1,55% έκλεισε ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου και με +1,81% ο Xetra DAX της Φρανκφούρτης.

Αντίστοιχη ήταν η άνοδος σε όλες τις ευρωπαϊκές αγορές με τον δείκτη CAC 40 του Παρισιού να κλείνει με κέρδη 1,76% και τον FTSE MIB του Μιλάνου με +1,64%. Σημειωτέον ότι είχε προηγηθεί άνοδος στα χρηματιστήρια της Κίνας, που συνέστησε μάλιστα στους επενδυτές να διατηρήσουν την ψυχραιμία τους και να μην επηρεάζονται από όσα συνέβησαν τη Δευτέρα.

Οπως, άλλωστε, τονίζουν οικονομικοί αναλυτές, οι αγορές είχαν χθες στραμμένο το βλέμμα στον διάλογο που αναμένεται να αρχίσει άμεσα ανάμεσα στην Ε.Ε. και στο Λονδίνο με αντικείμενο τις μελλοντικές εμπορικές σχέσεις ανάμεσα στις δύο πλευρές.

Τη μεγαλύτερη άνοδο σημείωσαν οι μετοχές της δανικής βιομηχανίας παραγωγής εξοπλισμού νοσοκομείων Ambu που κατέγραψε άλμα 24%, καθώς είχε ανακοινώσει νωρίτερα διψήφια κέρδη για τους δύο τελευταίους μήνες του 2019 και τον πρώτο μήνα του τρέχοντος έτους.

Οι επενδυτές έχουν καθησυχαστεί από τα μέτρα που λαμβάνει εσπευσμένως το Πεκίνο για τον κορωνοϊό.

Η Wall Street, άλλωστε, σημείωνε άνοδο, με τους βασικούς δείκτες S&P 500 και Dow Jones να σημειώνουν κέρδη 1,74% και 1,63% αντιστοίχως μέχρι αργά το βράδυ. Την ίδια στιγμή υποχωρούσαν τα ομόλογα του αμερικανικού και του γερμανικού δημοσίου που είχαν πάρει την ανιούσα ως ασφαλή καταφύγια.

Οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου σημείωσαν χθες άνοδο επτά μονάδων βάσης στο 1,60% και τα αντίστοιχα της Γερμανίας άνοδο τριών μ.β. στο 0,41%.

Ο Xetra DAX της Φρανκφούρτης κατέγραψε κέρδη 1,81%.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %
3M COMPANY	157.755	0.744
ALCOA CORP	14.74	3.5112
ALLEGHANY CRP	816.68	0.9606
ALTRIA GROUP	46.795	1.1565
AMAZON COM	2036.12	1.5927
AMER EXPRESS C	132.79	1.3664
AMER INTL GROU	51.38	0.43
AMGEN	222.43	2.559
APPLE INC	317.76	2.9482
BANK OF AMERIC	33.8	2.5174
BAXTER INTL IN	91.45	1.9623
BOEING CO	318.22	0.7025
BRISTOL MYERS	64.52	1.4785
CAMPBELL SOUP	49.18	0.6343
CATERPILLAR IN	133.83	3.1286
CIGNA CORP	197.85	3.1705
CHEVRON	107.14	0.8092
CISCO SYSTEMS	47.605	2.3103
CITIGROUP	77.01	2.5023
CERVECERIAS	18.405	1.7413
COCA-COLA CO	59.3734	1.3544
COLGATE PALMOL	75.77	1.121
DANAOS CORP	5.81	3.0142
DIANA SHIPPING	2.68	1.1321
DOW INC	48.06	2.8241
DUPONT DE NMOU	52.61	1.5441
ENTERGY CP	131.62	-0.4312
EXXON MOBIL	60.575	-0.2552
FEDEX CORP	147.01	2.2038
FORD MOTOR CO	9.175	2.1715
INTL BUS MACHI	148.92	1.8117
GENERAL DYNAMI	180.12	1.9817
GENERAL ELEC C	12.6	2.7732
GOLDM SACHS GR	243.15	1.7321
HALLIBURTON CO	22.085	2.7209
HARTFORD FINL	58.92	-2.0286
HP INC	21.605	1.4319
HOME DEPOT INC	235.8113	1.8447
HONEYWELL INTL	175.69	2.5508
INTEL CORP	65.545	1.7464
JOHNSON JOHNSO	152.32	1.4317
JPMORGAN CHASE	136.4614	2.3179
LAZARD	42.61	3.1469
MCDONALD'S COR	215.46	0.1301
MERCK & CO	88.64	1.4884
MICROSOFT CP	179.94	3.1884
3M COMPANY	157.72	0.7216
MORGAN STANLEY	54.56	3.7262
NIKE INC CL B	102.3	3.0523
NORFOLK SOUTHE	212.55	2.6861
PFIZER INC	37.805	0.7865
PROCTER & GAMB	127.08	1.5746
RAYTHEON CO	223.46	2.0971
ROCKWELL AUTOM	201.525	3.5799
SCHLUMBERGER L	34.63	3.4967
SOUTHERN	70.305	-0.5587
STEALTHGAS	3	-0.9901
TSAKOS ENERGY	3.02	2.3729
UNISYS CORP	10.3	5.102
UNITED TECH CP	152.8295	1.9203
UNITEDHEALTH G	280.13	2.2298
US BANCORP	54.67	1.8253
VERIZON COMMS	58.34	0.4996
WALT DISNEY CO	144.3	2.1087
WELLS FARGO &	47.535	0.8807
WALMART INC	115.84	1.3739

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ANGLO AMERICAN	2066.5	3.719
A.B.FOOD	2614.7974	0.647
ADMIRAL GROUP	2296	0.93
ASHTEAD GRP.	2541.8393	4.142
ANTOFAGASTA	869.7071	2.779
AVIVA PLC	401.8	0.1
ASTRAZENECA	7535	1.06
BABCOCK INTL	588.2308	3.646
BAE SYSTEMS	645.1081	0.966
BARCLAYS	172	1.367
BRIT AM TOBACC	3445	1.592
BARRATT DEVLPM	823.9548	1.258
BERKELEY GRP	5326	0.566
BR LAND CO	571.4	2.218
BUNZL	1988	0.455
BP	469.3805	4.164
BURBERRY GRP	2022.954	2.324
BT GROUP	164.72	-0.318
COCACOLA HBC A	2826.4307	0.678
CARNIVAL	3182.9156	2.836
CENTRICA	83.94	-2.031
COMPASS GROUP	1883.5	0.212
CAPITA PLC	151.65	3.374
CRH	2949.4912	1.403
DIXONS CARPHO	136.05	1.115
DCC	6342	0.965
DIAGEO	3140.5	1.372
DIRECT LINE	341.6	0.589
EXPERIAN	2718	1.607
EASYJET	1483.5	2.558
FRESNILLO	624.2	-2.773
GLENCORE	231.6733	5.19
GLAXOSMITHKLIN	1815	0.789
HIKMA	1847.5	0.901
HAMMERSON H	236.3	-1.598
HARGREAVES LS	1770.4754	1.484
HSBC HOLDINGS	563.7	1.44
INTL CONSOL AI	583.724	3.374
INTERCONT HOTE	4763.9033	3.138
3I GROUP	1148	1.954
IMPBRANDS	1962.3907	0.629
INTU PROPERTIE	16.3668	-12.417
INTERTEK GROUP	5823.67	0.206
ITV	137.8	2.074
JOHNSON MATTHE	2696.6159	3.409
KINGFISHER	204.1	-0.439
LAND SECS.	956.27012	1.058
LEGAL & GENERA	309.6026	1.677
LLOYDS BNK GRP	57.5	1.68
LOND STOCK EXC	8078	1.312
MARKS & SP.	117750	1.943
MONDI	1577	0.638
NATIONAL GRID	1009.8	0.079
NEXT	6984	0.086
PROVIDENT FINC	481.9	2.358
PRUDENTIAL	1396.5	2.083
PERSIMMON	3138	1.422
PEARSON	571.6	0.847
RECKIT BNCSR G	6429	1.149
ROYAL BANK SCO	221.3	2.257
RDS 'A	1990.22	1.578
RDS 'B	2003	1.773
RELX	2045	2.082
RIO TINTO	4206.5	3.012
ROYAL MAIL R	191.125	-1.852
ROLLS ROYCE PL	680.5937	1.511
RSA INSRANCE G	549	0.329
SAINSBURY(J)	202.2	0.597
SCHRODERS	3272	2.381
SAGE GROUP	762.6	1.275
ST JAMESS PLAC	1173.2466	2.473
SMITHS GROUP	1714	0.942
SMITH&NEPHEW	1853	1.282
SSE PLC	1528	-0.162
STANDRD CHART	638.4	1.237
SEVERN TRENT	2565	-1.118
TRAVIS PERKINS	1549	1.627
TESCO	250.3	0.562
TUI AG	811.577	1.954
TAYLOR WIMPEY	222.9	1.734
UNILEVER	4593.5	0.295
UTD. UTILITIES	1008.5	-0.975
VODAFONE GROUP	151.5659	0.278
WPP PLC	970	1.528
WHITBREAD	4541	1.066

Zurich /Ζυρίχη

(Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ABB LTD N	23.31	3.05
RICHEMONT N	73.04	2.96
GEBERIT N1	518.2	0.97
LAFARGEHOLCIM	49.08	0.51
NOVARTIS N	92.22	0.84
ROCHE HOLDING	329.75	1.4
SGS N	2603	-4.55
SWATCH GROUP I	251.2	2.45
ADECCO N	58.18	2.57
JULIUS BAER N	47.43	1.78
CS GROUP AG	12.42	1.97
GIVAUDAN N	3232	1.09
NESTLE SA	108.14	1.08
TRANSOCEAN N	0	0
SWISSCOM N	531.4	0.08
SWISS RE N	109.8	0.6
UBS GROUP N	12.165	1.46
ZURICH INSURAN	409	1.29

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ADIDAS N	291.4	6.4
ALLIANZ SE	219.85	2.75
BASF SE	61.99	1.29
BAY MOT WERKE	64.95	0.57
BEIERSDORF	103.55	0.05
BAYER N AG	75.4	2.08
COMMERZBANK	5.425	0.197
CONTINENTAL AG	102.76	0.46
DAIMLER AG N	42.35	0.73
DEUTSCHE BANK	8.165	0.034
DEUTSCHE POST	32.075	0.605
DT BOERSE N	151.3	1.85
DT LUFTHANSA A	14.52	0.46
DT TELEKOM N	14.674	0.036
E.ON SE NA	10.49	0.08
FRESENIUS MEDI	71.14	1.24
FRESENIUS SE	46.745	0.415
HEIDELBERGCEME	63.42	1.12
HENKEL AG&CO V	94.64	1.52
INFINEON TECH	20.13	0.618
K+S AG NA	9.03	0.228
MERCK KGAA	117.8	0.45
MUENCH. RUECK	272	1.7
RWE AG	31.59	-0.02
THYSSENKRUPP A	10.85	0.255
VOLKSWAGEN VZ	167.08	4.28
VONOVIA SE	51.78	-0.1
SIEMENS N	112.98	1.76
SAP SE	122.98	2.98

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
AALBERTS	41.24	2.31
AEGON	3.774	2.22
ABN AMRO BANK	15.96	0.25
AKZO NOBEL	86.37	0.71
ALTICE EUROPE	6.518	8.63
ARCELORMITTAL	14.112	5.38
ASML HOLDING	269.95	3.83
BOSKALIS WESTM	21.6	1.55
GALAPAGOS	224.8	7.46
HEINEKEN	98.78	0.51
ING GROEP	10.096	2.53
KONINKLIJKE DS	112.4	1.26
KPN KON	2.489	-1.27
NN GROUP	31.97	1.17
KONINKLIJKE DS	112.4	1.26
IMCD	81.65	3.09
RANDSTAD	53.14	2.31
RELX	24.29	2.36
ROYAL DUTCH SH	23.61	1.99
UNIBAIL RODAM	123.65	1.19
VOPAK	49.05	1.98
WOLTERS KLUWER	69.68	2.02

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
A2A SPA	1.82	1.82
ATLANTIA	23.03	22.18
AZIMUT HLDG	22.88	22.40
CIR-COMP	1.14	1.13
ENEL	8.00	7.97
EXOR	68.34	67.08
ENI	12.79	12.61
GENERALI ASS	17.95	17.73
GEOX	1.10	1.09
INTESA SANPAOL	2.3515	2.91
MEDIASET	2.40	2.41
MEDIOBANCA	9.21	9.21
RCS MEDIAGROUP	0.92	0.91
PRYSMIAN	21.48	21.05
SNAM	4.94	4.88
STMICROELEC.N.	26.67	25.76
TELECOM ITALIA	0.49	0.48
TENARIS	9.41	9.22
TERNA	6.40	6.34
UNICREDIT	12.58	3.06

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
AJINOMOTO	1941	1.36
ASAHI GROUP HL	5021	0
ASTELLAS PHARM	1852.5	-0.35
BRIDGESTONE CO	3902	0.1
CANON INC	2858	-0.49
CASIO COMPUTER	2027	1
CITIZEN WATCH	528	1.15
CREDIT SAISON	1745	1.39
DAIWA SEC GROU	554.7	1.85
SUBARU	2699.5	-1.69
FUJIFILM HOLDI	5424	-1.11
FUJITSU LTD	12500	4.6
HINO MOTORS	1014	-1.17
HITACHI	4087	-0.32
HONDA MOTOR	2809	-0.02
IHI	2590	0.31
ISUZU MOTORS	1073	0.09
KAWASAKI HVY I	2133	0.33
KAJIMA CORP	1407	0.57
KEIO	6050	-2.58
KOBE STEEL	497	1.22
KONICA MINOLTA	669	-1.62
JTEKT	1151	-1.62
MITSUB UFJ FG	568	0.55
MITSUBISHI COR	2814.5	0.59
MITSUBISHI ELE	1587.5	0.22
MITSUBISHI MOT	403	0.25
NEC CORPORATIO	4980	-0.3
NIKKON HLDG	2561	0.47
NIKON CORP	1312	-0.15
NIPPON SUISAN	5021	-2.01
NISSAN MOTOR C	587.6	-0.41
NOMURA HOLDING	540	-2.76
NISSAN CHEMICA	4565	0.66
NIPPON PAPER I	1817	
NTT DOCOMO	3021	-2.04
OBAYASHI CORP	1208	0.33
ODAKYU ELEC RA	2431	1.17
OJI HOLDINGS	581	3.01
OSAKA GAS	1867	-0.32
RICOH CO LTD	1238	-1.2
SECOM	9583	-0.28
SEVEN & I HLDG	4262	0.14
SHARP CORP	1541	2.66
SHIMIZU CORP	1118	0.27
SHISEIDO	6991	2.51
SONY CORP	7700	-0.04
SMFG	3902	0.88
SUMITOMO CHEM	448	0
SUZUKI	762	2.01
TAISEI CORP	4430	1.61
TDK CORPORATIO	11890	1.02
TOBU RAILWAY	3875	1.31
TOKIO MARINE H	6038	0.6
TORAY INDUSTRI	720	0.18
TREND MICRO	5770	0.35
TOPY INDS LTD	1762	1.15
TORAY INDUSTRI	720	0.18
TOSHIBA CORP	3500	0
TOYOBO	1513	1.68
TOYOTA MOTOR C	7639	0.78
YAMAHA CORP	5620	2

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ACCOR	37.74	0.88
AIR LIQUIDE	133.00	0.83
ALSTOM	47.20	-1.23
AXA	24.40	1.37
BNP PARIBAS	49.29	1.97
BOUYGUES	36.64	2.98
CAPGEMINI	116.05	1.8
CARREFOUR	15.45	1.44
CASINO GUICHAR	36.51	0.38
CREDIT AGRICOL	12.57	1.82
DANONE	73.38	0.85
DASSAULT SYSTE	157.85	-0.32
EDF	11.40	0.26
L'OREAL	261.50	2.55
L.V.M.H.	410.60	3.49
LAGARDERE S.C.	17.34	1.82
MICHELIN	106.30	1.05
PERNOD RICARD	159.30	1.47
PEUGEOT	19.20	1.59
KERING	569.00	2.69
PUBLICIS GROUP	40.08	0.23
RENAULT	34.81	-0.13
SAINT-GOBAIN	34.72	1.57
SANOFI	88.56	1.1
SCHNEIDER ELEC	94.04	2.44
SOCIETE GENERA	29.64	1.2
SODEXO	96.62	1.09
TF1	6.89	0.66
THALES	98.18	-1.13
TOTAL	44.80	2.38
VEOLIA ENVIRON	26.69	0.08

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ACS CONS Y SER	29.78	0.7442
AENA SME	169	0.2967
ACERINOX	9.06	2.2343
ACCIONA	101.8	0.5929
AMADEUS	74.42	3.1034
BANKIA	1.683	0.8388
BBVA	4.7855	2.5831
BANKINTER	5.942	1.1576
CAIXABANK	2.671	0.2628
DSTR INT ALIME	0.1001	-1.8627
ENDESA	24.63	-0.525
ENAGAS	24.38	0.5361
FERROVIAL	28.83	0.769
FOMENTO DE CON	11.3	1.2545
GRIFOLS	30.97	1.408
IBERDROLA	9.946	0.4444
INT AIRLINES G	7.014	3.7881
INDRA SISTEMAS	10.72	2.682
INDITEX	31.26	2.3241
MAPFRE	2.352	1.2048
MERLIN PROP	12.9	0.1553
ARCELORMITTAL	14.106	5.1274
OBR HUARTE LAI	1.1195	4.285
RED ELECTR COR	17.93	-0.3612
REPSOL	12.58	2.4013
BCO DE SABADEL	0.8354	1.7788
BANCO SANTANDE	3.691	3.607
SACYR	2.564	0.9449
TELEFONICA	6.177	1.0966
MEDIASET ES CO	4.979	0.3831
TECNICAS REUN	21.18	-0.7498

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1048	1,1034	1,1038
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4729	7,4708	7,4746
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΩΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8488	0,8468	0,8472
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,6278	10,5977	10,6049
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	120,52	120,61	120,69
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0702	1,0699	1,0705
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,1948	10,1859	10,1929
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4671	1,4649	1,466
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6439	1,64	1,6411

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	0,7812	0,7837
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	336,44	336,54
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΝ	0,416	0,4162
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,7057	1,7066
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,5118	1,5128
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	8,5703	8,5735
ΚΟΡΟΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	137,8	138
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	17,3896	17,5063
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,8491	0,8484
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	479,979	483,464
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	6,5872	6,5918
ΝΤΙΡΧΑΜ ΗΝ. ΑΡΑΒ. ΕΜΙΡΑΤΩΝ	4,0526	4,0548
ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	16,2746	16,286
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	4,0164	4,02
ΡΙΑΛ ΟΜΑΝ	0,4248	0,425
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,1395	4,1415
ΣΕΚΕΛΊΗ ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	3,8013	3,8093
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,13	25,135

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2020	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1088
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8445
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4729
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,5528

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	323,41
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	323,41
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	323,41
ΠΩΛΗΣΗ	389,96

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	916,75	1,47
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2499,15	1,91
FTSE Κατασκευών-Υλικών	3158,62	1,8
FTSE ΜΜΕ	0	0
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	4625,81	1,6
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	9822,23	0,65
FTSE Πρώτων Υλών	7026,24	0,26
FTSE Ταξιδίων και Αναψυχής	1914,38	0,93
FTSE Τεχνολογίας	982,2	2,19
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3815,06	2,06
FTSE Τραπεζών	836,57	0,73
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	633,17	0,73
FTSE Τροφίμων και Ποτών	12378,83	0,72
FTSE Υγείας	498,64	0,69
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	3298,49	2,73
FTSE Χημικών	8899,98	1,43
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	1057,5	2,24
FTSE X.A. LargeCap	2295,4	1,18
FTSE X.A. MidCap	1256,27	2,48
FTSE X.A. Δείκτης Αγοράς	569,16	1,21

▲ 89 ▼ 25 ► 31

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	24.928.562	36,16%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	13.732.318	19,92%
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	7.225.112	10,48%
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	3.611.100	5,24%
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	3.537.209	5,13%
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	2.246.165	3,26%
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.760.168	2,55%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.737.422	2,52%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.483.411	2,15%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	1.225.502	1,78%
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.151.632	1,67%
ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	911.731	1,32%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	683.935	0,99%
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	583.924	0,85%
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	515.038	0,75%
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	408.159	0,59%
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	399.171	0,58%
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	393.026	0,57%
ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	337.005	0,49%
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	274.433	0,40%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	1.801.837	2,61%
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	68.946.860	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	0,470	9,56%	INTERTEK (ΚΟ)	0,870	-2,25%
AUDIOVISUAL (ΚΟ)	0,268	7,20%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	1,460	-1,35%
QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	0,236	5,83%	CENTRIC ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,250	-1,19%
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	3,685	3,80%	A.S. COMPANY (ΚΟ)	2,800	-0,71%
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,110	3,77%	ALPHA BANK (ΚΟ)	1,782	-0,50%
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	1,440	3,75%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	1,080	-0,37%
ΔΕΗ (ΚΟ)	4,260	3,65%	ΟΛΠ (ΚΟ)	21,900	-0,23%
AUTOHELLAS (ΚΟ)	7,960	3,65%			
QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	9,120	3,64%			
ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	2,360	3,51%			

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
AEGEAN AIRLINES	8,27	0,24
ΑΔΜΗΕ	2,39	3,46
ALPHA BANK	1,78	-0,5
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	3,24	1,5
COCACOLA HBC	33,23	0,73
EUROBANK ERGASIAS	0,83	2,1
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	8,2	2,37
CENERGY HLD	1,44	3,75
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	4,77	1,92
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	7,9	0,51
OTE	13,86	2,06
JUMBO	18,47	0,38
LAMDA DEVELOPMENT	8,12	2,4
MOTOR OIL	19,04	2,09
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	9,35	1,58
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	2,93	0,41
ΟΠΑΠ	11,35	0,8
ΟΛΠ	21,9	-0,23
ΔΕΗ	4,26	3,65
TITAN	18,46	1,32
VIOHALCO	3,69	3,8
SARANTIS	8,92	0,22
TERNA ENERGY	8,33	2,33
FOURLIS	5,75	3,23
ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.	1,77	2,07

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
OTE (ΚΟ)	13.732.318,34	ALPHA ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	2,08%
ALPHA BANK (ΚΟ)	8.095.772,46	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	0,80%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	7.331.645,91	UNIBIOS (ΚΟ)	0,51%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7.175.662,68	AUDIOVISUAL (ΚΟ)	0,41%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	5.614.870,86	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,39%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3.753.314,01	INTERTEK (ΚΟ)	0,35%
JUMBO (ΚΟ)	3.537.208,98	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,29%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.889.046,18	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,27%
MOTOP ΟΪΛ (ΚΟ)	2.246.164,98	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	0,25%
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	1.673.922,09	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,24%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.
61.888,63 (εκατ. ευρώ) — **1,26%** ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
69.022,87 (χιλ. ευρώ) — **8,29%** ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
28.096,22 (χιλ. τεμάχια) — **19,90%** ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	177	763	9.643
FTSE/Χ.Α. Large Cap	177	763	9.643
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.553	17.284	367.524
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	23	107	6.026
ALPHA BANK (ΚΟ)	180	4.195	41.208
ATTICA BANK A.T.E. (ΚΟ)	10	188	7.486
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	13	82	270
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	12	95	8.903
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	124	1.097	23.323
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	161	3.430	52.948
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	5	15	1.165
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	3	51
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	83	255	7.529
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	32	53	3.475
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	16	26	2.363
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	10	81	4.688
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	14	60	5.494
JUMBO (ΚΟ)	8	12	645
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	36	178	3.739
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	42	1.391	83.374
MOTOP ΟΪΛ (ΚΟ)	24	51	992
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	171	729	13.818
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	152	2.288	37.979
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	17	59	2.592
OTE (ΚΟ)	24	102	3.679
ΟΛΠ (ΚΟ)	2	2	573
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	145	1.308	29.103
ΔΕΗ (ΚΟ)	117	1.250	14.844
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	97	126	3.773
TITAN CEMENT (ΚΑ)	0	0	75
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	34	101	7.409
Δικαιώματα σε Δείκτες	19	63	1.881
FTSE/Χ.Α. Large Cap	19	63	1.881
Δικαιώματα σε Μετοχές	3	4	659
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	10
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	46
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	199
OTE (ΚΟ)	0	0	10
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3	4	69
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	325
Συνολική Δραστηριότητα	1.752	18.114	379.707

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 4 Φεβρουαρίου 2020

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,8500	0,8560	0,8548	0,2720	750	0,8400	0,8500	0,8500	-0,70
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1,2760	1,2980	1,2856	0,0400	23.488	1,2760	1,2800	1,2800	-0,93
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0,4700	0,4800	0,4721	-0,3760	7.492	0,4720	0,4800	0,4720	-0,42
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0110		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,1200	0,1250	0,1244	0,4790	17.140	0,1200	0,1260	0,1200	0,84
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	0,1230	0,1250	0,1240	0,0860	35.000	0,1230	0,1260	0,1230	-0,81
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,3200	1,3300	1,3240	1,1390	5.000	1,3100	1,3300	1,3200	-0,75
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,3200	1,3400		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0320	0,0000		
MINE	MINERVA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,0265	0,0275		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,0395	0,0000		
ΕΛΗΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,3000	0,0000		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0160	0,0180		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,1030	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1460		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0005	0,0010		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0,0020	0,0020	0,0020	0,0000	20.624	0,0020	0,0030	0,0020	0,00
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	0,1840	0,1960	0,1915	-0,0330	17.000	0,1820	0,1940	0,1950	0,52
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0380		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)"						1,0300	1,1100		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD	0,1330	0,1350	0,1342	-0,0790	36.152	0,1300	0,1350	0,1350	0,00
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD	0,0210	0,0210	0,0210	-0,1000	1.200	0,0220	0,0230	0,0210	-4,55
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,1220	0,1220	0,1220	0,0620	1.034	0,1180	0,1220	0,1220	0,83
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0,0700	0,0700	0,0700	0,1000	5.000	0,0685	0,0700	0,0700	1,45
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,8800	0,8800	0,8800	0,7720	6.000	0,8000	0,8700	0,8800	0,00
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1,1300	1,1300	1,1300	5,6000	250	1,0700	1,1300	1,1300	1,80
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0255	0,0280		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0605	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0000		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,3780	0,3820	0,3799	0,0890	46.500	0,3800	0,3860	0,3800	0,00
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1150	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	2,2000	2,2600	2,2001	-0,1040	11.015	2,2000	2,2600	2,2000	0,00
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0130		
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΟ	KEO PLC						1,4400	1,4900		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,0000	0,2500		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	0,6300	0,6500	0,6349	-1,5150	12.372	0,6500	0,6800	0,6500	0,00
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0,3020	0,3060	0,3041	0,2740	19.000	0,3040	0,3060	0,3060	1,32
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0750	0,0800		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,1920	0,2060		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0,0690	0,0690	0,0690	-0,2570	10.000	0,0675	0,0710	0,0690	-2,82
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,2160	0,2380		
Ενέργεια										
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1,0300	1,0400	1,0302	-0,3210	4.100	1,0300	1,0400	1,0400	0,97
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	1,2100		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0000		
ΔΩΕΠ	ΔΩΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0940		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανία										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						51,0000	55,0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2	55,0000	55,0000	55,0000	20,0000	4.000	53,0000	55,0000	55,0000	3,77
ΙΝΓΚΑΡΤ	Glenfinnian Bond Designated Activity Company (Ομόλογα) (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΙΝΓΚΑΡΤ2	Pulteney Bond Designated Activity Company (Ομόλογα) (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΤΡΙΣΤΟΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ομόλογα)						0,0000	0,0000		

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.
** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'.
Ειδική κατηγορία διαπραγμάτευσης: Στην Κατηγορία αυτή θα ταξινομούνται εταιρείες όταν ενδεχομένως θα συντρέχουν σοβαρά λόγοι μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παροχής επαρκών στοιχείων /εκεγγύων προς τους επενδυτές.
Αγορά ειδικών χαρακτηριστικών: ταξινομούνται εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν πτρούν τις υποχρεώσεις της διασποράς ή της εμπορευσιμότητας ή της χρηματιστηριακής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραλείπουν να εισαγάγουν στο Χρηματιστήριο μετοχές τους όπως προβλέπεται από το Άρθρο 129 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικοί οργανισμοί και επιζητούν την απαλλαγή τους από περιορισμό αναφορικά προς τις υποχρεώσεις τους.

NBG Securities

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2020

γαστρονόμος

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

ΠΙΚΑΝΤΙΚΗ ΑΠΟΚΡΙΑ

ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΤΣΙΚΝΟΠΕΜΠΤΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΠΟΚΡΙΕΣ ΜΕ ΚΙΜΑΔΟΝΟΣΤΙΜΙΕΣ

✔ Παρακολουθούμε βήμα-βήμα τον **Χριστόφορο Πέσκια** να μας ετοιμάζει κυριακάτικο ρόστο, και τον **Λευτέρη Λαζάρου** που μας φτιάχνει κρασάτο γαλέο κατσαρόλας.

✔ Μαθαίνουμε τα πάντα για τα μανιτάρια και δοκιμάζουμε τα απίθανα γαλατένια γλυκά του **Στέλιου Παρλιάρου**.

✔ Ακόμη κωδικός σούπας: η **Αθηνά Λοιζίδου μας** μαγειρεύει τραχανά, αυγολέμονο, λουβάνα,ψαρόσουπα και η **Μαριλένα Ιωάννιδου** εντράδα με βοδινό και κραμπί.

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το «σαράκι» της κλιματικής αλλαγής

Πρόκειται για άγχος ή θλίψη που σχετίζεται με οικολογικές, πολιτιστικές και κοινωνικές απειλές

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**

«Είναι εφιαλτικό αυτό που συμβαίνει, δες την Αυστραλία, τις καταστροφές που φέρνει η κλιματική αλλαγή, νιώθω ότι δεν υπάρχει ελπίδα, δεν υπάρχει μέλλον». Η απελπισία στη φωνή της γυναίκας στο διπλανό παγκάκι με κάνει να στρέψω το βλέμμα. Τα μάτια της είναι βουρκωμένα, η όψη της καταβεβλημένη, «έχω χάσει τον ύπνο μου», ομολογεί στην παρέα της. Δεν είναι η μόνη. Την τελευταία διετία, άνθρωποι όλων των ηλικιών αναφέρουν ότι βιώνουν ολοένα εντεινόμενα συναισθήματα άγχους

Ο όρος eco-anxiety εμφανίζεται ολοένα και συχνότερα σε δηλώσεις και μελέτες ειδικών, για να περιγράψει τη συναισθηματική επιβάρυνση που βιώνουν εκατομμύρια πολίτες.

για το ενδεχόμενο μιας οικολογικής καταστροφής που θα οδηγήσει στον αφανισμό της ζωής στον πλανήτη.

Ο όρος eco-anxiety εμφανίζεται ολοένα και συχνότερα σε δηλώσεις και μελέτες ειδικών, για να περιγράψει τη συναισθηματική και ψυχολογική επιβάρυνση που βιώνουν εκατομμύρια πολίτες, ενώ ψυχαναλυτές και οικοψυχολόγοι επιστρατεύονται για την ανάλυση του φαινομένου. «"Δεν υπάρχει ελπίδα" είναι η φράση που συχνότερα ακούω, ιδιαίτερα από τους νεότερους πελάτες μου. Τους διακατέχει η αίσθηση ότι το μέλλον είναι πολύ αβέβαιο και είναι πολύ δύσκολο να ζήσουν με αυτή», ομολογεί η οικοψυχολόγος Μαίρη-Τζέιν Ραστ. Η Αμερικανική Ψυχιατρική Εταιρεία έχει ήδη ασχοληθεί με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην ψυχική και πνευματική υγεία, συγκαταλέγοντας σε αυτές το «οικολογικό άγχος», ενώ ο κλάδος της οικοψυχολογίας αναπτύσσει εργαλεία και ενημερώνει για τις μεθόδους αντιμετώπισής του.

Στη Βρετανία, η μη κερδοσκοπική οργάνωση Climate Psychology Alliance δέχεται σχεδόν καθημερινά αιτήματα από οργανισμούς ή μεμονωμένα άτομα που ζητούν τη βοήθεια των ψυχολόγων-ψυχοθεραπευτών της, για να διαχειριστούν τα συναισθήματα αυτά. Η Καρολάιν Χίκμαν είναι ψυχοθεραπεύτρια, καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο του Μπαθ και μέλος της οργάνωσης Climate Psychology Alliance και συγκαταλέγεται μεταξύ των κορυφαίων ειδικών στο θέμα σε διεθνές επίπεδο. «Πρόκειται για άγχος ή θλίψη που σχετίζεται με οικολογικές, πολιτιστικές και κοινωνικές απειλές», διευκρινίζει στην επικοινωνία μας. «Είναι ένας φόβος οικολογικής καταστροφής και Αποκάλυψης. Θα έβλεπα με σκεπτικισμό, όμως, την τάση ο όρος να χρησιμοποιηθεί για να αποδοθεί παθολογία σε άτομα, για να υπονοήσει κάποιος ότι όποιος αγχώνεται για την κλιματική κρίση έχει πρόβλημα και να χαρακτηριστεί ψυχοπνευματικά ασθενής. Διότι, αν κάποιος δεν αισθάνεται άγχος για την κλιματική αλλαγή ή τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η βιοποικιλότητα, ανησυχώ για τη δική του ψυχοπνευματική υγεία. Η eco-anxiety δεν είναι ένα πρόβλημα ψυχικής υγείας που πρέπει να θεραπευτεί, αλλά μια υγιής απάντηση στην κατάσταση που αντιμετωπίζουμε».

Συμπληρώνει δε ότι «δεν πρόκειται απλά για άγχος και αγωνία, αλλά για ένα μείγμα συναισθηματικών αντιδράσεων, όπως κατάθλιψη, πένθος, φόβος, θυμός, τρόμος, λύπη, ενοχή και ντροπή. Αυτά τα συναισθήματα έρχονται μαζί με τη συνειδητοποίηση της πραγματικότητας, είναι τρόπον τινά το τίμημα που πληρώνουμε καθώς γινόμαστε πιο συνειδητοποιημένοι. Μπορούμε, λοιπόν, να μιλάμε και για οικο-αφύπνιση».

«Είναι φυσιολογικό να νιώθει κανείς άγχος σε ανησυχητικές καταστάσεις, όπως σε πόλεμο ή αν λάβει μια σοβαρή ιατρική διάγνωση, και οι επιστήμονες του κλίματος έχουν δημοσιοποιήσει μια πολύ σοβαρή "διάγνωση" για τον πλανήτη», επισημαίνει και η δρ Ραστ. «Πρόκειται για κρίσιμη κατάσταση που ελπίζω να μας οδηγήσει σε δράση. Δεν θεωρώ, όμως, αυτό το υγιές και αναμενόμενο άγχος ως διαταραχή που πρέπει να θεραπευτεί. Η eco-anxiety δεν είναι ασθένεια, εκτός αν τα συμπτώματά της εμποδίζουν την ομαλή καθημερινότητα του ατόμου».

Το «οικολογικό άγχος» δεν είναι καινούργιο· επιστήμονες, ακτιβιστές κ.λπ. ανέφεραν ανάλογα συναισθήματα εδώ και δεκαετίες, ήταν όμως μια μικρή ομάδα. Αυτό που έχει αλλάξει είναι ότι έχει αυξηθεί ο αριθμός των πολιτών που βιώνουν eco-anxiety. «Εργάζομαι ως οικοψυχολόγος εδώ και είκοσι χρόνια. Τελευταία παρατηρώ αύξηση των ανθρώπων που έρχονται στο γραφείο μου και επιθυμούν να μιλήσουν για τη σχέση τους με τη γη», ομολογεί η δρ Ραστ και προσθέτει ότι «έπειτα από τη δημοσιοποίηση της τελευταίας έκθεσης της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή έχει αυξηθεί και ο αριθμός των πελατών που νιώθουν την ανάγκη να αναφερθούν στον όρο eco-anxiety. Πια, οι περισσότεροι πελάτες μου μιλούν συχνά για την κλιματική αλλαγή».

Στιγμιότυπο από τις φωτιές στην Αυστραλία. «Το eco-anxiety δεν είναι ένα πρόβλημα ψυχικής υγείας που πρέπει να θεραπευθεί, αλλά υγιής απάντηση στην κατάσταση που αντιμετωπίζουμε», τονίζει η ψυχοθεραπεύτρια Καρολάιν Χίκμαν.

Αφύπνιση και δράση

Αρκεί μια ματιά στα επιστημονικά άρθρα, στα ντοκιμαντέρ του σερ Ντέιβιντ Ατένμπορο και στις ομιλίες της Γκρέτα Τούνμπεργκ για να αρχίσει κανείς να αισθάνεται, αν μη τι άλλο, ανήσυχος υποστηρίζει η δρ Χίκμαν.

Το «οικολογικό άγχος» επιδεινώνεται, σημειώνει, από τη διαπίστωση ότι οι κυβερνήσεις, οι διεθνείς οργανισμοί και οι εταιρείες μένουν άπρακτες μπροστά στον κίνδυνο. Το θετικό είναι, καταλήγει, ότι μπορεί να λειτουργήσει ως αφετηρία ή κίνητρο ώστε να κινητοποιηθούμε κάνοντας κάτι για να προστατεύσουμε τη γη. «Η διαδικασία ξεκινά με τη συνειδητοποίηση του τι συμβαίνει στον πλανήτη μας. Αρχίζουμε να νιώθουμε αγωνία. Οι άμυνές μας επιστρατεύονται και σκεπτόμαστε ότι δεν μπορεί να είναι τόσο άσχημα τα πράγματα και σίγουρα κάποιος μπορεί να κάνει κάτι γι' αυτό. Στη συνέχεια αντιλαμβανόμαστε ότι αυτός ο "κάποιος" είμαστε εμείς και αυτό μπορεί να μας κάνει να αναλάβουμε δράση», εξηγεί η δρ Χίκμαν. «Το ζητούμενο είναι να βρούμε μια ισορροπία ανάμεσα στην αγωνία για το μέλλον και στη δράση και να τη χρησιμοποιήσουμε για να οικοδομήσουμε μια ζωή με νόημα».

Τα παιδιά νιώθουν πιο καθαρά την ανάγκη για επείγουσα δράση

«Το πρώτο πράγμα που θα έλεγα σε κάποιον είναι "δεν είσαι τρελός"» σημειώνει η δρ Χίκμαν. Είναι πολύ σημαντικό για όποιον βιώνει αυτή την τρομερή αγωνία να μην νιώθει μόνος, επισημαίνει, και παροτρύνει ιδιαίτερα τους γονείς να δίνουν βάση στις ανησυχίες των παιδιών τους. «Βλέπω νέα παιδιά που είναι δυσαρεστημένα επειδή οι γονείς τους δεν συμμερίζονται την αγωνία τους και απλά τους λένε ότι "όλα θα πάνε καλά". Αυτή δεν είναι μια υπόσχεση που μπορεί να δώσουν οι γονείς, γιατί δεν είναι βέβαιο ότι όλα θα πάνε καλά», τονίζει. Τα παιδιά νιώθουν πιο καθαρά την ανάγκη για επείγουσα δράση όπως έχει γίνει εμφανές από τις ογκώδεις διαδηλώσεις για το κλίμα ανά τον κόσμο. «Είναι λογικό γιατί πρόκειται για το μέλλον τους», σημειώνει η δρ Χίκμαν. «Με όποιο παιδί και αν έχω μιλήσει ομολογεί ότι νιώθει eco-anxiety. Είναι επίσης πεπεισμένοι οι νέοι ότι οι ενήλικες πρέπει να τους ακούσουν και ότι πρέπει να έχουν το κουράγιο και την ειλικρίνεια να αντιμετωπίσουν την πραγματικότητα με την οποία όλοι θα έρθουμε αντιμέτωποι. Τέλος, να μη λένε ψέματα στα παιδιά, γιατί κι αυτό είναι μια μορφή προδοσίας και εγκατάλειψής τους». Συνολικά, καταλήγει, θα πρέπει να αντιληφθούμε ότι αυτό που διαφοροποιεί το οικολογικό άγχος από άλλα προβλήματα είναι ότι δεν είναι ατομικό, είναι ένα συλλογικό συναίσθημα.

Η μείξη βιολογίας και τεχνικής νοημοσύνης, το μέλλον της υγείας

Η τεχνητή νοημοσύνη κάνει ολοένα και πιο εντυπωσιακά άλματα στο ταξίδι της εναρμόνισής της με τις ικανότητες του ανθρώπου – ήδη, σε διάφορους τομείς, οι αλγόριθμοι έχουν ξεπεράσει την ανθρωπότητα, παράγοντας το ίδιο έργο πιο αποτελεσματικά, ταχύτερα και με σαφώς χαμηλότερο κόστος. Το ίδιο φαίνεται να συμβαίνει σταδιακά και με την υγεία, καθώς η τεχνητή νοημοσύνη και η ρομποτική καλύπτουν ολοένα και περισσότερο χώρο στο οικοσύστημα της υγειονομικής περίθαλψης.

«Αν ο 20ός αιώνας ήρθε στο τέλος του φανερώνοντας την αξία του υπολογισμού και της πληροφορίας, εκτιμώ πως ο 21ος αιώνας θα αναδείξει την αξία της μοντελοποίησης της βιολογίας – το κράμα βιολογίας και υπολογιστικής δυνατότητας», αναφέρει με ενθουσιασμό ο Ανδρέας Σταυρόπουλος, εταίρος της Threshold VC Fund, ο οποίος παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στον θαυμαστό κόσμο της Σίλικον Βάλεϊ.

Στο ίδιο πόρισμα κατέληξε και το πρόσφατο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ στο Νταβός, το οποίο αφιέρωσε ένα μεγάλο μέρος στη χαρτογράφηση των νέων τάσεων της βιοτεχνολογίας, δημοσιεύοντας αρκετά ενθαρρυντικά συμπεράσματα. Μεταξύ των προβλέψεών του, το Νταβός εικάζει ότι μέσα στην επόμενη δεκαετία τα θανατηφόρα περιστατικά χρόνιων ασθενειών θα συρρικνωθούν.

Κεντρικός παράγοντας σε αυτή τη μείωση είναι η δυνατότητα επεξεργασίας πολλαπλών εξατομικευμένων δεδομένων από τους σύγχρονους αλγορίθμους. Μέσα από τις σύγχρονες συσκευές παρακολούθησης και ιατρικής ανίχνευσης, τα δεδομένα ξεφεύγουν πλέον από τα απλά συμπτώματα και επεκτείνονται σε μια σειρά άλλων παραγόντων, όπως ο τόπος γέννησης, η διατροφή, τα επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης και η πρόσβαση σε ασφαλή στέγαση και σταθερό εισόδημα. Τα δεδομένα αυτά – τα οποία ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας αποκαλεί «κοινωνικά καθορισμένους παράγοντες υγείας»– ευθύνονται πολλές φορές για σειρά χρόνιων ασθενειών. Κατ' επέκταση, η συνδυαστική ανάλυσή τους από τους αλγορίθμους μπορεί να οδηγήσει στην έγκαιρη πρόβλεψη και εφαρμογή προληπτικών μέτρων, προτού επιδεινωθούν τα συμπτώματα. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του φετινού Νταβός, για παράδειγμα, έως το 2030 τα ποσοστά του διαβήτη και της συμφορητικής καρδιακής ανεπάρκειας ενδέχεται να μειωθούν στο ήμισυ.

Πέρα από την επεξεργασία πολλαπλών δεδομένων, η τεχνητή νοημοσύνη φαίνεται επίσης ολοένα ικανότερη να πραγματοποιεί ακριβείς ιατρικές διαγνώσεις βασισμένες σε εικόνες και ακτινογραφίες. Μια περυσινή επισκόπηση της βρετανικής Εθνικής Υπηρεσίας Υγείας (NHS), η οποία ανέλυσε χιλιάδες έρευνες στον τομέα της χρήσης αλγορίθμων για ερμηνεία ιατρικών εικόνων, κατέληξε πως η σύγχρονη τεχνητή νοημοσύνη είναι ήδη αρκετά ακριβής στη διάγνωση πολλών ασθενειών, οι οποίες κυμαίνονται από οφθαλμολογικά προβλήματα μέχρι κακοήθεις όγκους, και προσέθεσε ότι η περαιτέρω ανάπτυξή της θα απελευθερώσει τον χρόνο των ιατρών και θα τους επιτρέψει περισσότερες αλληλεπιδράσεις με τους ασθενείς τους. Δεν προκαλεί, άρα, έκπληξη η πρόσφατη απόφαση της βρετανικής κυβέρνησης να επενδύσει 250 εκατομμύρια στερλίνες στη δημιουργία ενός νέου εργαστηρίου, που θα παντρέψει την ιατρική έρευνα με την τεχνητή νοημοσύνη.

Μία ακόμη αξιοσημείωτη επένδυση στον τομέα ανακοινώθηκε αυτή την εβδομάδα από τον τιτάνα τεχνολογίας Microsoft. Η εταιρεία δήλωσε πως θα ξοδέψει 40 εκατ. δολάρια στο φιλανθρωπικό της πρόγραμμα «AI for Good», με στόχο την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών στη δημόσια υγεία και τη βελτίωση των υγειονομικών συνθηκών στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Πέρα από τις διαγνώσεις και τη συνδυαστική ανάλυση, η πρωτοβουλία της Microsoft φιλοδοξεί να επικεντρωθεί στο ζήτημα της πρόσβασης, καθώς η εταιρεία θεωρεί πως το κινητό τηλέφωνο μπορεί σύντομα να εξελιχθεί σε όχημα ιατρικής ανίχνευσης, αλλά και περίθαλψης.

«Οι σύγχρονες υπηρεσίες υγείας είναι εξαιρετικά άνισα κατανεμημένες και αυτό αποτελεί ίσως τη μεγαλύτερη παγκόσμια πρόκληση στον τομέα», αναφέρει χαρακτηριστικά ο υπεύθυνος ανάλυσης δεδομένων της Microsoft, Τζον Κάχαν, στην επίσημη ανακοίνωση της πρωτοβουλίας. «Βρισκόμαστε στο κατώφλι της εξάλειψης ορισμένων ασθενειών σε πολλές χώρες, όμως σε άλλες, οι ίδιες ακριβώς ασθένειες εξακολουθούν να οδηγούν σε χιλιάδες θανάτους», συμπληρώνει. Ο Κάχαν επισημαίνει πως υπάρχουν ήδη εξαιρετικά αποτελεσματικά συστήματα ανίχνευσης για τη διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια –μια πάθηση που πλήττει ένα εκατομμύριο άτομα και μπορεί να οδηγήσει σε τύφλωση– τα οποία βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη και μπορούν σύντομα να κυκλοφορήσουν σε μορφή εφαρμογής. «Η πρόσβαση σε κινητό τηλέφωνο από κάποιο απομακρυσμένο χωριό της Αφρικής είναι σίγουρα ευκολότερη και φθηνότερη από την αποστολή ενός οφθαλμιάτρου», καταλήγει.

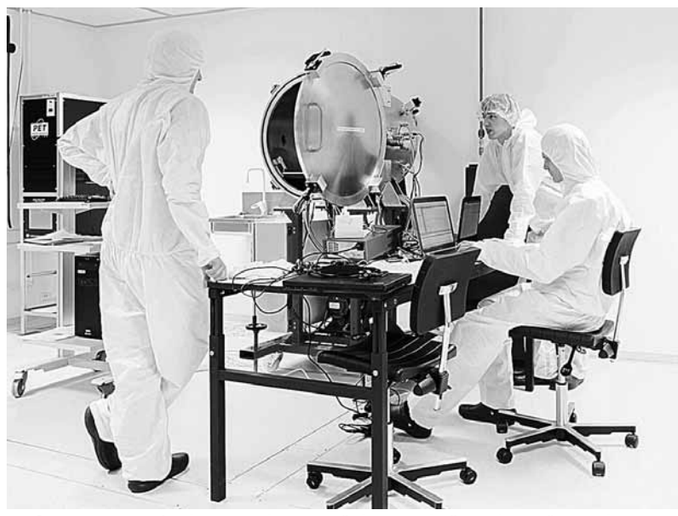

Η σύγχρονη τεχνολογία προσφέρει ακριβείς ιατρικές διαγνώσεις βασισμένες σε εικόνες και ακτινογραφίες.

Ζητήματα ηθικής

Παρότι όλοι οι εμπειρογνώμονες συμφωνούν πως η άνοδος της τεχνητής νοημοσύνης στον τομέα της ιατρικής είναι αδιαμφισβήτητη, στο ερώτημα της διαχείρισης των ζητημάτων ηθικής που προκύπτουν από την αυτοματοποίηση της ιατρικής περίθαλψης, οι απόψεις διίστανται.

Σε έρευνα που πραγματοποιήθηκε από το τμήμα υγείας του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT), το 59% των νεοφυών επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μηχανικής μάθησης για υγειονομική περίθαλψη, ανέφερε πως αναμένει ρυθμίσεις στις τεχνολογίες που αναπτύσσουν – ωστόσο μόνο το 22% πρότεινε συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές δεοντολογίας για την τεχνητή νοημοσύνη. Ανάμεσα στα δύσκολα ζητήματα που προκύπτουν ανήκουν η προστασία της ιδιωτικότητας την εποχή των επεμβατικών συσκευών διάγνωσης, το ενδεχόμενο εσφαλμένων αποφάσεων από τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης και ο κίνδυνος εγγενούς προκατάληψης στα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση των μηχανών.

Απέναντι σε όλες αυτές τις προκλήσεις, το εφετινό Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ δεν κατάφερε να δημοσιεύσει προτεινόμενες λύσεις.

MARKET PLACE

Πρότυπο κατάστημα το IQOS store στο Mall of Cyprus

Σημαντική διάκριση απέσπασε η Cassandra Trading Ltd, που ασχολείται με την εισαγωγή και διανομή των καπνικών προϊόντων της Philip Morris International στην Κύπρο, καθώς το κατάστημα IQOS στο Mall of Cyprus κέρδισε το χάλκινο βραβείο στην κατηγορία «Πρότυπα Καταστήματα» σε Παγκύπριο επίπεδο. Η τελετή απονομής των βραβείων, στην οποία συμμετείχαν επιφανείς εκπρόσωποι του επιχειρηματικού κόσμου, έλαβε χώρα στις 22 Ιανουαρίου 2020 στο Hilton Park Nicosia, με στόχο την ανάδειξη των άριστων πρακτικών και των καινοτόμων δράσεων στο κυπριακό λιανεμπόριο προϊόντων και υπηρεσιών. Η αξιολόγηση των υποψηφιοτήτων σε κάθε κατηγορία πραγματοποιήθηκε από κριτική επιτροπή η οποία αποτελείτο από κορυφαία στελέχη στον τομέα τους, που το καθένα ξεχωριστά καλύπτει τις σχετικές γνωστικές περιοχές των κατηγοριών των βραβείων.

Επιλέχθηκε το Fiberpower της Cablenet για το Κυβερνητικό Δίκτυο Διαδικτύου

Στις 22 Ιουλίου 2019, ανατέθηκε στην Cablenet από το Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής (ΤΥΠ) η σύμβαση για την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών Broadband Layer 3 VPN για το Κυβερνητικό Δίκτυο Διαδικτύου (ΚΔΔ). Το αντικείμενο εργασιών της σύμβασης συμπεριλαμβάνει την εγκατάσταση, διαμόρφωση, λειτουργία και υποστήριξη του δικτύου σε 81 κυβερνητικούς χώρους Παγκύπρια, συμπεριλαμβανομένων του Προεδρικού Μεγάρου, της Βουλής των Αντιπροσώπων, του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εξωτερικών, του Υπουργείο Εσωτερικών και πολλών άλλων.

Gan Direct: νέα χρονιά με νέες συνεργασίες

Η Gan Direct καλωσορίζει το νέο έτος ενισχύοντας το Πρόγραμμα Επιβράβευσης Πελατών της με συμφωνίες που εξασφαλίζουν πληθώρα παροχών και προνομιακές τιμές σε όλα τα μέλη. Στο δίκτυο συνεργατών του Προγράμματος μετέχουν σήμερα περισσότεροι από 100 επιλεγμένοι επαγγελματίες της αγοράς απ' όλη τη χώρα που ειδικεύονται σε θέματα Υγείας, Περιουσίας και Αυτοκινήτου. Αριθμός που διαρκώς αυξάνεται με νέες συνεργασίες ώστε να καλυφθούν με τον καλύτερο τρόπο οι εξειδικευμένες ανάγκες των πελατών της εταιρείας.

PwC: Απολογισμός Βιώσιμης Ανάπτυξης του οργανισμού

Στον πυρήνα του προγράμματος εταιρικής ευθύνης της PwC Κύπρου, τίθεται η προώθηση της νεανικής επιχειρηματικότητας, η στήριξη των ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων, η προστασία του περιβάλλοντος, η ευημερία των μελών του προσωπικού της και η αναβάθμιση των δεξιοτήτων όλων μας. Η συνολική δράση του οργανισμού η οποία βασίζεται στις αξίες της προσφοράς, του εθελοντισμού και της συμμετοχής στα κοινά παρουσιάζεται λεπτομερώς στην έκδοση για το 2019, με τίτλο "Συμμετέχουμε & Ανταποδίδουμε».

EY: Σημαντικές μετατοπίσεις στις χρηματοδοτήσεις

Οι εταιρείες επιχειρηματικών συμμετοχών (private equity – PE) διαχειρίζονται πλέον υποχρεώσεις που πλησιάζουν τα 3,4 τρισ. δολάρια, έναντι 500 δισ. δολαρίων το 2010. Επιπλέον, σε μια σημαντική εξέλιξη, τα νέα κεφάλαια από ιδιωτικές αγορές ξεπέρασαν για πρώτη φορά τα κεφάλαια που αντλήθηκαν μέσω χρηματιστηρίου. Αυτή η αλλαγή και οι επιπτώσεις της στην δυναμική του χρηματοδοτικού περιβάλλοντος αναλύεται στην νέα έκθεση της EY, Anewequilibrium: PE's growing role in capital formation and the critical implications for investors, η οποία συντάχθηκε με τη συνεργασία της EY και του Institute for Private Capital.

Προς άρση των ορίων στις τράπεζες για τα ομόλογα

Στα τέλη Φεβρουαρίου αναμένεται η πλήρης άρση των περιορισμών στις αγορές κρατικών ομολόγων από τις ελληνικές τράπεζες

Σύμφωνα με την JP Morgan, η συνολική έκθεση των ελληνικών τραπεζών στα κρατικά ομόλογα ανέρχεται στα 16,7 δισ. ευρώ και η άρση των περιορισμών θα ήταν μια θετική εξέλιξη.

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Ολα είναι έτοιμα για το τέλος των περιορισμών που είχαν οι ελληνικές τράπεζες στις αγορές ελληνικών κρατικών ομολόγων. Το θέμα των ορίων είχε συζητηθεί στη συνάντηση του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη με την πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Κριστίν Λαγκάρντ στη Φρανκφούρτη τον περασμένο Δεκέμβριο, ενώ είχε συμφωνηθεί είτε να αυξηθεί το όριο είτε να αρθεί εντελώς τον Φεβρουάριο του 2020. Σύμφωνα με πληροφορίες τις «Κ», η απόφαση έχει οριστικοποιηθεί και αφορά την πλήρη άρση, ενώ αναμένεται να ανακοινωθεί την τελευταία εβδομάδα του μήνα από τον SSM.

Το όριο που έχει τεθεί από τον SSM σε ό,τι αφορά το πόσα κρατικά ομόλογα μπορούν να κατέχουν στα βιβλία τους οι τράπεζες, είναι από τα θέματα που έχουν απασχολήσει έντονα τα μεγάλα διεθνή funds, κάτι που γινόταν εμφανές σε όλα τα πρόσφατα roadshows. Το όριο είχε επιβληθεί το 2015 και συνδεόταν με τις θέσεις που κατείχαν οι ελληνικές συστημικές τράπεζες εκείνη τη στιγμή. Ωστόσο, δεδομένου ότι η χώρα είναι εκτός QE, οι ελληνικές τράπεζες έχουν μηδενίσει την εξάρτησή τους από τον ELA, η Ελλάδα εδραιώνει όλο και περισσότερο την παρουσία της στις αγορές και οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα-ρεκόρ με τη ζήτηση των επενδυτών να παραμένει ισχυρή, το να επιτραπεί στις τράπεζες να αγοράσουν περισσότερα ελληνικά ομόλογα είναι λογικό.

Οπως έχει τονίσει η HSBC, ο περιορισμός αυτός είναι ένας παράγοντας που περιορίζει σημαντικά τη ρευστότητα στη δευτερογενή αγορά και έτσι η άρση του θα ενισχύσει σημαντικά την εμπιστοσύνη των επενδυτών απέναντι στην Ελλάδα.

Οι συζητήσεις των τραπεζών με τις ευρωπαϊκές αρχές είχαν ξεκινήσει το 2018, ενώ ανάλογες προσπάθειες είχαν γίνει και το β΄ τρίμηνο του 2019, ωστόσο δεν ευοδώθηκαν. Πλέον, όλα είναι έτοιμα καθώς η απόφαση έχει ληφθεί και αναμένεται να έχει σημαντικό θετικό αντίκτυπο στην αγορά ομολόγων αλλά και στις ελληνικές τράπεζες, έστω και αν για τις τελευταίες τα πλεονεκτήματα είναι πλέον περιορισμένα λόγω και του τεράστιου ράλι που έχουν ήδη σημειώσει οι κρατικοί τίτλοι. Ετσι, οι περαιτέρω αγορές δεν αναμένεται να φέρουν τα κεφαλαιακά κέρδη που είχαν οι τράπεζες τα προηγούμενα χρόνια. Οπως σημειώνει ο Ιωάννης Σώκος, επικεφαλής ανάλυσης της αγοράς σταθερού εισοδήματος της Deutsche Bank, η άρση του ορίου αποτελεί έναν πρόσθετο θετικό καταλύτη για την πορεία των κρατικών τίτλων. Θα δημιουργήσει μία νέα πηγή ζήτησης για τα ελληνικά ομόλογα, κάτι που ίσχυε στο παρελθόν και την οποία ήδη έχουν τα ιταλικά και τα ισπανικά ομόλογα.

Σύμφωνα με την JP Morgan, η συνολική έκθεση των ελληνικών τραπεζών στα κρατικά ομόλογα ανέρχεται στα 16,7 δισ. ευρώ και η άρση των περιορισμών θα ήταν μια θετική εξέλιξη, σηματοδοτώντας το επόμενο βήμα προς την ομαλοποίηση έπειτα από άλλα ορόσημα, συμπεριλαμβανομένου του μηδενισμού του ELA και την κατάργηση των capital controls πέρυσι. Οπως σημειώνει, η έκθεση των ελληνικών τραπεζών ανέρχεται στο 7% του συνόλου του ενεργητικού σε σύγκριση με τον μέσο όρο του 10% που ισχύει σε άλλες χώρες της περιφέρειας.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ο κορωνοϊός στο επίκεντρο της προσοχής των αγορών

Η ταχεία εξάπλωση του κορωνοϊού παραμένει στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των επενδυτών, καθώς ο αριθμός των ανθρώπινων θυμάτων αυξάνεται καθημερινώς και οι επιπτώσεις στην οικονομία της Κίνας, έστω βραχυπρόθεσμα, θεωρούνται αναπόφευκτες. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ανακοίνωσε την Πέμπτη ότι η υφιστάμενη επιδημία αποτελεί παγκόσμια απειλή, με τον γενικό διευθυντή του να εκφράζει μεγάλη ανησυχία για το ενδεχόμενο εξάπλωσης του ιού σε χώρες που δεν έχουν τα μέσα να τον αντιμετωπίσουν.

Οι Αρχές της Κίνας αλλά και παγκόσμιες Αρχές έχουν λάβει μια σειρά μέτρων προκειμένου να περιορίσουν τη γρήγορη εξάπλωση του ιού, με την όλη κατάσταση να φέρνει στη μνήμη των επενδυτών την επιδημία του ιού SARS το 2002-2003, χωρίς ωστόσο ο νέος ιός να είναι το ίδιο θανατηφόρος, αν και εξαπλώνεται πιο γρήγορα. Η αποφυγή ανάληψης κινδύνου από τους επενδυτές είναι κάτι παραπάνω από εμφανής στις παγκόσμιες χρηματιστηριακές αγορές, ενώ οι τιμές πετρελαίου κινήθηκαν πτωτικά, με το Brent να κυμαίνεται λίγο υψηλότερα από τα 58 δολάρια ανά βαρέλι την Παρασκευή, ύστερα από υποχώρηση στα 57,70 δολάρια την προηγούμενη ημέρα, 12% χαμηλότερα από τις αρχές του έτους.

Ως αποτέλεσμα, οι επενδυτές στρέφονται για ακόμα μία φορά στα ασφαλή καταφύγια, οδηγώντας τις αποδόσεις των κυβερνητικών ομολόγων των ΗΠΑ και της Γερμανίας σε νέα χαμηλά (η τιμή του ομολόγου κινείται αντίστροφα από την τιμή).

Χαρακτηριστικά, η απόδοση του 10ετούς αμερικανικού τίτλου βρέθηκε κοντά στο 1,53% την Πέμπτη, το χαμηλότερο επίπεδο από τις αρχές Οκτωβρίου του 2019, πριν ανακάμψει στο 1,56% την επόμενη ημέρα, παραμένοντας όμως περίπου 12 μ.β. χαμηλότερα σε εβδομαδιαία βάση και 35 μ.β. χαμηλότερα από τις αρχές του νέου έτους, επηρεασμένη επίσης από μικρές διαφοροποιήσεις στην επίσημη ανακοίνωση της Fed, που ενίσχυσαν την άποψη ότι η προοπτική αύξησης των επιτοκίων παραμένει μακρινό ενδεχόμενο.

Στις αγορές συναλλάγματος, η στερλίνα ενισχύθηκε καταγράφοντας εκ νέου επίπεδα πάνω από το 1,31 έναντι του δολαρίου, μετά την απόφαση της Τράπεζας της Αγγλίας την Πέμπτη να διατηρήσει αμετάβλητα επιτόκια, ενώ οι αγορές τιμολογούσαν πιθανότητα λίγο υψηλότερη από 50% για το ενδεχόμενο μείωσής τους. Παράλληλα, η ισοτιμία ευρώ/δολ. κυμαινόταν σε επίπεδα λίγο υψηλότερα από το 1,10 στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή, σχεδόν αμετάβλητη σε εβδομαδιαία βάση, αλλά ενισχυμένη 0,3% σε σχέση με τα χαμηλά 1,099 που είδαμε στα μέσα της εβδομάδας μετά την ανακοίνωση των θετικών στοιχείων στις ΗΠΑ για τον δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης του Conference Board.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης και Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Τα σενάρια για το νέο stress test των ελληνικών τραπεζών

Ανάπτυξη 2,4% το 2020 και 2,5% το 2021 και το 2022 με βάση το βασικό σενάριο, αλλά και ύφεση 2,2% το 2020, 3,5% το 2021 και 0,4% το 2022 με βάση το δυσμενές, προβλέπουν οι μακροοικονομικές παραδοχές της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής (EBA), βάσει των οποίων θα «στρεσαριστούν» οι ελληνικές τράπεζες στο πλαίσιο των stress tests που θα γίνουν φέτος.

Η προηγούμενη άσκηση πραγματοποιήθηκε το 2017 και το γεγονός ότι έγινε κάτω από δυσμενέστερες συνθήκες τόσο για την ελληνική οικονομία όσο και το τραπεζικό σύστημα γενικότερα, δημιουργεί αισιοδοξία ότι τα αποτελέσματα των φετινών stress tests δεν θα κρύβουν δυσάρεστες εκπλήξεις για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες που συμμετέχουν στην πανευρωπαϊκή άσκηση.

Ιδιαίτερη σημασία για τις τράπεζες έχουν οι παραδοχές για το real estate, που σε ό,τι αφορά τα οικιστικά ακίνητα το βασικό σενάριο προβλέπει άνοδο των τιμών 4,8% το 2020, 2,6% το 2021 και 2,2% το 2022, και το αρνητικό σενάριο πτώση 0,3% το 2020, 3,5% το 2021 και 2,1% το 2022. Για τα εμπορικά ακίνητα, το βασικό σενάριο προβλέπει άνοδο των τιμών 3% το 2020, 2,9% το 2021 και 2,8% το 2022 και το αρνητικό σενάριο πτώση 4,7% το 2020, 5% το 2021 και 1,3% το 2022. Η EBA αναμένεται να ανακοινώσει τα αποτελέσματα έως τις 31 Ιουλίου για τις 51 τράπεζες.

Νέα πτώση στο ΧΑΚ την Τρίτη

Ζημιές παρουσίασε την Τρίτη το Χρηματιστήριο, συμπληρώνοντας δύο πτωτικές συνεδριάσεις εντός Φεβρουαρίου. Ωθούμενος από τις απώλειες κυρίως στους τίτλους της Τράπεζας Κύπρου, ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε στις 66,60 μονάδες, παρουσιάζοντας ζημιές σε ποσοστό 0,33%.

Πτωτικά κινήθηκε και ο δείκτης FTSE/CySE 20, υποχωρώντας στις 40,70 μονάδες, με απώλειες σε ποσοστό 0,35%. Ο ημερήσιος τζίρος περιορίστηκε στις €124.322.

Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, κέρδη παρουσίασε μόνο η Εναλλακτική Αγορά με 0,2%.

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε στις 66,60 μονάδες, παρουσιάζοντας ζημιές σε ποσοστό 0,33%.

Αντίθετα ζημιές παρουσίασαν η Κύρια Αγορά με 0,63%, οι Επενδυτικές Εταιρείες με 0,39% και τα Ξενοδοχεία με 0,13%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €30.195 (πτώση 0,93% - τιμή κλεισίματος €1,28). Ακολούθησαν οι μετοχές της Τσιμεντοποιΐας Βασιλικού με €24.234 (χωρίς μεταβολή – τιμή κλεισίματος €2,20), της The Cyprus Cement Company με €17.664 (χωρίς μεταβολή – τιμή κλεισίματος €0,38), της Blue Island PLC με €7.854 (χωρίς μεταβολή – τιμή κλεισίματος €0.65) και της Logicom Public LTD με €6.620 (πτώση 0,75% - τιμή κλεισίματος €1,32).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, επτά κινήθηκαν ανοδικά, επτά πτωτικά και έξι παρέμειναν αμετάβλητες.
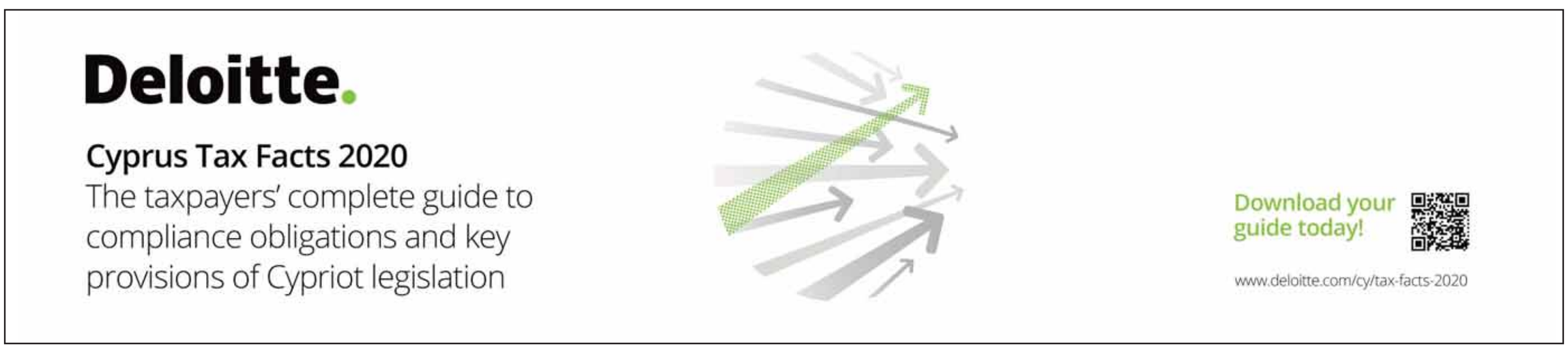
Ο αριθμός των συναλλαγών περιορίστηκε σε 112.